

Munkavédelmi Szabályzat

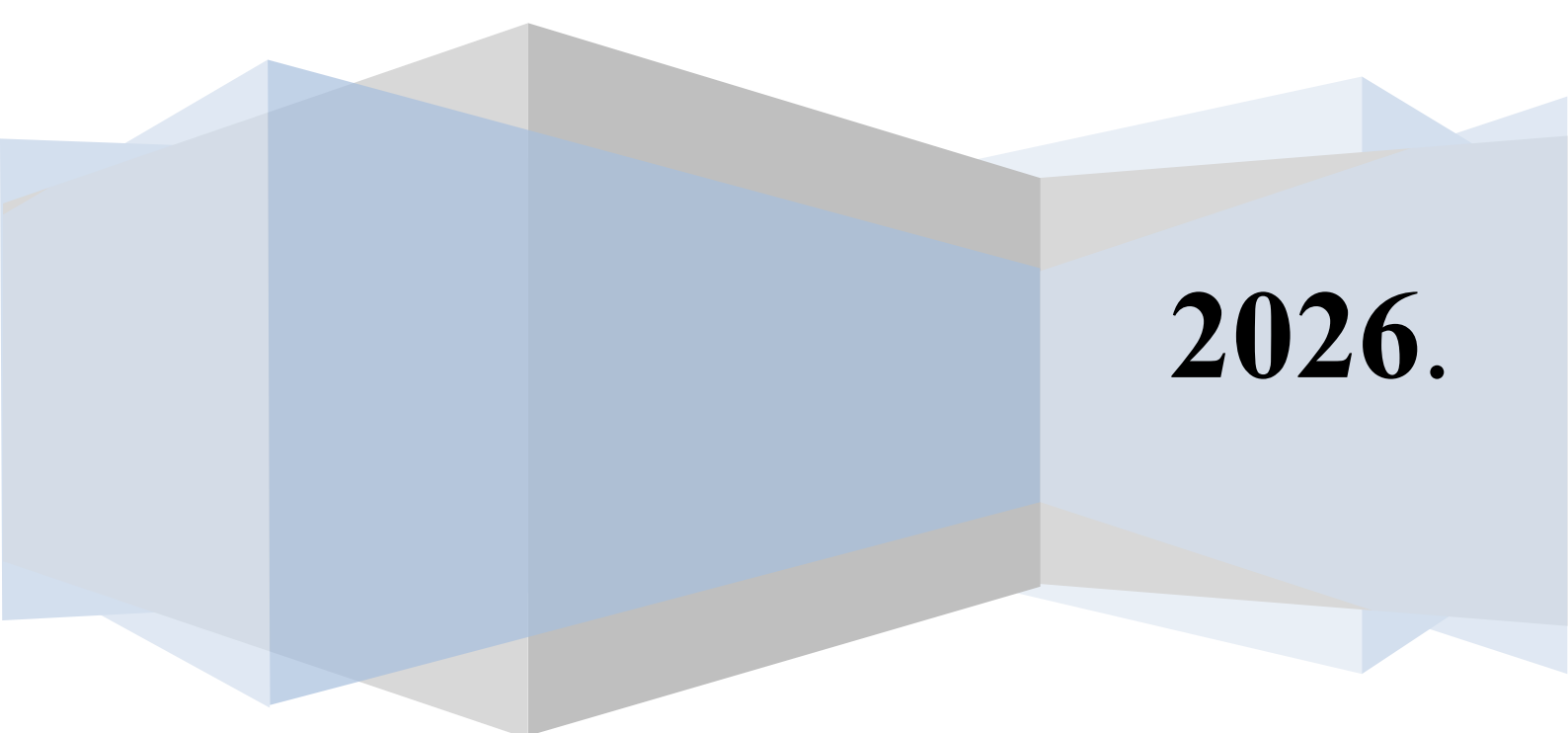
Dr. Hársing Tűz és Munkavédelem

Tel: (30) 4004-123; Email: csecszabor@t-online.hu

Munkabiztonsági és tűzvédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

2026.

Tartalomjegyzék

1. MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA	7
1.1 A Munkavédelmi Szabályzat célja	7
1.2 A Munkabiztonsági Szabályzat hatálya	9
1.3. A működést érintő munkavédelmi joganyagok	10
2. MUNKABIZTONSÁGI ÜGYREND	12
2.1 Az Intézményvezető munkabiztonsággal kapcsolatos feladatai:	12
2.2 Intézményvezető-helyettes, munkabiztonsággal kapcsolatos feladatai:	13
2.3 Munkavállaló közvetlen munkahelyi vezetőjének munkavédelmi feladatai:	13
2.4 Munkavédelmi dokumentációk vezetésével megbízott munkavállaló (Kapcsolattartó) feladatai	14
2.5 Intézményfenntartó munkavédelemmel kapcsolatos feladatai:	14
2.6 Munkavállaló munkavégzéssel kapcsolatos kötelezettségei:	15
3. MUNKABIZTONSÁGI SZEMPONTÚ VESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYBA SOROLÁS:	16
3.1 Munkabiztonsági, munkaegészségügyi szaktevékenység	16
4. AZ ALKALMAZÁS MUNKAVÉDELMI, MUNKAEGÉSZSÉGÜGYI FELTÉTELEI	16
4.1 Az előzetes munkaköri, szakmai alkalmasság orvosi vizsgálata.	16
4.2 Időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat:	16
4.3 A soron kívüli munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata	17
4.4 Különös védelmet igénylő (sérülékeny) csoportok foglalkoztatása	17
5. MUNKAVÉDELMI (MUNKABIZTONSÁGI) OKTATÁS	18
5.1 Általános előírások:	18
5.2 Az újfelveételes munkavállaló oktatása	18
5.3 Ismétlődő munkavédelmi oktatás	19
5.4 Rendkívüli és Soron kívüli munkavédelmi oktatás	19
5.5. Elsősegélynyújtók oktatása, továbbképzése	19
5.6 A munkaeszközök használata.	19
5.7 Intézmény vendégeinek tájékoztatása, oktatása	19
6. EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK (EVE) JUTTATÁSÁNAK RENDJE	19
6.1 Meghatározás, Beszerzés, Tárolás, Kiadás	20
6.2 Használat, Tisztítás, Karbantartás, Javítás	20
6.3 Vizsgálatok, ellenőrzések	21
6.4 EVE cseréje:	22
7. TISZTÁLKODÓ SZEREK, BŐRVÉDŐ KÉSZÍTMÉNY JUTTATÁSA	22
7.1 Előírások:	22
7.2 Anyagok	22
8. VÉDŐITAL BIZTOSÍTÁSA	22
8.1 Fogalmak:	22
8.2 Előírások:	23
9. A MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	24
9.1 Általános magatartási szabályok	24
9.2 Mérgező hatású anyagokkal való munkavégzés:	25
9.3 Veszélyes munkafolyamatok, ahol egyedül munkát végezni tilos!	26
10. TILTOTT MUNKAKÖRÖK	26
10.1 Terhesség	26
10.2 Rendkívüli munkavégzés:	26
11. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS	26
11.1 Megelőző intézkedések	26
11.2 Elsősegélynyújtásra vonatkozó helyi szabályozás	26

12. A KÜLSŐ SZERVEZET INTÉZMÉNY TERÜLETÉN TÖRTÉNŐ MUNKAVÉGZÉSE	27
12.1 Szerződés	27
12.2 Szerződés tartalma	27
13. LÉTESÍTMÉNYEK, GÉPEK, BERENDEZÉSEK, MUNKAHELYEK, TECHNOLÓGIÁK	27
13.1 Használatba vétel, Üzembe helyezés.....	27
13.2 Használati, Kezelési útmutatók, utasítások.....	27
14. A MUNKAESZKÖZÖK IDŐSZAKOS ÉS SORON KÍVÜLI FELÜLVIZSGÁLATAI	28
14.1 A nyilvántartás	28
14.2 Rendkívüli esemény	28
15. GÉPKEZELÉSI, HASZNÁLATI ÉS KARBANTARTÁSI UTASÍTÁSOK RENDJE	28
15.1 Az utasítások kezelésének rendje	28
15.2 A karbantartás előírásai	29
16. MUNKAESZKÖZÖK MEGFELELŐSÉGÉNEK TANÚSÍTÁSA	29
17. A MUNKAHELYI MUNKABIZTONSÁGI ELLENŐRZÉSEK RENDJE	29
17.1 Munkabiztonsági Szemle	29
17.2 Alkoholos befolyásoltság vizsgálata.....	29
18. BALESETEK JELENTÉSE, KIVIZSGÁLÁSA, NYILVÁNTARTÁSA, ADATSZOLGÁLTATÁS	29
18.1 Jelentés, Nyilvántartás	30
18.2 Kivizsgálás	31
18.3 Adatszolgáltatás.....	31
18.4 Kártérítési felelősség.....	32
19. TANULÓBALESETEKKEL KAPCSOLATOS FELADATOK	32
19.1 Tanulóbaesetek megelőzése.....	32
19.2. Az iskola munkavállalóinak feladata tanulóbaesetek esetén	33
19.3 Tanulóbaesetek nyilvántartása	33
19.4 A Vendégeket ért balesetekkel kapcsolatos teendők.....	33
20. FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK ÉS FOKOZOTT EXPOZÍCIÓS ESETEK	34
21. A MUNKAVÁLLALÓK SÉRELMÉBŐL EREDŐ KÁROK MEGTÉRÍTÉSE.	34
22. A RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEKRE VONATKOZÓ ELJÁRÁS	34
22.1 Fogalom meghatározása.....	34
22.2 Előírások.....	34
23. JÁTSZÓTÉRI ESZKÖZÖK ÜZEMELTETÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	34
23.1 Létesítés	34
23.2 Az általános előírások az üzemeltetést illetően (MSZ1176-7:2008)	35
23.3 Ellenőrzések gyakorisága	35
24. MUNKAVÉDELMI ÉRDEKKÉPVISELET, ÉRDEKEGYEZTETÉS	36
26. MELLÉKLETEK	37
1. melléklet.....	37
Beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra.....	37
2. melléklet.....	39
Munkakörök és kockázatok	39
3. melléklet.....	42
Kockázatok, Munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok SEGÉDLET	42
4/A. melléklet	47
Nyilvántartás előzetes és időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatra kötelezett munkavállalókról.	47
4/B melléklet	48
Beutalás másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra.....	48
5. melléklet.....	49
Különös védelmet igénylő (sérülékeny) csoportok részére tiltott tevékenységek	49
6. melléklet.....	53
Munkavédelmi oktatási napló	53
7. melléklet.....	55
Egyéni védőeszközök	55

8/A melléklet.....	74
Nyilvántartás a munkavállalók részére kiadott EVE, Munkaruha	74
8/B melléklet.....	75
Nyilvántartás a munkavállalók részére kiadott EVE, Munkaruha Oktatásáról.....	75
9. melléklet.....	76
Tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmény juttatása, védőital.....	76
10. melléklet.....	77
A hát-, derék- és deréktáji sérülések kockázatát megelőző általános intézkedések	77
11. melléklet.....	79
1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről (KIVONAT)	79
12. melléklet.....	80
Elsősegélynyújtók, Elsősegélynyújtó helyek kijelölése.....	80
13. melléklet.....	82
Munkaeszköz időszakos felülvizsgálata.....	82
14/A. melléklet.....	84
MUNKAESZKÖZÖK, használati utasításaik jegyzéke	84
14/B. melléklet.....	85
MUNKAESZKÖZÖK időszakos felülvizsgálati és karbantartási terve és nyilvántartása	85
14/C. melléklet.....	86
Veszélyes vagy Hatósági felügyeletű munkaeszközök, -területek, -folyamatok nyilvántartása	86
15. melléklet.....	87
Veszélyes munkaeszköz időszakos felülvizsgálata	87
16. melléklet.....	89
Az üzemeltetői időszakos felülvizsgálatok ciklusidejei.....	89
17/A melléklet.....	91
Nyilvántartás az alkoholszondás vizsgálatokról	91
17/B melléklet.....	92
Ittasság-vizsgálati jegyzőkönyv.....	92
18. melléklet.....	93
Munkabaleseti napló	93
19. melléklet.....	94
Értesítés balesettel kapcsolatos munkáltatói megállapításról.....	94
20. melléklet.....	95
Súlyos munkabaleset fogalma	95
21. melléklet.....	96
Súlyos munkabaleset bejelentő lapja.....	96
22. melléklet.....	97
Munkabaleseti jegyzőkönyv	97
23. melléklet.....	98
Munkabaleseti nyilvántartás	98
24. melléklet.....	100
Munkáltatói határozati javaslat.....	100
25. melléklet.....	101
Üzemi Baleseti Jegyzőkönyv	101
26. melléklet.....	102
Kárigény bejelentés	102
27. melléklet.....	103
Újonnan munkába álló dolgozók oktatási jegyzőkönyve	103
28. melléklet.....	104
Nyilvántartás tanuló- és gyermekbalesetről	104
29. melléklet.....	107
Játszótéri eszközök nyilvántartási adatlapja	107
30. melléklet.....	108
Veszélyes anyag, veszélyes készítmény nyilvántartás.....	108
31. melléklet.....	109
BALESETMEGELŐZÉSI TERV	109

MUNKABIZTONSÁGI UTASÍTÁSOK	111
1. Munkabiztonsági utasítás	111
Munkabiztonsági ismeretek - Általános	111
Ellenőrző feladatsor – Általános munkabiztonsági ismeretekhez	124
Ellenőrző kulcs – Általános munkabiztonsági ismeretekhez	125
2. Munkabiztonsági utasítás	126
Munkabiztonsági ismeretek – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör	126
Ellenőrző feladatsor – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör	130
Ellenőrző kulcs – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör	131
3. Munkabiztonsági utasítás	132
Munkabiztonsági ismeretek – Irodai dolgozó munkakör	132
Ellenőrző feladatsor – Irodai dolgozó munkakör	134
Ellenőrző kulcs – Irodai dolgozó munkakör	135
4. Munkabiztonsági utasítás	136
Munkabiztonsági ismeretek – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör	136
Ellenőrző feladatsor – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör	148
Ellenőrző kulcs – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör	149
5. Munkabiztonsági utasítás	150
Munkabiztonsági ismeretek – Takarító munkakör	150
Ellenőrző feladatsor – Takarító munkakör	155
Ellenőrző kulcs – Takarító munkakör	156
6. Munkabiztonsági utasítás	157
Munkabiztonsági ismeretek – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek	157
Ellenőrző feladatsor – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek	165
Ellenőrző kulcs – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek	166
7. Munkabiztonsági utasítás	167
Munkabiztonsági ismeretek – Gázpalackok kezelése tevékenység	167
Ellenőrző feladatsor – Gázpalackok kezelése tevékenység	174
Ellenőrző kulcs – Gázpalackok kezelése tevékenység	175
8. Munkabiztonsági utasítás	176
Munkabiztonsági ismeretek – Létrák használata	176
Ellenőrző feladatsor – Létrák használata	181
Ellenőrző kulcs – Létrák használata	182
9. Munkabiztonsági utasítás	183
Munkabiztonsági ismeretek – Ívhegesztő hegesztőkészülék	183
Ellenőrző feladatsor – Ívhegesztő hegesztőkészülék	190
Ellenőrző kulcs – Ívhegesztő hegesztőkészülék	191
10. Munkabiztonsági utasítás	192
Munkabiztonsági ismeretek – Sarokcsiszoló	192
Ellenőrző feladatsor – Sarokkőszőrű	198
Ellenőrző kulcs – Sarokkőszőrű	199

A fenti azonosító számú Munkavédelmi Szabályzat dokumentumot...

KIDOLGOZTA és alkalmazásra javasolja:

Csécsgábor

Tel: (30) 4004-123; Email: csecsgabor@t-online.hu

Munkabiztonsági és tűzvédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bene Ferenc u. 7.
Adószám: 64658773-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-20166309.....
Munkabiztonság

Áttekintette és alkalmazásra JAVASOLJA:

Az Intézmény szerződéses
munkaegészségügyi szolgáltatója

ph.

Munkaegészségügy

..... 2026.

Áttekintette és alkalmazását ELRENDELI:

A körpecsét által nevezett
Intézmény vezetője

ph.

Intézményvezető, Igazgató

..... 2026.

További kitételek:

- Az Intézmény Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatását végző munkaegészségügyi szakembernek (Üzemorvos) a MVSZ áttekintésére lehetőséget kell biztosítani!
- Az Üzemorvos által a működés során a Munkavédelmet, illetve a MVSZ-t érintő bármely észrevételt a dokumentumot kidolgozó Munkabiztonsági Szakember felé továbbítani kell.

1. Munkavédelmi Szabályzat célja, hatálya

1.1 A Munkavédelmi Szabályzat célja

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 2.§ (2)-(3) bekezdésében foglaltak szerint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályait, az alábbi táblázatban meghatározott, a **Siófoki Tankerületi Központ**, 8600 Siófok, Szépvölgyi utca 2., továbbiakban Intézményfenntartó) által működtetett, üzemeltetett **Oktatási Intézmények** (továbbiakban **Intézmény**, együttesen **Intézmények**) területén, a jogszabályok és a szabványok figyelembevételével, jelen **MVSZ-HRSNG-26.1 számú Munkavédelmi Szabályzatban**, továbbiakban **MVSZ** munkavédelmi dokumentumban, határozom meg.

A Munkabiztonsági Szabályzat a Munkavédelmi Törvény 12. § rendelkezése szerint munkavégzésre vonatkozó szabálynak minősül.

Járás		Intézmény
Marcali	01	Balatonkeresztúr - Balatonkeresztúri Festetics Kristóf Általános Iskola (8648 Balatonkeresztúr, Ady Endre utca 1.) - SB2101
Marcali	02	Balatonszentgyörgy - Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskola (8710 Balatonszentgyörgy, Csillagvár utca 9.) - SB3901
Marcali	03	Somogysámson - Somogysámsoni Általános Iskola (8733 Somogysámson, Fő utca 116.) - Balatonszentgyörgyi Dobó István Általános Iskola Somogysámsoni Tagintézménye - SB3903
Marcali	04	Böhönye - Festetics Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (8719 Böhönye, Fő utca 2.) - SB4201
Marcali	05	Somogyfajsz – Somogyfajsz Általános Iskola (8708 Somogyfajsz, Kastélykert 2.) - Festetics Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Somogyfajsz Tagintézménye - SB4202
Marcali	06	Pusztakovácsi - Pusztakovácsi Általános Iskola (8707 Pusztakovácsi, Fő utca 114.) - Festetics Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Somogyfajsz Tagintézményének Pusztakovácsi Telephelye - SB4203
Marcali	07	Kéthely – Kéthelyi Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (8713 Kéthely, Magyar utca 30.) - SB4001
Marcali	08	Mesztegnő - Ladi János Általános Iskola (8716 Mesztegnő, Kossuth utca 33.) - SB4101
Marcali	09	Marcali - Marcali Hétszínvirág Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (8700 Marcali, Petőfi Sándor utca 36.) - SB4701
Marcali	10	Marcali – Marcali Mikszáth Kálmán Általános Iskola (8700 Marcali, Mikszáth Kálmán utca 10.) - SB4801
Marcali	11	Marcali - Marcali Noszlopy Gáspár Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (8700 Marcali, Széchenyi utca 60.) - SB3701

Járás		Intézmény
Marcali	12	Nemesvid - Hóy Tibor Általános Iskola, a Noszlopy Gáspár Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tagintézménye (8738 Nemesvid, Templom utca 7.) - SB3702
Marcali	13	Balatonkeresztúr - Marcali Noszlopy Gáspár Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Hidas Frigyes Alapfokú Művészeti Iskolája Balatonkeresztúri Telephelye (8648 Balatonkeresztúr, Ady Endre u. 1.) - SB3704
Marcali	14	Marcali - Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Hidas Frigyes Alapfokú Művészeti Iskolája (8700 Marcali, Petőfi Sándor u. 16.) - SB3705
Marcali	15	Vése - Véssey Mihály Általános Iskola (8721 Vése, Rákóczi utca 35.) - SB4301
Marcali	16	Marcali - Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium (8700 Marcali, Petőfi Sándor u. 16.) - SB3601
Tab	17	Andocs – Andocsi Szent Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (8675 Andocs, Szent Ferenc tér 8.) - SB2801
Tab	18	Törökkoppány, Általános Iskola - Andocsi Szent Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Törökkoppányi Telephelye (7285 Törökkoppány, Petőfi S. u. 1.) - SB2804
Tab	19	Kánya - Kányai Általános Iskola (8667 Kánya, Fő utca 189.) - SB2701
Tab	20	Tab - Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (8660 Tab, Petőfi Sándor utca 6-12.) - SB2601
Tab	21	Tab, Kossuth utca - Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Kossuth utca 19-i Telephelye (8660 Tab, Kossuth Lajos utca 19.) - SB2602
Tab	22	Somogyeggyes - Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Somogyeggyesi Tagintézménye (8673 Somogyeggyes, Fő u. 33./A) - SB2604
Tab	23	Tab, Óvoda utca - Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Óvoda utcai Telephelye (8660 Tab, Óvoda u. 4.) - SB2606
Tab	24	Törökkoppány - Törökkoppányi Általános Iskola. és Alapfokú Művészeti Iskola (7285 Törökkoppány, Petőfi Sándor utca 1.) - SB0101

1.2 A Munkabiztonsági Szabályzat hatálya

1.2.1 Területi hatálya kiterjed:

- a) az **Intézmény** mindenkor területére (szabadtér, épületek), és annak sportlétesítményeire,
- b) a munkavállaló más intézményhez, gazdálkodó szervezethez történő kirendelés esetén a kirendelés helyére,
- c) kiküldetés esetén a kiküldetés helyére.

1.2.2 Személyi hatálya kiterjed:

- a) a szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatott az **Intézménnyel** Munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalókra,
- b) szerződés alapján, az Intézmény területén munkát végző más gazdálkodó szervezet munkavállalóira, vállalkozóira,
- c) a szabályzat előírásait szabályozott feltételek mellett a munkavégzés hatókörében tartózkodó, de az Intézményfenntartóval munkaviszonyban nem álló személyekre (látogató, szülő stb.) is alkalmazni kell.

1.2.3 Időbeli hatálya:

- a) Hitelesítő dokumentummal a Szabályzat használatának elrendelése (életbe léptetése) a szabályzat nyomtatása nélkül is végrehajtható.
- b) A Szabályzat a használat elrendelésének napján lép érvénybe és az Intézmény által életbe léptetett következő Munkavédelmi Szabályzattal veszti hatályát.
- c) A Szabályzat használatának elrendelésének dátumával az Intézmény minden előző munkavédelmi szabályzata hatályát veszti.

1.3. A működést érintő munkavédelmi joganyagok

Munkabaleset, Üzemi Baleset, Tanuló- és Gyermeek baleset

- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól
- 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról
- 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról, XVIII. Fejezet A TANULÓ- ÉS GYERMEKBALESETEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK
- 24/2012. (V. 8.) NFM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának, valamint az üzembentartói vizsgálat részletes szabályairól
- 25/2024. (II. 14.) Korm. rendelet a munkavédelmi bírság mértékéről és a kiszabására vonatkozó részletes szabályokról, valamint a munkabiztonsági szaktevékenység végzésére jogosult személyek nyilvántartásának és továbbképzésének szabályairól

Munkahely

- 6/1987. (VI. 24.) EüM rendelet a keszonmunkákról
- 37/1996. (X. 18.) NM rendelet a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről
- 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet a munkahelyen alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről
- 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről
- 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
- 3/2003. (III.11.) FMM-ESzCsM együttes rendelet a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben levő munkahelyek minimális munkavédelmi követelményeiről
- 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről
- Az állam által működtetett Intézmény esetében az Intézményt hatáskör alapján felügyelő minisztérium „a munkára való alkalmassági vizsgálat kötelező elrendeléséről” című minisztériumi rendelete. (44/2024. (IX. 26.) BM rendelet a munkára való alkalmassági vizsgálat kötelező elrendeléséről)

Kóroki tényezők

- 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről
- 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről
- 487/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet az ionizáló sugárzás elleni védelemről
- 22/2005. (VI. 24.) EüM rendelet a rezgés-expozíciónak kitett munkavállalókra vonatkozó minimális egészségi és munkabiztonsági követelményekről
- 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalókat érő zaj-expozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről
- 12/2006. (III. 23.) EüM rendelet az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről

Kémiai biztonság

- 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
- 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről

Munkaeszköz, gép

- 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről
- 16/2008. (VIII. 30.) NFGM rendelet a gépek biztonsági követelményeiről és megfelelőségének tanúsításáról

Egyéni védőeszköz

- 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről
- 30/2018. (II. 28.) Korm. rendelet az egyéni védőeszközök megfelelőségét értékelő szervezetek kijelölésének és tevékenysége felülvizsgálatának szabályairól

Anyagmozgatás, közlekedés

- 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendelet az egyes veszélyes tevékenységek biztonsági követelményeiről szóló szabályzatok kiadásáról: 1. számú melléklet: Vasútüzemi munkák biztonsági szabályzata
- 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendelet az egyes veszélyes tevékenységek biztonsági követelményeiről szóló szabályzatok kiadásáról: 2. számú melléklet: Vasútépítési és vasútfenntartási biztonsági szabályzata
- 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendelet az egyes veszélyes tevékenységek biztonsági követelményeiről szóló szabályzatok kiadásáról: 3. számú melléklet: Gépjárműjavítás biztonsági szabályzata
- 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendelet az egyes veszélyes tevékenységek biztonsági követelményeiről szóló szabályzatok kiadásáról: 4. számú melléklet: Hajózási munkák biztonsági szabályzata
- 25/1998. (XII. 27.) EüM rendelet az elsősorban hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeiről

Villamosság

- 23/2016. (VII. 7.) NGM rendelet a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett villamossági termékek forgalmazásáról, biztonsági követelményeiről és az azoknak való megfeleléség értékeléséről
- 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról
- 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- 8/2001. (III. 30.) GM rendelet a Villamosmű Műszaki-Biztonsági Követelményei Szabályzat hatályba lépítéséről
- 72/2003.(X.29.) GKM rendelet a Feszültség Alatti Munkavégzés Biztonsági Szabályzatának kiadásáról
- 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről
- 40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről – Villamos Műszaki Biztonsági Szabályzat (VMBSZ)

Tűzvédelem

- 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről, és a tűzoltóságról.
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- 143/2004. (XII. 22.) GKM rendelet a Hegesztési Biztonsági Szabályzat kiadásáról
- 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- 101/2023. (XII. 29.) BM rendelet a tűzvédelmi szabályzatról, a tűzvédelmi házirendről, valamint a tűzvédelmi oktatásról

Vas- és fémipari szerelés

- 31/1995. (VII. 25.) IKM rendelet a Vas- és Fémipari Szerelési Biztonsági Szabályzat kiadásáról

2. Munkabiztonsági ügyrend

2.1 Az Intézményvezető munkabiztonsággal kapcsolatos feladatai:

- 2.1.1 Mindent megtesz a munkavédelmi feladatokhoz szükséges keretfeltételek megteremtése érdekében. Saját hatáskörében és a rendelkezésére bocsátott anyagi eszközök keretéig teljeskörűen felelős az egészséges és biztonságos munkafeltételek megvalósulásáért. Irányítja és koordinálja a munkavédelmi feladatok megvalósulását. Az Intézmény területén betartja és betartatja a munkavédelemmel kapcsolatos utasításokat, előírásokat.
- 2.1.2 Gondoskodik az Intézmény létesítményeinek és munkahelyeinek, valamint a munkaeszközök, oktatástechnikai eszközök rendszeres ellenőrzéséről, azok biztonságos üzemeltetésének feltételeiről, a veszélyek és az ártalmak megszüntetéséről, a munkakörülmények fejlesztéséről.
- 2.1.3 Az Intézmény munkavédelmi dokumentumainak kezelésére, vezetésére helyben dolgozó munkavállalót jelöl ki, továbbiakban Kapcsolattartó, aki a munkabiztonsági, valamint munkaegészségügyi szaktevékenység ellátásával megbízott szakemberekkel együttműködik a munkavédelmi feladatok végrehajtásában. Az Intézményvezető a Kapcsolattartót a munkavédelmet érintő történésekről folyamatosan tájékoztatja.
- 2.1.4 Jogszabály szerint gondoskodik a munkavállalók munkaegészségügyi alkalmassági orvosi vizsgálatának biztosításáról ([1](#) - [2](#) - [3](#) - [4/A](#) - [4/B](#) mellékletek). A folyamatokról, azok gyorsítása, valamint a felmerült akadályokról, azoknak elhárítása érdekében folyamatosan tájékoztatja az Intézményfenntartót.
- 2.1.5 A munkaeszközök, létesítmények jogszabályokban előírt időszakos felülvizsgálatának elvégzésére Intézményfenntartótól szükség esetén intézkedést kér. A szabványossági, érintésvédelmi, biztonságtechnikai műszeres mérések, felülvizsgálatok, kockázatértékelés elvégeztetését nyomon követi. Szükség esetén Intézményfenntartótól intézkedést kér.
- 2.1.6 Az Intézményfenntartóval történt előzetes egyeztetés után, a kapott utasításoknak megfelelően engedélyezi az új létesítménynek, munkaeszköznek a használatbavételét, veszélyes munkaeszköz esetén a használatbavételt elrendeli. Gondoskodik ezek üzembe helyezés előtti, vagy újraindításukat megelőző ellenőrző, vagy munkabiztonsági szempontú előzetes felülvizsgálatáról. Az Intézményfenntartóval egyeztet, tájékoztatja azt.
- 2.1.7 Új belépő munkavállaló alkalmazásánál, valamint a munkaviszonyban állóknál figyelemmel kíséri a nők és a fiatalok, terhesek, nyugdíjasok alkalmazására és foglalkoztatására vonatkozó szabályokat, megbízásnál figyelembe veszi a tilalmi jegyzék előírásait. Szükség esetén az Intézményfenntartóval egyeztet, tájékoztatja azt.
- 2.1.8 Gondoskodik a munkavállalók rendszeres munkabiztonsági oktatásának (elméleti és gyakorlati oktatás) tárgyi és személyi feltételeinek megteremtéséről, ennek írásban történő dokumentálásáról.
- 2.1.9 Biztosítja az elsősegélynyújtás személyi és tárgyi feltételeit. Szükség esetén az Intézményfenntartóval egyeztet, tájékoztatja azt.
- 2.1.10 Eleget tesz jelentési kötelezettségeinek munkabalesetekkel, munkahelyi megbetegedésekkel kapcsolatban és közreműködik azok kivizsgálásában. Az eseményekről az Intézményfenntartót tájékoztatja. A munkabalesettel, foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos kárigényeket továbbítja az Intézményfenntartóhoz.
- 2.1.11 Munkabiztonsági, és szükség (pl. baleset, veszélyeztetés, fegyelemsértés) esetén alkoholszondás ellenőrzést tart, rendel el. Az ellenőrzések eredményéről szükség esetén tájékoztatja az Intézményfenntartót.
- 2.1.12 Ellenőrzi a szerződésben rögzített, az Intézmény területén dolgozó külső gazdálkodó szervezet, vállalkozó munkavégzésének feltételeit.
- 2.1.13 Javaslatot tesz a munkavállalók munkaköri leírásban meghatározandó feladataira a munkavédelemmel kapcsolatosan.
- 2.1.14 A munkabiztonsági előírások be nem tartása esetén a munkát felfüggeszti, a munkavállalóval szemben munkajogi eljárást kezdeményez. Az eseményekről tájékoztatja az Intézményfenntartót.
- 2.1.15 Ha a munkavédelmi hiányosság megszüntetése az Intézmény lehetőségeit meghaladja, erről tájékoztatja az Intézményfenntartót, és intézkedést kér.
- 2.1.17 Munkavédelmi képviselő választása esetén biztosítja tevékenységének feltételeit.

- 2.1.19 Kiadja az Intézményekre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzatot, valamint a működéssel kapcsolatos egyéb munkavédelmi szempontból szükséges szabályozásokat, szabályzatokat, utasításokat.
- 2.1.19 A munkavállalók által jelentett veszélyt jelentő, de sérüléssel (balesettel) nem járó rendellenességről, üzemzavarról Munkavédelmi - Tűzvédelmi Naplót vezet (Ellenőrzési napló formanyomtatvány formátum megfelelő: Pátia: C.18-72/V). A feltárt rendellenesség, üzemzavar elhárítására, megszüntetésére intézkedni köteles. A Munkavédelmi - Tűzvédelmi Naplóban rögzíteni kell:
- a) Rendellenesség, üzemzavar felfedezésének időpontját
 - b) Tett, vagy meghatározott intézkedéseket
 - c) Az intézkedések végrehajtásáért felelősök nevét
 - d) Az intézkedések végrehajtási határidejét
- 2.1.20. A munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályi kötelezettségek teljesítéséhez szükséges pénzeszközök rendelkezésre bocsátását igényli az Intézményfenntartótól.
- 2.1.21. A munkavédelmi ellenőrzés, kockázatértékelés, munkavédelmi szemle során feltárt és rögzített hiányosságok határidőre történő megszüntetésének anyagi vonzatát illetően az Intézményvezető útmutatása alapján intézkedik az Intézményfenntartó felé.
- 2.1.22 Felelős a vegyi anyagok, készítmények, takarítószeresek beszerzéséért szabályszerű kezeléséért, tárolásáért, kiadásáért és felhasználásáért.
- 2.1.23 Felelős a munkavégzéshez szükséges védőfelszerelések, bőrvédő készítmények, védőital és tisztálkodó szerek (Anyagok) megrendeléséért, beszerzéséért, raktározásáért ([7. melléklet](#), [9. melléklet](#) szerint), az Anyagoknak a Kapcsolattartónak felhasználásra történő átadásáért. A megfelelő végrehajtás érdekében folyamatosan egyeztet az Intézményfenntartóval.
- 2.1.24. Felelős, hogy a munkabiztonsági szakember és munkaegészségügyi szakember által meghatározott védőfelszerelések, eszközök ([7. melléklet](#), [9. melléklet](#) szerint) vagy azokkal egyenértékű eszközök kerüljenek beszerzésre és kiadásra. A megfelelő végrehajtás érdekében folyamatosan egyeztet az Intézményfenntartóval.
- 2.1.25. Kiadja az Intézményekre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzatot, valamint a működéssel kapcsolatos egyéb munkavédelmi szempontból szükséges szabályozásokat, szabályzatokat, utasításokat.

2.2 Intézményvezető-helyettes, munkabiztonsággal kapcsolatos feladatai:

- 2.2.1 Az Intézményvezetőt akadályoztatása esetén munkavédelmi kérdésekben teljes jogkörrel helyettesíti.
- 2.2.2 Naponta ellenőrzi az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi és tárgyi feltételeinek meglétét. Intézményvezetőt az eseményekről tájékoztatja.
- 2.2.3 Köteles az egészséget veszélyeztető a biztonságos munkavégzés során fellépő hiányosságok megszüntetésére intézkedést tenni. Intézményvezetőt az eseményekről tájékoztatja.
- 2.2.4 Részt vesz a munkabiztonsági, munka-egészségügyi ellenőrzéseken, utóellenőrzéseken. Intézményvezetőt az eseményekről tájékoztatja.
- 2.2.5 Rendszeresen ellenőrzi a munkaeszközök biztonságos üzemeltetését, munkabiztonsági szabályok betartását. Intézményvezetőt az eseményekről tájékoztatja.
- 2.2.6 Az Intézmény technikai üzemeltetési (pl. karbantartás, kertészet, takarítás, fűtés stb.) feladatait ellátó munkavállalók közvetlen munkahelyi vezetője munkavédelmi szempontból.

2.3 Munkavállaló közvetlen munkahelyi vezetőjének munkavédelmi feladatai

- 2.3.1 Az újfelveteles munkavállalók részére gyakorlati munkabiztonsági oktatást tart (munkaterület bemutatása). Az oktatást ezen MVSZ előírási szerint, annak mellékletben ([27. melléklet](#)) található formanyomtatvány kitöltésével dokumentálja. A munkavégzéshez szükséges, az adott munkakört érintő, oktatási tematikákat ([Munkabiztonsági utasítások](#) e Szabályzatból) a munkavállaló rendelkezésére bocsátja (elektronikusan vagy papír alapon).
- 2.3.2 Az oktatásokon elhangzottak elsajátításáról az újfelveteles munkavállaló a Szabályzat megfelelő [munkabiztonsági utasításai](#)hoz mellékelt Ellenőrző feladatsorának kitöltésével számonkérhető. Ha

a munkavállaló a 80 %-os teljesítményt nem éri el ismételt oktatásba részesíti. A megfelelő eredménnyel kitöltött ellenőrző feladatsorokat az oktatásról felvett jegyzőkönyv mellé csatolja.

- 2.3.3 Gondoskodik a nála keletkezett munkavédelemmel kapcsolatos dokumentációk, nyilvántartások Kapcsolattartóhoz történő továbbításáról.
- 2.3.4 Rendszeresen ellenőrzi a munkaeszközök biztonságos üzemeltetését, munkabiztonsági szabályok betartását.
- 2.3.5 Folyamatosan ellenőrzi a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek meglétét, bele értve az elsősegély nyújtás keretfeltételeit is.
- 2.3.6 Köteles az egészséget veszélyeztető a biztonságos munkavégzés során fellépő hiányosságokat jelenteni, illetően lépéseket kezdeményezni a hibák, hiányosságok kiküszöbölése érdekében vezetőinek irányába.
- 2.3.7 Az általa irányított munkavállalók munkáját úgy szervezi, hogy a munkabiztonsági előírások érvényre jussanak, a munkavállalók a munkabiztonsági szabályok betartásával végezzék munkájukat.
- 2.3.8 Ellenőrzi az előírt védőeszközök, védőfelszerelések használatát.
- 2.3.9 A bejelentett baleset, vélt balesetveszély, körülményeinek tisztázása érdekében a bejelentést, illetve észlelést követő legrövidebb időn belül végezzen, végeztessen ittassági vizsgálatot az eseményben érintett személyek tekintetében. Az elvégzett ittassági vizsgálatok eredményét Ittasság vizsgálati jegyzőkönyvben (17/B melléklet) rögzítse. Amennyiben szükséges az Ittassági vizsgálat eredményét ellenőriztesse egészségügyi szolgáltató által végzett vér alkohol tartalom vizsgálati laboreredménnyel.
- 2.3.10 Felelős a vegyi anyagok, készítmények, takarítószeres szabályszerű kezelési, tárolási, kiadási és felhasználási körülményeinek megteremtéséért.

2.4 Munkavédelmi dokumentációk vezetésével megbízott munkavállaló (Kapcsolattartó) feladatai

- 2.4.1 A munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység ellátásával megbízott szakemberek, szakmai útmutatója, valamint ezen Szabályzat előírásai alapján az Intézményben tárolandó munkavédelemmel kapcsolatos, ezen Szabályzat által meghatározott dokumentációkat nyilvántartásokat vezeti, kezeli, karbantartja, megőrzi.
- 2.4.2 A felmerült kérdésekkel kapcsolatban a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység ellátásával megbízott szakemberekkel egyeztet. Az Intézményvezetőt a folyamatosan tájékoztatja.
- 2.4.2 A munkavédelemmel kapcsolatos szükséges információkat, adatokat, problémákról a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység ellátásával megbízott szakembereket az Intézményvezető bevonásával tájékoztatja.
- 2.4.3 Az Intézmény vezetőjét a munkavédelem területén folyamatban lévő eseményekről rendszeresen tájékoztatja.

2.5 Intézményfenntartó munkavédelemmel kapcsolatos feladatai.

- 2.5.1 Biztosítja a munkavédelem megfelelő szinten tartásának feltételeit, a biztonságos és egészséget nem veszélyeztető munkavégzéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.
- 2.5.2 Kiadja az Intézményekre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzatot, valamint a működéssel kapcsolatos egyéb munkavédelmi szempontból szükséges szabályozásokat, szabályzatokat, utasításokat.
- 2.5.2 Döntése alapján, szükség esetén átvállalja a munkavédelem területét érintő, döntéshozatalokkal kapcsolatos feladatokat.
- 2.5.3 Gondoskodik az Intézmények területén a Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat működési feltételeinek biztosításáról, jogszabályok szerinti működéséről.
- 2.5.4. Gondoskodik az Intézmények területén a Munkabiztonsági Szaktevékenység jogszabályok szerinti működéséről.
- 2.5.4 Felelősségre vonást alkalmaz a munkavédelmi előírások megszegőivel szemben.
- 2.5.5 Biztosítja az elsősegélynyújtás személyi, szervezeti, technikai keretfeltételeit.

2.5.6 Elbírálja a benyújtott kárigény jogosságát, megtérítésének mértékét és dönt a munkabalesetekből és a foglalkozási megbetegedésekből származó munkavállalói kárigények ügyében.

2.6 Munkavállaló munkavégzéssel kapcsolatos kötelezettségei

A Munkavállaló az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében köteles:

2.6.1 A biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően munkát végezni.

2.6.2 Munkatársaival, vezetőivel, beosztottjaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse.

2.6.3 A rendellenességek feltárása érdekében munkájához kapcsolódóan szemrevételezni, megvizsgálni:

- a) az adott munkahelyet, munkakörnyezetet
- b) munkaterületet,
- c) biztonsági jelzéseket, jelöléseket,
- d) munkaeszközöket,
- e) egyéni védőeszközöket,
- f) alapanyagokat, anyagokat, vegyszereket
- g) a munkavégzéssel kapcsolatos dokumentációk meglétét,
- h) a nyilvántartások vezettségét
- i) személyi, tárgyi és szervezeti feltételek megvalósulását

2.6.4 A munkavégzés során tapasztalható, különösen veszélyeztetés estén, rendellenességről, üzemzavarról a munkáltatót azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől.

2.6.5 Munkaterületén rendet, fegyelmet és tisztaságot tartani.

2.6.6 Az általa feltárt és veszélyesnek tartott körülményekről, problémákról munkahelyi vezetőjét tájékoztatni.

2.6.7 A Munkavállaló az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében köteles

2.6.8 A munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni.

2.6.9 A munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni

2.6.10 A részére előírt orvosi — meghatározott körben pályaalakmassági — vizsgálaton részt venni.

2.6.11 Balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni.

3. Munkabiztonsági szempontú veszélyességi osztályba sorolás:

III.85/a-b-c.

3.1 Munkabiztonsági, munkaegészségügyi szaktevékenység

A munkavállalói létszám alapján (500 fő alatti) a munkabiztonsági tevékenység, valamint a szaktevékenység ellátására az Intézményfenntartó munkabiztonsági, valamint munkaegészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyeket vállalkozói szerződés alapján biztosít.

Munkabiztonság: Csécs Gábor tel: (30) 4004-123, gaborcsecs@gmail.com

4. Az alkalmazás munkavédelmi, munkaegészségügyi feltételei

A munkaköri alkalmassági vizsgálat, szakmai alkalmassági vizsgálat, egészségügyi alkalmasság orvosi vizsgálata és véleményezése

4.1 Az előzetes munkaköri, szakmai alkalmasság orvosi vizsgálata.

- 4.1.1 Alap esetben munkáltató a munkavállalót a munkaviszony létesítése előtt, valamint munkakör változása esetén köteles előzetes munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra küldeni,
- 4.1.2 Valamely minisztérium irányítása alá tartozó Intézmény esetében, csak az adott minisztérium által a „munkára való alkalmassági vizsgálat kötelező elrendeléséről” kiadott minisztériumi rendelet mellékletében meghatározott Expozícióknak (károsító hatásnak) kitett munkavállalót a munkaviszony létesítése előtt, valamint munkakör változása esetén kivétel nélkül köteles előzetes munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra küldeni.
- 4.1.3 Az Intézmény munkaegészségügyi alapszolgáltatásának végzésére, amelynek része a munkaköri alkalmassági vizsgálatok elvégzése is, megfelelő szakképesítéssel rendelkező személlyel, továbbiakban Üzemorvos, köt szerződést.
- 4.1.4 A vizsgálatot a "Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra" megnevezésű nyomtatványon kell kérni. ([1. melléklet](#))
- 4.1.5 Az Intézményvezető a munkabiztonsági vállalkozó által megjelölt kockázatok alapján a kitöltött nyomtatványon közli a munkavállaló személyi adatait, munkakörét, a vizsgálat okát. A [2. melléklet](#) tartalmazza a munkakör főbb egészségkárosító kockázatait.
- 4.1.6 Ha a munkavállaló az előírt előzetes orvosi alkalmassági vizsgálaton nem vesz részt vele munkaviszony nem létesíthető, új munkakörbe nem helyezhető át.
- 4.1.7 A [3./A melléklet](#) tájékoztat a meghatározott kockázatoknál a megjelölt gyakoriságokról a foglalkoztatottak előzetes alkalmassági orvosi vizsgálatait illetően.

4.2 Időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat

- 4.2.1 Alap esetben a munkáltató a munkavállalót a munkaegészségügy területét szabályozó rendeletek szerinti gyakorisággal időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra kell küldeni.
- 4.2.2 Valamely minisztérium irányítása alá tartozó Intézmény esetében, csak az adott minisztérium által a „munkára való alkalmassági vizsgálat kötelező elrendeléséről” kiadott minisztériumi rendelet mellékletében meghatározott Expozícióknak (károsító hatásnak) kitett munkavállalót kivétel nélkül köteles időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra küldeni.
- 4.2.3 Az időszakos alkalmassági vizsgálatok esedékességét a [4./A melléklet](#) szerinti nyomtatványon az Intézménynél személyzeti feladatokat ellátó, Kapcsolattartó dolgozó, vagy az őt beosztásában helyettesítő személy tartja nyilván.
- 4.2.4 A vizsgálat a [1. melléklet](#) által tartalmazott nyomtatványon "időszakos vizsgálat" megjelöléssel kérhető. A vizsgálat időpontjáról a munkavállalót legalább 10 nappal előtte értesíteni kell, a vizsgálaton való részvételt munkaidőben kell biztosítani.
- 4.2.5 A jogszabály változások alapján évente egyszer tudószűrésen csak a következők kötelesek részt venni:
 - a) hajléktalanok;

- b) hajléktalanok nappali melegedőjének és éjjeli menedékhelyének dolgozói; az utcai szociális munkát végzők;
 - c) népkonyha formájában nyújtott étkeztetésben foglalkoztatottak; azok az önkéntesek, akik hetente legalább összesen 16 órát hajléktalanokkal foglalkoznak;
 - d) büntetés-végrehajtási intézetek fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó dolgozói;
 - e) befogadó állomások és a közösségi szállások dolgozói;
 - f) rendőrségi fogdák és őrzött szállások dolgozói;
 - g) egészségügyi szolgáltatók; patológiai és sürgősségi osztályainak dolgozói, a tüdőgyógyászati szakellátást végző egészségügyi dolgozók, valamint a mikrobiológiai laboratóriumok egészségügyi dolgozói.
- 4.2.6 Ha a munkavállaló nem vett részt az előírt időszakos alkalmassági vizsgálaton a munkakörében való további munkavégzéstől a vizsgálaton való megjelenésig el kell tiltani. Az eltöltött időtartalmára munkabér nem fizethető.
- 4.2.7 A [3. melléklet](#) tájékoztat a meghatározott kockázatoknál a megjelölt gyakoriságokról a foglalkoztatottak időszakos alkalmassági orvosi vizsgálatait illetően.

4.3 A soron kívüli munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata

- 4.3.1 Az **Intézményvezető** soron kívüli köteles kezdeményezni a munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat elvégzését a munkavállalónál:
- a) a munkavállaló kérésére,
 - b) ha az egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi munkakörének betöltésére
 - c) olyan rosszulléte, megbetegedése, amely feltehetően munkaköri okokra vezethető vissza, illetve **30 napos keresőképtelenséget követően**
 - d) heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó, vagy ismételt munkabaleset előfordulását követően,
 - e) előre nem várt esemény során expozíciót szenved
 - f) munkavégzése nem egészségügyi ok miatt 6 hónapot meghaladóan szünetelt.
- 4.3.2 Az intézményvezető a vizsgálatot az [1. melléklet](#) formanyomtatványon a "soron kívüli" megjelölés használatával kezdeményezi.
- 4.3.3 Ha az Intézményfenntartó, vagy a munkavállaló a munkaköri alkalmasság elsőfokú orvosi véleményével nem ért egyet, az orvosi vélemény kézhezvételétől számított 15 napon belül a "Beutalás Másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra" megnevezésű nyomtatványon ([4/B melléklet](#)) kérheti a munkaköri alkalmasság másodfokon történő orvosi elbírálását 4.1.2 pontban megjelölt szervtől. A másodfokú egészségügyi szerv döntéséig az elsőfokú egészségügyi szerv véleménye szerint kell eljárni.
- 4.3.4 Az Intézményvezető (lehetőség szerint Üzemorvossal történt konzultációt követően) soron kívüli munka-higiénés vizsgálat lefolytatását köteles kezdeményezni az étkeztetésben dolgozó munkavállalónál, ha rajta, vagy a vele közös háztartásban élő személyen az alábbi tüneteket észleli, illetve ennek tényét a munkavállaló, vagy illetékes személy bejelentette:
- a) sárgaság,
 - b) hasmenés,
 - c) hányás,
 - d) láz,
 - e) torokgyulladás,
 - f) bőrkütiés,
 - g) egyéb bőrelváltozás, váladékozó szembetegség, fül- és orrfolyás.

4.4 Különös védelmet igénylő (sérülékeny) csoportok foglalkoztatása

- 4.4.1 Különös védelmet igénylő munkavállalók:
- a) A nők (különös tekintettel a fogamzó képes korúakra és a terhesekre, a terhesség korai szakaszában lévő, nem régen szült, szoptató anyákra, az anyatejet adókra).
 - b) Fiatalkorúak.
 - c) Öregségi nyugdíj korhatár felettiek.

Foglalkoztatásuk az [5. melléklet](#) által felsorolt korlátozások figyelembevételével lehetséges.

5. Munkavédelmi (munkabiztonsági) oktatás

5.1 Általános előírások

- 5.1.1 A munkabiztonsági oktatás: *elméleti* munkabiztonsági oktatásból és a munkakörrel kapcsolatos *gyakorlati* oktatásból áll. Az éves elméleti munkabiztonsági oktatást a megbízott munkabiztonsági szakember végzi.
- 5.1.2 Gyakorlati munkabiztonsági oktatás, megtartására és dokumentálására az a középvezető jogosult, akinek az irányítása alatt dolgozik.
- 5.1.3 A gyakorlati munkavédelmi oktatással összefüggésben a dolgozó rendelkezésére kell bocsájtani az Intézmény Balesetmegelőzési Tervét, ([31. melléklet](#)) amely a munkaterületeken ténylegesen megtörtént balesetek által szerzett tapasztalatokat dolgozza fel.
- 5.1.4 Az oktatásokat munkaidőben kell megtartani.
- 5.1.5 A munkavédelmi oktatás anyagát, tematikát a munkaterületeknek megfelelően e Szabályzat [munkabiztonsági utasításai](#) tartalmazzák.
- 5.1.6 Gyakorlati munkavédelmi oktatás megtartása nélkül a munkavállalót önállóan munkába állítani nem szabad. A gyakorlati munkavédelmi oktatáson a védőeszközök használatát is oktatni és gyakoroltatni kell.
- 5.1.7 A betanulás, gyakorlás, gyakornoki idő alatt csak felügyelettel végezhető a tevékenység, a felügyeletet az a középvezető látja el, akinek az irányítása mellett a munkát végzi.
- 5.1.8 Az oktatásokon elhangzottak elsajátításáról az újfelveteles munkavállaló a Szabályzat megfelelő [munkabiztonsági utasításai](#)hoz mellékelt Ellenőrző feladatsorának kitöltésével adhat számot. Ha a munkavállaló a 80 %-os teljesítményt nem éri el ismételt oktatásba kell részesíteni. A megfelelő eredménnyel kitöltött ellenőrző feladatsorokat az oktatásról felvett jegyzőkönyv ([27. melléklet](#)) mellé kell csatolni.
- 5.1.9 A gyakorlatban bemutatott teendők elsajátításáról a gyakorlati oktatást végző személynek visszakerdezéssel – eszköz, berendezés esetén - annak szakszerű használatának ellenőrzésével kell meggyőződni. A gyakorlati alkalmazás elsajátításáig a munkavállaló önállóan munkát nem végezhet.
- 5.1.10 A munkabiztonsági oktatásról a "Munkavédelmi Oktatási Jegyzőkönyv" dokumentumot kell felvenni, amelyet legalább 5 évig meg kell őrizni a munkabiztonsági dokumentációk között ([6. melléklet](#)). Az oktatáson való részvételüket és a beszámoltatás eredményét a munkavállalók aláírásukkal igazolják.
- 5.1.11 Az oktatáson "nem jelentek meg" részére a munkába állást követő 10 napon belül pótoktatást kell tartani.

5.2 Az újfelveteles munkavállaló oktatása

- 5.2.1 Újfelvetelesnek minősül minden frissen munkába álló munkavállaló, aki a munkába állását megelőző egy éven belül az Intézményben nem kapott munkavédelmi oktatást.
- 5.2.2 Minden újfelveteles munkavállalót munkakörétől függetlenül munkába állás előtt előzetes elméleti és gyakorlati munkabiztonsági oktatásba kell részesíteni.
- 5.2.3 Az Új belépő munkavállalóknál elméleti és gyakorlati munkabiztonsági oktatás megtartására és dokumentálására az a munkahelyi vezető is jogosult, akinek az irányítása alatt dolgozik.
- 5.2.4 Az újfelveteles dolgozó oktatásáról a [27. mellékletben](#) található oktatási jegyzőkönyvet kell kitölteni és lefűzni az oktatási jegyzőkönyvek közé. A dokumentáció egyszerűsítése okán a tagintézmény Tűzvédelmi Szabályzatában rögzített módon és Tűzvédelmi Szabályzat által rögzített oktatási anyagokból, ugyanekkor megtartandó Tűzvédelmi Oktatás dokumentálása ezzel a jegyzőkönyvvel összevonható.
- 5.2.5 Az oktatásokon elhangzottak elsajátításáról az újfelveteles munkavállaló a Szabályzat megfelelő [munkabiztonsági utasításai](#)hoz mellékelt Ellenőrző feladatsorának kitöltésével számonkérhető. Ha a munkavállaló a 80 %-os teljesítményt nem éri el ismételt oktatásba kell részesíteni. A megfelelő eredménnyel kitöltött ellenőrző feladatsorokat az oktatásról felvett jegyzőkönyv ([27. melléklet](#)) mellé kell csatolni.

5.3 Ismétlődő munkavédelmi oktatás

- 5.3.1 Valamennyi munkavállalót minden tanévben célszerűen a tanév megkezdésekor ismétlődő munkabiztonsági oktatásban kell részesíteni.
- 5.3.2 Újra kell oktatni a munkavállalót, ha a munkahelye, munkakörnyezete, valamint a munkavégzés követelményei megváltoznak. Új munkaeszközt (gépet), helyeztek üzembe, vagy a munkaeszközt átalakították. Új anyag (takarítószer), technológia került bevezetésre.

5.4 Rendkívüli és Soron kívüli munkavédelmi oktatás

- 5.4.1 Rendkívüli munkavédelmi oktatást kell tartani, ha a munkahelyen súlyos munkabaleset, egészségkárosodás vagy személyi sérüléssel járó esemény következett be. Az oktatást az Intézményvezető rendeli el, témáját aktualitása határozza meg.
- 5.4.2 Munkavédelmi oktatást kell, kapjanak az Intézmény területén rendszeresen munkát végző, de munkaviszonyba nem álló munkavállalók is. E munkavédelmi oktatás megtörténtét az őket alkalmazó munkáltató az általa tartott oktatás jegyzőkönyvének másolatával igazolja.
- 5.4.3 Külsős, nem Intézményi munkavállalók esetén a gyakorlati az oktatás rendjét az Intézményvezető határozza meg, az oktatás megtartásáért az általa meghatározott, megfelelő tapasztalattal rendelkező Intézményi munkavállaló felelős.

5.5. Elsősegélynyújtók oktatása, továbbképzése

- 5.5.1 A kijelölt elsősegélynyújtók ([12. melléklet](#)) kiképzéséről és a továbbképzésről az Intézményfenntartó gondoskodik.
- 5.5.2 Az elsősegélynyújtás személyi, szervezeti, technikai keretfeltételeit biztosítani kell. Az elsősegélynyújtásra helyszínt kell kijelölni, valamint legalább ezen a helyen biztosítani kell az elsősegélynyújtás tárgyi feltételeit ([12. melléklet](#)).

5.6 A munkaeszközök használata.

A munkavállalókat a munkaeszköz használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább

- 5.6.1. a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről
- 5.6.2. a rendeltetésszerű használat során az előrelátható meghibásodási lehetőségekről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
- 5.6.3. az esetleges téves kezeléssel és annak következményeiről;
- 5.6.4. a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja, és
- 5.6.5. a munkaeszköz használata során szerzett tapasztalatokból levonható következtetésekről.
- 5.6.6. A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges, írásban kell megadni.

5.7 Intézmény vendégeinek tájékoztatása, oktatása

- 5.7.1. Az Intézmény vendégeit a szobákban elhelyezett tájékoztató anyag útján, illetve az általuk látogatható területeken elhelyezett tájékoztató jelzésekkel és feliratokkal kell tájékoztatni, milyen szabályok vonatkoznak rájuk és mely eszközöket, és területeket használhatnak saját felelősségükre
- 5.7.2. Az Intézmény vendégei számára tiltott területek megközelítési útjait minden esetben a belépés tilalmára figyelmeztető jelzéssel kell ellátni és lehetőség szerint csukva, illetve zárva kell tartani.

6. Egyéni védőeszközök (EVE) juttatásának rendje

Ha megelőző szervezési, műszaki intézkedésekkel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés nem valósítható meg, akkor a munkavállalókat az egyes kockázatokkal szemben védelmet nyújtó egyéni védőeszközzel, továbbiakban EVE, kell ellátni az alábbiakban előírtak szerint

6.1 Meghatározás, Beszerzés, Tárolás, Kiadás

- 6.1.1 Az EVE-k jegyzékét munkakörönként és munkafolyamatokhoz ([7. melléklet](#)) a megbízott munkabiztonsági vállalkozó, valamint munkaegészségügyi szakember (Üzemorvos) szaktevékenység keretén belül határozza meg. A beszerzést végző személy győződjön meg róla, hogy az EVE védelmi szintje (Védelmi képesség, Védelmi osztály, Védelmi fokozat) megfelel a [7. melléklet](#)ben meghatározottaknak.)
- 6.1.2 Csak az a védőeszköz szerezhető be, adható ki, használható, amely 1. kategóriájú védőeszköz esetén **EK megfeleléségi nyilatkozattal**, 2. és 3. kategóriába tartozó védőeszköz esetén **EK típusstanúsítvánnyal vagy Minősítő bizonyítvánnyal** (jogszabály típusbizonyítványként is hivatkozhat rá) rendelkezik, CE jelöléssel ellátott.
- 6.1.3 Az EK-megfeleléségi nyilatkozaton a következő adatok kötelezően szerepelnek:
- a gyártó vagy annak az EU-államok területén letelepedett meghatalmazott képviselője neve vagy azonosítója;
 - a védőeszköz megnevezése vagy számmal ellátott azonosítója (márkája, típusa, szériaszáma, cikkszám, modellszám stb.);
 - a védőeszközhöz vonatkozó honosított harmonizált szabvány száma;
 - a védőeszköz kategóriája.
- 6.1.4 Az EVE beszerzése pénzügyi keret biztosítottasága esetén az Intézményvezető, központi pénzügyi keret és beszerzés esetén az Intézményfenntartó felelőssége.
- 6.1.5 Az EVE kiadása a dolgozó számára, az EVE kiadások nyilvántartása Intézményfenntartó szinten az Intézményfenntartó, Intézmény szinten az Intézmény vezetője által a dokumentációk kezelésével megbízott személy, ha ilyen megbízás nem történ, a Kapcsolattartó feladata ([8/A sz. melléklet](#)). A forgalmazótól a védőeszköz kezelési, használati utasítását el kell kérni.
- 6.1.6 Szükség esetén a veszélyeztetett területen tartózkodó, nem az Intézmény alkalmazásában, megbízásában álló személyek (pl: látogatók) egyéni védőeszközzel történő ideiglenes ellátásáról is gondoskodni kell. Felelős az Intézmény vezetője, a munkaterület munkahelyi vezetője, valamint a munkát végző munkavállaló.
- 6.1.7 A kiadásra kerülő és a használt védőeszközök védelmi képességét szükség esetén munkabiztonsági szakemberrel ellenőriztetni kell.
- 6.1.8 A rendeltetésszerű használhatóság alapfeltétele, hogy a munkáltató rendelkezzen a védőeszköz ügynevezett tájékoztatójával, annak tartalmáról tájékoztassa, és azt a munkavállaló rendelkezésére bocsássa. A tájékoztató a védőeszköz tartozéka, amely tartalmazza a tárolására, a kezelésére, a karbantartására, a tisztítására, az időszakos felülvizsgálatára vonatkozó tudnivalókat.
- 6.1.9 A védőeszköz Tájékoztatóját a forgalomba hozatal helye szerinti tagállamban elfogadott hivatalos nyelven kell elkészíteni.
- 6.1.10 A EVE-k tárolása mindig az EVE használati tájékoztatóban leírt feltételek maradéktalan teljesítésével kell, megvalósuljon, akár a munkáltató, akár a munkavállaló végzi az EVE tárolását. Törekedni kell, hogy az EVE állapotát a tárolás körülményei ne rontsák.

6.2 Használat, Tisztítás, Karbantartás, Javítás

- 6.2.1 A védőeszközt a munkakezdés pillanatától a veszélyes tevékenység teljes idejére biztosítani kell, amelyet a munkavállaló köteles használni. Raktárkészlet minimum 1 darab/fajta, amelyről az Intézményfenntartó szinten az Intézményfenntartós, Intézmény szinten az Intézmény vezetője által a munkavédelmi dokumentációk kezelésével megbízott személy köteles intézkedni.
- 6.2.2 A védőeszköznek kihordási ideje nincs, személyhez kötöttek viselni, hordani védelmi funkciójuk megőrzéséig szabad.
- 6.2.3 A védőeszköz megőrzéséről, tisztításáról, karbantartásáról az azt használó munkavállalónak kell gondoskodni a gyártó által megadott tájékoztató, vagy használati utasítás szerint.
- 6.2.4 A védőeszköz szakszerű használatát oktatni és gyakoroltatni kell. A tájékoztatás és a gyakorlati képzés megtörténtét a munkáltató írásban dokumentálja, továbbá azt a munkavállalóval alá kell íratnia ([8/B melléklet](#)).
- 6.2.5 Ha a munkavállaló figyelmeztetés ellenére sem használja az előírt egyéni védőeszközt, védőfelszerelést a munkavégzéstől el kell tiltani.

- 6.2.6 A munkavállaló a védőeszközének tisztításáról csak a tőle elvárható mértékig, kizárólag a munkahelyén gondoskodhat, tevékenysége közben, illetve annak befejezését követően.
- 6.2.7 Az „egyszer használatos” védőeszközök nem tisztíthatók. (Az „egyszer használatos” kifejezés nem feltétlenül jelenti azt, hogy a védőeszközt használatának megszakítása után nem szabad ismét használatba venni. Amennyiben a szennyeződés típusa és mértéke nem zárja ki, a védőeszköz ismét használatba vehető, például hallásvédő eszköz esetében). Az ismételt használatba nem vehető védőeszközök például veszélyes anyaggal szennyezett vagy biológia eredetű veszélyeknek kitett védőeszközök.
- 6.2.8 Az EVE munkáltató, illetve munkavállaló által végzett karbantartása és javítása csak a tájékoztatóban foglalt mértékig megengedett, továbbá adott esetben csak az EVE meghatározott részeit érintheti.
- 6.2.9 Bizonyos EVE-k, védőruhák esetében jellemző a megengedett tisztítások számának és a tisztítás módjának meghatározása (tájékoztató által), amelynek elérésekor a további használat nem megengedett. A tisztítások számáról ezért a munkáltatónak nyilvántartást kell vezetnie, ellenkező esetben nincs bizonyító erejű dokumentum a birtokában a védőruha használhatóságának igazolására.
- 6.2.10 Egyéni védőeszközök viselésének, használatának szükségessége esetén a munkáltató szabályos rendelkező jel alkalmazására kötelezett.

Példa:

6.3 Vizsgálatok, ellenőrzések

- 6.3.1 Az EVE-t az üzemeltető munkáltatónak soron kívül ellenőriznie kell, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be. A védőeszköz soron kívüli vizsgálata keretében elsődlegesen azt kell megállapítani, hogy a fennálló kockázatok ellen:
- a megfelelő védelmi szintű védőeszköz volt-e biztosítva;
 - a munkavállaló kockázatnak kitett testrészei védve voltak-e a védőeszközzel a védőeszközt rendeltetésszerűen használták-e;
 - a védőeszköz a védelmi szintjét megőrizte-e;
 - elvégezték-e a védőeszköz tisztítását, karbantartását, javítását;
 - megtörtént-e a védőeszköz időszakos felülvizsgálata, és az alapján a védőeszköz további használata megengedett volt-e;
 - a munkavállaló alkalmas volt-e a védőeszköz rendeltetésszerű használatára
 - történt-e rendkívüli esemény a munkabaleset előtt.
- 6.3.2 Amennyiben szükséges (pl. leesés elleni védőeszközök, a légzésvédő eszközök, a teljes testfelületet védő eszközök, az elektrotechnikai védőkesztyűk többsége) az időszakos felülvizsgálatok leghosszabb időközzeit a gyártók határozzák meg, de vannak olyan védőeszközök is, amelyek felülvizsgálatát jogszabály, szabvány vagy a tanúsítás (korábban minősítés) írja elő. A használó kérelmére a védőeszköz időszakos felülvizsgálatát a gyártó vagy bejelentett szervezet végzi el."
- 6.3.3 A rendeltetésszerű használat ellenőrzése magában foglalja azt is, hogy a munkavállaló a testi adottságaihoz megfelelően illeszkedő védőeszközzel rendelkezik-e.

6.3.4 A Munkavállaló az EVE állapotát naponta köteles ellenőrizni, meghibásodását, elhasználódását a munkahelyi vezetőjének köteles jelezni.

6.4 EVE cseréje

6.4.1 A rendeltetésszerű használatra alkalmatlan - azaz működésképtelen - a védőeszköz, ha például erősen kopott, szakadt, sérült, vagy bármely egyéb okból nem képes védelmi funkciójának maradéktalan megvalósítására, nem elégíti ki a követelményeket. Ilyen esetnek kell tekinteni például, ha:

- a) a védőeszköz használatával munkabaleset történt, akkor is, ha a védőeszközön nem látszik sérülés nyoma
- b) az időszakos felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a védőeszköz veszített védelmi szintjéből
- c) a védőeszközön szemmel látható sérülés keletkezett
- d) olyan szennyező anyag került rá, ami eltávolíthatatlan, és befolyásolhatja a védelmi képességét
- e) a védőeszköz avulása vagy előregedése bekövetkezett, használati ideje lejárt (a továbbiakban együtt: élettartam).

6.4.2 A védőeszköz cseréjét kötelezővé teszi a használata megszüntetésére vonatkozóan a gyártó által megállapított, a gyártás időpontjától meghatározott időtartam (amennyiben van ilyen) lejárt, vagy határnap beállta.

6.4.3 Amennyiben a gyártó nem adta meg pontosan a védőeszköz élettartamát, akkor a munkáltatónak figyelembe kell vennie a gyártó által a tájékoztatóban megadott, a védőeszköz használhatóságára vonatkozó minden hasznos adatot.

7. Tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmény juttatása

7.1 Előírások

7.1.1 Az iskola minden olyan helyiségében, ahol hideg, valamint meleg vizes kézmosási lehetőség van kézmosószert (pipereszappant / folyékony szappan adagoló), és kéztörleri (szárítási) lehetőséget kell folyamatosan biztosítani.

7.1.2. Az étkező, ételkészítő helyiségekben külön kézfertőtlenítési lehetőséget, kézszerítési, vagy egyszer-használatos eszközökkel kéztörleri lehetőséget kell biztosítani a kézmosóknál.

7.1.3 Az Intézmény munkavállalói, tanulói által használt mellékhelyiségeket, WC-ket szükség szerint toalettpapírral kell ellátni.

7.2 Anyagok

7.2.1 A fizikai munkakörökben biztosítandó tisztálkodó szereket, bőrvédő készítményeket a [9. melléklet](#) tartalmazza

8. Védőital biztosítása

8.1 Fogalmak

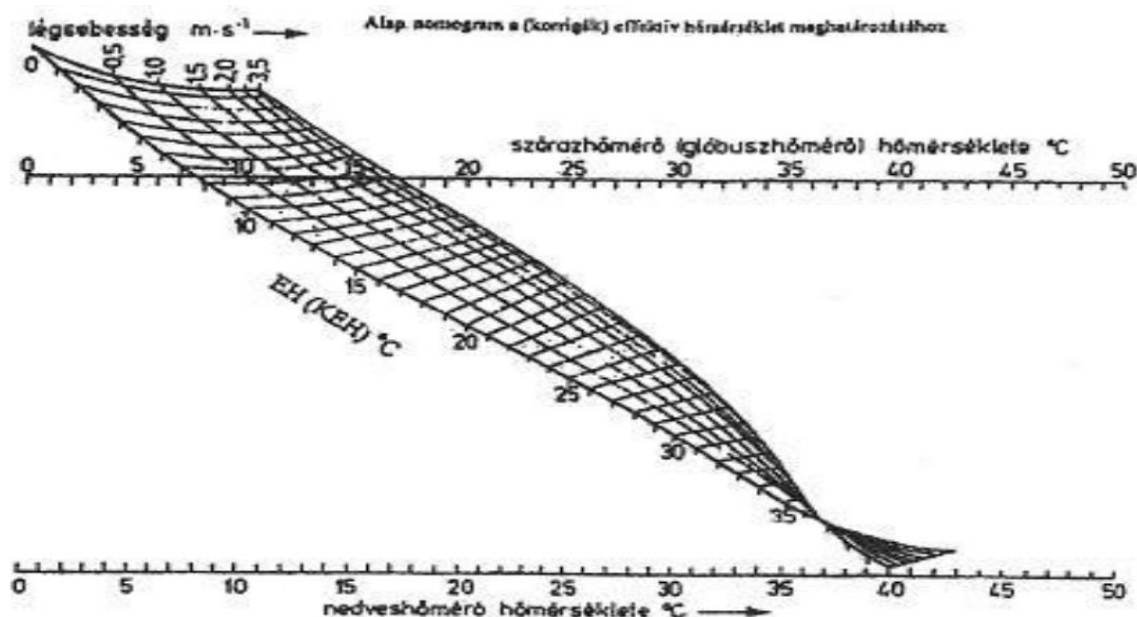
8.1.1 A folyadékvesztesség pótlására használt védőital általában 14-16 C hőmérsékletű ivóvíz. E célra alkalmas az azonos hőmérsékletű, ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy amely mesterséges édesítőszerrel ízesített.

- 8.1.2 A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 C-ot nem éri el.
- 8.1.3 A hidegnek minősülő munkahelyen a védőital +50 C hőmérsékletű tea. A tea ízesítéséhez a fizikai megterhelés függvényében cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani.

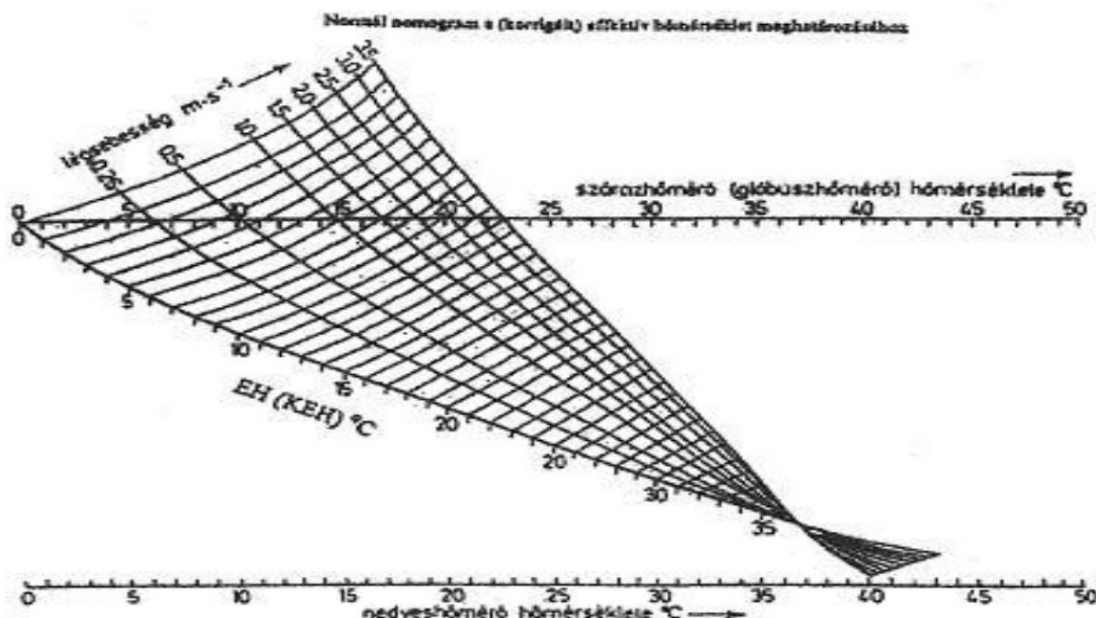
8.2 Előírások

- 8.2.1 Ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább ½óránként védőitalt kell biztosítani

(1. ábra – normál munkaruházat, 2. ábra – felsőruházat nélkül, rövidnadrág)

1. ábra

2. ábra

- 8.2.2 Óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell közbeiktatni, ha a munkahelyi klíma zárttéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyeken
- 8.2.3 A védőital elfogyasztásához legalább a dolgozók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni.
- 8.2.4 A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények betartása mellett történhet.

9. A munkavégzésre vonatkozó rendelkezések

9.1 Általános magatartási szabályok

- 9.1.1 A munkavállaló csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a vonatkozó munkahelyi szabályok megtartásával végezhet munkát. Köteles a munkahelyi vezetőjének tudomására hozni, ha olyan gyógyszer szed, amelynek használati utasítása fokozott elővigyázatosságot ír elő. Legkisebb sérülését is köteles haladéktalanul jelenteni a munkahelyi vezetőnek.
- 9.1.2 Az Intézményvezető, valamint az Intézményfenntartó a munkavállalót a " Munkaköri leírás"-ban és azon kívül csak olyan tevékenységgel bízhatja meg, amelyhez a szükséges szakmai képesítéssel, kellő gyakorlottsággal, munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik és a munkavégzésre egészségileg alkalmas.
- 9.1.3 A munkavállaló köteles a rábízott munkaeszköz biztonsági állapotát minden munkakezdés előtt ellenőrizni, a kezelési és használati utasítások, szabályzatok betartásával rendeltetésszerűen használni és karbantartani. Köteles a használatához szükséges ismereteket elsajátítani. Köteles a részére előírt egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, karbantartásáról a számára előírtak szerint gondoskodni.
- 9.1.4 A munkavállaló jogosult megkövetelni, hogy a munkavégzéshez szükséges utasítások, felszerelések, munka és védőeszközök, védőital, tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmények rendelkezésre álljanak.
- 9.1.5 A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha az egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyezteti.
- 9.1.6 Ha a munkavállaló a munkáltató utasításának teljesítésével mások egészségét, vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, az utasítás teljesítését köteles megtagadni.
- 9.1.7 A munkavállaló a munkahelyen köteles a rendet és a fegyelmet megtartani erre munkatársait is figyelmeztetni.
- 9.1.8 A biztonságos munkavégzést akadályozó itasság, kábítószer, vagy pszichotróp anyagok hatása alatt lévő munkavállalót az intézményvezető köteles a munkavégzéstől eltiltani, és a munkaterületről, Intézményből eltávolítani.
- 9.1.9 A munkavállalók anyagmozgatásnál, forgó mozgást végző géprészek közelében, órát, gyűrűt, nyakláncot, karkötőt nem viselhetnek. A hátsérülések megelőzése érdekében kötelesek a [10. sz. melléklet](#) előírásai szerint eljárni.
- 9.1.10 Ha valamely munkát két vagy több munkavállaló végez, a munka irányításával egy személyt meg kell bízni, és azt a többi munkavállaló tudomására kell hozni.
- 9.1.11 A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el, és nem alakíthatja át a biztonsági berendezést. Elektromos berendezést csak abban az esetben javíthat, amennyiben erre vonatkozóan szakmai képesítéssel rendelkezik.
- 9.1.12 Az Intézmény területén a dohányzás kérdéskörét a [11. sz. melléklet](#) szabályozza, a „Nem dohányzók védelméről” szóló törvényben lefektetettek alapján.
- 9.1.13 Minden villamos működtetésű gépet és berendezést a munka befejezése után feszültség mentesíteni kell, kivételt képeznek a hűtőszekrények, szerverek, biztonsági berendezések, riasztók.
- 9.1.14 Ha bármely munkavállaló az Intézmény területén balesetet előidéző, vagy a testi épség sérelmével járó veszélyt észlel, köteles azt megszüntetni, vagy a megszüntetés érdekében munkahelyi vezetőjétől, Intézményvezetőtől vagy őt beosztásában helyettesítő személytől intézkedést kérni, amennyiben az elhárításban való részvétel képzettségét, vagy intézkedési jogkörét meghaladja.
- 9.1.15 Közvetlen veszély esetén a munkát irányító vezetőnek a munkavégzést le kell állítani, a veszélyes területről a személyeket el kell távolítani, a veszélyes területre a bejutást meg kell akadályozni, és az Intézményvezetőt a veszélyhelyzetről haladéktalanul értesíteni. A veszélyhelyzet megszüntetése után a munka folytatására az Intézményvezető adhat engedélyt.
- 9.1.16 A vezetői munkakörben foglalkoztatottak kötelesek rendszeresen a munkabiztonsági szabályokban előírt rendelkezések betartását ellenőrizni. A tudomásukra jutott minden rendellenességet kötelesek haladéktalanul kivizsgálni, beleértve a személyi sérüléssel nem járó eseteket is.

- 9.1.17 Az **Intézményen** belüli közlekedés rendjét, a tanulók csoportos közlekedésének irányát az Intézményvezető-helyettes köteles meghatározni, azt az ügyeletes nevelők kötelesek felügyelni.
- 9.1.18 Az **Intézmény** épületeiben tartott tömegrendezvények esetén a kijáratok ajtókat szigorúan tilos zárni, nyithatóságukról, átjárhatóságukról, használhatóságukról az ügyeletes nevelő, vagy a rendezvényt szervező a felelős.
- 9.1.19 Lépcsőn, folyosón anyagot tárolni, közlekedési utakat eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad, ellenőrzése területileg illetékes munkahelyi vezető, munkavédelmi dokumentációk vezetésével megbízott személy feladata.
- 9.1.20 Törött, repedt, csorbult dugaszoló aljzatot és csatlakozót, hibás szerelvényt és készüléket használni nem szabad. Ellenőrzése a munkavállaló kötelessége munkakezdés előtt. A hibás eszközt a munkavállaló köteles leadni javításra a munkahelyi vezetője részére.
- 9.1.21 A keletkezett hulladékot szelektíven kell gyűjteni, és a kijelölt helyen tárolni.
- 9.1.22 A 2. és 3. fokozatú hőségriadó elrendelése esetén óránkénti legalább 5, legfeljebb 10 perces pihenőidőt kell biztosítani valamennyi érintett munkavállaló számára, megfelelő „árnyékos” helyen. A pihenőhelyen megfelelő ülőalkalmatosságok legyenek a munkavállalók részére. Elsősegélynyújtás személyi és tárgyi feltételeit a helyszínen kell biztosítani.
- 9.1.23 Az Intézményvezető az irodai és számítástechnikai feladatokat úgy szervezze meg, hogy a folyamatos képernyő előtti munkavégzést óránként legalább tízperces - össze nem vonható - szünetek szakítsák meg, továbbá a képernyő előtti tényleges munkavégzés összes ideje a napi munkaidő 75%-át (8 órás munkaidő esetén ez 6 óra) ne haladja meg.
- 9.1.24 Ha a szemészeti szakvizsgálat eredményeként indokolt, illetve a munkavállaló által használt szemüveg, vagy kontaktlencse a képernyő előtti munkavégzéshez nem megfelelő, az Intézmény a munkavállalót ellátja a minimálisan szükséges, a képernyő előtti munkavégzéshez éleslátást biztosító szemüveggel.
- 9.1.25 Ha a munkavállalónak éleslátást biztosító új szemüvegre van szüksége, akkor annak költsége a lencsék - extrák nélküli - teljes ára plusz a szemüveg-keret maximált ára a munkáltatót terheli.
- 9.2 Méregező hatású anyagokkal való munkavégzés**
- 9.2.1 Szolgáltató által végzett tevékenységre az Intézményvezető adhat engedélyt, ha a szolgáltató működését a területileg illetékes ANTSZ vezetője engedélyezte (rágcsáló irtás, stb.).
- 9.2.2 Vegyszeres gyomirtást, csak közforgalmú szer felhasználásával a használati utasításban előírt feltételek betartásával alkalmasszerűen azzal megbízott munkavállaló végezhet.
- 9.2.3 A munkakezdés előtt a veszélyes anyag „Biztonsági adatlap” tartalma alapján a munkavállalót munkavédelmi oktatásba kell részesíteni. Az oktatás megtartása és a Biztonsági adatlap beszerzése a forgalmazótól vagy a gyártótól vegyszer beszerzését bonyolító személy feladata. A vegyszer biztonsági adatlapjának egy példányát az Intézmény munkabiztonsági szakemberének el kell juttatni.
- 9.2.4 Kémiai kísérletekhez beszerzett vegyi anyagok kezelésével kapcsolatban:
- a) Zárható és megjelölt mérgekszekrényben, vagy vegyszer helyiségben kell azokat tartani,
 - b) Az Készletnyilvántartás ([30. melléklet](#)), címkézés a kémia szakos tanár (Laborvezető) feladata (több megfelelő képesítéssel rendelkező pedagógus esetén az Intézmény vezetője jelöli ki).
 - c) A Készletnyilvántartást évente össze kell vetni a valós mennyiségekkel. Az összevetés alapján a Készletnyilvántartást pontosítani kell.

- d) A Laborban, Kémiai órán végrehajtott kísérleteknél szigorúan be kell tartani a Kémiai kísérletek - munkabiztonsági utasításban ([6. munkabiztonsági utasítás](#)) foglaltakat

9.2.5 Vegyi anyagokkal végzett kísérleteket csak kémia szakos tanár végezhet, a biztonsági előírások betartása mellett.

9.3 Veszélyes munkafolyamatok, ahol egyedül munkát végezni tilos!

9.3.1 Bármely potenciális veszélyeztetést rejtő munkafolyamatnál legalább két kioktatott személy együttes jelenlétével végezhető munka.

9.3.2 Az Intézményre jellemzően meghatározható veszélyes munkafolyamatokat a [14/C. melléklet](#) tartalmazza.

10. Tiltott munkakörök

([5. melléklet](#))

10.1 Terhesség

10.1.1 A nő terhessége megállapításától gyermeke egyéves koráig — munkaköri alkalmasságára vonatkozó orvosi vélemény bemutatása alapján — az állapotának egészségügyi szempontból megfelelő munkakörbe kell ideiglenesen áthelyezni, vagy meglévő munkakörében a munkafeltételeket kell megfelelően módosítani.

10.1.2. Az új munkakör kijelöléséhez a munkavállaló hozzájárulása szükséges.

10.2 Rendkívüli munkavégzés

10.2.1 Nem vehető igénybe:

- a) A nő terhessége megállapításától a gyermeke egyéves koráig,
- b) A gyermekét egyedül nevelő férfi a gyermeke egyéves koráig, valamint
- c) A munkavállaló, ha foglalkoztatására jogszabályban meghatározott egészségkárosító kockázatok között kerül sor.

10.2.2 A gyermekét egyedül nevelő munkavállaló – gyermeke egyéves korától négyéves koráig – csak beleegyezésével vehető igénybe rendkívüli munkára.

11. Az elsősegélynyújtás

11.1 Megelőző intézkedések

11.1.1 Az elsősegélynyújtókat (minimum 2 fő) az **Intézményvezető** jelöli ki. ([12. melléklet](#))

11.1.2 Az elsősegélynyújtás személyi, szervezeti, technikai keretfeltételeit biztosítani kell.

11.1.3 Az elsősegélynyújtásra az Intézményben helyiséget kell kijelölni, valamint legalább ezen a helyen biztosítani kell az elsősegélynyújtás tárgyi feltételeit ([12. melléklet](#)).

11.1.3 Épületenként legalább 1 db megfelelő elsősegélynyújtó dobozt kell elhelyezni tájékoztató jelzéssel ellátott helyeken.

11.2 Elsősegélynyújtásra vonatkozó helyi szabályozás

11.2.1 Sérülés, rosszullét esetén a sérült közelében lévő dolgozó köteles elsősegélyt nyújtani. Súlyos sérülés esetén mentőt kell hívni.

11.2.2 Az elsősegélynyújtó a sérült személy ellátását a "Feljegyzési Füzet"-be köteles bejegyezni. A füzet az elsősegély láda felszerelésének része.

11.2.3 **Áramütés**, mérgezés vagy feltehetően belső sérüléssel járó balesetet követően azonnal - a sérült esetleges tiltakozását figyelmen kívül hagyva - meg kell vizsgáltatni orvossal. Munkáját csak orvosi engedéllyel folytathatja.

11.2.4 A tanuló részére gyógyszer kiadni nem szabad.

12. A külső szervezet Intézmény területén történő munkavégzése

12.1 Szerződés

- 12.1.1 Munkavégzésre a külső gazdálkodó szervezettel (vállalkozóval) az Intézményfenntartó állapodik meg. A szerződésben a munkabiztonsági szempontokat is rögzíteni kell, szükség szerint munkabiztonsági vállalkozó bevonásával.
- 12.1.2 Ha garanciális berendezések javítását külső gazdálkodó szervezet munkavállalói végzik, akkor a munkabiztonsági előírások betartatásáért az Intézményvezető a felelős.

12.2 Szerződés tartalma

- 12.2.1 A munkaterület megjelölését, a munkaterület elhatárolásának módját,
- 12.2.2 A közművezetékek elhelyezkedését, állapotát,
- 12.2.3 A tevékenység irányításáért felelős vezető nevét, az Intézmény és a külső gazdálkodószerv, vagy vállalkozó részéről,
 - a) A munkabiztonsági ellenőrzésre és intézkedésre jogosultak nevét,
 - b) A munkavédelmi oktatásért felelős nevét,
 - c) Az egyéni védőeszközök biztosításának feltételeit,
- 12.2.4 Levonulás után a munkaterület átadásának és átvételének módját és felelősét.

13. Létesítmények, gépek, berendezések, munkahelyek, technológiák

13.1 Használatba vétel, Üzembe helyezés

- 13.1.1 Munkaeszköz, gép, berendezés, technológia (továbbiakban **Munkaeszköz**) munkabiztonság szempontú használatba vételét az Intézményvezető engedélyezi.
- 13.1.2 A jogszabályok alapján veszélyesnek minősülő **Munkaeszköz** üzembe helyezését írásban elrendeli.
- 13.1.3 A veszélyesnek minősülő **Munkaeszköz** üzembe helyezésének feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat. E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek, illetőleg teljesíti a szükséges követelményeket. A vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősül.
- 13.1.4 A veszélyesnek minősülő **Munkaeszköz** munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatánál különösen vizsgálni kell, hogy rendelkezésre állnak-e a létesítést végzők (tervező, kivitelező) nyilatkozatai, a munkavédelmi követelmények kielégítését bizonyító mérési eredmények, a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok, a szükséges hatósági engedélyek, az üzemeltetéshez szükséges utasítások.
- 13.1.5 A nem veszélyes munkaeszköz, gép használatba vételét a [13. melléklet](#) szerinti „Munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálata” jegyzőkönyv alapján kell elvégezni.
- 13.1.6 A használatbavételt nem kell engedélyezni:
 - a) A kereskedelembe beszerezhető, nem helyhez kötött gépre, berendezésre, ha a kezelési utasítás, minőségtanúsítás rendelkezésre áll, és az utasítás a kezelést nem köti szakképesítéshez, feltételekhez.
 - b) A gyengeáramú (híradástechnikai, számítástechnikai) berendezésekre.

13.2 Használati, Kezelési útmutatók, utasítások

- 13.2.1 A használatba vett munkaeszközökről és a hozzájuk tartozó, a munkaeszköz kezelésével külön megbízott munkavállaló részére kiadott kezelési, használati utasításról a munkavédelmi

dokumentációk vezetésével megbízott munkavállaló (Kapcsolattartó) nyilvántartást vezet ([14/A melléklet](#))

- 13.2.2 Az eredeti kezelési, használati utasításokat a nyilvántartás mellett, tárolni, míg egy az eredetivel azonos tartalmú másolatot a berendezés mellett kell tartani, hogy a gép kezelői használhassák.
- 13.2.3 A személyes használatra kiadott munkaeszköz használati utasítását, a gép tartozékait és eredeti csomagolását a használó személy köteles megőrizni, azt a munkaeszköz leadásánál visszaszolgáltatni.
- 13.2.4 Amennyiben a munkaeszköz használatánál a használók köre nincs behatárolva, a munkaeszköz használati útmutatóját mindenki által hozzáférhető helyen kell közzé tenni, hogy annak szükség esetén történő áttekintése ne ütközzék akadályokba egyetlen felhasználó esetében sem. A közzétételt a [14/A melléklet](#) felhasználásával kell dokumentálni.

14. A munkaeszközök időszakos és soron kívüli felülvizsgálatai

Időszakos és soron kívüli biztonsági felülvizsgálatok, valamint a műszeres vizsgálatok rendje.

14.1 A nyilvántartás

- 14.1.1 Az Intézményvezető a [15. melléklet](#) szerint kezdeményezi a munkaeszközök ellenőrző felülvizsgálatát, a vizsgálatokról készült jegyzőkönyveket a munkavédelmi dokumentációk kezelésével megbízott munkavállaló kezeli a nyilvántartással együtt.
- 14.1.2 A [16. melléklet](#) által meghatározott felülvizsgálatok elvégzésére az Intézményfenntartó szakmai képesítéssel, jogosultsággal és gyakorlattal rendelkező személyt, munkabiztonsági szakértőt, vállalkozót írásban bíz meg. A felülvizsgálatok alkalmával keletkezett dokumentációk a Karbantartási ([14/B. melléklet](#)) nyilvántartás mellékleteként kezelendők. Amennyiben a munkaeszköz használati utasítása a gyakoribb vizsgálati ciklusidőt ír elő, az tekintendő mérvadónak.
- 14.1.3 Az Intézmény által üzemeltetett veszélyesnek minősülő **Munkaeszközök**, valamint az átlagosnál nagyobb balesetveszélynek kitett un. veszélyes Munkaterületek esetében külön nyilvántartást kell vezetni ([14/C. melléklet](#)).

14.2 Rendkívüli esemény

- 14.2.1 Az Intézményvezető soron kívül köteles kezdeményezni az Intézményfenntartónál a munkaeszköz, a munkahely, egyéni védőfelszerelés, védőberendezés, felülvizsgáltatását munkabiztonsági szakemberrel, ha az rendeltetésszerű használat során közvetlenül veszélyeztette a munkavállalót, vagy balesetet okozott. A használatot a felülvizsgálat elvégzéséig fel kell függeszteni.
- 14.2.2 A felülvizsgálatról a munkabiztonsági szakember jegyzőkönyvet köteles felvenni, és a veszélyeztetés megszüntetésére javaslatot tenni.

15. Gépkezelési, használati és karbantartási utasítások rendje

15.1 Az utasítások kezelésének rendje

- 15.1.1 Gépkezelési és karbantartási utasítással kell ellátni:
 - a) a használatra kiadott munkaeszközöket,
 - b) oktatástechnikai eszközöket.
- 15.1.2 Munkaeszköz, oktatástechnikai eszköz beszerzésekor a forgalmazótól meg kell követelni a magyar nyelvű utasítások átadását, amely az eszköz beszerzését bonyolító (közvetlenül a gyártóval vagy a forgalmazóval kapcsolatban álló) munkavállaló feladata.
- 15.1.3 A kezelési és karbantartási utasításokat (a munkaeszközökhöz tartozó eredeti használati utasítás hiánya esetén) a megbízott munkabiztonsági vállalkozó készíti el, vizsgálja felül. Az ilyen utasítások Intézményben történő használatra való kiadását az Intézményvezető jogosult elrendelni.
- 15.1.4 Az utasításokkal a munkavállalót meg kell ismertetni, az azokhoz történő hozzáférést biztosítani kell. A kezelési, karbantartási utasítások eredeti példányai a Gépkezelési, használati utasítások jegyzékének ([14/A melléklet](#)) mellékletét kell, képezze. Az átvételt a munkavállalónak aláírásával igazolni kell.

15.2 A karbantartás előírásai

- 15.2.1 A rendszeres karbantartási munkákat karbantartási periódus szerint kell végezni ([16. melléklet](#)), az előírt és a soron kívüli utolsó karbantartási dátumokat a karbantartási nyilvántartásban kell vezetni ([14/B melléklet](#)).
- 15.2.2 A külső, megbízott vállalkozóval végzett karbantartási munkák munkabiztonsági szempontú megfelelőségét a kiállított számlával kell igazoltatni, amely az Intézményvezető, vagy az általa megbízott munkavállaló feladata. A számla másolata a karbantartási nyilvántartás mellé kell fűzni.

16. Munkaeszközök megfelelőségének tanúsítása

A beszerzéseket bonyolító munkavállaló mind az Intézményfenntartó, mind az Intézmény részéről felelős a minőségtanúsítási előírások betartásáért, hogy a beszerzett munkaeszközök, termékek megfelelőségi (gyártói) nyilatkozattal, megfelelőségi jellel (CE), rendelkezzenek, feleljenek meg a termékfelelősségre vonatkozó előírásoknak.

17 A munkahelyi munkabiztonsági ellenőrzések rendje

17.1 Munkabiztonsági Szemle

- 17.1.1 Az Intézményvezető, valamint az Intézményfenntartó, a munkabiztonsági vállalkozó bevonásával a tanév megkezdése előtt munkabiztonsági ellenőrzést rendelhet el, amelyről jegyzőkönyvet készített.
- 17.1.2 A hiányosságok határidőre történő megszüntetése az Intézményvezető és az Intézményfenntartó feladata. Amennyiben a felmerült hiányosságot hatáskörében megszüntetni nem tudja, az Intézményvezető az Intézményfenntartót tájékoztatja.

17.2 Alkoholos befolyásoltság vizsgálata

- 17.2.1 Alkoholszondás ellenőrzést az Intézményvezető, illetve az Intézményfenntartó kezdeményezhet.
- 17.2.2 Az ellenőrzés időpontját és eredményét a Munkahelyi ittasság-vizsgálati naplóba kell bejegyezni. ([17/A melléklet](#)).
- 17.2.3 Az ittasság vizsgálatot minden alkalommal jegyzőkönyvezni kell ([17/B melléklet](#)).
- 17.2.4 Vítás esetben a munkavállaló kérésére az intézményvezető véralkohol vizsgálat elvégzéséhez „véralkohol-vizsgálati dobozt, amely gyógyszerárban szerezhető be, biztosít.
- 17.2.5 A vérvétel a háziorvosnál kezdeményezhető, a véralkohol dobozban lévő nyomtatványon. A vizsgálatot végző szerv: Pécsi Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvosi Intézete 7643 Pécs Pf. 99.

18. Balesetek jelentése, kivizsgálása, nyilvántartása, adatszolgáltatás

Baleset: Az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

Munkabaleset: Az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől, időpontjától és a sérült munkavállaló közrehatásának mértékétől függetlenül. A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás igénybevétele során éri. Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek az a baleset

- a) amely a munkavállalót a lakásáról vagy szállásáról a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására vagy szállására menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját tulajdonában álló, bérleti vagy más szerződés alapján, továbbá egyéb megállapodás alapján biztosított járművel történt;
- b) amely a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény szerint tanulóbaesetnek minősül.

Üzemi baleset: Az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben éri. Üzeminek minősül az a baleset is, amelyet a biztosított munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben szenved el (a továbbiakban: úti baleset). Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri.

Úti baleset: az a baleset is, amelyet a biztosított *(társadalombiztosításnak bejelentett dolgozó, alkalmazott)* munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben szenved el.

Az a munkáltató köteles a munkabaleset kivizsgálására, bejelentésére és nyilvántartására vonatkozó előírásokat teljesíteni, amely (aki) a sérültet szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatja.

Ha a munkabaleset a tanulót vagy képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében olyan tevékenység során vagy azzal összefüggésben éri, amikor nem állt a nevelési, oktatási intézmény vagy a szakképző intézmény felügyelete alatt, munkáltatón az őt foglalkoztatót kell érteni. Ettől az intézmény és a foglalkoztató szerződésben eltérhet. A foglalkoztató munkáltató minden munkabaleset esetén köteles erről a nevelési, oktatási intézményt vagy szakképző intézményt értesíteni, és annak a kivizsgálásban való részvételét lehetővé tenni.

Balesetmegelőzési Terv: Az Intézményeknél történt és kivizsgált munkahelyi balesetek elemzését, a baleset kialakulásához vezető körülmények összevetését, az ok-okozati összefüggések feltárását, az Intézményeknél kiemelten kezelendő, a történt balesetekkel összefüggő munkavédelmi és balesetmegelőzési irányelvek meghatározása követi ([31. melléklet](#)). Az irányelvek tervszerű alkalmazása a mindennapi munka során, a már megtörtént balesetek tapasztalataira alapozva számottevően csökkenteni képes a munkabalesetek kockázatát.

18.1 Jelentés, Nyilvántartás

- 18.1.1 A sérült illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet, rosszulletet az Intézményvezetőnek jelenteni és a fennálló veszélyeztetésről tájékoztatást adni. A jelentési kötelezettséget akkor sem mulaszthatja el, ha a sérült nem válik munkaképtelenné. Minden sérülést be kell jegyezni az Intézmény Munkabaleseti naplójába ([18. melléklet](#) – vagy a Pátria: B.Váll.347 azonosítójú nyomdatermék)
- 18.1.2 A munkáltató képviselője (munkahelyi vezető) a bejelentett baleset, vélt balesetveszély, körülményeinek tisztázása érdekében a bejelentést, illetve észlelést követő legrövidebb időn belül végezzen, végeztesen ittasági vizsgálatot az eseményben érintett személyek tekintetében. Az elvégzett ittasági vizsgálatok eredményét Ittaság vizsgálati jegyzőkönyvben ([17/B melléklet](#)) rögzítse. Amennyiben szükséges az Ittasági vizsgálat eredményét ellenőriztesse egészségügyi szolgáltató által végzett vér alkohol tartalom vizsgálati laboreredménnyel.
- 18.1.3 Az Intézményvezető minden bejelentett illetőleg tudomására jutott balesetről az adatok alapján megvizsgál és megállapítja, hogy munkabalesetnek, illetve üzemi balesetnek ismeri-e el. Ha nem ismeri el munkabalesetnek, illetve üzemi balesetnek, a döntést követően e megállapítását a sérülttel 3 napon belül ([19. melléklet](#); [24. melléklet](#)) közli.

- 18.1.4 **Súlyos munkabaleset** (fogalma: [20. melléklet](#)) esetén azonnal értesíteni kell a **Somogy Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály; Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Osztályát**, Kaposvár Fő u. 37-39.
Posta cím: **7401 Kaposvár, Pf. 172.** tel: 06-82-529-697 fax: 06-82-529-691
- 18.1.5 A jelentés tartalmát a "Súlyos munkabaleset bejelentő lapja" ([21. melléklet](#)) tartalmazza.
- 18.1.6 Súlyos munkabaleset esetén az Intézményfenntartót is haladéktalanul értesíteni kell.
- 18.1.7 Baleset esetén az Intézményvezető köteles intézkedni a fennálló veszélyeztetés megszüntetéséről.

18.2 Kivizsgálás

- 18.2.1 A munkaképtelenséggel járó munkabaleset után minden esetben a munkahelyi vezetőnek gondoskodni kell arról, hogy a baleset kivizsgálásáig a helyszínt ne változtassák meg (kivétel a sérültek mentése). Minden munkaképtelenséget okozó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálni, amelyre az Intézményvezető intézkedik.
- 18.2.2 A munkabaleset kivizsgálását a megbízott munkabiztonsági vállalkozó végzi.
- 18.2.3 A választott munkavédelmi képviselő (megválasztása esetén) a baleset kivizsgálásában részt vesz, véleményét, észrevételét a munkabaleseti jegyzőkönyvben jelezheti.
- 18.2.4 A kivizsgálás során nyert adatok alapján minden sérültről külön-külön foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett munkabaleseti jegyzőkönyv minta és a honlapon szintén közzétett kitöltési útmutatóban foglaltak alapján kitöltött Jegyzőkönyvet kell kiállítani és megküldeni ([22. melléklet](#)). A kivizsgálás dokumentációját (minden lapját) és a Munkabaleseti Jegyzőkönyvet a Munkabaleseti nyilvántartásban szereplő sorszámmal kell ellátni ([23. melléklet](#)).
- 18.2.5 A dokumentumok elkészítésében a szerződött munkabiztonsági vállalkozó közreműködik, a szakszerű kitöltésért felelős.
- 18.2.6 A Munkabaleseti jegyzőkönyv aláírására az Intézményvezető, és a megbízott munkabiztonsági vállalkozó jogosult.
- 18.2.7 Ha a sérült állapota vagy a munkabaleset jellege miatt a kivizsgálást az adatszolgáltatás időpontjáig nem lehet befejezni, akkor ezt a tényt a munkabaleseti jegyzőkönyvben meg kell indokolni

18.3 Adatszolgáltatás

- 18.3.1 Jelentésre csak azok a munkabalesetek kötelezettek, amelyek több mint három teljes naptári napig tartó munkaképtelenséget okoznak.
- 18.3.2 A munkabaleseti jegyzőkönyvet legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig meg kell küldeni:
- 1 pld. sérült,
 - 1 pld. **Somogy Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály; Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Osztály**, Kaposvár Fő u. 37-39.
Posta cím: **7401 Kaposvár, Pf. 172.**
tel: 06-82-529-697 fax: 06-82-529-691
E-mail: munkavedelem@somogy.gov.hu
 - 1 pld. MÁK (társadalombiztosítási kifizetőhely) Kaposvár,
 - 1 pld. Irrattár.
 - 1 pld. Intézményfenntartó
- 18.3.3 Mivel jelentésre csak azok a munkabalesetek kötelezettek, amelyek több mint három teljes naptári napig tartó munkaképtelenséget okoznak, ezért a munkaképtelen napok számát egy négytől 182 napig terjedő tartományban (a két szélsőértéket is beleértve) kell jelölni három számjegyű formában, olyan esetekben, ahol a munkaképtelenség nem haladja meg a hat hónapot.
- 18.3.4 Abban az esetben, ha a munkaképtelenség időtartama a jegyzőkönyv beküldési határidejéig nem állapítható meg, a harmadik kódnégyzetbe „A” betűjelzést kell beírni.
- 18.3.5 A munkaképtelenség időtartamának ismertté válását követően haladéktalanul, de legkésőbb a tárgy hónapot követő 8 napjáig gondoskodni kell a munkaképtelen napok számát közlő munkabaleseti jegyzőkönyv megküldéséről. A jegyzőkönyv egy-egy példányát mindazon helyekre el kell juttatni, ahova az eredeti jegyzőkönyvet megküldte a munkáltató.

- 13.3.6 Amennyiben a munkavállaló a felgyógyulását követően a munkabalesetéből eredően ismét munkaképtelenné válik, akkor az ismételt felgyógyulását követően az előzőekben leírtak szerint kell eljárni, és az összes munkaképtelen napok számát közölni kell, továbbá a (H) blokk „mellékletek, megjegyzés” rovatában az ismételt jegyzőkönyv megküldésének okát jelezni kell.
- 18.3.7 A baleseti jegyzőkönyvek postázásának, irattárba vételének megtörténte az Intézményvezető a felelőssége.
- 18.3.8 Más munkáltatóhoz történő kirendelés esetén a munkabaleset kivizsgálásáért, bejelentéséért, nyilvántartásáért a sérült munkáját közvetlenül irányító munkáltató a felelős.
- 18.3.9 A munkabaleset bekövetkezésétől számított 3 év után a munkáltató nem köteles a munkabalesetet bejelenteni, kivizsgálni, nyilvántartásba venni. A jegyzőkönyv irattári példányát 5 évig meg kell őrizni. Másolat készítésére Intézményfenntartó adhat engedélyt.
- 18.3.10A nem munkabalesetekről [25. melléklet](#) szerinti Üzemi baleseti jegyzőkönyvet kell felvenni.

18.4 Kártérítési felelősség

- 18.4.1 A munkavállaló munkabalesetével vagy foglalkozási megbetegedésével okozati összefüggésben keletkezett káráért vétkességre tekintet nélkül, teljes mértékben felel a munkáltató.
- 18.4.2 A munkáltató kimentheti magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a sérült munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta a munkabalesetet vagy foglalkozási megbetegedést. Mentessül továbbá a kárnak a sérült magatartásával előidézett része alól.
- 18.4.3 A munkáltató a munkavállaló kárigény-bejelentésére 15 napon belül írásbeli, indokolt választ köteles adni.

19. Tanulóbalesetekkel kapcsolatos feladatok

Tanulóbaleset minden olyan baleset, amely a tanulót az idő alatt, illetőleg tevékenység során éri, amikor az Intézmény felügyelete alatt áll.

19.1 Tanulóbalesetek megelőzése.

- 19.1.1 Az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megóvásával kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.
- 19.1.2 A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint ügyeleti beosztásuk ideje alatt kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset-megelőzési szabályokat a tanulókkal betartatni.
- 19.1.3 A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, illetve tanórán vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra. A tanulókkal közölt balesetvédelmi ismeretek témáját és az ismertetés időpontját az osztálynaplóba be kell jegyezni. A hiányzók későbbi oktatását az adott témakörben pótolni kell. A nevelőnek visszakérdezéssel meg kell győződnie arról, hogy a tanulók elsajátították a szükséges ismereteket.
- 19.1.4 Az osztályfőnöknek az osztályfőnöki órákon ismertetniük kell a tanulókkal az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes iskolai foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, valamint a különféle iskolai foglalkozásokon tilos és elvárható magatartásformákat.
- 19.1.5 *Az OSZTÁLYFŐNÖKÖKNEK az osztályfőnöki tanmenetben dokumentálni és feltétlenül foglalkozni kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokkal a következő esetekben:*
- A tanév megkezdésekor az első osztályfőnöki órán, melynek során ismertetni kell:
 - Iskola környékére vonatkozó közlekedési szabályokat,
 - Házirend balesetvédelmi előírásait,
 - Rendkívüli esemény (baleset, tűzriadó, bombariadó, természeti katasztrófa stb.) bekövetkezésekor szükséges teendőket, a menekülési útvonalakat, a menekülés rendjét,
 - Tanulók kötelelességeit a balesetek megelőzésével kapcsolatban.
 - Tanulmányi kirándulások, túrák, tábor előtt.
 - Közhasznú munkavégzés, gyűjtőmunka megkezdése előtt.

d) A tanév végén a nyári idénybalesetek veszélyeivel.

19.2. Az iskola munkavállalóinak feladata tanulóbalesetek esetén

- 19.2.1 A tanulók felügyeletét ellátó nevelőnek a tanulókat ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullét esetén haladéktalanul meg kell tennie a következő intézkedéseket:
- a) A sérült tanulót/tanulókat elsősegélyben kell részesítenie,
 - b) Ha szükséges orvost kell hívnia,
 - c) A balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie,
 - d) A tanulói balesetet, sérülést, rosszullétet azonnal jeleznie kell az Intézményvezetőnek.
- 19.2.2 E feladatok ellátásában a tanulóbaleset helyszínén jelenlévő többi iskolai munkavállaló is köteles részt venni.
- 19.2.3 A balesetet szenvedett gyermeket elsősegélynyújtásban részesítő munkavállaló a sérülttel csak azt teheti, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.
- 19.2.4 Az iskolában történt mindenféle balesetet, sérülést jelenteni kell az Intézményvezetőnek, aki azt kivizsgálja. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy hogyan lett volna elkerülhető a baleset. Minden tanuló- és gyermekbalesetet követően meg kell tenni a szükséges intézkedést a hasonló esetek megelőzésére.

19.3 Tanulóbalesetek nyilvántartása

- 19.3.1 A tanulóbalesetekről a [28. melléklet](#) szerinti éves nyilvántartást kell vezetni.
- 19.3.2 A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló- és gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni. Ennek során fel kell tární a kiváltó és a közreható személyi, tárgyi és szervezési okokat. Ezeket a baleseteket az oktatásért felelős miniszter által vezetett, a minisztérium üzemeltetésében lévő elektronikus jegyzőkönyvvezető rendszer segítségével kell nyilvántartani (https://kir2baj.kir.hu/KIR2_BAJ_Adatbejelento/Home/LogOn internetes felületen lehetséges), vagy ha erre rendkívüli esemény miatt átmenetileg nincs lehetőség, jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvek egy-egy példányát – az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyvek kivételével – a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap nyolcadik napjáig meg kell küldeni a fenntartónak. Az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyv kinyomtatott példányát, a papíralapú jegyzőkönyv egy példányát át kell adni a tanulónak, kiskorú gyermek, tanuló esetén a szülőnek. A jegyzőkönyv egy példányát a kiállító nevelési-oktatási intézményében meg kell őrizni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni az Iskolafenntartónak, egy példányát az iskola őrzi meg, egy példányt pedig át kell adni a tanulónak (kiskorú esetén a szülőnek). A nyomtatványt és a kitöltési útmutatóját tájékoztatásul a [28. melléklet](#) is tartalmazza.
- 19.3.3 Amennyiben a baleset súlyosnak minősül ([20. melléklet](#)), akkor azt a nevelési-oktatási intézmény a rendelkezésre álló adatok közlésével – telefonon, e-mailen, telefaxon vagy személyesen – azonnal bejelenti az intézmény fenntartójának. A súlyos baleset kivizsgálásába legalább középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyt kell bevonni. Amennyiben a baleset a pedagógiai szakszolgálat által tartott foglalkozás alatt következik be, a jelentési kötelezettség a foglalkozást tartó intézmény kötelessége.
- 19.3.4 Az iskolának igény esetén biztosítania kell az iskolaszék, szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat képviselőjének részvételét a tanulóbalesetek kivizsgálásában.

19.4 A Vendégeket ért balesetekkel kapcsolatos teendők

- 19.4.1 Az Intézmény vendégeit ért baleset keletkezési körülményeit, legalább az Intézményen belüli belső vizsgálattal, minden esetben meg vizsgálni. A balesethez vezető okokat tisztázni kell. Szükség esetén tanú meghallgatási és helyszín jegyzőkönyvet kell felvenni, a körülményeket fényképekkel kell dokumentálni.
- 19.4.2 A belső vizsgálatnak törekednie kell a baleset okainak feltárására, hogy a későbbiek során a hasonló balesetek megelőzhetőekké válhassanak.

20. Foglalkozási megbetegedések és fokozott Expozíciós esetek

- 20.1 Az Intézményvezető a kivizsgáláshoz szükséges a munkavállaló megbetegedésével, fokozott expozíciós esetével összefüggő munkahelyre, munkakörülményekre vonatkozó információkat, adatokat a vizsgálat vezetőjének köteles a rendelkezésére bocsátani. A kivizsgálást elősegíteni, a kórisme felállításához szükséges orvosi és higiénés vizsgálatok elvégeztetéséről, intézkedések végrehajtásáról gondoskodni.
- 20.2 Az Intézményvezető a kivizsgálás során köteles biztosítani a munkavédelmi érdekképviselő jelenlétét is (megválasztása esetén).
- 20.3 Az Intézményvezető a kivizsgálás vezetője által átadott vizsgálati lap egy példányát nyilvántartásba veszi, (irattárazza) egy példányát a munkavállaló (halálos foglalkozási megbetegedés esetén a hozzátartozó) részére átadja.

21. A munkavállalók sérelméből eredő károk megtérítése.

- 21.1 Amennyiben munkabaleset vagy foglalkozási betegség a munkáltatónak felróható okokból következik be a munkavállaló munkabalesettel vagy foglalkozási betegség miatt elmaradt jövedelmét, kárát meg kell téríteni ([26. melléklet](#)).
- 21.3 A kárigénnyel kapcsolatosan az Intézményfenntartó dönt.

22. A rendkívüli eseményekre vonatkozó eljárás

22.1 Fogalom meghatározása

- 22.1.1 Rendkívüli esemény: Minden olyan, az átlagostól jelentősen eltérő esemény, körülmény, mely az objektumban tartózkodó személyek életét, testi épségét, vagy az itt található anyagi javakat tekintve súlyos következményekre vezetett, vagy reális esélye van annak, hogy vezetni fog és ezzel az objektum működésében komoly zavart okoz.
- 22.1.2 Az intézménynél rendkívüli esemény lehet többek között:
- a) épületszerkezetek dőlése, repedése, törése,
 - b) gázkészülékek, gázellátó rendszer súlyos üzemzavara, robbanása,
 - c) állványok, polcok dőlése,
 - d) magasról történő személy esése,
 - e) tüzesetek,
 - f) bombariadó.

22.2 Előírások

- 22.2.1 A rendkívüli esemény észlelője az eseményről haladéktalanul köteles értesíteni az Intézményvezetőt, aki a tájékozódás után köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, és az elhárítást irányítani. A kivizsgálásról és a szükséges intézkedésekről jegyzőkönyvben rendelkezik.
- 22.2.2 Tűz esetén a **Tűzvédelmi Szabályzat** előírásai szerint kell eljárni.

23. Játsszótéri eszközök üzemeltetésével kapcsolatos feladatok

23.1 Létesítés

- 23.1.1 A játsszótéri eszközök méretei és nehézség fokozatai feleljenek meg az előírányzott korcsoportnak.
- 23.1.2 A játsszótéri eszközt új létesítés, nagyjavítás, csere vagy helyváltoztatás esetén használatba venni a kijelölt szervezet által végzett, a biztonságossági követelményeknek való megfelelést, valamint a **megfelelőségi tanúsítvány** meglétét ellenőrző vizsgálatot követően lehet.
- 23.1.3 A megfelelőségi tanúsítvány hatálya legfeljebb öt év.
- 23.1.4 Megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező játsszótéri eszközt a gyártó, az importáló vagy a forgalomba hozó köteles maradandó módon a következő felirattal ellátni „A biztonságossági követelményeknek megfelel”.
- 23.1.5 A játsszótéri eszközt a használati és kezelési útmutató előírásait figyelembe véve kell felszerelni, üzemeltetni, karbantartani.
- 23.1.6 Az üzemeltető a játsszótér és játsszótéri eszköz létesítését, telepítését, az első (78/2003. GKM rendelet szerinti) nyilvántartási adatlap ([29. melléklet](#)) kiállítását követően, és ezek állapotával

kapcsolatos változásokat a változást követő **30 napon belül köteles bejelenteni** a területileg illetékes fogasztóvédelmi felügyelőségnek a nyilvántartásai adatlap közlésével.

23.2 Az általános előírások az üzemeltetést illetően (MSZ1176-7:2008)

- 23.2.1 Be nem fejezett vagy épp karbantartott eszközt szigorúan zárjuk el a gyermekektől.
- 23.2.2 Minden karbantartásról és ellenőrzésről vezessünk naplót. Balesetnél ezekkel lehet bizonyítani, hogy az üzemeltető mindent megtett a veszély elhárítása érdekében.
- 23.2.3 A gyártó (forgalmazó) által adott tájékoztatókat (általános terméktájékoztató, szerelési útmutató, ellenőrzési és karbantartási utasítás stb.) az üzemeltetés során be kell tartani.
- 23.2.4 Az eszközök ellenőrzését és karbantartását legalább a gyártó utasítása szerinti gyakorisággal kell elvégezni (persze annál sűrűbben is lehet). Minden játszótérre kötelező ellenőrzési tervet készíteni, ez szabályozza le az ellenőrzések gyakoriságát és folyamatát.
- 23.2.5 Ha bármikor sérült vagy nem megfelelőképp működő játékot találnak, azt a lehető legrövidebb időn belül meg kell javíttatni, addig pedig el kell zárni a játszóközönség elől.
- 23.2.6 A játszótéri eszközökről, azok állapotáról, karbantartási, javítási munkáiról, valamint az időszakos ellenőrzésekről az üzemeltetőnek **nyilvántartási adatlapot** (29. melléklet) kell vezetni.
- 23.2.7 A nyilvántartási adatlappal párhuzamosan kell vezetni a nyilvántartásban szereplő **játszótéri eszközök karbantartási naplóját** (Ellenőrzési napló formanyomtatvány formátum megfelelő: Pátia: C.18-72/V). A nyilvántartásokat és az intézkedést igazoló dokumentumokat a játszótéri eszköz üzemeltetőjének legalább 10 éven keresztül meg kell őrizni.

23.3 Ellenőrzések gyakorisága

23.3.1 **Rendszeres szemrevételezéses ellenőrzés.**

- 23.3.1.1 **Célja:** a nyilvánvaló veszélyforrások ellenőrzése, amelyek a nem rendeltetésszerű használatból, vandalizmusból, vagy az időjárás hatására következtek be. Különös tekintettel ellenőrizni kell az elemek épségét. Sérült játékot, amelyen az elemek eltörtek, kitöredeztek, meglazultak, szétnyíltak, berepedtek használni nem szabad.
- 23.3.1.2 **Gyakorisága:** Naponta a használat megkezdése előtt.
- 23.3.1.3 **Felelős:** Karbantartók. Ügyeletes tanárok

23.3.2 **Operatív ellenőrzés.**

- 23.3.2.23 **Célja:** a játszótéri eszközök működésének és stabilitásának felülvizsgálata. Különös tekintettel az eltörött, kiöregedett elemek, szétnyílt tartószerkezetek, rögzítő elemek ellenőrzése. Működés közbeni vizsgálat az elemek mozgatásával, a kopások felmérésével (tengelyek kopásának ellenőrzése, fémkarikák ellenőrzése szemrevételezéssel, tapintással).
- 23.3.2.24 **Gyakorisága:** legalább 3 havonta.
- 23.3.2.25 **Felelős:** Karbantartók

23.3.3 **Éves főellenőrzés.**

- 23.3.3.23 **Célja:** A játszótéri eszközök alapozásainak, felületeinek ellenőrzése az általános használhatóság megállapítására.
- 23.3.3.24 **Gyakorisága:** Évente
- 23.3.3.25 **Tartalma:** Ellenőrizni kell az eszköz stabilitását, az időközbeni biztonságtechnikai, - szabványváltozásoknak történő megfelelését. Az időjárás hatásának vizsgálatát, a korrodálódás mértékét, az eszköz és részeinek alakváltozásait. A javítások vagy a pótlólagosan beépített alkatrészek szerkezetek szakszerűségét, a megváltozott biztonságtechnikai állapotot. Az ellenőrzést, ha szükséges az eszköz részleges megbontásával kell elvégezni.
- 23.3.3.26 **Ellenőrzésért felelős:** **Intézményvezető** a megbízott munkabiztonsági szakember bevonásával.
- 23.3.3.27 Az ellenőrzés során feltárt hiányosságokról a munkabiztonsági szakember jegyzőkönyvet készít.

23.3.4 **Időszakos Ellenőrzés**

- 23.3.4.23 **Célja:** A játszótéri eszközök időszakos ellenőrzése a biztonságossági követelményeknek való megfelelésre, azok biztonsági állapotára, telepítési feltételeinek megfelelésére, játszótéri

eszközök megfelelőségi tanúsítványának vagy egyedi megfelelőségi tanúsítványának, valamint nyilvántartás dokumentációjának ellenőrzésére irányul

23.3.4.24 Gyakorisága: legalább 3 évente

23.3.4.25 Folyamata: Az időszakos ellenőrzés eredményéről időszakos ellenőrzési jegyzőkönyvet kell kiállítani, a megfelelőségi tanúsítvánnyal nem rendelkező, megfelelőknek értékelt játszótéri eszközről egyedi megfelelőségi tanúsítványt kell kiadni, amely a jogszabályban (78/2003. Gkm) meghatározott adatokat tartalmazza.

A részben megfelelőknek értékelt játszótéri eszközök az üzemeltetőnek kell a biztonságossági követelményeknek megfelelő állapotúra kijavítani, valamint a nem megfelelőknek értékelt játszótéri eszköz további használatát haladéktalanul megakadályozni és azt elbontani. Az időszakos ellenőrzési jegyzőkönyv egy példányát az ellenőrzést végző szervezet a területileg illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőség részére az ellenőrzést követő 15 napon belül köteles megküldeni, egy példányt pedig az üzemeltető részére köteles átadni.

23.3.4.26 Ellenőrzésért felelős: Az Intézményvezető, jogszabály szerint (78/2003. Gkm) az időszakos ellenőrzés elvégzésére jogosult, megfelelő engedéllyel rendelkező szervezetet bíz meg az ellenőrzés lefolytatására.

24. Munkavédelmi érdekképviselő, érdekegyeztetés

24.1 Munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden olyan munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább **HÚSZ** fő. A választás megtartásának lebonyolítása, a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége

24.2 Nem választható munkavédelmi képviselővé az, aki a munkáltatónál munkaviszony keretében a munkáltató megbízásából munkavédelmi feladatokat lát el.

24.3 A munkáltatónak biztosítania kell a feltételeket annak érdekében, hogy a munkavédelmi képviselő a jogait gyakorolhassa, így különösen

- a feladatai elvégzéséhez szükséges, átlagkeresettel fizetett munkaidő-kedvezményt, amely a munkavédelmi képviselő, a testület tagja esetében a havi munkaideje legalább tíz százaléka;
- a szükséges eszközöket, így különösen a működési, technikai, anyagi feltételeket, továbbá a vonatkozó szakmai előírásokat;
- egy választási ciklusban, a képviselő megválasztását követő egy éven belül legalább 16 órás képzésben, ezt követően évente legalább 8 órás továbbképzésben való részvétel lehetőségét.

24.4 A c) pont szerinti képzés csak rendes munkaidőben történhet, szükség szerint külső helyszínen is megtartható.

24.5 A munkavédelmi képviselő megválasztását és ennek bizonyító dokumentumait az Intézményvezetőnek köteles bejelenteni és bemutatni.

24.6 A munkavédelmi képviselővel a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a munkabiztonsági vállalkozó is együttműködik.

24.7 Valamennyi munkavédelmi képviselő munkajogi védelmére az 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről, továbbiakban Mt., 273. § (1), (2) és (6) bekezdése szerinti szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv a bizottságot, annak hiányában a munkavédelmi képviselő választás során létrejött választási bizottság tagjait kell érteni.

26. MELLÉKLETEK

1. melléklet

.....

A munkáltató megnevezése,
cégszerű bélyegzője

Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra*

(A munkáltató tölti ki)

A munkavállaló neve:..... Szül.....év.....hó.....nap

Lakcíme:.....

Munkaköre:.....TAJ száma:.....

A vizsgálat oka: munkába lépés előtti, munkakör (hely) változás előtti, soron kívüli, záróvizsgálat**

A munkakör (munkahely) főbb egészségkárosító kockázatai***

Kockázat		A munkaidő		Kockázat		A munkaidő	
Jelzése	Megnevezése	Egészében	Egy részben	Jelzés	Megnevezés	Egészben	Egy részben
1.	Kézi anyagmozgatás			14.	Porok, megnevezve		
1.a	5kp-20kp						
1.b	> 20kp- 50kp						
1.c	> 50kp						
2	Fokozott baleseti veszély (magasban végzett, villamos üzemi, feszültség alatti munka) Egyéb:			15.	Vegyí anyagok, megnevezve		
3.	Kényszerterhelés: (görmnyedés, guggolás)			16.	Járványügyi érdekből kiemelt munkakör		
4.	Ülés			17.	Fertőzészveszély		
5.	Állás			18.	Fokozott pszichés terhelés		
6.	Járás			19.	Képmű előtti végzett munka		
7.	Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó)			20.	Éjszakai műszakban végzett munka		
8.	Zaj			21.	Pszichoszociális tényezők		
9.	Ionizáló sugárzás			22.	Egyéni védőeszk. általi terhelés		
10.	Nem- ionizáló sugárzás			23	Egyéb:		
11.	Helyileg ható vibráció						
12.	Egésztest vibráció						
13.	Ergonómiai tényezők						

Kelt:.....év.....hó.....napján

A munkáltató aláírása, hiteles bélyegzője

* : Időszakos alkalmassági vizsgálatához e nyomtatvány másik oldalán található beutaló használható.
** : A megfelelő szöveget alá kell húzni.
*** : A megnevezett munkakörben fennálló kockázatok megfelelő rovatában tintával kell X-et írni, ahol több tényező van felsorolva, a megfelelőt alá is kell húzni.

Hátoldal

Munkáltató megnevezése:.....

Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra

A munkavállaló neve:..... Szül.....év.....hó.....nap

Lakcíme:.....

Munkaköre:..... TAJ száma:.....

Kérem nevezett munkaköri alkalmasságára vonatkozó vélemény közlését.

A vizsgálat oka: Időszakos vizsgálat

Kelt:

P.H.

.....
munkáltató aláírása

2. melléklet

Munkakörök és kockázatok

Kitöltési segédlet a munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok nyomtatványhoz.

Kitöltési segédlet a munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok nyomtatványhoz.

Munkakör	Kockázat megnevezése	Munkaidő	
		Egészében	Résztében
Intézményvezető Intézményvezető helyettese	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg 1.2 - Kézi anyagmozgatás 20-50 kg 1.3 - Kézi anyagmozgatás 50-felett kg 2. - Fokozott baleseti veszély, egyéb: Forgó, mozgó alkatrészek; éles, hegyes eszközök 3. – Kényszertesthelyzet (görnyedés, guggolás) 4. – Ülés 5. – Állás 6. – Járás 7. - Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó) 8. – Zaj 15. – Vegyi anyagok (munka során használt, Kémiai kockázatbecslés alapján) 16. - Járványügyi érdekből kiemelt munkakör 18. - Fokozott pszichés terhelés 19. - Képernyő előtt végzett munka 20. - Éjszakai műszakban végzett munka 21. - Pszichoszociális tényezők		X X X X X X X X X X X X X X X X
Irodai dolgozó Pedagógiai asszisztens	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg 4. – Ülés 6. – Járás 13. – Ergonómiai tényezők 14. – Porok, megnevezve: PAPIRPOR 19. - Képernyő előtt végzett munka	X	X X X X X
Gondnok	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg 1.2 - Kézi anyagmozgatás 20-50 kg 1.3 - Kézi anyagmozgatás 50-felett kg 2. - Fokozott baleseti veszély (magasban végzett munka) egyéb: Forgó, mozgó alkatrészek; éles, hegyes eszközök 3. – Kényszertesthelyzet (görnyedés, guggolás) 5. – Állás 6. – Járás 7. - Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó) 8. – Zaj 11. – Helyileg ható vibráció 12. – Egésztest vibráció 14. – Porok, megnevezve: virágpor, házi por 15. – Vegyi anyagok (munka során használt, Kémiai kockázatbecslés alapján)		X X X X X X X X X X X X

Munkakör	Kockázat megnevezése	Munkaidő	
		Egészében	Részében
Tanár Tanító Nevelő	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg 4. – Ülés 5. – Állás 6. – Járás 10 – Nem ionizáló sugárzás 18. - Fokozott pszichés terhelés		X X X X X X
„+” Zenetanár	8. – Zaj		X
„ + ” Technika tanár	2. - Fokozott baleseti veszély (veszélyes forgó gépek, szerszámok),		X
„+” Kémia tanár	15. – Vegyi anyagok (munka során használt, Kémiai kockázatbecslés alapján)		X
„ + ” Számítástechnika tanár	19. - Képernyő előtt végzett munka		X
	9. – Ionizáló sugárzás 15. – Vegyi anyagok (munka során használt, Kémiai kockázatbecslés alapján) 16. - Járványügyi érdekből kiemelt munkakör 19. - Képernyő előtt végzett munka 20. - Éjszakai műszakban végzett munka		X X X X X
Takarítónő	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg 2. - Fokozott baleseti veszély (magasban végzett munka) 3. – Kényszertesthelyzet (görnyedés, guggolás) 4. – Ülés 5. – Állás 6. – Járás 7. - Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó) 8. – Zaj 13. – Ergonómiai tényezők 14. – Porok, megnevezve: Házipor 15. – Vegyi anyagok (munka során használt, Kémiai kockázatbecslés alapján)		X X X X X X X X X X X

Munkakör	Kockázat megnevezése	Munkaidő	
		Egészében	Részében
Karbantartó Udvaros Kertész	1.1 - Kézi anyagmozgatás 5-20 kg		X
	1.2 - Kézi anyagmozgatás 20-50 kg		X
	1.3 - Kézi anyagmozgatás 50-felett kg		X
	2. - Fokozott baleseti veszély (Forgó géptesttel rendelkező gépekkel végzett munka),		X
	3. – Kényszertesthelyzet (görnyedés, guggolás)		X
	5. – Állás		X
	6. – Járás		X
	7. - Terhelő munkahelyi klíma (meleg, hideg, nedves, változó)		X
	8. – Zaj		X
	10 – Nem ionizáló sugárzás		X
	11. – Helyileg ható vibráció		X
	13. – Ergonómiai tényezők		X
	14. – Porok, megnevezve: Házi por		
	15. – Vegyi anyagok (rovarirtó, gombairtó, olajok, kenőanyagok, benzin, gázolaj)		
	22. - Egyéni védőeszközök általi terhelés		

3. melléklet

Kockázatok, Munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok SEGÉDLET

I. Fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörök, tevékenységek

	Kockázat	Munkakör / Tevékenység
1.	Magasban végzett munka	Munkakörök, ahol a Kockázat előfordul
2.	Földalatti bányászati, kőolaj- és földgázbányászati mélyfúrási munkakörök	Munkakörök, ahol a Kockázat előfordul
3.	Tűz- és robbanásveszéllyel járó munkakörök	Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti a Fokozottan tűz vagy Robbanásveszélyes (régábban „A” és „B” jelölésű), a Mérsékelt tűzveszélyes (régábban „C” és „D” jelölésű) osztályba tartozó anyagokkal végzett tevékenységek, valamint a vállalati „tűzvédelmi utasítás”-ban meghatározott munkakörök: az ipari robbantóanyagok gyártásával, tárolásával, szállításával és felhasználásával kapcsolatos tevékenységek
4.	Villamosüzemi munkakörök	A vonatkozó külön előírás (MSZ 1585) Erősáramú üzemi szabályzat alapján erősáramú villamos berendezéseken feszültség alatti, feszültség közelében és veszélyes közelségben végzett tevékenység
5.	a) Feszültség alatti munkavégzéssel járó munkakörök (FAM)	Külön jogszabályban meghatározott tevékenység
5.	b) Egyéb feszültség alatt végzett tevékenységek	Munkakörök, ahol a Kockázat előfordul
6.	Fegyveres biztonsági őrseg, személy- és vagyonvédelmi tevékenység	Munkakörök, ahol a Kockázat előfordul
7.	Egyéb baleseti veszéllyel járó munkakörök	Mozgó munkaeszközök, munkaeszközök mozgó elemei, haladó (mozgó) termékek, alapanyagok, félkész és késztermékek mellett vagy közelében végzett munka. Munkakörök, ahol a Kockázat előfordul
<i>Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága</i>		
A)	Az 1–4. és a 6–7. pontban megjelölt munkakörökben dolgozóknál: – 40 éves korig: 3 évenként – 40-50 életév között: 2 évenként – 50 év felett: 1 évenként	
B)	Az 5. pontban megjelölt munkakörökben dolgozóknál évenként	

II. Zajterhelésnek kitett munkavállalók esetében:

<i>Zajterhelés mértéke</i>	<i>Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága</i>	<i>Megjegyzés</i>
81-85 dBA _{eq} közötti zajexpozíció esetén	4 évenként	a munkavállaló kérésére
86-90 dBA _{eq} közötti zajexpozíció esetén	4 évenként	halláspanasz esetén, soron kívül
91-100 dBA _{eq} közötti zajexpozíció esetén	2 évenként	halláspanasz esetén, soron kívül
100 dBA _{eq} feletti zajexpozíció esetén	évenként	halláspanasz esetén, soron kívül

III. Rezgésnek kitett munkavállalók esetében:

kézre, karra ható rezgés		
<i>Terhelés Mértéke</i>	<i>Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága</i>	<i>Megjegyzés</i>
2,5-5 m/s ² (férfi)	kétévenként	első ízben a munkába állást követő hatodik hónap után
1,0-2,5 m/s ² (sérülékeny csoport)	kétévenként	hideg/nedves munkakörnyezetben évente

egész testre ható rezgés		
<i>Terhelés Mértéke</i>	<i>Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága</i>	<i>Megjegyzés</i>
0,5-1,15 m/s ² (férfi)	kétévenként	első ízben a munkába állást követő hatodik hónap után
0,5 m/s ² alatt (sérülékeny csoport)	kétévenként	hideg/nedves munkakörnyezetben évente

IV. Növényvédő szereknek kitett munkavállalók esetében:

<i>Munkafolyamat</i>	<i>Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága</i>	<i>Megjegyzés</i>
gyártás, formulázás	félévenként	anyag biológiai monitorozása
kiszereelés	kétévenként	(szerves foszforsavészterek, karbamátok) – a munkába lépéskor AChE
kémiai növényvédelmi munkálatok	-	
hígítás, keverés felhordás	évenként	egyéni alapszint meghatározása szükséges
(permetezés) szezonban egyszer	évenként	
raktározás, szállítás, gépkezelés	évenként	
laboratóriumi munka	évenként	

V. Hőterhelésnek kitett munkakörök, munkakörülmények

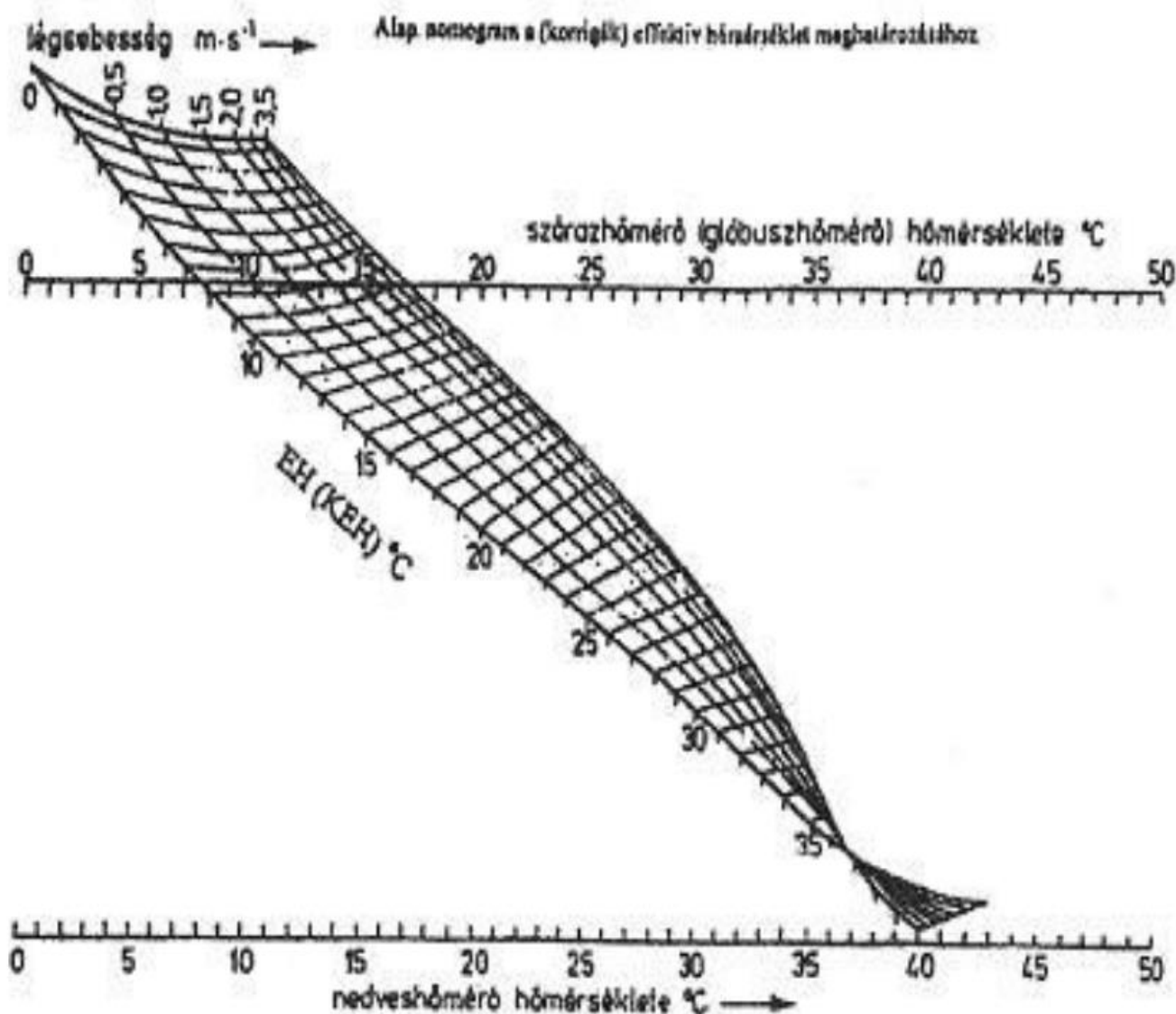
Ha a külső levegő hőmérsékletének napi csúcértéke tartósan (legalább egy hétig) meghaladja a 27 °C-t, akkor azokban a munkakörökben, amelyekben az év nyári időszakában a korrigált effektív hőmérséklet átlag értéke eléri vagy meghaladja az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés és munkakörülmények általános egészségügyi követelményeiről szóló 3/2002. (II. 18.) SZCSM–EüM együttes rendelet 2. számú mellékletének 1. számú táblázatában előírt, maximálisan megengedhető értékeket (a vizsgálat hetente végzendő).

1. táblázat

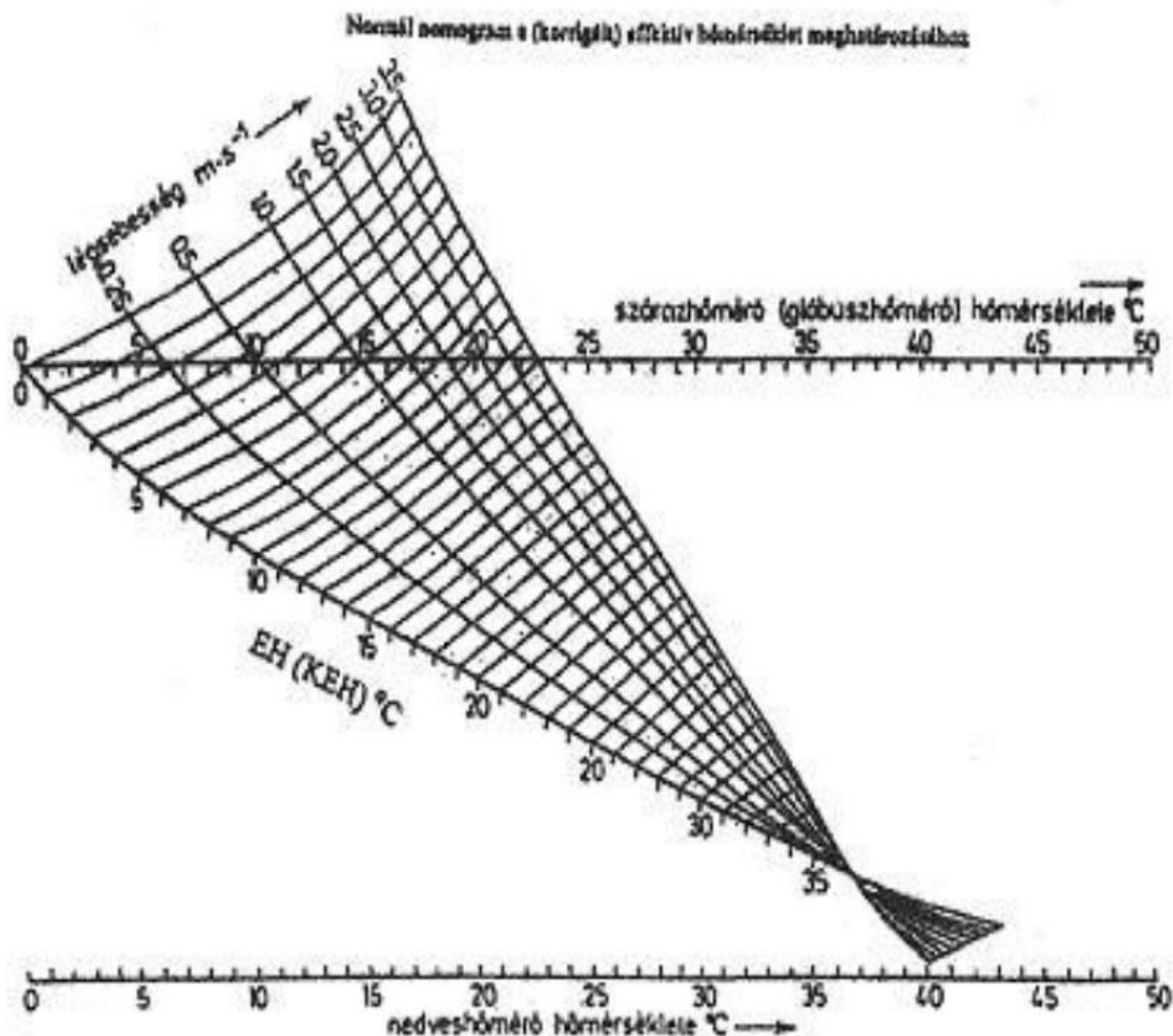
2. számú melléklet a 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelethez

1. A munka jellege	2. Hideg évszakban biztosítandó léghőmérséklet °C	Meleg évszakban biztosítandó		
		3. léghőmérséklet °C	4. effektív, illetve korrigált effektív hőmérséklet °C	5. maximálisan megengedhető effektív, illetve korrigált effektív hőmérséklet °C
Szellemi munka	20–22	21–24	20	31
Könnyű fizikai munka	18–20	19–21	19	31
Közepesen nehéz fizikai munka	14–18	17–19	15	29
Nehéz fizikai munka	12–14	15–17	13	27

(1. ábra – normál munkaruházat, 2. ábra – felsőruházat nélkül, rövidnadrág)

1. ábra

2. ábra

VI. Rákkeltő anyagokkal kapcsolatba kerülő munkavállalók

Munkafolyamat	Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága	Megjegyzés
Közvetlen kapcsolat	évenként	külön jogszabályban meghatározott rákkeltő anyagok, amelyek 33/1998 NM rendeletben nem szerepelnek

VII. Tüdőfibrózist okozó porok

Munkafolyamat	Időszakos munkaalkalmassági vizsgálatok gyakorisága	Megjegyzés
Közvetlen kapcsolat	a vizsgálatok gyakoriságát az illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal mint munkavédelmi hatóság állapíthatja meg, a munkáltató által előzetesen megszerzett, a munkahigiénés és foglalkozásegészségügyi szerv által kiállított szakvélemény alapján (a szakvéleményhez a por mérési eredmények csatolása szükséges)	külön jogszabályban meghatározott rákkeltő anyagok, amelyek 33/1998 NM rendeletben nem szerepelnek

VIII. Pszichoszociális kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók*

1. A gazdálkodó szervezet hierarchizáltságából, belső kapcsolatrendszeréből adódó konfliktusszituációk érintettjei.
2. Családtól távol, országon belül vagy kívül tartósan munkát végzők, a túlmunka esetenkénti igényével, rendszertelen étkezési, komfortot nélkülöző pihenési lehetőséggel.
3. Hajléktalan munkavállalók.
4. Külföldről áttelepült munkavállalók, az áttelepülést követő első 2 évben.
5. Állami gondozásból kikerült, munkába állt személyek, a munkába állást követő 3 évben.

** Az adatokat csak a foglalkozás-egészségügyi orvos kérdezheti ki, és azokat szolgálati titokként kell kezelni.*

IX. Fokozott pszichés terheléssel járó tevékenységek, munkakörök.

1. Különösen nagy felelősség viselése emberekért, anyagi értékekért.
2. Döntés szükségessége
 - a) nehezen áttekinthető helyzetben,
 - b) új helyzetekben,
 - c) hiányos információk alapján,
 - d) ellentmondó információk alapján,
 - e) bonyolult szabályok, összefüggések utasítások alapján,
 - f) egymást gyorsan követő problémákban.
3. Alkotó szellemi tevékenység
 - a) zavaró ingerek környezetében,
 - b) különösen bonyolult szabályok, utasítások alapján.
4. Rutin szellemi munka
 - a) időkényszer viszonyai között,
 - b) rövid idejű, egyszerű feladat változtatás nélküli állandó ismétlésével,
 - c) tartósan szükséges akaratlagos figyelemmel.
5. Különböző munkaeszközök, technológiai folyamatok pontos, gyors váltogatása időkényszer vagy különleges figyelmi követelmény, illetve fokozott felelősség eseteiben.
6. Képernyős munkahelyeken történő munkavégzés.
7. Emberekkel foglalkozás kötelezettsége konfliktusveszélyes helyzetben.
8. Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és más fogyatékos személyek nevelési-oktatási, ápolási-gondozási, rehabilitációs intézményeiben, javító intézetekben nevelési, oktatási tevékenységet végzők.
9. Szakképzett ápolói munkát végzők elmeosztályokon, elmeszociális otthonokban, súlyos fogyatékosok szociális intézményeiben, szociális otthonok munkavállalói, traumatológiai, intenzív osztályokon, krónikus és baleseti belgyógyászati osztályokon (öngyilkossági kísérletet tett betegeket ellátó osztályokon), onkológiai osztályokon, detoxikálóknak, krónikus elmeorvosozási osztályokon, valamint drogambulancián, illetve -osztályokon.

Az időszakos alkalmassági vizsgálatok gyakorisága: 1 év.

4/A. melléklet

Nyilvántartás előzetes és időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatra kötelezett munkavállalókról.
33/ 1998. (VI.24.) NM r. alapján

A nyilvántartás vezetésére kötelezett neve:

S. sz.	Név	Születési év	Munkakör	Orvosi vizsgálat gyakorisága	Vizsgálat időpontja	Vizsgálat esedékessége	Vizsgálat időpontja	Vizsgálat esedékessége	Vizsgálat időpontja
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									
14.									

4/B melléklet

Munkáltató megnevezése:

Beutalás másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra

Név:.....Szül. év:.....hó:..... nap.....

Lakcím:.....TAJ szám:.....

Munkakör:.....

Kérem nevezett munkaköri alkalmasságára vonatkozó vélemény közlését az alábbi indok(ok) alapján:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kelt:.....,20.....

.....

kérelmező aláírása

5. melléklet

Különös védelmet igénylő (sérülékeny) csoportok részére tiltott tevékenységek

	Megterhelések	Terhes	Fiatal- korú	<45	45-x	>x	Fiatal- korú	>x
		(1)	éves			éves		
			nők			férfiak		
1.	Magából a munkavégzésből adódó megterhelések							
1.1.	Túlzott fizikai megterhelés							
1.1.1.	Dinamikus izommunka							
1.1.1.1.	Közepesen nehéz munka	+	(3), (5)	(3)	(3)	(3), (5)		(5)
1.1.1.2.	Nehéz munka	+	+	(3)	(3)	+	(3)	(3)
1.1.2.	Főleg statikus elemeket tartalmazó izommunka							
1.1.2.1.	Anyagmozgatási munka	+				+		
1.1.2.2.	> 10 kg tömeg emelése	+	(5)	(5)	(5)	+	(5)	(5)
1.1.2.3.	Kényszertesthelyzetben végzett munka	+	(5)	(5)	(5)	+		(5)
1.1.2.4.	Kezek kis ízületeit érő mikrotraumák kumulációjának lehetőségével járó munka	+	(5)		(5)	(5)	(5)	(5)
1.2.	Fokozott pszichés megterhelés							
1.2.1.	Időkényszer feltételei között végzett tevékenység esetén (egyedi gép-kiszolgálás, szalag vagy szalagszerű technológiák) akkor, ha a néhány elemi műveletből felépülő, periodikusan ismétlődő tevékenységek végrehajtására előírt műveleti idő nem haladja meg a 3 percet és nincs szervezett tevékenységcsere	+	+		(5)	(5)	+	(5)
1.2.2.	Fokozott pszichés információterheléssel járó vagy különleges figyelmet igénylő tevékenység (időhiány viszonyai közötti döntési feladatok, nagytömegű eltérő jelentésű információ felvétele és értelmezése nagypontosságú ellenőrzési funkciók teljesítése zavaró ingereket tartalmazó környezetben), ha meghaladja a törvényes munkaidő 50%-át	+	+			(5)	+	(5)
1.3.	A dolgozó saját vagy mások egészsége, testi épsége szempontjából az átlagosat meghaladó mértékű kockázattal járó munka (9)	+	+	(5)	(5)	(5)	+	
2.1.	Fokozottan terhelő munkahelyi klíma							
2.1.1.	Hőterhelés ¹							
2.1.1.1.	Hőexpozícióban végzett nehéz fizikai munka	+	+	+	+	+	+	+
2.1.1.2.	Közepesen nehéz fizikai munka	+	+			(5)	+	(5)
2.1.1.3.	Könnyű fizikai munka	+	+				+	
2.1.2.	Hideg munkakörnyezetben végzett munka ⁸⁴	+	+				+	
2.1.3.	Váltakozva hideg-meleg munkahelyen végzett munka	+	+					(5)
2.1.4.	Nedves munkakörnyezetben végzett munka	+	(5)				+	(5)
2.2. ⁸⁵	Kéz/kar rezgés 2,5 m/s ² expozíció felett	+	+	+	+	+	+	

	Megterhelések	Terhes	Fiatal- korú	<45	45-x	>x	Fiatal- korú	>x
		(1)	éves			éves		
		nők			férfiak			
2.3. ²	Egész testre ható rezgéssel járó munka: 0,5 m/s ² expozíció felett	+	+	+	+	+	+	
2.4.	Ionizáló sugár-expozícióban dolgozók	+	+				+	
2.5.	Mikrohullámú sugár-expozíció	+	+				+	
2.6. ⁸⁶	Zajexpozícióban végzett munka: a munkavállalót érő, az alkalmazott egyéni hallásvédő eszköz zajcsillapító képességének figyelembevételével számított 87 dBA egyenértékű A-hangnyomásszintet meghaladó napi expozíció, illetve a munkavállalót érő 140 dBC csúcs hangnyomásszintet meghaladó pillanatnyi zajbehatás	+	+				+	
2.7.	Túlnyomásban végzett munka	+	+			(5)	(5)	+
2.8.	Nagyon mérgező, a reprodukciót károsító, daganatkeltő, teratogén, mutagén vegyi anyagok expozíciója:							
2.8.1.	A 2.8. tulajdonságú növényvédő szerek (beleértve tulajdonságaitól függetlenül valamennyi szerves foszforsav-észtert is) gyártásával, hatástalanításával, kiszerezésével és közvetlen felhasználásával (permetezés, porozás, gázosítás) járó munka	+, (2)	+	(5), (8)		(5)	+	(5)
2.8.2.	Szerves oldószerek gyártásával, kiszerezésével és felhasználásával járó munkák	+, (2)	+	(5)		(5)	+	(5)
2.8.3.	Higany és higanyvegyületek, indium és indiumvegyületek, VI. értékű króm és VI. értékű krómvegyületek előállításával, gyártásával, feldolgozásával, felhasználásával járó munkák	+, (2)	+	(5)		(5)	+	(5)
2.8.4.	Antibiotikumok gyártásával, csomagolásával, üzemszerű felhasználásával járó munkák	+, (2)	+	(5)		(5)	+	(5)
2.8.5.	Hormonok, hormonkészítmények gyártásával, csomagolásával járó munkák	+, (2)	+	(5), (8)		(5)	+	(5)
2.8.6.	A külön jogszabályban meghatározott rákkeltő anyagok	+, (2)	+	(5)			+	
2.8.7.	Az alábbi vegyi anyagokkal történő expozíció:							
	aminopterin	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	antikoagulánsok	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	citosztatikumok gyártásával, csomagolásával, felhasználásával járó munkák	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	difenil-hidantoin	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	dohánytermékek gyártása, feldolgozása, kiszerezése	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	fenol	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	halotán	+, (2)	+	(5), (8)			+	

	Megterhelések	Terhes	Fiatal- korú	<45	45-x	>x	Fiatal- korú	>x
		(1)	éves				éves	
		nők					férfiak	
	jódtartalmú gyógyszerek komb. és szekvencionális orális kontraceptívumok	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	melfalán	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	metil-CCNU	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	nem szteroid ösztrogének	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	nikotin	+, (2)	+				+	
	tireosztatikumok			(5), (8)				
	treoszulfán	+, (2)	+	(5), (8)			+	
	Szaporodást károsító anyagok 1. kategória ⁸⁷	+, (2)	+				+	
2.8.8.	Szaporodást károsító anyagok 2. kategória ⁴	+	+				+	
2.8.9.	Mutagén anyagok 2. kategória ⁸⁸	+	+				+	
	hexametilfoszfortriamid	+	+				+	
	dietilszulfát	+	+				+	
	benz(a)pirén	+	+				+	
	benz(d,e,f)krizén	+	+				+	
	1,2 dibróm-3-klórpropán	+	+				+	
	etilén-oxid	+	+				+	
	metil-akrilamidometoxi-acetát (≥0,1% akrilamid-tartalommal)	+	+				+	
	metil-akrilamidoglikolát (≥0,1% akrilamid-tartalommal)	+	+				+	
	etilénimilin; aziridin	+	+				+	
	akrilamid	+	+				+	
2.9.	Tüdőfibrózist okozó porexpozíció ⁸⁹	+	+				+	
2.10.	Toxoplazma és rubeola vírusfertőzés veszélyével járó munka, illetve expozíció, kivéve, ha terhes dolgozók immunizálás útján megfelelő védelmet kaptak ezen ágensek ellen	+	+				+	

Jelmagyarázat:

- + Tiltás.
- x Az egyénre irányadó nyugdíjkorhatár.
- * Szaporodást károsító anyagok 1. kategória.

- (1) A tiltás terhesekre, nemrégén szült dolgozókra és szoptató anyákra terjed ki.
- (2) A tiltás az anyatejet adókra is kiterjed.
- (3) Az MSZ 21875:79 Melléklet M1-ben férfiakra megadott érték 70%-a.
- (4) Törölve.
- (5) Esetenkénti döntés a munkaalkalmassági vizsgálat és a munkakörre kiterjedő ergonómiai vizsgálat, a megterhelés-igénybevétel elemzése alapszolgáltatás keretében.

- (6) Kivéve a könnyűbúvár-készülékes kutató (pl. régészeti) munkát.
- (7) A föld alatti bányászati, kőolaj- és földgázbányászati mélyfúrási munkakörökben végzett munka esetében esetenkénti döntés az (5) pontban foglaltak szerint, kivéve: fizikai munkát nem végző nők vagy azok, akik szakmai kiképzésük céljából kötelesek bizonyos időt föld alatti bányászati munkakörben vagy fűrótoronynál eltölteni.
- (8) Korai terhesség (<14. terhességi nap) vizsgálati feltételeinek és vizsgálatának biztosítása kötelező. A korai terhesség védelme végett a fogamzóképes korú nő a (8) jelzésű anyagokkal (ezek gyártásával, kiszerezésével, illetőleg növényvédő szerek esetében felhordásával) csak akkor foglalkoztatható, ha a munkaadó biztosítja a korai terhesség diagnosztizálásához szükséges gyorsvizsgálatot. A gyorsvizsgálat családtervezés előtt álló munkavállaló nő a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa útján kapja meg, ha a családtervezést neki bejelentette, és a gyorsvizsgálat alkalmazásának módját, időpontját az orvossal ugyancsak előzetesen megbeszélte, és írásban nyilatkozik arról, hogy a megbeszélés értelmében megfelelően jár el, valamint a vizsgálat eredményéről a foglalkozás-egészségügyi orvostól 24 órán belül tájékoztatja.
- (9) Fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörök, tevékenységek ([3/A. melléklet](#)) szerint.

Tömegek fizikai erővel történő mozgásával kapcsolatos korlátozások:

A munkát végzők megnevezése, kora, neme	A terep emelkedése			Megjegyzés
	0 %	1 %	2 %	
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	15 kg (ketten 30 kg)	10 kg	5 kg	csak esetenkénti, nem rendszeres anyagmozgatási munkával foglalkoztathatók
16-18 éves ♂ 18 év feletti ♀	20 kg (ketten 40 kg)			legfeljebb 60 méter távolságra
18 év feletti ♂	50 kg max 90 m-re terepen 50 kg max 30 m-re, 10 % emelkedőnél			
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	2Kerekű kézikocsin (2K) max 50kg 3-4Kerekű kézikocsin (3-4K) 70kg			
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	2% nagyobb emelkedőn vagy egyenetlen talajon: 2K: max 30kg, 3-4K: max 50kg			
18 év feletti ♀ 16-18 éves ♂	Egyenletes, kemény talajon vagy 2% kisebb emelkedőn: 1Kerekű kézikocsin (1K) max 50kg, 2K: max 100kg, 3-4K: max 150kg			
18 év feletti ♀ 16-18 éves ♂	2% nagyobb emelkedőn vagy egyenetlen talajon: 1K: max 20kg, 2K: max 50kg, 3-4K: max 100kg			
18 év feletti ♂	Egyenletes, kemény talajon: 1K: max 100kg (10% esés alatti lejtőn: max 50kg) Molnár Kocsi: max 200kg (10% esés alatti lejtőn: max 100kg) Emelőkocsi: max 500kg (10% esés alatti lejtőn: max 200kg) Csillén-1000kg			
<u>Lapátolásánál</u> vagy villázásánál az egyszerre mozgatott tömeg: 18 év feletti ♀: <u>legfeljebb 5kg</u> 18 év feletti ♀: <u>legfeljebb 8kg</u>				

6. melléklet

Igazolás és nyilvántartás munkavédelmi oktatásról

Alulírott igazolom, hogy az 1993. évi XCIII. törvény 55. §-a szerinti munkavédelmi oktatást a törvényben foglalt követelményeknek megfelelően lefolytattam.

Az oktatás jellege (a megfelelő jelölendő):

- ☐ előzetes,
☐ ismétlődő,
☐ rendkívüli,
☐ egyéb: _____

Az oktatás (a megfelelő jelölendő):

- ☐ elméleti ☐ gyakorlati

Az oktatás időpontja: _____ év _____ hó _____ nap _____ óra

Az oktatás helye: _____

Az oktatás időtartama: _____

Az oktatás rövid tartalmi összefoglalása: _____

Az oktatásra kötelezettek:

- száma: _____
- az oktatáson részt vettek száma: _____
- távol maradt: _____
- igazoltan: _____
- igazolatlanul: _____

Az oktatást végezte:

Név: _____

Születési _____ év _____ hó _____ nap.

Beosztása: _____

Munkavédelmi szakképesítése: _____

Az oktatáson részt vettek

Sor-szám	Név	Szül. év, hó, nap	Munkakör	Aláírás

A tananyag elsajátításának ellenőrzési módja:

☐ visszakérdezés, ☐ szóbeli beszámoló, ☐ írásbeli beszámoló, ☐ gyakorlati ellenőrzés,

☐ írásbeli nyilatkozat, ☐ egyéb: _____
(A megfelelő válasz jelölendő)

Az oktatást az előírásoknak megfelelően folytattam le. _____
az oktató aláírása

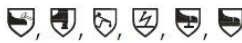
Az oktatást ellenőriztem (név, beosztás vagy tisztség):

Észrevétel: _____

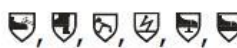
_____ aláírás

7. melléklet

Egyéni védőeszközök
munkakörök szerint

Munkakör/foglalkozás: <i>Karbantartó</i>					
Veszély jellege: Leeső tárgyak, mechanikai sérülés, csúszásveszély. Forgó mozgó géprészek. Mechanikai sérülés, anyagok által okozott szúró vágó dörzsölő hatás. Pattogó, repülő szilánkok. Statikus, dinamikus zaj. Állás, járás.					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Baseball sapka (pamut alapanyag, kemény sild, hátul tépőzárral vagy patenttal állítható)	1			
Szem- és arcvédelem	Száras szemüveg (repülő, pattanó szilárd részecskék, mechanikai ártalmak ellen)	2	MSZ EN 166		UVEX 9195 SKYPER
Hallásvédelem	Fültok	2	MSZ EN 352	 SNR: 23-31 dB	3M 1430, 1435, 1440, 1445
Védőruha (testvédelem)	Kabát (Dzsekifazonú kabát rejtett húzózárral, állítható mandzsettával, két oldal-, három rávarrt-, egy telefon-, két cipzáras-, és egy hátsó, hosszú tároló zseb, tépőzárral rögzíthető, névjegyartó)	1	MSZ EN 340		
	Deréknadrág (két oldal-, két rátétes-, három szerszám és két farzsebbel, övbújtatók, biztonsági varrás az ülepen, állítható bokarész, dupla térdfolt és térdeplőtasak, térdvédővel)	1	MSZ EN 340		
	Poló (190 g/m ² vastagságú, 100 % pamut alapanyag, mérettartó, körkötött kivitel, dupla varrással, egyenes vonalú, környakas fazon)	1			
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: kopásálló szintetikus bőr; artéria és körömvédő, rugalmas, vékony poliészter kézhát, elasztikus mandzsetta, állítható tépőzárás szegéllyel)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 3122	
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőcipő (kéesszürke hasíték-bőr, szellőző gyöngyvászon betéttel, orrborítás-sal, acél lábujjvédő leeső tárgyaké és acél talp-lemez talpátszúrás ellen, antistatikus, olajálló, csúszásmentes, kétrétegű, erősített TPU/PU talp, nedvességszívó nemszőtt bélés, szivacsos bokarész és békanyelv)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345		SP1

Munkakör/foglalkozás: *Anyagmozgatás, rakodás*

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű Anyag: tenyéren és kézháton színmarhabőr, felső csuklógumírozás.	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 2121	PI. Marhabőr hasítékbőr kesztyű, bőrral fedett tenyér, ujjak,
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőcipő bőrből Acél lábujjvédő leeső tárgyak ellen, acél talplemez talpásúzás ellen, olajálló, csúszásmentes, kétrétegű PU talp, antistatikus, szivacsos bokarész és békanyelv.	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345 MSZ EN 347	 	
	Biztonsági védőbakancs Kétrétegű PU talp, puha színbőr felsőrész, acél orrmerevítő- és acél lábujjvédő, ütődéselnyelő sarok, antistatikus, olajálló, csúszásmentes talp.	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345	 	PI. ELBO (S2), PIANO (S2)

Munkakör/foglalkozás: *Könyvtári munka*

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: pamut és poliészter; erős vászon kézhát, hüvelyk és mandzsetta, artéria-, köröm és ökölcsont-védő, csúszásgátló pettyekkel ellátott tenyér és mutatóujj megerősítés)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 1232	

Munkakör/foglalkozás:		Gépkocsi mosás			
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Kézvédő eszköz	Vegyszerálló, saválló 1,2 mm kesztyű Pamutdszörzre anyagra mártott kék Latex, saválló, lúgálló, 30 cm hosszú, 1,2 mm vastag védőkesztyű.		MSZ EN420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-1-2-3	 3131	Pl. Ultrafood 497 Ideális általános intézményi és laboratóriumi takarítás és karbantartáshoz, és egyéb felhasználáshoz, gyengébb savakkal és lúgokkal történő munkákhoz.
Lábvédő eszköz	PVC védőcsizma Zöld PVC anyag, fröccsöntött talp, saválló: 30 % kénsav, 20 % sósav, lúgálló: 20 % nátriumhidroxid, - 20 °C-ig minősítve, csizmabéléssel télielészhető. Energiaelnyelő talprész-be épített, torziós erőt csillapító speciális betét injektált TPU anyag a boka stabilitásának növelésére.	2	MSZ EN 347 MSZ EN 374		Pl. Dunlop

Munkakör/foglalkozás: **Vasalás (textil)**

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Védőruha (testvédelem)	Fehér hosszú ujjú védőköpeny (230 g/m ² 100 % pamut, 4/4-es 120 cm-es galléros)	1	MSZ EN 340		
Kézvédő eszköz	Textilkesztyű (100 %-os fehér pamut, 23 cm hosszú)	2	MSZ EN 420		
Lábvédő eszköz	Klumpa (csúszásmentes fehér PU talp, fehér bőr felsőrész, antisztatikus, párnázott lábfejrész, hasíték bőr talpbélés, csatos sarokpánt)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345		

Munkakör/foglalkozás:	Ívhegesztés
------------------------------	--------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Védősapka	1			
Szem- és arcvédelem	Hegesztőpajzs ívhegesztéshez (+megfelelő szűrőüveg)	2	MSZ EN 166 MSZ EN 175		
	Elektrooptikai pajzs	2	MSZ EN 166 MSZ EN 175 MSZ EN 379		Típus: Optrel Ose, Puma vagy Jackson
	Sisakra szerelhető hegesztő pajzs	2	MSZ EN 166 MSZ EN 175		
	Hegesztő látómező	2	MSZ EN 166 MSZ EN 169 MSZ EN 170		
	Ívvédő álarc	2	MSZ EN 166 MSZ EN 531		
Védőruha (testvédelem)	Hegesztőruha	2	MSZ EN 340 MSZ EN 470-1		
	Hegesztő kötény (70x110 hasított bőr)	2	EN470-1 EN 532		
	Hegesztő lábszárvédő	2	EN470-1 EN 532		
	Hegesztő karvédő	2	EN470-1 EN 532		
	Hegesztő kármzsa	2	EN470-1 EN 532		
Kézvédő eszköz	Ötujjas védőkesztyű (marhahasíték hegesztőkesztyű (7 cm-es marhahasíték mandzsetta, 100 °C kontakt hő > 15 sec)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 407	 2122, 4X2X 100 °C/15 s	
Lábvédő eszköz	Hegesztő bakancs (kívül víztaszító, vastag szín marhabőr, belül puha szín zergebőr felső-rész,bőr lábféjvédő gyorskioldó csattal, csúszás-mentes, olajálló gumitalp, véd: 300 °C kontakt hő ellen, acél nélküli antisztatikus, szivacsos sarkú, kényelmi talpbetét)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 , , , , 	03 EP WRU HRO

Munkakör/foglalkozás:	<i>Kémiai laboratóriumi- és gyógyszervegyészeti munkák</i>
------------------------------	---

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Sildes PP sapka (PP. eü. sapka silddel)	1			
Szem- és arcvédelem	Zárt szemüveg (nagy védelmet biztosít 30 %-os kénsav, 53 % salétromsav, 30 % nátrium-hidroxid, víz és nem veszélyes folyadékok fröccsenése ellen)	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170 MSZ EN 172	 	UVEX 9302
Légzésvédelem	Egyszerhasználatos légzésvédő szűrő-félálarc (Gumi-, műanyag-, festék, gyógyszer-gyártás, építés, labor, mezőgazdaság, fűrész-malmok, kerámiaipar)	3	EN 149:2001	 FFP2	3M 8810
Védőruha (testvédelem)	Fehér hosszú ujjú védőköpeny (230 g/m ² 100 % pamut, 4/4-es 120 cm-es galléros)	1	MSZ EN 340		
	Tyvek Classic (véd 1,0 µ-nál nagyobb szemcsenagyságú porok és radioaktív részecskék ellen, saválló, vegyszereknek ellenáll, mindkét oldalon antistatikus)	3	EN 368 EN 369 EN 1073-2 EN 1149		
Kézvédő eszköz	Természetes latexre mártott neoprén kesztyű 0,68 mm vastag, velur belső rész érdesített tenyér és ujjak 32,3 cm hosszú 7-11 méret, (sav-, lúg-, olaj-, vegyszerálló, mikroorganizmusok elleni védelem,)	3	EN 388 EN 374 EN 421	 	pl.: BI-colour A87-900 Stanzoil NK22 382
Lábvédő eszköz	Cipővédő (gumírozott antistatikus fehér Tyvek anyag)	1			

Munkakör/foglalkozás:	<i>Festés, mázolás</i>
------------------------------	-------------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Baseball sapka (pamut alapanyag, kemény sild, hátul tépőzárral vagy patenttal állítható)	1			
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg (Páramentes, vegyszerálló polikarbonát, B fokozatú, erősített mechanikai védelem)	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170 MSZ EN 172	 	Hublux
Légzésvédelem	Szelepes szűrőfélárlarc (finom részecskék és nem illékony ködök ellen, Gumi-, műanyag-, festék, gyógyszergyártás, építés, labor, mg., fűrézmalmok, kerámiaipar)	3	EN 149:2001	 FFP1	
Védőruha (testvédelem)	Mellesnadrág (csatokkal állítható gumis vállpánt, oldalgombos gumírozott derék, két oldal-, két rátétes, két szerszámtartó- és két far- és mellzseb, dupla térdölt és térdeplótasak, térdvédővel)	1	MSZ EN 340		
	Kabát (Dzsekifazonú kabát rejtett húzózárral, állítható mandzsettával, két oldal-, három rávarrt-, egy telefon-, két cipzáras-, és egy hátsó, hosszú tároló zseb, tépőzárral rögzíthető, névjegytartó)	1	MSZ EN 340		
	Festőoverall (kiválóan szellőző polipropilén anyag, 42 g/m ² , ruhára is vehető, kapucnis, kettős húzózárral, deréknál, csuklónál, bokánál és kapucninál körben gumírozott)	1			
Kézvédő eszköz	Mártott kesztyű (pamutra mártott piros PVC, csúszás ellen érdesített tenyér, sav-, lúg-, és benzinálló, 0,8 mm vastag)	2	MSZ EN420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-1	 4121; 	36 vagy 40 cm hosszúságban
Lábvédő eszköz	Félcipő (olajálló csúszásmentes gumitalp, orrmerevítő nélküli erős bőr felsőrész, ragasztott talp, antistatikus, párnázott bokarész és nyelv, energiaelnyelő sarok)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345 MSZ EN 347	 	01

Munkakör/foglalkozás:	Savazás, lúgozás
------------------------------	-------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Sildes PP sapka (PP. eű. sapka silddel)	1			
Szem- és arcvédelem	Vegyszerálló látómező. 1 mm vastag, víztiszta acetát látómező - méret: 310x180 mm, - mindkét oldalán páramentes, - kiváló vegyszerálló tulajdonságokkal 40°C és + 100 °C között használható	2	MSZ EN 166		Peltor V4D
Légzésvédelem	Aktívszenes szelepes porálarc. Speciális légzésvédő - alacsony koncentrációjú gőzök és gázok kellemetlen hatásai ellen, részecskék elleni védelemmel. Az alacsony koncentrációjú gőzök és gázok kellemetlen hatásait csökkenti. Az aktívszenes szűrőbetét kiszűri meghatározott gőzök és gázok alacsony koncentrációját. Összeroskadással szemben ellenálló belső héj. Kétpántos felépítése, orrcsipesze kiváló illeszkedést biztosít a különböző arctípusokra. A 3M Cool Flow szelep csökkenti az arcrészen belüli felmelegedést főleg meleg és párás körülmények között.	3	MSZ EN 149:2002	 FFP1	3M 9914 Névleges védelmi tényező: szerves gőzök ellen: MK érték alatti koncentrációig. Szilárd részecskék ellen: 4xMK*
Védőruha (testvédelem)	Fehér hosszú ujjú védőköpeny (230 g/m ² 100 % pamut, 4/4-es 120 cm-es galléros)	1	MSZ EN 340		
	Tyvek Classic (véd 1,0 µ-nál nagyobb szemcsenagyságú porok és radioaktív részecskék ellen, saválló, vegyszereknek ellenáll, mindkét oldalon antistatikus)	3	EN 368 EN 369 EN 1073-2 EN 1149		
Kézvédő eszköz	Béleletlen neoprén védőkesztyű (puha, klórral kezelt belső, rugalmasság és sokoldalúság a vegyszerek széles skálájára vonatkozóan)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-2 MSZ EN 374-3		
Lábvédő eszköz	Cipővédő (gumírozott antistatikus fehér Tyvek anyag)	1			

Munkakör/foglalkozás: Takarítás					
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Zárt szemüveg Nagy védelmet biztosít 30 %-os kénsav, 53 % salétromsav, 30 % nátrium-hidroxid, víz és nem veszélyes folyadékok fröccsenése ellen.	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170 MSZ EN 172		Pl. UVEX 9302
Kézvédő eszköz	Mártott kesztyű Sárga színű természetes latex, pamutbolyhozott belső, véd sav-, lúg és más háztartási vegyszerek és mikroorganizmusok ellen, 30 cm hosszú, 0,45 mm vastag, csúszás ellen érdesített tenyér.	2	MSZ EN420 MSZ EN 388		
Védőruha (testvédelem)	Saválló PVC kötény 110x70cm Poliészter/pamut alapra kétszer mártott PVC, 0,32 mm vastag, varrott és hegesztett, rögzítés: szalagokkal derék és nyakrészen, 20% sósav, 30% kénsav, 30% nátrium-hidroxid, 25% salétromsav és 30% ecetsav ellen min. 480 percig véd (6. osztály).	1	MSZ EN 340 MSZ EN 375		Pl. Saválló PVC kötény zöld vagy fehér. Méret: 110 x 75 cm.
	Színes köpeny (230 g/m ² 100 % pamut, 4/4-es 120 cm-es galléros)	1	MSZ EN 340		
Légzésvédelem	Egyszerhasználatos légzésvédő szűrő-félálarc (Gumi-, műanyag-, festék, gyógyszergyártás, építés, labor, mezőgazdaság, fűrészmalmok, kerámiaipar)	3	EN 149:2001		3M 8810
Lábvédő eszköz	Élelmiszeripari csizma (nitril anyag, élelmiszeripari ártalmak; tejsav, állati eredetű zsírok, növényi olajok, vegyszerek ellen)	2	MSZ EN 347		
	Védőcipő (elcsúszás ellen, fröccsenő folyadékok, mosogató-, takarító vegyszerek ellen védő csúszásmentes talpú cipő)	2	MSZ EN ISO 20344		

Egyéni védőeszköz munkafolyamatokhoz

Munkafolyamat	Veszély jellege Védelmi képesség követelmény	Védőeszköz	Szabvány / védelmi szint	Jelkép
Köszörülés, flex, elektro- mos- robbanómotoros kézi- szerszámokkal végzett mun- ka, ha a gép zajszintje meghaladja a 80 dB-t.	Zaj	Hallásvédő fültok, fül dugó	EN 352 SNR 283	
	Pattogó, repülő anyagrészek, szilánkok	Védőszemüveg száras, vagy pántos - Mech. védelem: B - Optikai osztály: 1 - Lencse színe: színtelen - Szűrő skálaszám: 2-1,2	EN 166 / 2	
Szennyvízcsatorna tisztítás	Biológiai veszélyek	Védőkesztyű ötujjas pamutra mártott, saválló, narancs színű krepp latex, 1,8 mm vastag, 32 cm hosszú, csuklóban szűkített, vágás-biztos, csúszás elleni érdesített, vegyszerálló, mikroorganizmusok elleni védelem)	EN 347-1 EN388	

Munkakör/foglalkozás:	Villanyszerelés
------------------------------	------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Szigetelő védősisak (védelmet nyújt 1000V váltakozó feszültségű villamos vezetékek balesetszerű érintése esetén, véd 0,5 kN erőhatással zuhanó tárgyak ütéshatása ellen)	2	EN 397	 , LD, MM	Oceanic II
Kézvédő eszköz	Elektromosság ellen védő kesztyű (vizsgálati-/ munkafeszültség 5000 V/1000 V)	2	EN 60903		
Lábvédő eszköz	Villanyszerelő bakancs (1000V-os, 50 Hz frekvenciájú váltakozó feszültségig áramütés ellen véd, kívül víztaszító, vastag szín marhabőr, orrmerevítő nélkül, átszúrásmentes, szigetelt talplemezzel, olajálló, varrott plusz ragasztott gumitalp, szivacsos színbőr talpbetét és bokarész)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 , , , , , 	03 E P WRU
	Villanyszerelő cipő (1000V-os, 50 Hz frekvenciájú váltakozó feszültségig áramütés ellen véd, kívül víztaszító, vastag szín marhabőr, orrmerevítő nélkül, átszúrásmentes, szigetelt talplemezzel, olajálló, varrott plusz ragasztott gumitalp, szivacsos színbőr talpbetét és bokarész)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 , , , , , 	03 E P WRU

Munkakör/foglalkozás:	Fűnyírás
------------------------------	-----------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Arcvédő (sűrű, fém szítaszövet) vagy Látómező (305x190 mm)	2	MSZ EN 1731		Visogrill
Hallásvédelem	Fültok	2	MSZ EN 352	 SNR: 24 dB	Peltor H4A
Védőruha (testvédelem)	Fluo mellény (sárga vagy narancs színek, szellőző, könnyű 115 g/m ² poliészter anyag, jól láthatósági HiVíz színekben, 5 cm széles, párhuzamos fényvisszaverő csíkok, tépőzárral állítható bőség, 3M Scotchlite csíkokkal)	1	MSZ EN 471		Közút melletti munkánál
	Kabát (Dzsekifazonú kabát rejtett húzózárral, állítható mandzsettával, két oldal-, három rávarrt-, egy telefon-, két cipzáras-, és egy hátsó, hosszú tároló zseb, tépőzárral rögzíthető, névjegytartó)	1	MSZ EN 340		
	Deréknadrág (két oldal-, két rátétes-, három szerszám és két farzsebbel, övbújtatók, biztonsági varrás az ülepen, állítható bokarész, dupla térdölt és térdeplőtasak, térdvédővel)	1	MSZ EN 340		
	Poló (190 g/m ² vastagságú, 100 % pamut alapanyag, mérettartó, körkötött kivitel, dupla varrással, egyenes vonalú, környakas fazon)	1			
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: vastag, víztaszító színmarhabőr, a tenyér és kézhát színbőr megerősítéssel, amely alatt szivacsbélés található, bőr artéria védő, gumírozott, kötött mandzsetta)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 4223; 	
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőbakancs (kétrétegű PU talp, puha színbőr felsőrész, acél orrmerevítő- és acél lábujjvédő, ütődéscsökkentő sarok, antisztatikus, olajálló, csúszásmentes talp)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345	 , , , , , 	S2

Munkakör/foglalkozás: *Vállas, motoros kasza kezelés, használat*

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Felhajtható homlokpánt A 31040-es fültokkal együtt használható, 3 pozícióban hajtható fel, fej vonalát követő védőívelés, izzadságszalag, a fejbőség mérete szabályozható,	2	MSZ EN 166		VISOR és VISOGRILL arcvédővel egyaránt használható
	Arcvédő rostély 190 x 405 mm Sűrű fém szítaszövet homlokpánt 3 pozíciós magasság, fej vonalát követő védőívelés, izzadságszalag, a fejbőség és boltozati magasság mérete szabályozható	2	MSZ EN 166		(erdészeti munkához, kontakt hó ellen),
Hallásvédelem	3140 fültok (rugalmas, erősített, sárga ABS fültok, párnázott fejpánttal, kényelmes, bőrérzetű PVC párnázott belső, állítható fejbőség és boltozati magasság, Súly: 178 g)	2	MSZ EN 352	 SNR: 25 dB	
Védőruházat	VÁGÁSBIZTOS KABÁT 50% kopásálló poliamid, 50% szellőző pamut alapanyag, az elejérszékeken, a vállaknál és az ujjakon kilenc rétegű, aramidszálas vágásvédő betét, véd 20 m/s láncsebességű láncfűrész által okozott vágó hatás ellen. – cipzáros, hosszított hátrésszel – patentos zsebfedővel és ujjvégekkel	2	EN 340 EN 381		
	PAOLO Védőbakancs Acél ormerevítő, acél talplemez, antistatikus, olajálló, csúszásmentes, kétrétegű PU talp, szivacsos bokarész	2	MSZ EN 345		SP1

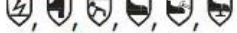
Munkakör/foglalkozás: *Vállas, motoros kasza kezelés, használat*

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
	VÁGÁSBIZTOS KERTÉSZNADRÁG 50% kopásálló poliamid, 50% szellőző pamut alapanyag, az elejérszeken, a vállaknál és az ujjakon kilenc rétegű, aramidszálas vágásvédő betét, véd 20 m/s láncsebességű láncfűrész által okozott vágó hatás ellen. – mellesnadrág állítható vállpántokkal – patenttal szűkíthető bokarész, négy zsebbel	2	EN 340 EN 381		
	Polárral bélelt sárga fluo mellény fényvisszaverő csíkokkal 5 cm széles 3M Scotchlite fényvisszaverő csíkok, kifordítható mellény, polárbéléssel	1			Közút melletti munkák
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: vastag, víztaszító színmarhabőr, a tenyér és kézhát színbőr megerősítéssel, amely alatt szivacsbelés található, bőr artéria védő, gumírozott, kötött mandzsetta)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388		
	Vékony poliamid kertészkesztyű csúszásgátló PVC-vel pontozva	1			
Lábvédő eszköz	ACÉLBETÉTES PVC Csizma PVC anyag, acél orrmerevítő és talplemez, átszúrás elleni bokaerősítés, -20°C-ig minősítve, csizmabéléssel télielészhető.	2	MSZ EN 345	 	S5

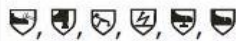
Munkakör/foglalkozás: Permetezés (növényvédelem)

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: marhasíték tenyér; megerősítés a mutató és hüvelykujjon, artéria, köröm- és ökölcsont-védő, pamut tenyérbélés)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 3122	
	Mártott kesztyű (pamutra kétszer mártott, fluo narancs PVC, véd száraz és nedves hideg klíma ellen, sav-, lúg-, olajálló, mikroorganizmusok elleni védelem, 1,3 mm vastag)	2	MSZ EN420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-1-2-3 MSZ EN 511	 4131; ; ; ; 111	
Lábvédő eszköz	Dunlop PVC védőcsizma (zöld PVC anyag, fröccsöntött talp, saválló: 30 % kénsav, 20 % sósav, lúgálló: 20 % nátriumhidroxid, -20 °C-ig minősítve, csizmabéléssel télielészthető)	2	MSZ EN 347 MSZ EN 374	 ; ; ; ; 	
Légzésvédelem	Egyszerhasználatos légzésvédő szűrő-félálarc (Gumi-, műanyag-, festék, gyógyszergyártás, építés, labor, mezőgazdaság, fűrészmalmok, kerámiaipar)	3	EN 149:2001	 FFP2	3M 8810
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg (Páramentes, vegyszerálló polikarbonát, B fokozatú, erősített mechanikai védelem)	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170 MSZ EN 172	 ; 	Monolux, Chimilux, Shellux
Védőruha (testvédelem)	Védőoverall (DuPont Multiclean négyrétegű SMMS polipropilén anyag, kék vagy fehér színben, porok és radioaktív részecskék elleni védelem, ellenáll folyadékpermeteknek, és fröccsenő vegyszereknek: 30 % kénsav, 10 % nátriumhidroxid, gumírozott derék-, arc-, csukló- és bokarész, belső oldal antisztatizált, külső oldalához megfelelő földelés kell)	3	prEN 13034 prEN 13982 EN 1073-2 EN 1149-1	 ; ; 	

Munkakör/foglalkozás: *Metszés és egyéb hasonló mg. munka*

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Füles sapka (Bolyhos belső. lehajtható fülvédő)	1			
	Baseball sapka Baseball sapka pamut, több színben, állítható pánt. Fényvisszaverő csíkokkal	1			Pl. Unisex. Állítható méret.
Védőruházat	Kabát (Dzsekifazonú kabát rejtett húzózárral, állítható mandzsettával, két oldal-, három rávarrt-, egy telefon-, két cipzáras-, és egy hátsó, hosszú tároló zseb, tépőzárral rögzíthető, névjegytartó)	1	MSZ EN 340		
	Deréknadrág (két oldal-, két rátétes-, három szerszám és két farzsebbel, övbújtatók, biztonsági varrás az ülepen, állítható bokarész, dupla térdfalt és térdeplőtasak, térdvédővel)	1	MSZ EN 340		
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: marhahasíték; artéria, köröm- és ökölcsont-védő, pamut tenyérbelés)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 3111	
	Vékony poliamid kertészkesztyű csúszásgátló PVC-vel pontozva	1			
Lábvédő eszköz	ACÉLBETÉTES PVC Csizma PVC anyag, acél orrmerevítő és talplemez, átszúrás elleni bokaerősítés, -20°C-ig minősítve, csizmabéléssel téliesíthető.	2	MSZ EN 345	 	S5
	PAOLO Védőbakancs Acél orrmerevítő, acél talplemez, antisztatikus, olajálló, csúszásmentes, kétrétegű PU talp, szivacsos bokarész	2	MSZ EN 345	 	SP1

Munkakör/foglalkozás:	Kertgondozás
------------------------------	---------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Baseball sapka Baseball sapka pamut, több színben, állítható pánt. Fényvisszaverő csíkokkal.	1			Pl. Unisex. Állítható méret
Védőruha (testvédelem)	Fluo mellény (sárga vagy narancs színek, szellőző, könnyű 115 g/m ² poliészter anyag, jól láthatósági HiVíz színekben, 5 cm széles, párhuzamos fényvisszaverő csíkok, tépőzárral állítható bőség, 3M Scotchlite csíkokkal)	1	MSZ EN 471		Közút melletti munkánál
	Kabát (Dzsekifazonú kabát rejtett húzózárral, állítható mandzsettával, két oldal-, három rávarrt-, egy telefon-, két cipzáras-, és egy hátsó, hosszú tároló zseb, tépőzárral rögzíthető, névjegytartó)	1	MSZ EN 340		
	Deréknadrág (két oldal-, két rátétes-, három szerszám és két farzsebbel, övbújtatók, biztonsági varrás az ülepen, állítható bokarész, dupla térdfolt és térdeplótasak, térdvédővel)	1	MSZ EN 340		
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű (anyag: marhahasíték; artéria, köröm- és ökölcsont-védő, pamut tenyérbélés)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 3111	
	Vékony poliamid kertészkesztyű csúszásgátló PVC-vel pontozva	1			
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőbakancs (kétrétegű PU talp, puha színbőr felsőrész, acél orrmerevítő- és acél lábujjvédő, ütődéselnyelő sarok, antisztatikus, olajálló, csúszásmentes talp)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345		S2

	Mechanikai védelem		Szél elleni védelem
	Vágás elleni védelem		Jól láthatóságot biztosító termék
	Hőhatások elleni védelem		Higiénés eszköz
	Vegyihatások elleni védelem		Vágás biztos ruházat
	Hideg elleni védelem		Lezuhanás elleni védelem
	Mikroorganizmusok elleni védelem		Hőálló talpú lábbeli
	Sugárzás elleni védelem		Olajálló talpú lábbeli
	Villamos feszültség elleni védelem		Zuhanó tárgyak elleni védelmet nyújtó lábbeli
	Antisztatikus termék		Talpátszúrás elleni lábbeli
	Csúszás elleni védelem		Lábfej védelme
	A szem védelme		Elcsúszás elleni védelmet nyújtó lábbeli
	Zajhatások elleni védelem		Energia elnyelő sarok
	Légzésvédelem		Hőmérsékleti tartományok jelzése
	Ívhegesztésnél keletkező sugárzás elleni védelem		Átázás elleni védelem jelzése %-ban
	Eső elleni védelem		Felhasználási idő jelzése
	Eső elleni védelem		Információk jelzése

Munkafolyamat: Vegyszerrel gyom-, rovar- rágcsálóirtás, Egyedi

Megnevezés	Veszély kategória	Veszély jel	Védőeszköz
Rovarölő szer – Példa: ULTRACID 40 WP	– Lenyelve ártalmas – Belélegezve mérgező, Méhekre, madarakra mérgező. Algákra ártalmas. Halakra és vízibolhákra igen mérgező.		– Jól záró porálarc vagy arcvédő. EN 149:2001 – FFP2 – Zárt védőszemüveg vagy arcvédő (MSZ EN166, MSZ EN 170, MSZEN 172 – 2. kategória) – Nitril védőkesztyű (EN455-3) – Vastagszövésű pamut- vagy műszálas munkaruha (pl. kezeslábas). – Csúszásmentes talpú zárt lábbeli
Rovarölő szer – Példa: DECIS MEGA	– Nagyon mérgező a vízi élővilágra. Hosszan tartó károsodást okoz – Bőr irritáló hatású, Súlyos szemirritációt okoz – Lenyelve mérgező		– Jól záró porálarc vagy arcvédő. EN 149:2001 –FFP2 – védőszemüveg (EN166 szabványnak megfelelő, 5-ös vagy azzal egyenértékű alkalmazási terület) – CE jelzésű (vagy ezzel egyenértékű) nitrilkaucszuk védőkesztyű (minimális vastagság: 0,40 mm). – standard kezeslábas és 3. kategóriájú 6-os típusú védőruhá. – Csúszásmentes talpú zárt lábbeli
Rágcsáló irtó szer – Példa: RATAK	– Lenyelve ártalmas, belélegezve mérgező – Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat. – Szemkárosodás / szemirritáció. – Bőr irritáció		– Zárt védőszemüveg vagy arcvédő (MSZ EN166, MSZ EN 170, MSZEN 172 – 2. kategória) – Nitril védőkesztyű (EN455-3) – Vastagszövésű pamut- vagy műszálas munkaruha (pl. kezeslábas). – Csúszásmentes talpú zárt lábbeli
Gyomirtó szer Példa: Clinic 480 SL Glialka® 480 Plus	– Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat – Súlyos szemkárosodást okozhat – Bőr irritáció		– Zárt védőszemüveg vagy arcvédő (MSZ EN166, MSZ EN 170, MSZEN 172 – 2. kategória) – Nitril védőkesztyű (EN455-3) – Vastagszövésű pamut- vagy műszálas munkaruha (pl. kezeslábas). – Csúszásmentes talpú zárt lábbeli

Veszélyes hulladékként kezelendő selejtezett védőeszközök

Veszélyes hulladék megnevezése	Telephelyen történő kezelés	Tárolás módja	Tárolás helye
védőkesztyű (olajos)	Átmeneti tárolás	Zárható fémhordó	Veszélyes hulladéktároló hely
álarcok	Átmeneti tárolás	Zárható fémhordó	Veszélyes hulladéktároló hely
szűrőbetétek	Átmeneti tárolás	Zárható fémhordó	Veszélyes hulladéktároló hely
védőruha	Átmeneti tárolás	Zárható fémhordó	Veszélyes hulladéktároló hely

8/A melléklet

Nyilvántartás a munkavállalók részére kiadott EVE, Munkaruha

Munkáltató neve:	
Címe:	
Szervezeti egység:	

Egyéni védőeszköz(ök) kiadásának nyilvántartása

Munkavállaló neve:	
Beosztása:	

Ssz.	Kiadott védőeszköz megnevezése	Mennyisége	Átvétel időpontja	Átvevő aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

Kelt, 20

.....
raktáros (kiadó) aláírása

8/B melléklet

Nyilvántartás a munkavállalók részére kiadott EVE, Munkaruha Oktatásáról

Munkaruha és védőeszköz nyilvántartás

Munkavállaló neve:	
Beosztása:	

Munkaruha

- A használatra kiadott munkaruházat a kihordási idő lejártáig a munkáltató tulajdona
- A viselési idő elteltével a dolgozó tulajdonába megy át.
- Ha a dolgozó igényjogosultsága a munkaruházat viselési idejének letelte előtt megszűnik, a hátralevő időre a munkaruha időarányos árát meg kell térítenie.
- Nem kell megtéríteni a munkaruha időarányos árát, ha a dolgozó nyugdíjba vonul.

Védőeszköz

AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ HASZNÁLATA KÖTELEZŐ!

- A használatra kiadott védőeszköz a munkáltató tulajdona.
- Védelmi képességének csökkenésekor cserére kerül.
- Az egészséges munkakörülmények biztosítása érdekében baleseti kockázatot jelentő tevékenység kizárólag megfelelő védelmi képességű védőeszközben végezhető, ezért a kiadott védőeszköz használatát meg kell követelni.
- A munkavállaló a kiadott egyéni védőfelszerelést köteles az idő előtti elhasználódástól megóvni.
- Szándékos rongálás esetén a munkavállaló kártérítésre kötelezhető.
- Az egyéni védőeszközök, védőfelszerelések lehetőség szerinti tisztítása, karbantartása a munkavállaló feladata.
- Az egyéni védőeszközt a munkahelyről hazavinni nem lehet

Alulírott aláírással elismerem, hogy a túloldalon megnevezett védőeszközt, illetve munkaruhát a fentiekben leírt feltételekkel átvettem és azért anyagi felelősséggel tartozom.

A mai napon az egyéni védőeszköz használatából oktatásban részesültem, annak használati módját megismertem. Tudomásul veszem, hogy a részemre átadott védőeszközök, védőruházat használata munkavégzés során kötelező!

Kelt,

.....
munkáltató aláírása

.....
átvevő aláírása

9. melléklet

Tisztálkodó szerek, bőrvédő készítmény juttatása, védőital

Munkakör megnevezése	Szer, készítmény megnevezése	Mennyisége
igazgató, iskolatitkár, adminisztrátor	pipereszappan	1 db/hó
	törölköző	1 db/év
takarító, könyvtáros	pipereszappan	1 db/hó
	törölköző	1 db/év
	bőrápoló krém	1 doboz/hó
karbantartó, udvaros, kertész	pipereszappan	1 db/hó
	kézmósó krém	1 doboz/hó
	törölköző	1 db/év
	bőrápoló krém	1 doboz/hó

Bármely munkakörben, amennyiben a klíma körülmények indokolják:

- A folyadékvesztés pótlására használt védőital (melegnek minősülő munkaterületen) általában 14-16 °C hőmérsékletű ivóvíz. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű, ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy amely mesterséges édesítőszerrel ízesített.
- A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállalóknak biztosítandó a védőital (+50 °C hőmérsékletű tea). A tea ízesítéséhez a fizikai megterhelés függvényében cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani.

A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 C-ot nem éri el.

A munkahely melegnek minősül, ha munkahelyi klíma (zárttéri és szabadtéri munkahelyen) a hőmérséklet a 24 oC (K) EH értéket meghaladja.

10. melléklet

A hát-, derék- és deréktáji sérülések kockázatát megelőző általános intézkedések.

1. Hátsérülés léphet fel elsősorban kézi tehermozgatás esetén:

- 10 kp-nál nagyobb súlyú teher egyéni vagy csoportos szállítása során,
- ezek felemelésekor, levételekor, letevése esetén,
- a teher húzásakor, tolásakor, mozgatásakor, továbbításakor.

2. Amennyiben a kézi tehermozgatás nem küszöbölhető ki, a **munkavezető** az alábbi szempontok figyelembevételével köteles a munkát megszervezni.

2.1 Megállapítja a teher jellemzőit, amely kockázatot okozhat:

- túl nehéz vagy túl nagy
- nem kézre álló vagy nehéz megfogni,
- instabil vagy tartalma elmozdulhat,
- nincs lehetőség emelés közben a teher törzs közelében történő elhelyezésre,
- a terhet csak a törzs hajlításával vagy elfordításával lehet mozgatni, tartani.
- éles sarkai, halmazállapota, állaga a munkavállaló sérülését okozhatja ütközés esetén.

2.2 Megbecsüli a szükséges erő kifejtés nagyságát, amely akkor lehet kockázat okozója ha a tehermozgatás:

- túl megerőltető,
- csak a törzs elcsavarodásával kivitelezhető,
- a teher hirtelen elmozdulhat,
- emeléskor a test helyzete labilis,
- ha nem kerülhető el, hogy az emelés előrehajolt helyzetben történjen.

2.3 Felméri a munkakörnyezet jellemzőit, amely a kockázatot növelhetik:

- nincs elég hely, különösen a függőleges irányban a teher mozgatásához,
- a padozat vagy a munkavégzés szintje változó különösen, ha különböző szinteken kell mozgatni,
- a padozat vagy a láb megtámasztása labilis,
- magas hőmérséklet, páratartalom és a szellőzés nem megfelelő.

2.4 A munkavállalót érő terhelés jellege is meghatározó ha:

- a gerincet érő túl gyakori vagy túl hosszán tartó fizikai erő kifejtés szükséges,
- a pihenési periódus rövid és elégtelen,
- az emelési, lerakási vagy továbbítási távolságok túlzottak,
- a munkaritmust olyan folyamat szabja meg, amelyet a munkavállaló nem változtathat meg.

3. Nem bízható meg anyagmozgatási munkával az a munkavállaló aki:

- fizikailag a testi adottságai miatt alkalmatlan,
- ismert gerincelváltozása van és azt a munkahely vezetőjének tudomására hozta,
- a munkavégzéshez alkalmatlan ruházatot, lábbelit, vagy más személyes tárgyat visel,
- nem rendelkezik megfelelő ismerettel és gyakorlattal.

4. A munkavezető az 1-3. pontban felsorolt szempontok figyelembevételével köteles meghatározni a tehermozgatás feltételeit, a szükséges létszámot és a használható segédeszközöket.

4.1 Az anyagmozgatásban résztvevők részére az alábbi információkat köteles szóban megadni:

- a teher súlya,
- a súlypont elhelyezkedése, vagy a legnehezebb oldal,
- a munkavállalók elhelyezkedése,
- vezényszavak,
- a teher megemelésének módja,
- a tehermozgatás iránya,
- a teherlerakásának módja.
- szükséges egyéni védőfelszerelések.

4.2 Csoportos anyagmozgatás esetén a **munkavezető az irányító személy.**

5. Az alábbi munkafolyamatoknál különös gondossággal kell eljárni:

- zsákos kiszerelésű anyagok mozgatása: burgonya, cement stb.
- ládák, rekeszek mozgatása,
- zsugorfóliázott egységcsomagok mozgatása (élelmiszer stb.),
- dobozolt anyagok, konzervek mozgatása,
- forró anyagot tartalmazó edények, badellák mozgatása, szállítása,
- mobil konyhagépek mozgatása,
- bútorok mozgatása, létrán végzett munkák,
- rakodás gépkocsira,
- robbanómotoros fűnyíró mozgatása.

6. A súlynormák betartása kötelező! ([5. melléklet](#))

11. melléklet

1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről (KIVONAT)

2. § (1) NEM SZABAD DOHÁNYOZNI

a) közforgalmú intézménynek a nyilvánosság helyiségeiben. b) közösségi közlekedési eszközön. c) munkahelyen, da) aluljárókban és egyéb, zárt légtérű közforgalmú közlekedőkben, **játszótereken**, továbbá a játszóterek külső határvonalától számított **5 méteres** távolságon belül. db) vasúti szolgáltatás nyilvános terein, zárt megállóban, zárt várakozó helyen, valamint **nyílt légtérű megálló**, várakozó hely esetén annak külső **határvonalától számított 5 méteres** távolságon belül, ha **nem állapítható meg** egyértelműen, akkor a dohányzás a kijelölő táblától vagy más jelzéstől számított 5 méteres sugarú körzetben tilos.

(2) **NEM JELÖLHETŐ KI DOHÁNYZÓHELY**, az (5) bekezdésben foglalt eltéréssel

a) közforgalmú intézmények zárt légtérű helyiségeiben, b) munkahelyek zárt légtérű helyiségeiben, c) közösségi közlekedési eszközön, helyiérdekű vasúton, menetrend alapján belföldi közlekedő autóbuszon, személyszállító vonaton.

(3) **DOHÁNYZÓHELY KIJELÖLÉSE NÉLKÜL IS LEHET DOHÁNYOZNI**

a) a dohánytermék kereskedelmi bemutatója, b) szálláshelyszolgáltatást nyújtó intézmények kifejezetten dohányszóként kiadott és ekként megjelölt, zárt légtérű szobáiban,

(4) **NYÍLT LÉGTÉRBEN SEM JELÖLHETŐ KI DOHÁNYZÓHELY**

a) **KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN**, b) gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben, c) intézményt, ha abban egészségügyi szolgáltatást is nyújtanak.

(5) **ZÁRT LÉGTÉRŰ DOHÁNYZÓHELY IS KIJELÖLHETŐ**

a) „szállodaként üzemeltetett intézményben, dohányszóhely – szivarszobaként, ha már működött” b) büntetés-végrehajtási intézményekben és a rendőrségi előállító helyiségekben, fogvatartottak számára, c) pszichiátriai intézetben a pszichiátriai betegek számára, d) munkavállalók részére, zárttéri munkahelyen a hőmérséklet a 24 °C-ot meghaladja, e) munkavállalók részére a „A”-„B”-„C” tűzvesélyességű létesítményekben, ahol indokolt

(6) A kijelölt dohányszóhelyeket a TŰZVÉDELMI HATÓSÁG ELLENŐRZI.

(7) A dohányszási korlátozással érintett, valamint a dohányszásra kijelölt helyeket, helyiségeket, valamint közterületeket felirat vagy más egyértelmű jelzés alkalmazásával – tűzvédelmi szempontú tilalom esetén szabványos tiltó táblával, illetve piktogrammal – SZEMBETŰNŐ MÓDON MEG KELL JELÖLNI.

3. § (1) A RENDELKEZÉSRE JOGOSULT MAGATARTÁSA: a dohányszásra vonatkozó korlátozást megsértőt a jogsértés haladéktalan **befejezésére köteles felhívni**. A felhívás eredménytelensége esetén a rendelkezésre jogosult az érintett személyt felszólítja, hogy a közforgalmú intézményt, illetve a közösségi közlekedési eszközt hagyja el, illetőleg kezdeményezi a egészségvédelmi bírságolási eljárás lefolytatását.

4. § Egyéb, nem szabályozott **KÖZFORGALMÚ INTÉZMÉNYBEN ÉS MUNKAHELYEN, NEM ZÁRT LÉGTÉRŰ DOHÁNYZÓ HELYET KELL KIJELÖLNI**, ami a bejáratától 5 méteres távolságon belül nem jelölhető ki, kivéve a szórakoztató, vendéglátó egység. (csak, ha szórakozóhelyen belül nem lehet kijelölni)

(6) Intézmény üzemeltetője az intézményt **nemdohányszó intézménnyé nyilváníthatja**.

5. § (1) Dohánytermék nem árusítható közoktatási intézményben, személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézményben, valamint egészségügyi intézményben.

7. § (1) egészségügyi államigazgatási szerv ellenőrzi, és **egészségvédelmi bírságot** szab ki.

(3) Egészségvédelmi bírság: 14. életévét betöltötte, és saját jövedelemmel rendelkezik. **Legalább 20 000, legfeljebb 50 000 Ft;**

12. melléklet

Elsősegélynyújtók, Elsősegélynyújtó helyek kijelölése

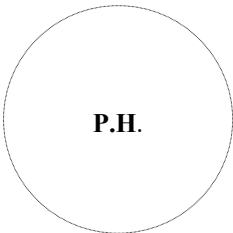
Elsősegélynyújtók:

Név	Munkaköre	Megbízás időpontja	Továbbképzés ideje

Elsősegélynyújtó helyek:

Épület - Emelet	Helyiség megnevezése

....., 20

.....

Vezető

MSZ 13553 szabvány – Elsősegély Ládák követelményei

"I" típusú mentőláda, üzemek, vállalkozások, cégek részére (30 főig) - Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m): 1 db - Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m): 2 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 10 x 5 cm): 3 db - Steril mull-lap (50 cm x 80 cm): 3 db - Steril mull-lap (6 x 6 cm / 100 lap): 1 db - Kéztisztító lap: 4 db - Háromszögletű kendő (100 x 100 x 141 cm): 1 db - Fóliakesztyű: 4 pár - Ragtapasz (1,25 cm x 5 m): 1 db - Biztosítótű (40 mm-es): 2 db - Olló (130 mm-es, MSZ 2160): 1 db - Sebfertőtlenítő oldat (30 ml/doboz): 1 doboz - Utasítás elsősegélynyújtásra: 1 db - Feljegyzési füzet (40 oldalas): 1 db- Tartalomjegyzék: 1 db	"II" típusú mentőláda, üzemek, vállalkozások, cégek részére (31-50 főig) - Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m): 2 db - Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m): 4 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 10 x 5 cm): 4 db - Steril mull-lap (50 cm x 80 cm): 3 db - Steril mull-lap (6 x 6 cm / 100 lap): 1 db - Kéztisztító lap: 4 db - Háromszögletű kendő (100 x 100 x 141 cm): 2 db - Fóliakesztyű: 8 pár - Ragtapasz (1,25 cm x 5 m): 1 db - Biztosítótű (40 mm-es): 4 db - Olló (130 mm-es, MSZ 2160): 1 db - Sebfertőtlenítő oldat (30 ml/doboz): 1 doboz - Utasítás elsősegélynyújtásra: 1 db - Feljegyzési füzet (40 oldalas): 1 db - Tartalomjegyzék: 1 db
"III" típusú mentőláda, üzemek, vállalkozások, cégek részére (51-100 főig) - Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m): 4 db - Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m): 4 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 10 x 5 m): 5 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 15 x 5 m): 5 db - Steril mull-lap (50 cm x 80 cm): 5 db - Steril mull-lap (6 x 6 cm / 100 lap): 3 db - Kéztisztító lap: 6 db - Háromszögletű kendő (100 x 100 x 141 cm): 4 db - Fóliakesztyű: 10 pár- Ragtapasz (1,25 cm x 5 m): 1 db - Biztosítótű (40 mm-es): 8 db - Olló (130 mm-es, MSZ 2160): 1 db - Sebfertőtlenítő oldat (30 ml/doboz): 1 doboz - Utasítás elsősegélynyújtásra: 1 db - Feljegyzési füzet (60 oldalas): 1 db - Tartalomjegyzék: 1 db	"IV" típusú mentőláda, üzemek, vállalkozások, cégek részére (101-200 főig) - Steril gyorskötöző pólya (5 cm x 5 m): 6 db - Steril gyorskötöző pólya (10 cm x 5 m): 6 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 10 x 5 m): 10 db - Vágott mullpólya (egyenként csomagolva 15 x 5 m): 10 db - Steril mull-lap (50 cm x 80 cm): 6 db - Steril mull-lap (6 x 6 cm / 100 lap): 5 db - Kéztisztító lap: 10 db - Háromszögletű kendő (100 x 100 x 141 cm): 4 db - Fóliakesztyű: 15 pár - Ragtapasz (5 cm x 5 m): 1 db - Biztosítótű (40 mm-es): 8 db - Olló (130 mm-es, MSZ 2160): 1 db - Sebfertőtlenítő oldat (30 ml/doboz): 1 doboz - Utasítás elsősegélynyújtásra: 1 db - Feljegyzési füzet (60 oldalas): 1 db - Tartalomjegyzék: 1 db

13. melléklet

Munkaeszköz időszakos felülvizsgálata

1) A szemlén részt vettek:

- a) Felülvizsgálattal megbízott személy:
Beosztás:
b) Ellenjegyző a munkáltató részéről:
Beosztás:

2) A vizsgálat időpontja:

3) A vizsgálat oka:

ÜZEMBE HELYEZÉS – MUNKAVÉDELMI SZEMLE - EGYÉB.....

A munkaeszköz, megnevezése, azonosítója (gyártási-, leltári-, nyilvántartási szám, stb.):

.....

4) A vizsgálat megállapításai ¹:

- a) Megfelelőségi (CE) nyilatkozat, tanúsítvány, **JELZÉS** megléte:

.....

- b) Üzemeltetéshez **MAGYAR NYELVŰ HASZNÁLATI DOKUMENTÁCIÓ** megléte,

.....

- a) Karbantarthatóság, **KARBANTARTÁSI UTASÍTÁS** (magyar vagy beszélt nyelven):

.....

- b) A Kezeléshez **MEGFELELŐ SZÁMÚ ÉS KÉPZETTSÉGŰ MUNKAVÁLLALÓ:**

.....

- c) A hatókörben tartózkodókra gyakorolt hatás, **MEGFELELŐ ELHELYEZÉS:**

.....

- d) Okozott **TŰZVESZÉLY KEZELÉSE, FIGYELMEZTETÉSEK:**

.....

- e) **INDÍTÓ, LEÁLLÍTÓ, VÉSZLEÁLLÍTÓ** gomb és megfelelő működőképességük:

.....

- f) **JELZÉSEK MEGLÉTE. LÁTHATÓSÁGA** (figyelmeztető, tájékoztató, kezelő)

.....

.....

g) Üzemanyagra, Energia betáplálásra, Terhelhetőségre vonatkozó **ADATTÁBLA:**

h) **BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEK, BURKOLATOK, MECHANIZMUSOK** megléte:

i) **STABILITÁS, ELDŐLÉS, SZÉTCSÚSZÁS:**

j) Kezeléshez szükséges **EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK** megléte:

a) Munkaeszköz **TARTOZÉKOK, SEGÉDESZKÖZÖK** megléte, állapota:

a) Biztonsággal összefüggő, **EGYÉB KIEGÉSZÍTÉS.**

2) A vizsgálat összegző értékelése:

1. A vizsgálat minősítése

Az Mvt. 18. §. (3) alapján elvégzett vizsgálat megállapításai szerint a munkaeszköz az egészséget nem veszélyeztetető és biztonságos munkavégzés feltételeinek

MEGFELEL

NEM FELEL MEG

FELMERÜLT HIÁNYOSSÁGOK MEGSZÜNTETÉSE UTÁN MEGFELEL²

kmf.

Szemlén résztvevők aláírása

¹ - a vizsgálatnál a felsoroltakra csak értelemszerűen kell kitérni - ² - a minősítés aláhúzással, karikázással értékelve

14/A. melléklet

MUNKAESZKÖZÖK, használati utasításaik jegyzéke

[illegible]

14/B. melléklet

MUNKAESZKÖZÖK időszakos felülvizsgálati és karbantartási terve és nyilvántartása

[illegible]

14/C. melléklet

Veszélyes vagy Hatósági felügyeletű munkaeszközök, -területek, -folyamatok nyilvántartása

Veszélyes Munkaeszköz, Munkafolyamat			
S.sz.	Azonosító / Megnevezés	Megnevezés	Előírt szakképesítés, alkalmasság megnevezése
14C....	Munkafolyamat	Hegesztési munka	hegesztő szakképzettség, tűzvédelmi szakvizsga előírás
14C....	Munkafolyamat	1 méternél nagyobb magasságban végzett, nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka	-
14C....	Munkafolyamat	Tetőszerkezeten végzett munka	-
14C....	Munkafolyamat	2 méternél mélyebb aknában végzett munka	-
14C....	Munkafolyamat	Alkalomszerű tűzveszélyes tevékenység	54/2014. (XII. 5.) BM rendelet szerint, Intézmény TVSZ-e
14C....	Munkafolyamat	Támasztólétráról végzett munka	-
14C....	Munkafolyamat	Emeleti ablakok takarítása.	-
14C....	Munkafolyamat	Famegmunkálás géppel	Szakirányú szakképzettség
14C....	Munkafolyamat	Fémmegmunkálás géppel	Szakirányú szakképzettség
14C....	Munkafolyamat	Láncfűrészszel történő munkavégzés	Szakirányú szakképzettség
14C....	Munkafolyamat	Villanyszerelés	Szakirányú szakképzettség
14C....	Munkafolyamat	Vegyszerpermetezés	A vegyszer kezelési útmutatójában meghatározott képzettség
14C....	Munkafolyamat	Fűnyírás géppel	A gép kezelési útmutatójában meghatározott képzettség
14C....	Munkafolyamat	Motorfűrész kezelés	15/1989. (X. 8.) MEM rendelet EBSZ szerint
14C....	Munkafolyamat	Veszélyes (Maró, mérgező, gyúlékony) vegyszerek adagolása, áttöltése, kimérése	Vegyszer biztonsági adatlapjának ismerete
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			
14C....			

15. melléklet

Veszélyes munkaeszköz időszakos felülvizsgálata
Munkavédelmi Szempontú előzetes vizsgálati szemlejegyzőkönyv

5) A szemlén részt vettek:

a) Munkavédelem képzettséggel: **CSÉCS GÁBOR**

Szakképzettség: **Munkavédelmi Technikus, Villamos üzemmérnök**

Oklevél száma: Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013 Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

b) Szakirányú képzettséggel:

Szakképzettség:

c) Nyilatkozat tételre jogosult, a munkáltató részéről:

Beosztás:

6) A vizsgálat időpontja:

7) A vizsgálat oka:

ELSŐ ÜZEMBE HELYEZÉS – ÚJRAINDÍTÁS – PRÓBAÜZEM – EGYÉB

A munkaeszköz, megnevezése, **azonosítója** (gyártási-, leltári-, nyilvántartási szám, stb.):

.....

8) A vizsgálat megállapításai ¹:

a) Megfelelőségi (tervezői, gyártói, kivitelezői) nyilatkozat vagy tanúsítvány, megléte:

.....

b) Üzemeltetéshez szükséges magyar nyelvű használati dokumentációk, megléte,

.....

c) Mérési jegyzőkönyvek, vagy Gyártó nyilatkozat a munkakörnyezet követelmények betartásáról:

.....

d) A Munkaeszköz kezeléséhez biztosított megfelelő számú és képzettségű munkavállaló:

.....

e) Karbantarthatóság, Karbantartási utasítás (magyar vagy beszélt nyelven):

.....

f) Munkavégzés hatókörében tartózkodókra gyakorolt hatás:

.....

g) Munkakörnyezetre gyakorolt hatás, munkakörnyezeti követelmények biztosítása:

.....

.....

h) Telepítés, elrendezés, kiszolgálás körülményei:

.....

.....

.....

i) Üzemszerű működés során fellépő veszélyforrások, ezek elleni védelem, Munkabizt. utasítások

j) Információs felíratok, jelképek elhelyezése, jelzések működőképessége, biztonsági és egészségvédelmi jelzések,

k) Kezelő, szabályozó és jelző elemek működőképessége:

l) Veszélyek (mechanikai és egyéb) elleni védelmek, jelzések:

m) Vészleállító, és működőképessége.

n) Biztonsággal összefüggő, egyéb megállapítások.

9) Hatósági engedélyek, Szakvélemények, vizsgálati, mérési jegyzőkönyvek és minősítések,

10) A vizsgálatösszegező értékelés:

11) A vizsgálat minősítése

Az Mvt. 21. §. (3) alapján elvégzett vizsgálat megállapításai szerint a munkaeszköz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek

MEGFELEL

—

NEM FELEL MEG

—

FELMERÜLT HIÁNYOSSÁGOK MEGSZÜNTETÉSE UTÁN MEGFELEL ²

kmf.

Szemlén résztvevők aláírása

¹ - a vizsgálatnál a felsoroltakra csak értelemszerűen kell kitérni - ² - a minősítés aláhúzással, karikázással értékelve

16. melléklet

Az üzemeltetői időszakos felülvizsgálatok ciklusidejei

	Vizsgálat megnevezése	Vizsgálat gyakorisága:	Vizsgálat módja:
1.	Veszélyes Munkaeszköz	5 év	Időszakos biztonsági felülvizsgálat
2.	Hatósági felügyelet alá tartozó Munkaeszköz	5 év	
3.	Veszélyes munkaterületek	1 év	Munkavédelmi szemle
4.	Gáztűzhely, konyhai berendezések, kazánok, konvektorok	5 év	Technológia szerint
5.	Áram-védőkapcsolók (kismegszakító, vagy másképp „biztosíték”)	havonta	Szerelői ellenőrzés, Működési próba
6.	Elektromos kéziszerszámok, hordozható biztonsági transzformátorok	1 év	
7.	Oktatástechnikai eszközök	3 év	
8.	Villanyírógép, számítógép, számítástechnikai eszközök	3 év	
9.	Porszívó, hűtőgép, mosógép, centrifuga, elektromos kávéfőző, elektromos fűtőtest	3 év	
10.	Munkahelyi villamos berendezés létesítése, bővítése, átalakítása és javítása	esemény alkalmával	Szabványossági felülvizsgálat
11.	Munkahelyi villamos berendezés	3 év	Szabványossági felülvizsgálat
12.	Elektromos hosszabbító	3 év	Szerelői ellenőrzés
13.	Létrák, vészlétrák	1 év	Szemrevételezés
14.	Lakóépületek, kommunális épületek és egyéb épületek érintésvédelmi vizsgálata a VMBSZ szerint.	6 év	Szabványossági felülvizsgálat
15.	Villamos Berendezések érintésvédelmi, vizsgálata a VMBSZ szerint	3-6 év	Szabványossági felülvizsgálat

	Vizsgálat megnevezése	Vizsgálat gyakorisága:	Vizsgálat módja:
16.	Villamos hálózatok tűzvédelmi, szabványossági felülvizsgálat, helyiségenként a helyiség Tűzveszélyességi osztálybasorolás alapján	„A”: 3 év „B”: 3 év „C”: 6 év „D”: 6 év „E”: 6 év	Szabványossági felülvizsgálat
17.	1000 V meghaladó névleges feszültségű Villamos berendezések felülvizsgálata	3 év	Szabványossági felülvizsgálat
18.	Villámvédelem	„A”: 3 év „B”: 3 év „C”: 6 év „D”: 6 év „E”: 6 év	Szabványossági felülvizsgálat
19.	Megvilágítás vizsgálata	5 év	Műszeres mérés
20.	Zaj - 3/2002. SzCsM	5 év	Műszeres mérés
21.	Robbanómotoros fűnyíró gép, fűkasza	1 év	Szemrevételezés, szétszerelés, mérés, működtetés.
22.	Robbanómotoros láncfűrész	1 év	Műszaki felülvizsgálat, Zaj- és Rezgés vizsgálat MSZ-08-0627
23.	Játszótéri eszközök	3 év	Időszakos ellenőrzés MSZ1176-7:2008

17/A melléklet

Nyilvántartás az alkoholszondás vizsgálatokról

ITTASSÁGVIZSGÁLATI NAPLÓ

[illegible]

17/B melléklet

Ittasság-vizsgálati jegyzőkönyv

A vizsgált munkavállaló neve:

Beosztása:.....

A vizsgálat időpontja:.....év.....hónap.....nap.....óra.....perc

Az ellenőrzött személy tevékenysége a vizsgálatkor:.....

A vizsgálatot végző munkatárs neve:.....

Beosztása:.....

A vizsgálat oka:.....

Vizsgálat	eredménye	(alkoholszonda	elszíneződésének	megfelelő	ezrelékes
mérték):.....					

A vizsgálat során tapasztalt egyéb tünetek:.....

A vizsgált munkatárs nyilatkozata (véralkohol-vizsgálat kérését, illetve a dolgozó nyilatkozat tétel megtagadását is rögzíteni kell):

A vizsgálat eredményét: **ELFOGADOM – NEM FOGADOM EL** (megfelelő aláhúzendő)

.....

.....

a vizsgált dolgozó aláírása

Intézkedés:.....

.....

Tájékoztatás megtörtént a véralkohol-vizsgálat kérésének lehetőségéről:.....

.....

.....

a vizsgálatot végző aláírása

Előttünk, mint tanúk előtt:

.....

név

beosztás

aláírás

.....

név

beosztás

aláírás

A jegyzőkönyv három példányban készül:

- 1 példány az ellenőrzött munkavállaló,
- 1 példány a munkáltatói jogkör gyakorlója,
- 1 példány az ellenőrzést végző birtokában marad az, ittassági vizsgálati napló melléklete.

18. melléklet

Munkabaleseti napló

(minta)

Sorszám (a területi egységnél) / 20

Központi sorszám:

Sérült neve:

Születési helye: időpontja:

Anyja neve:

A sérült munkaköre:

A sérülés időpontja:

A sérülés helye:

A sérülés jellege:

A munkaképtelenség kezdetének időpontja:

A munkaképtelenség befejezésének időpontja:

A baleset előzményei és részletes leírása:

.....

.....

.....

.....

A sérült ellátására tett intézkedések:

.....

.....

A sérült folytatta-e munkáját? Igen Nem

1. Tanú neve:

Lakcíme:

2. Tanú neve:

Lakcíme:

3. Tanú neve:

Lakcíme:

Milyen intézkedés szükséges a hasonló balesetek megelőzéséhez?

.....

.....

A bejegyzést végző neve:

Munkaköre:

A munkavédelmi érdekképviselő észrevétele:

.....

.....

Dátum:

.....

Sérült aláírása / Jegyzőkönyv vezető aláírás

19. melléklet

Értesítés balesettel kapcsolatos munkáltatói megállapításról

Név:

Munkakör:

Lakóhely:

Értesítem, hogy az 20..... év.....hó.....napján bejelentett (illetőleg 20.....év.....hó.....napján tudomásomra jutott) baleseti eseményt az 1993. évi XCIII. sz. Munkavédelmi Törvény 66.§ (2) bekezdésében (továbbiakban Mvt.) foglaltak alapján megvizsgáltam.

Megállapítom, hogy balesete 20.....év.....hó...napóra.....perc

.....helyen történt.

A baleset leírása:

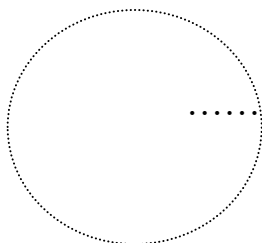
.....
.....

A fentieket figyelembe véve az Ön balesetét **nem** minősítem **munkabalesetnek**.

Indoklás: Megvizsgáltam az Ön sérelmére bekövetkezett baleset körülményeit és megállapítottam, hogy az nem szervezett munkavégzés során, vagy azzal összefüggésben történt, azaz nem elégíti ki a Mvt. 87.§ 3. pont (1) és (2) bekezdéseiben és a 9. pontban foglaltakat.

Amennyiben a fenti megállapítással nem ért egyet, az Mvt. 68.§ alapján az **Somogy Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály; Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Osztályát**, Kaposvár Fő u. 37-39. Posta cím: **7401 Kaposvár, Pf. 172.** tel: 06-82-529-697 fax: 06-82-529-691 fordulhat jogorvoslatért. A jogorvoslati kérelmét a fenti címre címezve hozzám kell benyújtani.

....., 20.....

.....
Vezető

20. melléklet

Súlyos munkabaleset fogalma

Az a munkabaleset amely:

- a) a sérült halálát, magzata vagy újszülöttjének halálát, önálló
- b) életvezetését gátló maradandó károsodását;
- c) valamely érzékszerv (vagy érzékelő-képesség) és a reprodukciós képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta;
- d) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodását;
- e) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjja nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- f) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elme zavart okozott.

21. melléklet

Súlyos munkabaleset bejelentő lapja

Címzett: Somogy Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztály; Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Osztályát, Kaposvár Fő u. 37-39. Posta cím: 7401 Kaposvár, Pf. 172. - tel: 06-82-529-697 fax: 06-82-529-691

Intézmény megnevezése:

.....

A munkabaleset helyszíne:

.....

A baleset bekövetkezésének időpontja:

20.....év.....hó.....nap.....óra.....perc.

A baleset fajtája:

A sérült (ek) száma: fő.

A sérült adatai:

Neve:

Születési helye, idő:20.....évhó.....nap.

Anyja neve:

Lakcíme:

A sérült munkaköre:

A baleset rövid leírása:

.....

.....

A veszély elhárítás érdekében tett intézkedések:

.....

.....

A bejelentés időpontja:

20.....év.....hónap.....óra.....perc.

A bejelentő neve:.....

Beosztása:.....

Telefonszáma:.....

22. melléklet

Munkabaleseti jegyzőkönyv

[Az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 4/a. sz. melléklete alapján]
Írógéppel, számítógéppel vagy nyomtatott betűvel töltendő ki!

Nyomtatvány letölthető:

https://mvff.munka.hu/#/munkabaleseti_jegyzokonyv

23. melléklet

Munkáltató: Siófoki Tankerületi Központ, 8600 Siófok, Szépvölgyi utca 2. - adószám: 15835406-2-14

Munkavégzés helye:

Munkabaleseti nyilvántartás

Sor- szám	A sérült adatai								A sérült ellátására tett intézkedések
	Neme	Név, Születési név	Munkakör	Születési hely	Szül. idő	Anyja neve	TAJ száma	Állampolgársága, Lakóhelye	
	1	2	3	4	5	6	7	8	

Sor- szám	A sérülés			A sérült folytatta-e a munkáját?	A munkaképtelenség*						A bejegyzés időpontja	Aláírás
	időpontja	helyszíne	jellege		1–3 napos	3 napon túli	súlyos	halál	kezdet	vég		
									időpontja			
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

24. melléklet

Baleset nyilvántartási száma:

Tárgy: *Munkáltatói határozat
üzemi baleset ügyében*

Munkáltatói határozati javaslat

Dolgozó neve:

Leánykori neve: Anyja neve:,

Születési helye, ideje:, év hó nap,

Állandó lakhelye:,

TAJ száma: – azonosítókkal rendelkező dolgozóját

20..... év hónap napján órakor ért **balesetet** kivizsgálta, és annak
üzemi baleseti jellegét saját részéről

ELISMERI / NEM ISMERI EL¹

A vizsgálatról készült üzemi / munka baleseti jegyzőkönyv ezen határozat mellékletét képezi. Az üzemi
baleset *(foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, munkába menet közben,
munkából hazamenet közben, szervezett társadalmi munka végzése közben, közcélú munka végzése közben,
társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során¹)* történt.

A baleset napján a sérült dolgozó munkaidejeóra perckor kezdődött és óra
..... percig tartott. Az üzemi baleset bekövetkezésekor a sérült dolgozó **alkohol hatása alatt állt:
IGEN – NEM¹**. A balesetből a sérültnek előreláthatólag nem származik maradandó egészségkárosodása.
A fenti munkáltató ezen határozatát a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII.
törvény és az e törvény 64. § (1) bekezdése és az e törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm.
rendelet előírásai alapján hozta meg.

..... 20 év hónap nap.

PH.

.....

munkáltató aláírása

¹ A kívánt szöveg aláhúzendő

25. melléklet

Üzemi Baleseti Jegyzőkönyv

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

ÜZEMI BALESETI JEGYZŐKÖNYV

Elrendelve a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, valamint a végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet alapján.

Beküldendő: a területileg illetékes Egészségbiztosítási Pénztárhoz, Kirendeltséghez a tárgyhónapot követő hó 15. napjáig

Üzemi baleseti jegyzőkönyv (KPE170) formanyomtatvány

[Üzemi baleset - Magyar Államkincstár \(gov.hu\)](http://gov.hu)

26. melléklet

Kárigény bejelentés

Dolgozó neve:

Leánykori neve:..... Anyja neve:.....,

Születési helye, ideje:, 19..... év hónap, Állandó

lakhelye:,

TAJ száma:); Baleset nyilvántartási száma:

Nyilatkozom, hogy 20..... év hónapnapján a munkáltatónál elszenvedett balesetemmel*, foglalkozási megbetegedéssel* összefüggésben károm a következő:

a./ Elmaradt jövedelem (elmaradt munkabér, egyéb jövedelem)..... Ft

.....
.....

b./ Dologi kár (ruházat, felszerelési tárgy, egyéb dologi kár)Ft

.....
.....

c./ Költség (ápolási költség stb.)Ft

.....
.....

d./ Nem vagyoni károm

.....
.....

Kérésem indokaiként az alábbiakat adom elő:

.....
.....
.....
.....

Megjegyzem, hogy az előzőekkel összefüggésben később felmerülő káromat is haladéktalanul bejelentem.

Kelt.....

*A megfelelő szöveg aláhúzendó

.....
munkavállaló (hozzátartozó) aláírása

27. melléklet

Újonnan munkába álló dolgozók oktatási jegyzőkönyve
**MUNKAVÉDELEM[#] és
TÚZVÉDELEM[#]**

Kelt: 20.....,hónap..... napján a
..... hivatalos helyiségében

Tárgy: Elméleti és gyakorlati oktatás munkaterületet érintő oktatási tematika, valamint
a munkahelyi vezető munkavégzést érintő gyakorlati útmutatója alapján.

Név:

Lakcím:

Visszakérdezés eredménye: Megfelelt[#] – Nem felelt meg[#]

Kijelentem, hogy az

- a) Általános, valamint a
- b) Munkaterületem

az oktatási anyagát (tematika) áttekintettem, az elméleti és gyakorlati oktatást meghallgattam. Az oktatás utáni tesztet önállóan kitöltöttem. Az ezekben foglaltakat megértettem és kijelentem, a mindennapi munka során a munkavédelem tekintetében az ezekben foglaltak szerint fogok tevékenykedni.

KMF.

.....
munkaterületi vezető

.....
újonnan munkába álló dolgozó

[#]: A megfelelő rész a kitöltésnél aláhúzással jelölendő

28. melléklet

Nyilvántartás tanuló- és gyermekbalesetekről

A tanuló- és gyermekbalesetek nyilvántartása során a közoktatásról szóló, többször módosított, 1993. évi LXXIX. törvény 40.§ (5) bekezdése, 121.§ (1) bekezdésének vonatkozó pontjai, 2. számú melléklete, valamint a nevelési- oktatási intézmények működéséről szóló, többször módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 2. és 4. számú melléklete, továbbá a következők szerint kell eljárni: Minden tanuló- vagy gyermekbalesetről ki kell tölteni a nyilvántartás egy balesetre vonatkozó rovatát. Akkor, ha a balesetről jegyzőkönyv készült (lásd a "Baleseti jegyzőkönyv tanuló- vagy gyermekbalesetről" című nyomtatványt), elég az 1., 2., 3., 6., 7., 10., 12. számú rovatokat kitölteni. A jegyzőkönyvet, esetleges mellékleteivel együtt, a nyilvántartáshoz kell csatolni és a baleset sorszámaival (lásd az 1. számú, "B. Ssz." jelű rovatot) kell ellátni. A balesetek sorszámozása a naplári év

1. A sérült		A baleset		9. A sérült ellátására tett intézkedés:
B. 2. neve:	3. oszt.:	6. időpontja:	7. helyszíne:	
Ssz.	4. anyja neve:	8. Esemény, sérült testrész, sérülés:		10. A balesetnél felügyelő pedagógus:
	11. Megjegyzés:			12. A bejegyzés kelle, a bejegyző neve, aláírása:
1. A sérült		A baleset		9. A sérült ellátására tett intézkedés:
B. 2. neve:	3. oszt.:	6. időpontja:	7. helyszíne:	
Ssz.	4. anyja neve:	8. Esemény, sérült testrész, sérülés:		10. A balesetnél felügyelő pedagógus:
	11. Megjegyzés:			12. A bejegyzés kelle, a bejegyző neve, aláírása:
1. A sérült		A baleset		9. A sérült ellátására tett intézkedés:
B. 2. neve:	3. oszt.:	6. időpontja:	7. helyszíne:	
Ssz.	4. anyja neve:	8. Esemény, sérült testrész, sérülés:		10. A balesetnél felügyelő pedagógus:
	11. Megjegyzés:			12. A bejegyzés kelle, a bejegyző neve, aláírása:
1. A sérült		A baleset		9. A sérült ellátására tett intézkedés:
B. 2. neve:	3. oszt.:	6. időpontja:	7. helyszíne:	
Ssz.	4. anyja neve:	8. Esemény, sérült testrész, sérülés:		10. A balesetnél felügyelő pedagógus:
	11. Megjegyzés:			12. A bejegyzés kelle, a bejegyző neve, aláírása:

OM: 1399/09.09.

A SÉRÜLT neve: Anyja neve: Születési helye, ideje (év, hó, nap): Állandó lakhelye:	
	A baleset nyilvántartási száma a nevelési-oktatási intézményben (a "Nyilvántartás tanuló- és gyermekbalesetekről" című nyomtatványon vezetett nyilvántartás 1. számú, "B. Sz." jelu rovatában szereplő sorsszám, majd a nyilvántartásba vétel évének négy számjegye)
<i>Kérjük üresen hagyni!</i>	
BALESETI JEGYZOKÖNYV tanuló- vagy gyermekbalesetrol	Területi kód a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint: 01. Bp. főváros 08. Győr-Ménfőcsanak 15. Szabolcs-Szatmár-Beregi 02. Baranya 09. Hajdú-Bihar 16. Jász-Nagykun-Szolnok 03. Bács-Kiskun 10. Heves 17. Tolna 04. Békés 11. Komárom-Egyetemi 18. Vas 05. Borsod-Abaúj-Zemplén 12. Nógrád 19. Veszprém 06. Csongrád-Csanád 13. Pest 20. Zala 07. Fejér 14. Somogy
Az adatszolgáltatás jellege: 1. új 2. módosítás	T
A nevelési-oktatási intézmény neve, székhelye, telefonja: irányítószám város (község) út, utca, tér házzám telefon	
A fenntartó: 1. Települési (kerületi) önkormányzat 2. Megyei (fővárosi) önkormányzat 3. Állami költségvetési szerv 4. Egyházi jogi személy 5. Alapítvány 6. Gazdálkodó szervezet 7. Természetes személy 8. Egyéb:	
A SÉRÜLT neve, születési éve: 1. fiú 2. lány	A baleset időpontja (24 órás időszámítás szerint): év hó nap óra
A baleset súlyossága: 1. Nem súlyos 2. Súlyos 3. Halálos	Az oktatás, óvodai tartózkodás, rendezvény, foglalkozás hányadik órájában történt a baleset?
A baleset során megsérült személyek száma:	A baleset napja: 1. Hétfő 5. Péntek 2. Kedd 6. Szombat 3. Szerda 7. Vasárnap 4. Csütörtök
Az intézményben tartózkodás minősége: 1. Óvodás 2. Általános iskolai tanuló 3. Szakiskolai tanuló 4. Középiskolai tanuló 5. Kollégium (diákotthon) tanulója 6. Egyéb:	Mikor történt a baleset? 1. Elméleti oktatás (pl. szakóra, készségtárgyak órái) alatt 2. Óvodai foglalkozás alatt 3. Technika óra alatt 4. Testnevelési órán 5. Sportfoglalkozáson 6. Óráközi szünetben 7. Napközi alatt 8. A tanítás kezdete előtt 9. A tanítás befejezése után 10. Szakkörben 11. Tanulmányi kiránduláson 12. Egyéb:
A baleset helyszíne: 1. Tanterem, csoportszoba 8. Szaktanterem 2. Tornaterem 9. Mosdó, fürdő, WC 3. Udvar, sportpálya 10. Iskolakert 4. Folyosó 11. Intézmény területén kívül 5. Lépcső 12. Kollégium 6. Laboratórium 13. Egyéb:	A baleset okai: 1. A sérült figyelmetlensége 7. Felügyelet, ellenőrzés hiánya 2. Más személy figyelmetlensége 8. Muszáki, környezeti hiba (hiányosság) 3. A sérült fegyelmetlensége 9. Taneszköz hibája 4. Más személy fegyelmetlensége 10. Sporteszköz hibája 5. A sérült koordinálatlan mozgása 11. Egyéb: 6. Más személy koordinálatlan mozgása
Kitöltési utasítás	
Folytatás a túloldalon!	

Kitöltési utasítás

A tanuló- vagy gyermekbaleset jegyzőkönyvezése, a tanulónak, illetve a szülőnek, valamint a fenntartónak eljuttatása során a közoktatásról szóló, többször módosított, 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Tv.) 40. § (5) bekezdése, 91. § (4) bekezdésének f) pontja, 121. § (1) bekezdésének vonatkozó pontjai a Tv. 2. számú melléklete, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló, többszörösen módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. és 4. számú melléklete, továbbá e jegyzőkönyv kitöltésére vonatkozóan a következők szerint kell eljárni:

Folytatás a túloldalon!

Ezt a jegyzőkönyvet fel kell venni a gyermeket vagy a tanulót a nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt – de nem szakképzésben folyó gyakorlati képzés során – ért, 3 napon túl gyógyuló baleset kivizsgálását követően.

A jegyzőkönyvet legalább 3 példányban kell készíteni, amelyből elkészültekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig 1 példányt át kell adni a tanulónak, gyermek és kiskorú esetén a szülőnek, és legalább egy példányt meg kell küldeni a fenntartónak. További 1 példány, a baleset esetleges egyéb dokumentumaival együtt a nevelési-oktatási intézmény baleseti nyilvántartásának (lásd a “Nyilvántartás tanuló- és gyermekbalesetekről” című nyomtatványt) melléklete.

A kódnégyzetekbe a kért adatot vagy a felsorolásból a kivizsgálás alapján kiválasztott válaszsorszámot kell beírni. A kettős kódnégyzetekbe egyjegyű szám esetén a bal oldali négyzetbe 0-t kell beírni.

A felsorolás “Egyéb” pontjának választásakor szöveges választ is kell írni a kódnégyzet melletti pontozott helyre.

A balesetnek két oka jelölhető meg a kódnégyzetekben. A súlyos tanuló- vagy gyermekbaleset fogalmát az R. határozza meg. Ilyen balesetről az R.-ben meghatározott módon haladéktalanul tájékoztatni kell a fenntartót.

Ha a balesetről első alkalommal töltenek ki jegyzőkönyvet, az “Adatszolgáltatás jellege” rovat kódnégyzetébe az 1. számot kell beírni. Ha a balesetről már korábban töltöttek ki jegyzőkönyvet, de valamely adat, megállapítás miatt módosítás történt, az “Adatszolgáltatás jellege” rovat kódnégyzetébe a 2. számot kell beírni. A módosító jegyzőkönyv nyilvántartási száma változatlan marad.

A hasonló balesetek megelőzéséhez szükséges intézkedést akkor is fel kell tüntetni, ha az már közben megtörtént.

Ha a kivizsgálást a tárgyhót követő hónap 8. napjáig nem lehet befejezni, és ezért a jegyzőkönyv elküldése késik, azt a “Megjegyzések, ... egyéb észrevételek” rovatban indokolni kell.

A tanuló, illetve a nevelési-oktatási intézménynek a tanuló- vagy gyermekbaleset kivizsgálásával kapcsolatos intézkedése, döntése, illetve intézkedésének elmulasztása ellen a Tv. 83-84. §-aiban előírtak szerint, a tudomásra jutástól számított 15 napon belül az intézményvezetőnek benyújtott kérelemmel eljárást indíthat.

A fenntartónak illetve a jegyzőnek, főjegyzőnek a jegyzőkönyvek tovább küldésére vonatkozó feladatait az R. tartalmazza.

A baleset körülményei és részletes leírása (a baleset előzményei, a sérült tevékenysége a baleset idején, a baleset okai, a baleset leírása, a sérült testrész(ek) jellege, a sérült ellátására tett intézkedés):

(Ha szükséges, külön lapon kell folytatni.)

A hasonló balesetek megelőzéséhez szükséges intézkedés:

Megjegyzések, valamint az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, ezek hiányában a szülői szervezet (közösség), illetve az iskolai diákönkormányzat részvétele, egyéb észrevételek:

Kelt:

P. H.

.....
Intézmény vezetőjének neve és aláírása

29. melléklet

A játzótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet 6. melléklete szerinti nyilvántartási adatlap

A játzótéri eszközökről vezetett karbantartási naplóval együtt tárolandó!

..... oldalból / oldal

[illegible]

30. melléklet

Sz.	Anyag megnevezése a biztonsági adatlap szerint	CAS szám	EU veszélyjel	"R" mondat jelzések	"S" mondat jelzések	Tárolt mennyiség (SI mértékegys.)	Adatfelvétel Dátum	Adatfelvő Neve / Szigója
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

Intézmény: _____

Tevékenységet felelős személy neve, tárolás helyszíne: _____

Veszélyes anyag, Veszélyes készítmény nyilvántartás

Lapszám: _____ / _____

31. melléklet

BALESETMEGELŐZÉSI TERV

Az Intézményeknél történt és kivizsgált munkahelyi balesetek elemzését, a baleset kialakulásához vezető körülmények összevetését, az ok-okozati összefüggések feltárását, az Intézményeknél kiemelten kezelendő, a történt balesetekkel összefüggő, súlyozott munkavédelmi és balesetmegelőzési irányelvek meghatározása követi.

A működési tapasztalatok munkavédelmi vetületén nyugvó súlyozott irányelveket az alábbi felsorolás tartalmazza. Ezek mellett természetesen a munkavédelmi szabályzatban felsorolt többi előírás is fontos részét képezi az Intézmény munkavédelmi, balesetmegelőzési erőfeszítéseinek.

Az irányelvek tervszerű alkalmazása a mindennapi munka során, a már megtörtént balesetek tapasztalataira alapozva számottevően csökkenteni képes a munkabalesetek történésének valószínűségét.

Fontos, hogy a munkahelyen, munkavégzés közben vagy a munkahelyre vagy onnan a dolgozó otthonába történő közlekedés során bekövetkező baleseteket a dolgozó a lehető leghamarabb jelentse az Intézmény vezetőjének.

1. A tetőtéri ablakok tisztítása során a műveleteket vagy legalább 2 dolgozó végezze, vagy az ablaktáblák rögzítése indokolt a tisztítás során. Így nagyban csökkenthető a kezek ablaktábla zsanérokhöz történő beszorulásából kialakuló sérülések kockázata.
2. Az Intézményekben törekedni kell rá hogy a tantermek bejáratainak átjárhatóságát, ajtajait csak a feltétlenül szükséges ideig korlátozzuk, szűkítsük le. Kerülendő az ajtóban folytatott beszélgetés, illetve egyéb tevékenység. A tanulók és a dolgozók figyelmét fel kell hívni rá, hogy az ajtókon keresztül, több személy egyidejű közlekedése kerülendő, mivel a leszűkülő keresztmetszet ezekben az esetekben nagyban növeli a balesetek kialakulásának a kockázatát. A tanulókat osztályfőnöki órán oktatni kell ezekre a szabályokra.
3. Testnevelési órákon a megfelelő bemelegítés, mind a tanulók, mind a pedagógus számára nagyon fontos, mivel ez csökkenti a ízületi rándulások, ínszalag szakadásos sérülések kockázatát. Erre különösen nagy figyelmet szükséges fordítani.
4. Az Intézmények lépcsőinek, folyosóinak, szabad tereinek használata során fontos, hogy megfelelően válasszuk meg a haladás sebességét és ne szaladjunk. Lehetőleg kerüljük a kiszámíthatatlan mozgásirányváltásokat. Legyünk tekintettel a közlekedési felületek minőségére, valamint csúszósságára a mozgás során. Legalább az egyik kezünk lehetőség szerint legyen szabad, hogy szükség esetén használni tudjuk az egyensúlyunk stabilizálására. Több irányú közlekedés során tartsuk a jobboldali közlekedés szabályait, lehetőleg tartsunk mindig jobbra. A felmerülő veszélyes helyzeteket próbáljuk megoldani a résztvevők közötti kommunikáció segítségével.
5. Az Intézmények folyosóin ideiglenesen tárolt iskolatáskák elhelyezésénél törekedni kell rá, hogy a tárolás csak a folyosó fala mellett, egy táskaszélességben történjék. A felszerelések csak a lehető legkisebb mértékben szűkítsék a közlekedésre kialakított folyosói keresztmetszetet. A táskák vállpántjai, hevederjei, egyéb elemei nem lóghatnak a közlekedési útvonalra, hogy ott botlás- vagy bármely más balesetveszélyt jelentsenek. A területileg és ügyeleti idő szerint érintett ügyeletes tanár fordítson figyelmet rá, hogy ezek a szabályok érvényesüljenek! A tanulókat osztályfőnöki órán oktatni kell ezekre a szabályokra.

6. A létrák használatánál a dolgozók alkalmazzák a létrákra vonatkozó munkabiztonsági utasítás előírásait. Amennyiben szükséges a munkát legalább 2 személy végezze, főleg amennyiben azt a munkavégzés magassága, vagy a munkafolyamatok bonyolultsága indokolja. A létra helyzete legyen megfelelő a munkafolyamat végzéséhez és kerülni kell a munkafolyamat során a dolgozó súlypontjának alátámasztás felületeken kívül helyezését.
7. Az Intézményi rendezvények alkalmával, illetve a tanulókkal folytatott mindennapi tevékenység (kapcsolódó munkafolyamatok, ügyeletes tanári tevékenység, stb.) során lehetőleg törekedjünk rá, hogy az ott folyó történéseket figyelemmel kísérve meglegyen a lehetőségünk a veszélyes körülmények kezelésére. A váratlanul bennünket érő külső behatások sokkal nagyobb számban vezetnek sérülésekhez.
8. Az Intézmények szabad tereinek használata során fontos, hogy megfelelően válasszuk meg a haladás sebességét és legyünk tekintettel a közlekedési felületek minőségére, valamint csúszósságára a mozgás során. A téli időszakban kialakuló jegesedés, főleg az épületek falai mellett fokozottan jelenthetnek csúszásveszélyt. Kiemelt figyelemmel kell eljárni a gyalogos közlekedés során. Az ilyen területek csúszásmentesítése nagyon fontos feladata az Intézményekben ezen az időszakok során.
9. Munkavégzés során folyamatosan kísérjük figyelemmel a munkaeszközök, védőeszközök megfelelő állapotát. A hibás eszközök használatát kerülni kell. A hiányosságokat jelenteni kell az Intézmény vezetőjének.
10. A kéziszerszámok megfelelő állapotát folyamatosan figyelemmel kísérjük. A munkakezdési, műszakos szemlék alapján kihelyezett figyelmet fordítunk a nyelek állapotára, a fejel rögzítettségére, a fa ékelések beáztatottságára, a nagy erőhatásoknak kitett részek kiperemezedettségére, valamint az eszköz tisztaságára, szennyeződés mentességére.

MUNKABIZTONSÁGI UTASÍTÁSOK

1. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek - Általános

Minden munkakör részére!

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
2200 Margit, Bonyi Ferenc u. 22.
Adószám: 64638473-1-84
Nysz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

1. Munkabiztonsági oktatások célja:

A munkát végző dolgozó előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásban köteles részt venni, és a munkakörével összefüggő munkabiztonsági ismereteket elsajátítani. Amíg Ön a szakmai - gyakorlati és munkavédelmi ismeretekben kellő jártasságot nem szerez csak felügyelet mellett foglalkoztatható. Az elsajátított elméleti ismeretekről írásban köteles számot adni.

2. Munkabalesettel kapcsolatos tudnivalók

2.1 Munkabaleset

Az a baleset, amely a munkavállalót a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

2.2 Üzemi baleset

Társadalombiztosítási szempontból üzemi balesetnek az a baleset, minősül amely

- a biztosítottat (sérültet) a foglalkozása körében végzett munka közben, vagy azzal összefüggésben éri (munkabaleset), illetőleg
- munkába menet vagy onnan a lakására (szállására) menet közben elszenvedett baleset (munkavégzéssel összefüggő úti baleset), továbbá
- üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése közben, valamint
- a biztosítottat egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során (keresőképtelenség, egészségkárosodás mértékének, rehabilitálhatóságának elbírálása céljából elrendelt, vagy a keresőképesse váláshoz szükséges egyéb vizsgálaton vagy kezelésen történt megjelenéssel összefüggésben) érte.

2.3 Súlyos az a munkabaleset, amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított 90 napon belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttjének halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
- b) valamely érzékszerv (vagy érzékelő képesség) és a reprodukciós képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
- d) súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjja nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

2.4 Baleset jelentése kivizsgálása

2.4.1 Munka-, Üzemi baleset

A munkavállaló (vagy aki a sérülést, balesetet először észlelte) köteles a balesetét, sérülését, rosszulletét közvetlen vezetőjének azonnal jelenteni, ez vonatkozik az úti balesetekre is. A munkáltató minden tudomására jutott balesetről nyilatkozik, hogy azt munkabalesetnek tekinti-e. A baleset bejelentése az Ön érdekeit szolgálja. Balesettel kapcsolatosan Ön tanúként is meghallgatható. A munkáltató minden tudomására jutott sérülést, balesetet nyilvántartásba vesz, a munkaképtelenséget okozó baleseteket kivizsgálja és jegyzőkönyvbe rögzíti. A Munkabaleseti jegyzőkönyv 1 példányát a munkavállalónak átadja.

3. Általános magatartási szabályok

3.1 A munkavállaló köteles a munkahelyén meghatározott időben munkára képes állapotban szellemileg és fizikailag kipihenten megjelenni.

3.2 Ha olyan gyógyszer szed, amely fokozott elővigyázatosságot ír elő azt a biztonságos munkavégzés érdekében köteles a munkahelyi vezetőjének munkakezdés előtt bejelenteni

3.3 A munkavégzéshez olyan ruházatot viselni, amely az egészséget és a testi épséget nem veszélyezteti. Munka közben gyűrű, karóra viselése balesetveszélyes, mert az beleakadhat, és kézsérülés lehetősége következhet be.

3.4 A munkavállaló csak azon a munkaterületen dolgozhat, amelyre beosztották.

3.6 A gépek berendezések csak a felszerelt védőburkolattal, védőberendezéssel üzemeltethetők, azokat a munkavállaló a gép működtetése közben nem távolíthatja el, nem kapcsolhatja ki, használatukat nem mellőzheti!

3.7 Szeszes italt a munkahelyre bevinni, vagy ott fogyasztani tilos!

3.8 Tilos olyan munkát végeztetni vagy végezni, amely bárkinek az életét, testi épségét vagy egészségét veszélyezteti.

3.9 A munkahelyen tilos minden olyan magatartás (fegyelmezetlenség, játék stb.) amely a biztonságos munkavégzést akadályozza.

3.10 Sok balesetet a rendetlenség okoz. A botlás okozta balesetek elkerülhetők a rend állandó betartásával. A közlekedési utakat, lépcsőket, vészkijáratokat, központi kapcsolók, elektromos szekrények, tűzoltó készülékek felé vezető utakat eltorlaszolni vagy elfoglalni még átmenetileg sem szabad.

3.10 Meghibásodott elektromos berendezést kizárólag csak szakember javíthat.

3.11 Minden berendezést csak arra a célra szabad használni, amely célra szolgál, csak olyan módon szabad vele dolgozni, hogy azzal a munka biztonságos módon végezhető legyen.

3.12 A munkája során köteles a munkabiztonsági és tűzvédelmi előírásokat betartani!

4. A dolgozó köteles:

4.1 A munkaköréhez szükséges, illetőleg azzal kapcsolatos szakmai és ennek keretében a munkabiztonsági ismereteket elsajátítani, munkája során alkalmazni.

4.2 A munkakörének betöltéséhez szükséges előzetes és időszakos orvosi vizsgálatokon részt venni.

4.3 A rendelkezésére bocsátott gépet, berendezést, egyéb eszközt és anyagot munkakezdés előtt a számára előírtak szerint megvizsgálni, azt rendeltetés, valamint utasítás szerint használni és a részére meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni.

4.4 Az előírt és rendelkezésére bocsátott védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni, a használati utasításban a munkavállaló részére előírt karbantartási feladatokat elvégezni.

4.5 Munkaterületén a fegyelmet, a rendet és tisztaságot megtartani.

4.6 A munkavégzés közben észlelt veszélyt jelentő rendellenességet megszüntetni vagy felettesétől erre intézkedést kérni.

4.7 A baleseteket, sérülést, rosszulletet, üzemzavart felettesének azonnal jelenteni.

4.8 A munkavállaló *jogosult megkövetelni* a munkáltatójától:

- Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanulási lehetőség biztosítását.
 - A biztonságos munkavégzés feltételeit, az előírt védőintézkedések megvalósítását.
 - A munkavégzéshez szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőítal, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőségek biztosítását.
- A munkavállaló köteles megtagadni a munkavégzést, valamint a munkáltató utasítását, ha annak teljesítésével más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül súlyosan veszélyeztetné. (pl. Védőberendezés, egyéni védőeszköz hiánya, működő képtelensége, stb.)

5. A biztonságos munkavégzés követelményei

5.1 Közlekedési szabályok a munkahelyeken

A munkahelyeken gyalogos- és járművel való közlekedés együtt is előfordulhat. Ezért a munkahelyre vonatkozó közlekedési feltételeket meg kell határozni.

Alapkövetelmény: ahol személy- és járműforgalom (pl. üzemben belüli anyagmozgató gépek, targoncák) együttesen fordul elő, ki kell jelölni az utat a forgalom zavartalan lebonyolításához. Ennek több módja van. Elsősorban szabadterei munkahelyeken a járófelületből szintkülönbséggel (járda) alakítható ki az út, máshol jól látható felfestéssel lehet kijelölni a közlekedési útvonalakat. A közlekedési útvonalakat anyagtárolással vagy más módon nem szabad leszűkíteni.

Karbantartási, felújítási, hibaelhárítási munkák során előfordulhat, hogy a közlekedési utat, a padozatot meg kell bontani, gödröt, mélyedést kell kiásni. Ilyen esetben a mélyedést, gödröt körül kell keríteni. Átmeneti, de biztonságos közlekedési utat kell kijelölni a gyalogos, ha kell, a járműforgalom részére is.

A műhelyek, termek közötti közlekedéshez az ajtókat úgy kell elhelyezni, hogy nyitási irányuk ne zavarja az üzemek, munkahelyek külső-belső forgalmát. Ügyelni kell, hogy a technológiai berendezések nyitása se okozzon zavart.

A szabadba vezető ajtónak mindig kifelé kell nyílnia, mert ha pl. tűz vagy egyéb rendkívüli esemény miatt menekülni kell a helyiségből, a menekülő ösztönösen kifelé nyitja az ajtót. Tűz- és robbanásveszélyes helyiségekben önműködően záródó ajtókat kell alkalmazni.

Az üzemi területen a közlekedésre használt út szélességét az összes munkakörülmény figyelembevételével, a szabványokban előírt módon kell meghatározni, de 1,1 m-nél kevesebb nem lehet. Ebbe a legkisebb szabad szélességbe épületszerkezet, felszerelés, berendezés vagy annak szerelvénye nem nyúlhat be. A járófelületként szolgáló, üzemben belüli közlekedési út belmagassága legalább 1,9 m legyen. Ez a magasság nem szűkíthető le benyúló szerelvénnel, csővezetékkel, egyébbel.

5.2 Kézi anyagmozgatás

A kézi anyagmozgatás anyagok emberi erővel történő helyváltoztatását jelenti. Ha pusztán emberi erővel végezzük akkor segédeszköz nélküli kézi anyagmozgatásnak, ha kézikocsit, talicskát, kézi horgot,

emelőrudat és egyéb kézi emelőeszközöket használunk akkor segédeszközzel végzett anyagmozgatásnak nevezzük.

Segédeszköz nélküli kézi anyagmozgatás:

Az alábbi műveletekből áll:

- a) a teher megfogása,
 - b) a teher felemelése,
 - c) a teher szállítása,
 - d) a teher letétele.
- Alapvetően fontos a teher biztonságos megfogása. A kezünkből ne csússzon ki, ezért egész tenyérrel kell markolni.
 - Felemeléskor a lehető legközelebb álljunk a teherhez, ha lehet terpeszállásba, egyenes gerinccel, hajlított térdrel, egyenletes lassú mozgással felemelkedve emeljünk. Ezzel elkerülhetjük a hát és gerincsérüléseket.
 - Nagy tömegű, terjedelmes terheket nem a test előtt, hanem a vállon vagy a háton célszerű szállítani. A teher szállításakor a teher súlypontja a testhez közel legyen.
 - Hosszú tárgyak vállon vagy háton való szállításakor a tárgy első végének legalább kettő méter magasan kell lennie az út szintje felett, ugyanakkor ügyelni kell, hogy az szigeteetlen villamos vezetéket ne érintsen.
 - A teher lerakásakor is ügyeljünk a gerinc egyenes helyzetére, és a kezünk ne maradjon a teher alatt. Ezért célszerű minden esetben alátétre helyezni, tilos a terhet ledobni!
 - Ha két személy szállít terhet kézben, akkor a súlyelosztás egyenletes legyen.
 - *Csoportos anyagmozgatás* esetén megállapodás vagy kijelöléssel irányító személyt kell megbízni.
 - Az anyagmozgatási útvonal felülete egyenletes legyen, arra semmilyen tárgy nem lóghat be.
 - Szélessége a mozgatott anyag legnagyobb szélességi mérete szerint legyen kialakítva. Minimális szélesség egyirányú forgalom esetén 1 méter, kétirányú forgalom esetén 1.5 méter.

5.2.1 Kézi anyagmozgatás segédeszközei:

- a) VÁLLHEVEDER: A vállheveder **legalább 8cm széles** legyen. A hevedereket nedvességtől, fagytól, erős melegtől, savtól, savgőzöktől és más roncsoló behatásoktól óvni kell.
- b) EMELŐRÚD: Az emelőrudat az emelendő teher súlyától és az emelés módjából függően kell megválasztani, de hossza **1 m-nél kevesebb nem lehet.** Az emelőrúd kétkarú emelőként való használatához alátétként a megfelelő szilárdságú és stabilitású alátétet kell biztosítani. Emelés közben az emelőrúddal szemben állni, arra ráállni nem szabad.
- c) GÖRGŐ: Görgőt csak sima, egyenletes, a terhelésnek megfelelő talajon szabad használni, A görgők hossza a tárgy veszélymentes továbbításához és irányításához igazodjon. A görgők aláhelyezésekor és kivételekor a tárgy el ne billenjen, ne mozduljon el, vissza ne essen. A görgők igazítását kézzel nem szabad végezni.
- d) KORCSOLYA ÉS LONDINA: A korcsolya tartóit szétszúzás ellen biztosítani kell. A korcsolya és a londina felső végeit beakasztható kampókkal kell ellátni. Mozgatásánál a tartók között és előtt tartózkodni tilos! Szükség esetén, a tárgyak leeresztéséhez vezetőkötelet kell biztosítani.
- e) KÉZI HORGOK: Hegyük jó állapotban legyen, használaton kívül védőtokkal kell ellátni.
- f) FOGÓSZERKEZETEK: Csak megfelelő keresztmetszetű és tömegű terhek mozgatására szabad használni, amelyekhez azokat kialakították. Megrongálódott, görbült, sérült eszközt használni tilos.
- g) KÉZI TAPADÓKORONGOK: Használatuk előtt ellenőrizni kell, hogy a megfelelő szívó, illetve mágneses hatás érvényesül-e!

5.3 Súlynormák

A munkát végzők megnevezése, kora, neme	A terep emelkedése			Megjegyzés
	0 %	1 %	2 %	
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	15 kg (ketten 30 kg)	10 kg	5 kg	csak esetenkénti, nem rendszeres anyagmozgatási munkával foglalkoztathatók
16-18 éves ♂ 18 év feletti ♀	20 kg (ketten 40 kg)			legfeljebb 60 méter távolságra
18 év feletti ♂	50 kg max 90 m-re terepen 50 kg max 30 m-re, 10 % emelkedőnél			
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	2Kerekű kézikocsin (2K) max 50kg 3-4Kerekű kézikocsin (3-4K) 70kg			
14-16 éves ♂ 16-18 éves ♀	2% nagyobb emelkedőn vagy egyenetlen talajon: 2K: max 30kg, 3-4K: max 50kg			
18 év feletti ♀ 16-18 éves ♂	Egyenletes, kemény talajon vagy 2% kisebb emelkedőn: 1Kerekű kézikocsin (1K) max 50kg, 2K: max 100kg, 3-4K: max 150kg			
18 év feletti ♀ 16-18 éves ♂	2% nagyobb emelkedőn vagy egyenetlen talajon: 1K: max 20kg, 2K: max 50kg, 3-4K: max 100kg			
18 év feletti ♂	Egyenletes, kemény talajon: 1K: max 100kg (10% esés alatti lejtőn: max 50kg) Molnár Kocsi: max 200kg (10% esés alatti lejtőn: max 100kg) Emelőkocsi: max 500kg (10% esés alatti lejtőn: max 200kg) Csillén-1000kg			
Lapátolásánál vagy villázásánál az egyszerre mozgatott tömeg: 18 év feletti ♀: legfeljebb 5kg 18 év feletti ♀: legfeljebb 8kg				

6. A hát-, derék- és deréktáji sérülések kockázatát megelőző általános intézkedések.

6.1 Hátsérülés léphet fel elsősorban kézi tehermozgatás esetén:

- 10 kp-nál nagyobb súlyú teher egyéni vagy csoportos szállítása során,
- ezek felemelésekor, levételekor, letevése esetén,
- a teher húzásakor, tolásakor, mozgatásakor, továbbításakor.

6.2 Amennyiben a kézi tehermozgatás nem küszöbölhető ki, a **munkavezető** az alábbi szempontok figyelembe vételével köteles a munkát megszervezni.

6.2.1 Megállapítja a teher jellemzőit, amely kockázatot okozhat:

- túl nehéz vagy túl nagy
- nem kézre álló vagy nehéz megfogni,
- instabil vagy tartalma elmozdulhat,
- nincs lehetőség emelés közben a teher törzs közelében történő elhelyezésre,
- a terhet csak a törzs hajlításával vagy elfordításával lehet mozgatni, tartani.
- éles sarkai, halmazállapota, állaga a munkavállaló sérülését okozhatja ütközés
- esetén.

6.2.2 Megbecsüli a szükséges erő kifejtés nagyságát, amely akkor lehet kockázat okozója, ha a tehermozgatás:

- túl megerőltető,
- csak a törzs elcsavarodásával kivitelezhető,
- a teher hirtelen elmozdulhat,
- emeléskor a test helyzete labilis,
- ha nem kerülhető el, hogy az emelés előrehajolt helyzetben történjen.

6.2.3 Felméri a munkakörnyezet jellemzőit, amely a kockázatot növelhetik:

- a) - nincs elég hely, különösen a függőleges irányban a teher mozgatásához,
- b) - a padozat vagy a munkavégzés szintje változó, különösen, ha különböző szinteken kell mozgatni,
- d) - a padozat vagy a láb megtámasztása labilis,
- e) - magas hőmérséklet, páratartalom és a szellőzés nem megfelelő.

6.2.4 A munkavállalót érő terhelés jellege is meghatározó ha:

- a) - a gerincet érő túl gyakori vagy túl hosszán tartó fizikai erőfeszítés szükséges,
- b) - a pihenési periódus rövid és elégtelen,
- c) - az emelési, lerakási vagy továbbítási távolságok túlzottak,
- d) - a munkaritmust olyan folyamat szabja meg, amelyet a munkavállaló nem változtathat meg.

6.3 Nem bízható meg anyagmozgatási munkával az a munkavállaló aki:

- a) fizikailag a testi adottságai miatt alkalmatlan,
- f) ismert gerincelváltozása van és azt a munkahely vezetőjének tudomására hozta,
- g) a munkavégzéshez alkalmatlan ruházatot, lábbelit, vagy más személyes tárgyat visel,
- h) nem rendelkezik megfelelő ismerettel és gyakorlattal.

6.4 A munkavezető az 1-3. pontban felsorolt szempontok figyelembe vételével köteles meghatározni a tehermozgatás feltételeit, a szükséges létszámot és a használható segédeszközöket.

6.4.1 Az anyagmozgatásban résztvevők részére az alábbi információkat köteles szóban megadni:

- a) a teher súlya,
- b) a súlypont elhelyezkedése, vagy a legnehezebb oldal,
- c) a munkavállalók elhelyezkedése,
- d) vezényszavak,
- e) a teher megemelésének módja,
- f) a tehermozgatás iránya,
- g) a teherlerakásának módja.
- h) szükséges egyéni védőfelszerelések.

6.4.2 Csoportos anyagmozgatás esetén a **munkavezető az irányító személy.**

6.5 Az alábbi munkafolyamatoknál különös gondossággal kell eljárni:

- a) építőipari gépek telepítése, mozgatása,
- b) betonelemek mozgatása,
- c) zsákos kiserelésű anyagok mozgatása,
- d) állványelemek, létrák mozgatása,
- e) fa szerkezeti elemek mozgatása,
- f) hordók mozgatása,
- g) forró anyagot tartalmazó edények rakodása, szállítása,
- h) anyagok mozgatása görgővel,
- i) anyagmozgatás kézi csigával,
- j) kézi talicska mozgatása,
- k) motoros munkagéppel végzett munka stb.

7. Tárolás

- a) Az anyagok tárolására tároló helyet kell kijelölni. A tároló hely kialakításánál figyelembe kell venni az anyagok terjedelmét, alakját, súlyát, fizikai kémiai tulajdonságait valamint az egymásra hatásukból származó veszélyeket. A tárolt anyagra veszélyt jelenthet a környezetéből származó behatás is. (rázkódás, időjárás hatása, stb.)
- b) Az anyagok tárolásánál és elhelyezésénél ügyelni kell a polcok terhelhetőségére. A polc megengedett maximális terhelhetőségét a polcokon fel kell tüntetni. A polcokat egymásra merőlegesen az eldőlés megakadályozása céljából ki kell kötni.

- c) Ha rakatokat képezünk a darabárukból, akkor azokat célszerű úgy összerakni, hogy ne csússzanak szét. A rakatmagasság legfeljebb vállmagasságig halmozható a kellő szilárdságú alapra, kb.1.6 méter magasan. Rakatot megbontani mindig felülről kell.
- d) Sérült anyagot, göngyöleget a rakatban elhelyezni nem szabad, tárolásáról külön kell gondoskodni.
- e) Éghető és gyúlékony anyagok nem éghető anyagú polcon vagy fémszekrényben tárolhatók. A tárolt anyagok mellett fel kell tüntetni az anyag pontos megnevezését és tűzveszélyességi osztályba sorolását.
- f) Az olyan rakományokat, amelyekből hegyes éles részek állnak ki, tárolás előtt ezektől azt mentesíteni kell, vagy veszélymentes tárolásukat körbekerítéssel biztosítani.
- g) Síküveget csak ládában szabad tárolni.

8. Vegyi anyagok kezelése, tárolása

- a) A vegyi anyagok használata előtt mindig el kell olvasni a használati utasítást.
- b) Címkrét, "R" és "S" mondatokat.
- c) Csak olyan vegyi anyagot szabad tárolni és felhasználni, amelynek eredete, tartalma, lejárati időpontja, legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonságai, rendeltetése és felhasználásának módja egyértelműen megállapítható. Olyan vegyi anyagot, amelynek címkéje vagy feliratozása hiányzik, sérült vagy olvashatatlan tárolni és felhasználni nem szabad.
- d) Az anyagokat az eredeti tárolóedényben kell tárolni. Ha az edény tartalmának csak egy részét használjuk fel és nem tilos a felnyitott edény visszazárása, megbízható zárásról kell gondoskodni.
- e) Az anyagokat beérkezésük, illetve lejárati időpontjuk sorrendjében kell felhasználni. A lejárt vagy visszamaradt vegyi anyagot a környezetés az érintett személyeket nem károsító módon meg kell semmisíteni.
- f) A munkahelyeken legfeljebb csak egy műszak alatt felhasználandó anyagot szabad tárolni.
- g) A raktárban a vegyi anyagokat fajtánként és jellegük szerint csoportosítva
- h) különállón kell elhelyezni. A raktár kialakítása feleljen meg az ott tárolt anyagoknak és tulajdonságaiknak.
- i) Vegyi anyagok kezelésével raktározásával csak 18 évnél idősebb, vizsgázott illetve kioktatott személyt szabad megbízni.
- j) A vegyi anyagok okozta szennyeződések a lehető legrövidebb idő alatt el kell távolítani. Ha szükséges közömbösítésükről is gondoskodni kell.
- k) A munkavégzés során az adott technológiához előírt védőfelszerelések használata kötelező!

8.1 Maró hatású anyagok

Savak és a lúgok testfelületen és a szervezetbe jutva roncsolást okoznak az élő szervezetben. A bőrfelületre jutva, belégzés és lenyelés útján fejtik ki káros hatásukat. A bőrfelületet védőruházattal, kesztyűvel, sapkával a szemet védőszemüveggel, a belégzés ártalmait légzésvédő használatával kerülhetjük el. Vegyi anyagot tilos élelmiszer tárolására alkalmas edényben tartani! Hypot, sósavat együtt használni tilos! Ha ezek kézre kerülnének, bőséges ivóvíz minőségű vízzel le kell mosni.

8.2 Festékek

Rendszerint oldószereket, kötőanyagokat, színezékeket és adalékokat tartalmaznak. Az emberi szervezetre való hatásuk többnyire összetételüktől függ, de az egyéb összetevőik is lehetnek mérgezők.

Felhasználás során intenzív szellőztetésről kell gondoskodni, kerülni kell a bőrfelülettel való érintkezésüket.

A **gyúlékony anyaggal** végzett munka esetén szellőztetéssel el kell kerülni, hogy a gyúlékony anyag begyulladjon, felrobbanjon, ezért nyílt láng használata, dohányzás tilos!

A szennyezett, gyúlékony folyadékot, oldószert nem szabad a lefolyóba vagy a WC-be önteni.

Szerves oldószer okozta mérgezés esetén tilos hánytatni! Paraffinolaj 1-2 dl itatható a mérgezettől a sürgős orvosi ellátásig!

8.3 Ásványolajok, tűz és robbanásveszélyes anyagok

Csak fémhordóban, vagy fémkannában "Tűz és robbanásveszélyes" felirattal ellátva tárolhatók.

A tároló edények (hordók alá) csepegést felfogó tálcát kell elhelyezni.

Benzin, gázolaj a műhelyen belül maximum 20 liter tárolható fémkannában.

A hordóból, tárolóedényből az anyag átfertésekor tilos a szívócsövet szájjal megszívni! A megszíváshoz szivattyút vagy gumikörtét kell használni.

A folyadékot hordóból kiönteni biztonságosan a hordódugó helyére becsavart kiöntővel szabad.

Tartályba, edénybe dermedt anyagot tilos nyílt lánggal megolvasztani!

A göngyöleget kiürítés után azonnal ki kell tisztítani, ha azt nem használják állandó jelleggel. Mérgező, tűz és robbanásveszélyes anyag a göngyölegben nem maradhat.

8.4 Ragasztók

Kerülni kell a ragasztóanyag bőrre, szembe kerülését ezért felhordását csak segédeszközzel szabad végezni. Az egészségre ártalmas oldószer elpárolgását a tárolóedény fedelének lezárásával csökkenteni kell.

A felhasználás során intenzív szellőztetésről kell gondoskodni. Tűzveszélyes tevékenységet végezni, dohányozni, nyílt lángot használni, a helyiségben gépjármű motorját beindítani, akkumulátor vezetékeit megbontani nem szabad.

A bőrfelületre került ragasztóanyagot oldószeres ruhával kell eltávolítani, majd szappanos vízzel a bőrfelületet lemosni.

9. Munkahelyi rend és tisztaság

A közlekedési utakat anyagokkal eltorlaszolni még átmenetileg sem szabad. Anyagok csak a kijelölt tároló helyen tárolhatók. A zsúfolt rendezetlen munkaterület akadályozza a dolgozók mozgását.

A munkahelyen és annak közvetlen környezetében meg kell határozni minden szerszámnak, eszköznek, anyagnak a helyét, ahonnan a munkához elvehető és ahova a munka után visszatehetők. A gondatlanul tárolt szerszám, közlekedés közben balesetet okozhat és maga a szerszám is sérülhet.

A kéziszerszámoknak, géptartozékoknak a helyi körülmények figyelembe vételével kell tároló helyet kialakítani.

A munkahelyen keletkező hulladékot és szemetet keletkezési helyükön szelektíven kell gyűjteni.

Személyi higiéné: A munkahelyen étkezni csak az erre a célra kijelölt helyen szabad.

10. A munkahelyek mesterséges megvilágítása

A természetes megvilágítás nem mindig ad tökéletes megvilágítást. Ezért egyes munkahelyeken nappal is mesterséges világításra van szükség.

Követelmények mesterséges világításnál

A mesterséges megvilágítás alapvető követelménye, hogy minél jobban megközelítse a természetes világítás érzetét, hatását.

További követelmények:

- térbeli egyenletesség;
- időbeli egyenletesség;
- fényirány, megfelelő árnyékhatás;
- káprázatmentesség;
- színhőmérséklet és színvisszaadás;
- ne legyen ártalmas az egészségre;
- megbízhatóság és karbantarthatóság;
- gazdaságosság;
- esztétikusság.

A megvilágítás lehet általános vagy helyi, vagy a kettő kombinációja. Az általános világítás az egész munkaterem világítását, a helyi világítás pedig a munkát végző közvetlen munkahelyének megvilágítását jelenti. A kettő kombinációjával gazdaságosabb a világítás, és a mesterséges világítással szemben

támasztott követelmények is jobban érvényesíthetők, így: a megfelelő megvilágítási érték, az árnyékolás, káprázatmentesség biztosítása. Ugyanakkor a munkahelyek közötti utak is megvilágítottak.

A mesterséges világítás akkor megfelelő, ha a tárgy, a munkadarab jól, káprázat mentesen látható.

A megvilágítás mértékegysége a lux (lx). Luxban adják meg, hogy milyen fényerősség legyen a munkahelyen. Állandó tartózkodásra szolgáló helyiségben a névleges megvilágítás legalább 100 lx legyen, ahol pedig állandóan munkát végeznek, ott 200 lx szükséges.

A megvilágítás térbeli egyenletessége. A helyiség általános megvilágítását úgy kell kialakítani, hogy ne legyenek a látást, ill. a munkát zavaró világítási egyenlőtlenségek. A legkisebb és az átlagos megvilágítás aránya 1:3 legyen. Csak azokban a helyiségekben szabad eltérni a térbeli egyenletesség követelményétől, ahol munka nem folyik. Itt a megengedett legkisebb és az átlagos megvilágítás aránya 1:10 lehet. Ha helyi és általános megvilágítást egyidejűleg használunk, akkor az általános világítás legalább a munkahely világításának 40%-a legyen.

A megvilágítás időbeli egyenletessége.

A fényforrások periodikus fényingadozása miatt a stroboszkóp hatás elkerülésére a fényforrásokat eltérő fázisról kell üzemeltetni. A lámpák egységteljesítményét úgy kell megválasztani, hogy minden, stroboszkóp hatás szempontjából kritikus területet legalább két eltérő fázisra kapcsolt lámpa világítson meg, és ezek fénye megfelelő arányban keveredjen. Az olyan munkahelyeken, ahol forgógép, berendezés működik, amely a stroboszkóp hatás szempontjából kritikus, egyfázisú táplálás esetén csak izzólámpás vagy ikerkapcsolású fénycsöves világítótesteket szabad alkalmazni.

A **stroboszkóp hatás** azt jelenti, hogy a fázisváltozással megegyezően szinkronban forgó alkatrészt úgy látjuk, mintha állna. Ez azért veszélyes, mert a dolgozó így gyanútlanul hozzáérhet a veszélyes, forgó gépelemhez.

Fényirány és megfelelő árnyékolás. A tárgyak és felületi tulajdonságaik felismeréséhez lényeges az árnyékhatás, ezzel szemben a látást vagy a munkavégzést zavaró mozgó, vetett árnyékok képződését meg kell akadályozni. Előfordulhatnak olyan munkák, pl. felületek minőségvizsgálata, ahol meghatározott irányú fénybeesésre van szükség.

Káprázatmentesség. A káprázás csökkenti a munkatárgyak felismerhetőségét, és a szem idő előtti kimerülését okozza. A mesterséges megvilágítás fontos követelménye a káprázás korlátozása. Káprázás akkor keletkezik, ha erős fényforrás vagy annak visszavert képe jelenik meg a látómezőben. A világítótestek fénysűrűségének korlátozásával, továbbá a kisugárzási szög helyes megválasztásával elérhető a mérsékelt káprázás melletti megfelelő világítás. A nagy fénysűrűségű fényforrások ernyőzhetők.

Színhőmérséklet és színvisszaadás. Az általános megvilágításhoz a világítótestek színhőmérsékletét úgy kell megválasztani, hogy minél jobban megközelítse a természetes világítás színhőmérsékletét. Ezért fényforrásként a természetes színvisszaadási indexű fényforrásokat kell alkalmazni. A világítást és a színvisszaadást úgy kell megoldani, hogy a biztonsági színjelzések egyértelműen felismerhetők legyenek,

11. Kéziszerszámok biztonságos használata

Kiválasztás.

A munka megkezdése előtt ki kell választani a feladat elvégzéséhez szükséges szerszámot. Elsősorban a célszerűség a biztonságos feladatelvégzés és a szerszámkezelés gyakorlottsága legyen a meghatározó szempont.

Ellenőrzés:

Csak jó állapotban lévő szerszámmal lehet biztonságos munkát végezni ezért a munkavállaló kötelessége a használat előtti ellenőrzés.

12. Elektromos berendezések

A kettős vagy megerősített szigetelésű berendezések, amelyeknek jele az adattáblán két egymásba rajzolt négyzet nedves, vizes környezetben csak akkor használhatók, ha azokat elválasztó transzformátorról üzemeltetjük. Elválasztó transzformátorról csak egy fogyasztó berendezés üzemelhet.

Elektromos hosszabbító: Csatlakozórész szerelvényei épek és sérülésmentesek legyenek. Mechanikai sérülések ellen védeni kell. Épségét minden használat előtt a munkavállaló köteles ellenőrizni.

12.1 Elektromos berendezések javítása

Villanyszerelő szakképesítéssel nem rendelkező munkavállaló elektromos berendezést nem javíthat, szerelhet.

Szakképesítés nélkül elvégezhető:

- izzólámpacsere,
 - kisfeszültségű fénycsőcsere,
 - önműködően lekapcsolt kismegszakító, áramvédő kapcsoló visszakapcsolása, kivéve ha azt valaki szándékosan kapcsolta ki és ellátta bekapcsolást tiltó táblával.
 - 63 A névleges áramerősségű D-rendszerű világítási és háztartási áramkörök biztosítóinak cseréje.
- Feszültség kémlelésre csak szabványos próbálámpát szabad használni.

13. Létrák használatára vonatkozó biztonságtechnikai előírások

A támasztólétra vége legalább 1.0 méterrel nyúljon a kilépőszint fölé, és hossza legfeljebb 6.0 méter legyen. A könnyűfémből készült kitolható támasztólétrát 6.0 méter hosszúság felett is lehet használni, ha a gyártó vagy a forgalmazó a megfelelőségét tanúsítja vagy tanúsíttatja.

A támasztólétrát a vízszinteshez viszonyított 700-nál kisebb szögben felállítani nem szabad.

A támasztólétrán tartósan munkát végezni nem szabad. A kétágú létrákon - szétcsúszást megakadályozására - mindkét ágon rögzített és az igénybevételnek megfelelően méretezett kötőelemet (láncot) kell alkalmazni. A támasztó létra lábait stabilan rögzíteni kell a biztonságos tartózkodáshoz.

A kétágú létra hossza legfeljebb 5.0 méter lehet. A kétágú létrán csak egy munkavállaló tartózkodhat. A létrát legfeljebb 10 kg súlyú anyaggal szabad terhelni.

Takarítás során, ha olyan magasságban kell munkát végezni, amely a talajról biztonságosan nem érhető el (ablaktisztítás, polcok, szekrények felső része) akkor ehhez megfelelő létrát kell használni. Célszerű a kétágú létra használat. Használat előtt ellenőrizni kell az állapotát.

A létra szára nem lehet repedt, törött, lépcsőfok hiányos, fémlétra deformálódott. Ellenőrizni kell a csuklópánt állapotát és a szétcsúszást megakadályozó lánc, szíj meglétét.

A létrát csak stabil vízszintes felületen szabad felállítani.

A létrára csak egy személy mehet fel. Tilos a létrára felmenni papucsban és magas-sarkú cipőben! A létrán biztonságosan helyezkedjünk el, ügyeljünk a súlypontunk helyzetére. A létra szárain csak úgy mehetünk át egyik oldalról a másikra, ha közben lejtünk a talajra.

Létrára legfeljebb: 10kg teher vihető fel.

A létra el- és szétcsúszás ellen legyen védett. Görgős-, kerekos létrát csak kirögzítést követően lehet használni. Létra foka, szárai nem lehetnek sérültek, deformáltak!

Csak olyan, fémből készült egy-, illetve többrészes összecsukható létrát, fellépőt, pódiumlétrát szabad használni, amely bepattanó könyök vagy más rögzítéssel, elcsúszás elleni védelemmel ellátott talppal készült, és sem a létra foka, sem egyéb része nincs meggömbölyve.

Görgővel, kerékkel ellátott létrát, fellépőt, pódiumlétrát csak elmozdulás ellen rögzített, illetve biztosított állapotban szabad használni.

A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használat alatt stabil legyen. A hordozható létrák lábait tartós, erős,

megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve függesztett létrákat - a kötélletrák kivételével - elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.

A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.

A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.

A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (többtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.

A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.

14. Elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtás állampolgári kötelezettség. Törvény írja elő, hogy minden állampolgár köteles a tőle elvárható módon segítséget nyújtani a sérült, balesetet szenvedett személynek. Elsősegélynyújtást tehát mindenki végezhet, aki az alapvető ismeretekkel és kellő önfegyelmekkel rendelkezik. Nem szabad összetéveszteni az elsősegélynyújtást a gyógykezeléssel. Az elsősegélynyújtó egyetlen feladata az életmentés ezt követi a sérült állapotának javítása, illetve az állapotromlásának megakadályozása az orvos vagy mentők megérkezéséig.

Az elsősegélynyújtás során fellépésünk legyen biztos, megnyugtató, emberséges és tanúsítsunk gyengéd bánásmódot.

Legfontosabb a gyors tájékozódás a sérültek számáról és a sérülések súlyosságának felmérése.

Ha szükséges hívjunk segítséget, azonnal értesítsük a mentőket a 104 -es telefonszámon.

A sérültet szabadítsuk ki a veszélyhelyzetéből és a sérülés fajtájától függően ültessük, vagy fektessük le. Szoros ruházatát megbontással lazítsuk. Biztosítsuk számára a friss levegőt. A helyszínt hagyjuk érintetlenül.

Minden balesetnél először az élet jeleit kell megvizsgálni.

Ezek a mozgás, eszméleti és tudati állapot (ha a feltett egyszerű kérdésre válaszol), szívműködés és a légzés.

Különösen veszélyes az **elektromos áram**, ha az emberi szervezet kerül elektromos áramkör részévé. Ez akkor következhet be, ha hibás elektromos berendezést megfogunk, hozzáérünk. Az emberi testen keresztül folyó áram izomgörcsöt, légzésbénulást, szívbénulást okozhat. A hibás berendezést akaratunk ellenére sem tudjuk elengedni.

Ilyen esetben az első és legfontosabb teendő a sérült kiszabadítása az áramkörből a főkapcsoló lekapcsolásával, a csatlakozó vezeték dugaszoló villájának kihúzásával a dugaszoló aljzatból.

Ha ez nem oldható meg, akkor a sérült kezét, testét egy száraz nem fém rúddal ellökjük, vagy a száraz ruházatánál fogva a hibás berendezéstől elrántjuk. Az áramkörből történt kiszabadítás után fektessük le, ha eszméletlen vizsgáljuk meg az életjelenségeket. Ha nem lélegzik (amelyet a mellkas emelkedéséből és süllyedéséből állapíthatunk meg) ellenőrizzük a légutak átjárhatóságát a nyelv előrehúzott helyzetét. A legcélszerűbb mesterséges lélegeztetés a szájból orron keresztül végzett befújásos lélegeztetés. A sérült orrára papír zsebkendőt tenni és azon keresztül befújásos lélegeztetést végezni nem szabad. Az élesztést és a mesterséges lélegeztetést mindaddig kell folytatni amíg a sérültnél az élet jelei visszaállnak vagy az orvos mentő megérkezik.

Az elektromos áramütés sérültjéhez tiltakozása ellenére is mentőt kell hívni.

Telefonszám 104. A mentőkkel közölni kell, hogy áramütés történt. Mellkas kompressziót (szívmasszázs) csak az végezhet, akit erre kiképeztek.

Ájulásnál, eszméletvesztésnél a sérültet friss, tiszta levegőre kell vinni, száját és a garatot meg kell tisztítani, nyelvét előre kell húzni és erős szagú anyagot kell szagoltatni vele.

Sérülésnél a sebet meg kell óvni a fertőzéstől és a vérzéstől és a vérzést el kell állítani.

Hajszáleres vérzésnél fedőkötést kell alkalmazni (a sebre steril gézt, fölé vattát kell helyezni és gézzel vagy tiszta ruhával kell rögzíteni), gyűjtőeres vérzésnél nyomókötést, ütőeres vérzésnél szorítókötést kell alkalmazni.

Belső vérzésnél, amikor a sérült sápadt, verejtékezik, szemei beesettek, orra kihegyesedett, pulzusa szapora, közérzete rossz és ájulásra hajlamos a beteget le kell fektetni. Azonnal orvost vagy mentőt kell hívni.

A kificamodott végtagot a kóros helyzetében kell rögzíteni. Laikusnak tilos a helyretételét megkísérelni.

Törésnél a sérültet nyugalomba kell helyezni és rögzíteni kell a törött részeket, a sebet el kell látni nyílt törés esetén. Gerinctörés gyanúja esetén a sérültet tilos mozgatni.

Égési sérülésnél az égett felületet ivóvíz minőségű vízzel legalább 20 percig hűteni kell. Tilos a sebre bármilyen anyagot kenni! Az orvosi ellátásig fedőkötéssel kell ellátni a sérülést.

Szemsérülés: A szembe került idegen anyagot csak az orvos távolíthatja el. A nem sérült szemet is célszerű bekötni.

15. Kártérítési felelősség

A munkavállaló munkabalesetével vagy foglalkozási megbetegedésével okozati összefüggésben keletkezett kárért vétkességre tekintet nélkül, teljes mértékben felel a munkáltató.

A munkáltató kimentheti magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a sérült munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta a munkabalesetet vagy foglalkozási megbetegedést. Mentésül továbbá a kárnak a sérült magatartásával előidézett része alól. A munkáltató a munkavállaló kárigény-bejelentésére 15 napon belül írásbeli, indokolt választ köteles adni.

16. Rendszeres ellenőrzés

A munkáltató rendszeresen köteles ellenőrizni a munkavédelmi követelmények teljesülését. Ezen felül jogszabályok, szabványok, szabályzatok, gépkönyvek is előírják a munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálatának kötelezettségét, amelyet a munkáltatónak el kell végezni vagy végeztetni.

A munkáltatónak joga és kötelessége a munkavállalók alkoholszondás vizsgálata. Ellenőrzés során - pozitív vizsgálati eredmény esetén – véralkohol vizsgálat elvégzése is lehetséges. (Vérvétel az orvos feladata.)

A szondázás munkavállaló részéről történő megtagadása az alkoholos állapot elismerését jelenti. Az alkoholos befolyásoltság alatt álló munkavállalót a munkahelyről el kell távolítani. Az a sérült munkavállaló, akinek balesete alkoholos befolyásoltság állapotával hozható összefüggésbe 100 százalékos táppénzre és kártérítésre sem tarthat igényt. A súlyos fegyelmi vétségen kívül szabálysértést is elkövet.

17. Egyéb előírások, korlátozó tiltó rendelkezések

A munkahelyen található eszközök, gyógyszerek, vegyszerek és egyéb anyagok egyéni célra történő felhasználása, fogyasztása, eltulajdonítása szigorúan tilos!

A munkaeszközöket és anyagokat csak rendeltetési céljuknak megfelelő módon és célra szabad felhasználni és használni. Erről a gépkezelési, technológiai utasítások valamint anyagok esetében a felhasználási tájékoztatók adnak útmutatást.

Tilos minden olyan tárgy (ékszer, ruhadísz, hiányos öltözet, magnó, stb.) hordása, viselése és használata, amely balesetet okozhat, saját és munkatársai figyelmét a munkavégzésről elvonja!

A munkahelyen a nem dohányzók védelmének érdekében dohányozni csak a kijelölt dohányzó helyen szabad. Tilos szemetes kosárba cigarettavéget, éles, szűrő, tárgyat dobni!

Ha munkahelyén rendkívüli esemény történik köteles az elhárítási, mentési tevékenységben képességi szerint részt venni.

Az Intézmény területén található BETEG, ÖREG, TÚLMÉRETES FÁK közvetlen környezetében történő közlekedés során fokozott elővigyázatosságot kell tanúsítani, mivel szeles időben a fák ágai, lombkoronái sérülhetnek, és a földre zuhanhatnak részei. Az így lehulló részek komoly sérüléseket okozhatnak a fák közvetlen környezetében tartózkodóknak.

- a) Az ilyen balesetek megelőzése érdekében szeles időben a veszélyt jelentő növények környezetében a közlekedést kerülni kell.
- b) A veszélyre a figyelmet tájékoztató jelzések kihelyezésével kell felhívni.
- c) Az Intézmény ilyen veszélyeztetésnek közvetlenül kitett ajtajainak használatát szeles időben korlátozni szükséges.
- d) A gyermekek figyelmét osztályfőnöki óra keretein belül fel kell hívni ezekre a veszélyekre és az ellenük történő védekezés mikéntjére.
- e) A veszélyt jelentő körülményekről a Munkavédelmi Naplóba feljegyzést kell készíteni.
- f) Az érintett fákat szakemberrel (erdőgazdálkodó, kertész, tűzoltó végzettség) meg kell vizsgáltatni.
- g) A szükséges egészségügyi metszéseket el kell végeztetni.

A **Munkabiztonsági utasítás** a Munkavédelmi Törvény 12.§ szerint a munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül. **Betartása kötelező!**

Ellenőrző feladatsor – Általános munkabiztonsági ismeretekhez

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Az Intézményben történt balesetet jelenteni kell az Intézmény vezetőjének.
 - a) Minden esetben
 - b) Csak, ha orvosi beavatkozásra van szükség.
 - c) Ha a sérülés 3 napon túl gyógyuló
- 2) A munkavállaló a munkaterületén köteles...
 - a) A felmerülő nehézségeket önállóan leküzdeni.
 - b) Rendet, tisztaságot és fegyelmet tartani
 - c) A biztonsági berendezéseket javítani
- 3) A munka közben tapasztalt meghibásodásokat, rendellenességeket, veszélyeztetéseket...
 - a) Minden esetben nekünk kell javítanunk.
 - b) Bármilyen apró hiba esetén le kell állítani a munkát.
 - c) Jelentünk kell a munkahelyi vezetőknek, még ha közben el is hárítottuk őket...
- 4) Teher cipelésénél...
 - a) 18 év feletti férfi legfeljebb 50kg tömeget vihet legfeljebb 90m távolságba.
 - b) 18 év feletti nő 40kg tömeget vihet korlátlan távolságba.
 - c) 18 év feletti férfi legfeljebb 20kg tömeget vihet korlátlan távolságba
- 5) Nem bízható meg anyagmozgatási munkával, aki...
 - a) Nem étkezett megfelelően
 - b) A munkavégzéshez alkalmatlan ruházatot, lábbelit vagy ékszert visel.
 - c) Nem rendelkezik munkavédelmi sisakkal
- 6) A vegyi anyagokkal történő munka...
 - a) Mindig tűzveszélyes.
 - b) során, ha szükséges, az anyag bármilyen üvegben tárolható.
 - c) A csomagolási címke és használati útmutató áttanulmányozásával kezdődik.
- 7) Az elektromos hosszabbító, tápkábel...
 - a) Elhelyezése fokozott figyelmet igényel a becsípődés, elnyíródás veszélye miatt
 - b) Ellenálló anyagból készül, és nem igényel nagy odafigyelést.
 - c) Csak védőcsőben vezethető.
- 8) A kétágú létra...
 - a) Mind két ágán egy-egy munkavállaló dolgozhat egyszerre.
 - b) Ágait szétcsúszás ellen biztosítani kell.
 - c) Folyamatos, üzemszerű munkavégzés történhet róla
- 9) Ha valakit áramütés ért...
 - a) De, nincs panasza, akkor minden rendben
 - b) És elvesztette az eszméletét, akkor kell csak orvost hívni.
 - c) Az minden esetben orvosi vizsgálatot igényel.
- 10) Beteg, öreg, túlméretes fák esetében mi a teendő a környezetükben történő közlekedéssel?
 - a) Szeles időben kerülni a környezetüket; oktatni a veszélyeket és a védekezés módját, egészségügyi metszéseket végeztetni.
 - b) Minél gyorsabban kell áthaladni alattuk.
 - c) Folyamatosan résen kell lenni, ha alattuk megyünk át.

Ellenőrző kulcs – Általános munkabiztonsági ismeretekhez

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

2. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marosfa, Bene Ferenc u. 7.
Adószám: 64658771-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

TANULÓ, GYERMEKBALESET ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS

A tanulók felügyeletét ellátó nevelőnek a tanulókat ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullet esetén haladéktalanul meg kell tennie a következő intézkedéseket:

- a) A sérült tanulót/tanulókat elsősegélyben kell részesítenie,
- b) Ha szükséges orvost kell hívnia,
- c) A balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie,
- d) A tanulói balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jeleznie kell az Intézményvezetőnek.

E feladatok ellátásában a tanulóbaleset helyszínén jelenlévő többi iskolai munkavállaló is köteles részt venni.

A balesetet szenvedett gyermeket elsősegélynyújtásban részesítő munkavállaló a sérülttel csak azt teheti, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

Az iskolában történt mindenféle balesetet, sérülést jelenteni kell az Intézményvezetőnek, aki azt vizsgálja. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy hogyan lett volna elkerülhető a baleset. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, hogy mit kell tenni a hasonló balesetek megelőzése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.

TANULÓBALESETEK MEGELŐZÉSE.

19.1.1 Az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megóvásával kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.

19.1.2 A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint ügyeleti beosztásuk ideje alatt kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset-megelőzési szabályokat a tanulókkal betartatni.

19.1.3 A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, illetve tanórán vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra. A tanulókkal közölt balesetvédelmi ismeretek témáját és az ismertetés időpontját az osztálynaplóba be kell jegyezni. A hiányzók későbbi oktatását az adott témakörben pótolni kell. A nevelőnek visszakérdezéssel meg kell győződnie arról, hogy a tanulók elsajátították a szükséges ismereteket.

19.1.4 Az osztályfőnöknek az osztályfőnöki órákon ismertetniük kell a tanulókkal az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes iskolai foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, valamint a különféle iskolai foglalkozásokon tilos és elvárható magatartásformákat.

19.1.5 *Az osztályfőnököknek az osztályfőnöki tanmenetben dokumentálni és feltétlenül foglalkozni kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokkal a következő esetekben:*

- a) A tanév megkezdésekor az első osztályfőnöki órán, melynek során ismertetni kell:
- Iskola környékére vonatkozó közlekedési szabályokat,
 - Házirend balesetvédelmi előírásait,
 - Rendkívüli esemény (baleset, tűzriadó, bombariadó, természeti katasztrófa stb.) bekövetkezésekor szükséges teendőket, a menekülési útvonalakat, a menekülés rendjét,
 - Tanulók kötelelességeit a balesetek megelőzésével kapcsolatban.
- b) Tanulmányi kirándulások, túrák, tábor előtt.
- c) Közhasznú munkavégzés, gyűjtőmunka megkezdése előtt.
- d) A tanév vége a nyári idénybalesetek veszélyeivel.

1. VESZÉLYEZTETÉS

A munkáltatónak nem csak a balesetek és a foglalkozási megbetegedéseket kell kivizsgálni, hanem minden olyan rendellenességet - üzemzavart, veszélyes meghibásodást - amely az egészséget vagy a biztonságot veszélyezteti. A kivizsgálást attól függetlenül kell megtennie, hogy az véletlenül jutott a tudomására, ellenőrzés során tapasztalta, vagy valaki szóban, illetve írásban bejelentette. Az ilyen rendellenességek során intézkedési kötelezettsége van a munkáltatónak, amely a veszély megszüntetésére irányul, de közvetlen veszély esetén a munkavégzést is köteles leállítani. A közvetlen veszély mérlegelését a törvény a munkáltatóra bízta: tűzveszély, elektromos berendezés hibája, de ilyennek tekinthető a védőberendezés, vagy az egyéni védőeszközök működő-képtelensége, vagy hiánya is.

2. KÉPERNYŐS MUNKAHELYEK

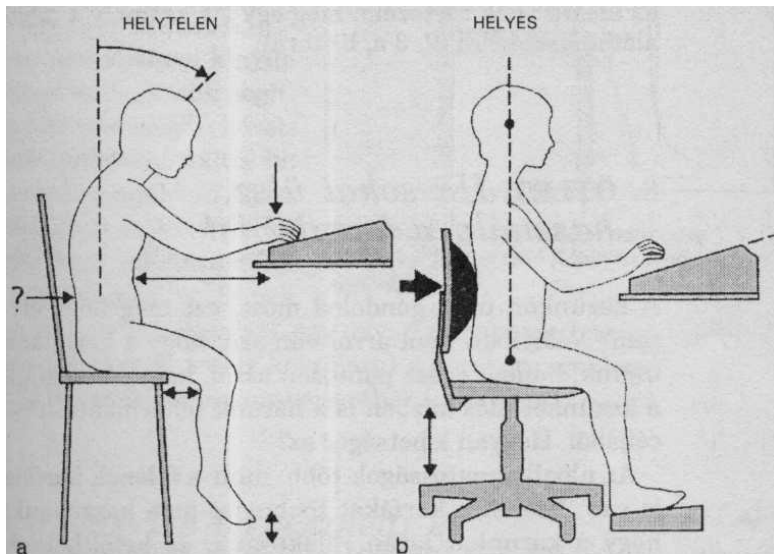
A jó ülőhely kialakításának kulcskérdése, hogy a gerinc megfelelő helyzetben legyen. Ülés közben a testhelyzet megváltoztatásával áthelyezhetjük a terhelést a korábban nem terhelt ízületekre és porckorongokra.

Ha gyakran változtatjuk a testhelyzetünket, akkor a gerincet ért terhelés helye is gyakran változik. A porckorongot így hol elől, hol hátul, hol baloldalt, hol jobboldalt éri a terhelés. A porckorongok, ill. a csigolyák közötti ízületek terhelésének és tehermentesítésének ez a váltakozása rendkívül fontos a porckorongok táplálása szempontjából és egyben előfeltétele azok zavartalan működésének is. A porckorongot a testhelyzet megváltoztatásával tehermentesíthetjük. A mozdulatlan ülés a porckorongok törékenységet idézi elő.

Nagyon fontos, hogy lábunk szabadon mozoghasson, így ennek segítségével akadálytalanul megoldhassuk az egyes gerincszakaszok váltakozó terhelését. Ha sokáig ülünk, figyeljünk arra, hogy térdünk magasabban legyen, mint a medencénk, mert így automatikusan eltűnik a gerinc kellemetlen előredőlése, amely olyan gyakran okoz panaszokat.

Fontos, hogy azokon a széktámlákon, amelyeket állandóan használunk, főleg a hivatalokban, legyen egy elő-boltosodás az ágyéki gerinc területén, ott ahol üléskor is enyhén előredől a gerinc. Ez a támla állítható kell, hogy legyen, hogy mindenki a saját magasságához állíthassa. Az is lehet, hogy egy párnát csúsztatunk az ágyéki gerincszakaszon lévő elődomborodáshoz, s a gerincet ezzel támasztjuk meg. Figyeljünk azonban arra, hogy ez a párna ne legyen túl vastag, mert akkor a gerinc görbületét tovább fokozza, s ezzel többet ártunk, mint használunk. Ez a kiboltosodás pontosan akkora legyen, hogy éppen kiegyenlítse az egyenes gerinccel való támaszkodáskor keletkező üreget. A hát megtámasztása igen fontos, mert ilyenkor a terhelés egy része átvédődik a háttámlára.

Ügyeljünk a helyes székmagasságra.

A csökkentett sugárzású monitorok ugyanis ma már nem jelentenek semmiféle veszélyt. A hatóság munkaidő megállapításakor az vezette a szakembereket, hogy ennél tovább képtelen összpontosítani az ember.

A számítógéppel dolgozók munkakörülményeinek vizsgálatából ugyanakkor már eddig is kiderült, hogy sokan panaszkodnak idegrendszeri kifáradásra, a fájdalomszintet is elérő mozgásszervi betegségekre. Gyakori a derék-, a hát- és a vállfájás. Az egészségügyi problémákat ugyancsak a nem megfelelő bútorzat, a nem elegendő világítás, vagy a rosszul beállított klímaberendezés okozza.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 50/1999-es rendelet szerint a képernyő éles látásához szükséges szemüveggel a munkáltatónak kell ellátnia a munkavállalót. Hogy erre kinek van szüksége, azt szemészeti szakvizsgálatnak kell eldöntenie; a látásvizsgálatra a munkaadók kötelesek elküldeni dolgozóikat.

3. JÁTSZÓTÉRI JÁTÉKOK MŰKÖDTETÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

- Be nem fejezett vagy épp karbantartott eszközt szigorúan zárjuk el a gyermekektől.
- Minden karbantartásról és ellenőrzésről vezessünk naplót. Balesetnél ezekkel lehet bizonyítani, hogy az üzemeltető mindent megtett a veszély elhárítása érdekében.
- A gyártó (forgalmazó) által adott tájékoztatókat (általános terméktájékoztató, szerelési útmutató, ellenőrzési és karbantartási utasítás stb.) az üzemeltetés során be kell tartani.
- Az eszközök ellenőrzését és karbantartását legalább a gyártó utasítása szerinti gyakorisággal kell elvégezni (persze annál sűrűbben is lehet).
- Ha bármikor sérült vagy nem megfelelőképp működő játékot találnak, azt a lehető legrövidebb időn belül meg kell javíttatni, addig pedig el kell zárni a játszóközönség elől.

Ellenőrzések gyakorisága

I. Rendszeres szemrevételezéses ellenőrzés.

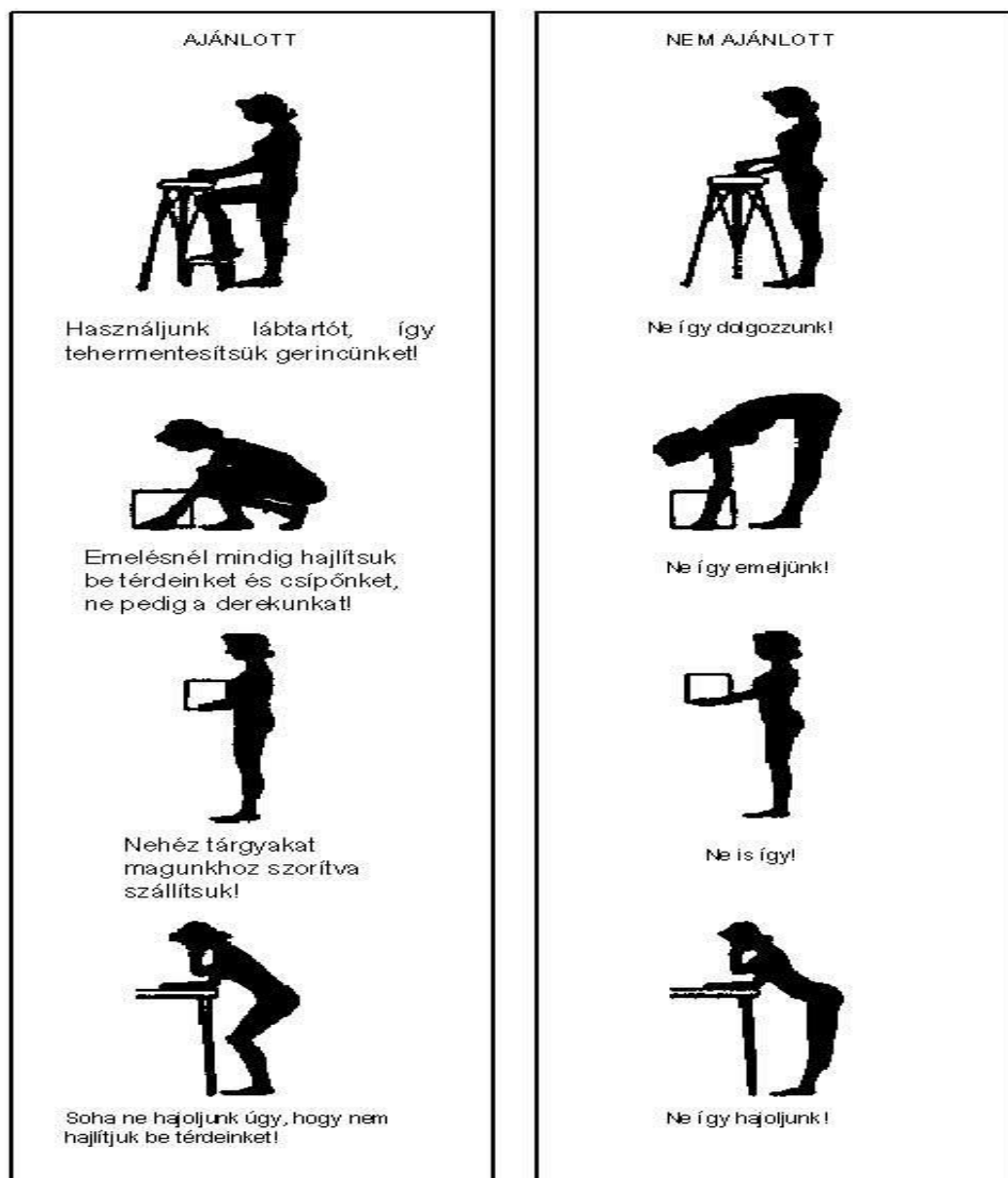
Célja: a nyilvánvaló veszélyforrások ellenőrzése, amelyek a nem rendeltetésszerű használatból, vandalizmusból, vagy az időjárás hatására következtek be.

Különös tekintettel ellenőrizni kell az elemek épségét. Sérült játékot, amelyen az elemek eltörtek, kitöredeztek, meglazultak, szétnyíltak, berepedtek használni nem szabad.

Gyakorisága: Naponta a használat megkezdése előtt, illetve folyamatosan.

Felelős: Karbantartók. Ügyeletes tanárok

4. ÁLLÓ TESTHELYZETBEN VÉGZETT MUNKA, TESTTARTÁSI SZABÁLYAI.

5. SPORTESZKÖZÖK.

A sporteszközök megfelelő állapotát, rögzítettségét a gyerekekre felügyelő tanárnak folyamatosan ellenőrizni kell. A nem megfelelően rögzített eszközök komoly balesetet okozhatnak.

A **Munkabiztonsági utasítás** a Munkavédelmi Törvény 12.§ szerint a munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül. **Betartása kötelező!**

Ellenőrző feladatsor – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Az Intézményben tanuló balesetet jelenteni kell az Intézmény vezetőjének.
 - a) Minden esetben.
 - b) Csak, ha orvosi beavatkozásra van szükség.
 - c) Ha a sérülés súlyos.
- 2) Az igazgatónak azért kell tudnia minden balesetről, mert...
 - a) Statisztikailag fontos.
 - b) Minden baleset okát ki kell vizsgálni és ellenlépéseket kell tenni a veszélyeztetés megszüntetésére
 - c) Ő dönti el kell-e orvost hívni.
- 3) Hosszan tartó ülő munka esetén...
 - a) Keressük meg a legkényelmesebb helyzetet és ebben dolgozunk.
 - b) Mindig tartuk melegen a végtagjainkat.
 - c) Folyamatosan változtassuk a testhelyzetünket, mert ez óvja az ízületeket.
- 4) Ülő munkánál a térd...
 - a) Lehetőleg legyen magasabban, mint a csípő mert így a hát könnyebben tartható egyenesen.
 - b) Legyen alacsonyabban, mint a csípő, mivel ez jót tesz a vérkeringésnek.
 - c) Legyen pont egy szintben a csípővel, mert ez a legkényelmesebb.
- 5) A szék magasságának beállítása azért fontos...
 - a) Mivel így jobban láthatjuk a monitort.
 - b) Így kerülhet megfelelő magasságba a térd a csípőhöz viszonyítva.
 - c) Hogy ne guruljon ki a szék alólunk leülésnél.
- 6) A játszóterek játékait...
 - a) A tanároknak kell javítani.
 - b) A gyerekek csak óráközi szünetben használhatják.
 - c) Az ügyeletes tanárnak kötelessége szemrevételezéssel ellenőrizni.
- 7) A játszóterek játékait...
 - a) Ha nem megfelelő állapotúak le kell zárni a gyerekek elől.
 - b) Bármely korcsoport használhatja.
 - c) Nem kell felügyelni, ha megfelelően lettek telepítve
- 8) Teher emelésekor...
 - a) Tartsuk el magunktól a tárgyakat.
 - b) A tömeget ne derékkal, hanem a térd hajlításával emeljük.
 - c) Robbanékonyan mozogjunk.
- 9) Teher szállításakor...
 - a) Derékból forduljunk, ha irányt kell váltanunk.
 - b) Tartsuk el magunktól a szállítandó tárgyat.
 - c) Tartsuk közel magunkhoz a szállítandó tömeget.
- 10) A sporteszközök használatánál.
 - a) A gyerekekre felügyelő pedagógus a felelős.
 - b) A testnevelő tanárok felelősek.
 - c) Mindig kell, egy karbantartó a használatnál.

Ellenőrző kulcs – Pedagógus, Pedagógiai asszisztens munkakör

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

3. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Irodai dolgozó munkakör

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bene Ferenc u. 7.
Adószám: 64658771-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

12. Képernyő előtti munkahelyek

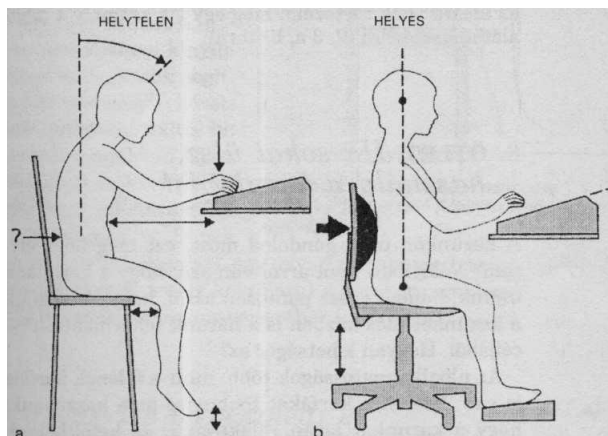
A jó ülőhely kialakításának kulcskérdése, hogy a gerinc megfelelő helyzetben legyen. Ülés közben a testhelyzet megváltoztatásával áthelyezhetjük a terhelést a korábban nem terhelt ízületekre és porckorongokra.

Ha gyakran változtatjuk a testhelyzetünket, akkor a gerincet ért terhelés helye is gyakran változik. A porckorongot így hol elől, hol hátul, hol baloldalt, hol jobboldalt éri a terhelés. A porckorongok, ill. a csigolyák közötti ízületek terhelésének és tehermentesítésének ez a váltakozása rendkívül fontos a porckorongok táplálása szempontjából és egyben előfeltétele azok zavartalan működésének is. A porckorongot a testhelyzet megváltoztatásával tehermentesíthetjük. A mozdulatlan ülés a porckorongok törékenységet idézi elő.

Nagyon fontos, hogy lábunk szabadon mozoghasson, így ennek segítségével akadálytalanul megoldhassuk az egyes gerincszakaszok váltakozó terhelését. Ha sokáig ülünk, figyeljünk arra, hogy térdünk magasabban legyen, mint a medencénk, mert így automatikusan eltűnik a gerinc kellemetlen előre dőlése, amely olyan gyakran okoz panaszokat. A magasan elhelyezkedő térd elősegíti a comb megfelelő vérkeringését és jótékony hatással van a visszerek, vérrögök kialakulásának megelőzésére.

Fontos, hogy azokon a széktámlákon, amelyeket állandóan használunk, főleg a hivatalokban, legyen egy elő-boltosodás az ágyéki gerinc területén, ott ahol üléskor is enyhén előre dől a gerinc. Ez a támla állítható kell, hogy legyen, hogy mindenki a saját magasságához állíthassa. Az is lehet, hogy egy párnát csúsztatunk az ágyéki gerincszakaszon lévő elődomborodáshoz, s a gerincet ezzel támasztjuk meg. Figyeljünk azonban arra, hogy ez a párna ne legyen túl vastag, mert akkor a gerinc görbületét tovább fokozza, s ezzel többet ártunk, mint használunk. Ez a kiboltosodás pontosan akkora legyen, hogy éppen kiegyenlítse az egyenes gerinccel való támaszkodáskor keletkező üreget. A hát megtámasztása igen fontos, mert ilyenkor a terhelés egy része áttevődik a háttámlára.

Ügyeljünk a helyes székmagasságra.

A csökkentett sugárzású monitorok ugyanis ma már nem jelentenek semmiféle veszélyt. A hatóság munkaidő megállapításakor az vezette a szakembereket, hogy ennél tovább képtelen összpontosítani az ember.

A számítógéppel dolgozók munkakörülményeinek vizsgálatából ugyanakkor már eddig is kiderült, hogy sokan panaszkodnak idegrendszeri kifáradásra, a fájdalomszintet is elérő mozgásszervi betegségekre. Gyakori a derék-, a hát- és a vállfájás. Az egészségügyi problémákat ugyancsak a nem megfelelő bútorzat, a nem elegendő világítás, vagy a rosszul beállított klímaberendezés okozza.

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 50/1999-es rendelet szerint a képernyő éles látásához szükséges szemüveggel a munkáltatónak kell ellátnia a munkavállalót. Hogy erre kinek van szüksége, azt szemészeti szakvizsgálatnak kell eldöntenie; a látásvizsgálatra a munkaadók kötelesek elküldeni dolgozóikat.

Képernyő előtti munkahelynek minősül, ahol a dolgozó napi munkaidejéből legalább 4 órát (legfeljebb 6 óra vagy a munkaidő 75%-a lehet) képernyővel dolgozik. Óránként 10 perc szünetet kell tartani a képernyő használatban. A szünetek nem összevonhatóak. Képernyő előtti munkahelyre történő beosztás előtt üzemorvosi előzetes látás vizsgálat szükséges, majd 2 évente, illetőleg panasz esetén azonnal felülvizsgálatra kell, sor kerüljön. Ha szükséges ez üzemorvos a munkavállalót szemészetre utalja be.

BERENDEZÉSEK:

Képernyő nem veszélyeztetheti a dolgozó egészségét. A képernyő kontrasztja állítható kell, legyen, a kép nem vibrálhat. A képernyő elforgatható kell, legyen a kényelmes beállítás lehetősége miatt. A képernyő felületén és a munkaterületen nem lehet tükröződés, reflexió. A billentyűzet dönthető kivitelű kell, legyen, a csukló megtámasztására elegendő hely kell, rendelkezésre álljon. A berendezések, programok jelei, jelzései jól kivehetőek, tartósak kell, legyenek. A Munkaasztal mérete legyen elegendően nagy a rendezett munkavégzés követelményeinek kielégítéséhez. Laptartó eszköz ergonomikus, rögzíthető, állítható legyen. Munkaszék legyen stabil, könnyen mozgatható, ülőmagassága, háttámla magassága és helyzete legyen állítható. Igény szerint a dolgozó igényt tarthat lábtámasz, saroktámasz használatára az ergonomikus testhelyzet kialakításához. A használt program legyen feladatának megfelelő, Magyar helyesírású karakterekkel ellátott. Tartalmazzon magyar nyelvű súgót. Biztosítson munka közben feldolgozható mértékű adatközlést, áramlást.

A **Munkabiztonsági utasítás** a Munkavédelmi Törvény 12.§ szerint a munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül. **Betartása kötelező!**

Ellenőrző feladatsor – Irodai dolgozó munkakör

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Hosszan tartó ülő munka esetén...
 - a) Folyamatosan változtassuk a testhelyzetünket, mert ez óvja az ízületeket.
 - b) Keresünk meg a legkényelmesebb helyzetet és ebben dolgozunk.
 - c) Mindig tartunk melegen a végtagjainkat.
- 2) Ülő munkánál a térd...
 - a) Legyen alacsonyabban, mint a csípő, mivel ez jót tesz a vérkeringésnek.
 - b) Lehetőleg legyen magasabban, mint a csípő mert így a hát könnyebben tartható egyenesen.
 - c) Legyen pont egy szintben a csípővel, mert ez a legkényelmesebb.
- 3) A szék magasságának beállítása azért fontos...
 - a) Hogy ne guruljon ki a szék alólunk leülésnél.
 - b) Mivel így jobban láthatjuk a monitort.
 - c) Így kerülhet megfelelő magasságba a térd a csípőhöz viszonyítva.
- 4) Ülésnél a medence felett elhelyezkedő térd hatására a vérkeringés...
 - a) Nem lesz sem rosszabb, sem jobb
 - b) Romlik, mivel több kanyar van az érrendszerben.
 - c) Javul, mivel a comb, térdhajlat erei szabadon maradnak.
- 5) Amennyiben úgy érezzük, fárasztja szemünket a monitor...
 - a) Ha megszokjuk, majd idővel jobb lesz.
 - b) Panaszainkkal forduljunk az üzemorvoshoz.
 - c) Viseljük napszemüveget munka közben.
- 6) A munkaidő mennyi részét dolgozhatjuk monitor figyelésével egy nap?
 - a) 100%
 - b) 50%
 - c) 75%
- 7) A képernyő és a munkaterület tükröződése...
 - a) Káros, ezért meg kell szüntetni.
 - b) Nem okozhat problémát, nem kell vele foglalkozni.
 - c) Fenn tartja a figyelmet, kerülhető vele a monotonitás.
- 8) A képernyő állíthatósága...
 - a) Nem fontos, mivel a szék magasságával úgy is megfelelő helyzetbe kerül.
 - b) Fontos, mivel ergonómiailag a legkényelmesebb helyzetet tudjuk kialakítani.
 - c) Kényelmes, de a modern monitoroknál már mindegy a nézőpont elhelyezkedése.
- 9) A lábtámasz vagy saroktámasz...
 - a) Kötelező biztosítani, és használni.
 - b) Nem kötelező biztosítani a dolgozó részére.
 - c) Ha a dolgozó igényt tart rá, biztosítani kell.
- 10) Mekkora legyen az asztalon a munkatér...
 - a) Akkora, hely legyen, hogy a szervezett munkavégzés folytatható, a rend pedig tartható legyen.
 - b) Elég, ha elfér a billentyűzet és a monitor, úgy is minden számítógépen van.
 - c) Legyen hely a héten használatba kerülő összes dokumentációnak, és az aktatáskának is.

Ellenőrző kulcs – Irodai dolgozó munkakör

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

4. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bene Jerezs u. 7.
Adószám: 6465871-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

Veszélyforrások

Forgó, mozgó gépek és géprészek veszélyei, repülő, pattanó szilánkok veszélye, éles szélek, sarkok, sorjak mechanikai veszélyei, olaj- és zsírszármazékok bőrre gyakorolt hatásai, területek, ahol elesési, elcsúszási veszély van, zajártalom, áramütés veszélye.

Gázmérgezés gázpalackok kezelése, marási sérülés savak lefejtése során.

Védekezési módok:

Belsőtéri padlózat, padozat csúszás és botlásmentességét, a felületi egyenetlenségek megszüntetésével, a padlózatra, padozatra került szennyezőanyag eltávolításával kell biztosítani. A munkavégzés, során a padlózatra került anyagot legkésőbb a munkaidő végén el kell távolítani. A padlózatra került elcsúszást okozó anyagot és a közlekedési utakra került anyagot, eszközt fel kell takarítani, el kell távolítani. Külsőtéri közlekedési helyeken a felületi egyenetlenségeket meg kell szüntetni, illetve a figyelmet megfelelően fel kell rá hívni, el kell keríteni. Az időjárás hatása miatti csúszásveszélyt elegendő nagyságú terület megfelelő csúszásmentesítésével kell megszüntetni, minimálisra csökkenteni. Az elesést, beesést, elcsúszást okozó veszélyes területet el kell keríteni, az elkerítésre a figyelmet megfelelően fel kell hívni. A munkavégzés ideje alatt zárt, csúszásmentes talpú lábbelit kell viselni, amely nem botlásveszélyes. Azoknak a munkavállalóknak, akiknek védőlábbeli van előírva, az adott tevékenységet csak a védőlábbeliben végezhetik.

Az irritáló, mérgező, maró hatású vegyszereket élelmiszerektől jól elkülönítetten, megjelölve, mechanikai hatásoktól és az időjárás hatásaitól védve, ép csomagoló, tároló anyagban, edényben szabad tárolni. Maró, mérgező hatású szert élelmiszer tárolására gyártott, rendszeresített edényben, anyagban tárolni tilos. Felhasználásukkor, illetve gőzeik, gázai hatásai ellen megfelelő védőeszközökkel, szellőztetéssel kell védekezni.

Az előírt védőfelszereléseket használni kell, megfelelő védőképességükről a munkálatok megkezdése előtt a munkavállalóknak meg kell győződnie.

Gázpalackok, vegyi anyagokkal végzett munka során a Vegyi anyagok kezelésére vonatkozó munkavédelmi utasítást kell betartani.

KLÍMA Szabályok:

A munkahelyen megfelelő klimatikus viszonyokat kell biztosítani a tevékenység és a klimatikus terhelések tulajdonságai figyelembe vételével. A munkaterületen figyelembe kell venni az üvegházhatás következményei és, azokat szükség esetén kompenzálni kell.

Védőitalt kell biztosítani a dolgozónak, amennyiben a munkahely átlag hőmérséklete a munkaidő alatt meghaladja a 24°C vagy külső térben alacsonyabb, mint 4°C, belső térben pedig 10°C. A védőital fogyasztásához poharat kell biztosítani és gondoskodni a megfelelő közegészségügyi viszonyokról. Óránként 5-10 perc pihenőidő biztosítsa előírt.

Melegben a védőital 14-16°C hőmérsékletű alkoholmentes, 4 tömeg %-nál kevesebb cukrot tartalmazó folyadék a dolgozók igénye szerint, de legalább ½ óránként egyszer.

Hidegben a védőital legalább 50°C meleg tea és igény szerint cukor vagy édesítő szer.

Kéziszerszámok biztonságos használata

Kiválasztás.

A munka megkezdése előtt ki kell választani a feladat elvégzéséhez szükséges szerszámot. Elsősorban a célszerűség a biztonságos feladatvégzés és a szerszámkezelés gyakorlottsága legyen a meghatározó szempont. A szerszám állapotát mindig ellenőrizni kell szemrevételezéssel.

Ellenőrzés:

Csak jó állapotban lévő szerszámmal lehet biztonságos munkát végezni ezért a munkavállaló kötelessége a használat előtti ellenőrzés.

Satuba fogott munkadaraboknál a munka megkezdése előtt azokat a szerszámokat, amelyek leeshetnek a munkavégzés során keletkező rázkódás miatt a satupadról el kell távolítani, vagy biztonságos helyre áthelyezni.

Nyelezett kéziszerszámok: A nyél ne legyen repedt, szálkás. A kalapács, szilárdan legyen ékelve a nyélre, és az ütőfelülete ne legyen kiperemesedve. Rideg edzett alkatrészeket, kemény, edzet szerszámokat ütni tilos!

Csavarhúzó: Nyele repedésmentes, éle csorbulás mentes, sarkos kialakítású legyen, mérete feleljen meg a csavarhorony szélességének. A csavarhúzó használat közben a legnagyobb körültekintés esetén is kiugorhat a csavarfej hornyából, ezért kezünket úgy tartsuk, hogy a csavarhúzó ilyen esetben se okozzon sérülést. Veszélyes kisméretű alkatrészt tenyérben tartani és csavarhúzót használni. Csavarhúzáskor kézzel ellen tartani tilos!

Kézi hántoló: Hegye az elvégzendő munka által megengedett mértékben legyen lekerekítve.

Vésőszerszámok, lapos és keresztvágó, pontozó, lyukasztó hossza legalább 150 mm legyen, ütőfelületük ne legyen kiperemesedve, a kiperemesedett részt le kell köszörülni.

Kéziszerszámot, *rajztűt*, csavarhúzót, nadrágszíjba, zsebben tartani tilos!

Villáskulcs: Ellenőrizni kell, hogy nem repedt-e. A villáskulcsot reszeléssel köszörüléssel bővíteni nem szabad. A kulcsnyílást összeütni, szűkítéshez betétet alkalmazni nem szabad. Tilos a csavarkulcsok szárát csővel megtoldani! Hegesztéssel javított csavarkulcsot használni nem szabad.

Reszelő: Nyél nélkül nem használható. A nyél ne legyen repedt, szálkás és szilárdan legyen felerősítve. Tűreszelő használatkor ütközőperemmel ellátott nyelet használjunk.

Kézifűrész: A nyele stabil, biztonságos legyen. A fűrész fogazata az anyaghoz való élezéssel készüljön, hibátlan és éles legyen. A kitört fogat ki kell köszörülni. A munkadarabot biztonságosan kell rögzíteni ügyeljünk arra, hogy a leeső vagy levágott munkadarab se okozzon sérülést. A fűrészelés bekezdésekor és a fűrészlap anyagon való átérésekor a fűrészelési nyomást csökkentjük a kézsérülések elkerülése érdekében.

Park és kertgondozó szerszámok: nyele akác, bükk vagy tölgyfából készüljön. Fontos, hogy a fa száliránya hosszában fusson a nyélen. A szerszámnyelet mindig száraz anyagból készítsük. A készen vásárolt nyél érdekességét célszerű üvegcsereppel vagy csiszolóvászonnal megszüntetni és használatba vételkor szalonnabőrrel áthúzni.

A kapa, ásó, lapát és csákány nyele a túlzott igénybevétel nélkül is megrepedhet. A repedt nyelet ki kell cserélni. Azt drótozással, szigetelőszalaggal történő körbetekeréssel megjavítani nem lehet, mert a tenyér bőrfelületét becsípi. Időközönként ellenőrizni kell a szerszámnyélre erősítését. Az ékeléshez 3 - 4 cm hosszú keményfából készült éket kell használni. Az ékelte nyelű szerszámot hosszabb rövidebb idejű tárolást követően használat előtt célszerű vízben áztatni. A szerszámot nem célszerű a tűző napon hagyni, elég ha úgy szúrjuk a talajba, hogy a nyelezett szerszámfej a földbe kerül. Kézi kasza felerősítésekor, ha azt ékeljük a kaszafejet a talajra helyezve üssük be az éket. Csavarral történő rögzítéskor a csavarfejhez illeszkedő csavarkulcsot használjunk. A kasza vállon történő szállításakor beakadás veszéllyel kell számolni. A kasza fenéséhez csak ép és megfelelő méretű fenőkö használható.

Lejtős területek, árokpártok kézi kaszálása során megcsúszás veszélye áll fenn, ezért a munkavégzés során csúszásgátló talpú gumicsizma használata kötelező.

Gépi üzemű kéziszerszámok

Baleseti veszélyt a viszonylag nagy teljesítményük, a magas fordulatszámból származó mechanikai hatások és az energiaellátásuk (sűrített levegő, elektromos áram) idézhet elő.

- a) Munkát végezni, csak olyan gépi üzemű kéziszerszámmal szabad, amelynek külön indító és leállító kapcsolója (szerkezete) van.
- b) A gép kezelési útmutatóját a kezelő személynek meg kell ismerni, az abban foglaltakat be kell tartani.
- c) Jól olvasható és szabványos adattáblával rendelkezik.
- d) Az állandó használatra kiadott gépi üzemű kéziszerszámokat a munkavállaló minden műszakkezdéskor köteles ellenőrizni.
- e) A hálózatról táplált elektromos kéziszerszámok kábeleit, vezetékeit úgy kell elhelyezni, hogy a munka során azok ne sérüljenek meg, a közlekedést ne akadályozzák, balesetet ne okozzanak.
- f) Sérült, hibás vezetékű és szerelvényű kéziszerszámot használni nem szabad.
- g) Ha a munkavállaló a munkát befejezi, vagy az áramellátás megszűnik, a kéziszerszámot ki kell kapcsolni.

Elektromos kéziszerszámok

- a) Évente kötelező a szerszámok szerelői ellenőrzéssel történő felülvizsgálata!
- b) Kézi-fűrőgép, kézi menetfűrőgép, kézi-köszörű (flex), kézi csavarbehajtó gép, stb.
- c) Lehetnek törpefeszültségűek a feszültség sem a vezetők között, sem a földhöz képest nem haladja meg az 50 voltot.
- d) Ezek a kéziszerszámok csak biztonsági transzformátorról üzemeltethetők. Csatlakozó dugaszoló villájuk olyan kialakítású legyen, hogy a hálózati feszültségre még véletlenül se legyen csatlakoztatható.
- e) A kettős vagy megerősített szigetelésű szerszámok, amelyeknek jele az adattáblán két egymásba rajzolt négyzet nedves, vizes környezetben csak akkor használhatók, ha azokat elválasztó transzformátorról üzemeltetjük. Elválasztó transzformátorról csak egy fogyasztó berendezés üzemelhet.

Elektromos hosszabbító: Csatlakozórész szerelvényei épek és sérülésmentesek legyenek. Mechanikai sérülések ellen védeni kell. Épségét minden használat előtt a munkavállaló köteles ellenőrizni.

Elektromos kézi-fűrőgép: Fúráskor stabil, biztonságos testhelyzet felvétele szükséges. A fűrőszerszámot a szerszámbefogóba (tokmányba) biztonságosan kell rögzíteni. A befogott szerszámnak ütésmentesen kell forogni. Átmérő 10 mm-es szerszám átmérő felett a nagy forgatónyomaték miatt, a kézi-fogantyút is fel kell szerelni. Fúráskor a furat átszakadás pillanatában a hirtelen fellépő csavaró erő az előtoló-erő csökkentésével és kis hátszögű forgácsoló él kialakításával kerülhető el. Sérülést okozhat, ha a megszorult álló fűrőhöz képest a fűrőgéptest fordul el.

A forgács a fűrő hornyait feltöltve és beszorulva fűrőtöréshez vezethet, ezért a fűrő időközönkénti kiemelésével a beszorulás és a folyóforgács képződése is megakadályozható. A fűrési munka befejezése után a fűrőgépet feszültség mentesíteni kell.

Kézi sarokkösörű, flex: Használhatók vas- és acélidomok, hegesztési varratok csiszolására, drótkéfével vagy fiber-tárcsával rozsdátlanításra, köcsiszolásra illetve ezen anyagok darabolására. Ez tűzveszélyes tevékenység a leváló szikrák miatt. Ezért a gyúlékony anyagokat a tevékenység közeléből el kell távolítani vagy nedves ponyvával le kell takarni. A kösörűszerszám felszerelése előtt a gépet a hálózatról a csatlakozó vezeték kihúzásával feszültségmentesíteni kell.

A tárcsát (kösörűkövet) csak olyan fordulatszámú gépre szabad felszerelni, ahol megengedett kerületi sebesség értéket a kő, kösörülés közben nem lépi túl.

Ha a kő vagy a tárcsa a gép magas fordulatszáma következtében túllépné a megengedett kerületi sebesség értéket, a kösörű vagy csiszolókorongot a gépre felszerelni tilos!

Tilos felszerelni a gép adattábláján feltüntetett maximális korongátmérőnél nagyobb korongot. A kösörűszerszám épségét felszerelés előtt ellenőrizni kell.

A szorítótárcsák felületének épek felverődéstől mentesnek kell lenni.

A tárcsaszorító anyát csak a csiszológéphez rendszeresített szerszámmal szabad meghúzni.

A köszörűgépet védőburkolat nélkül használni tilos! Tilos a védőburkolatot csonkítani!

A csiszoló és daraboló tárcsákat minden felszerelés után az üresjáratú géppel próbafutásnak kell alávetni.

A működő gép esetén a korong forgási síkjában személy ne tartózkodjon.

Védőszemüveg, hallásvédő fültek, védőkesztyű használata kötelező! A munkaruha ne legyen műszál alapanyagú, olajjal szennyezett, célszerű bőrkötény használata is.

Csuklókaros lemezolló

Biztosítani kell, hogy a kar felső helyzetében rögzíthető legyen, hogy sem a kar, sem a kés saját súlyánál fogva ne billenessen le.

A késpálya vonala előtt rögzített védőlemezt kell alkalmazni. A védőlemez alatt akkora nyílást szabad csak beállítani, hogy a munkavállaló ujjá a késhez ne férjen hozzá, maximum 8 mm.

A kézi ollón lehetőleg egy munkavállaló dolgozzon. Ha szükség van segítségre az ollót kezelő munkavállaló minden vágás után köteles a kart rögzíteni. A karrögzítést csak akkor szabad oldani amikor a segítő munkavállaló a kezét a géptől már elvette.

A darabolandó és a darabolt anyagok mozgatásához védőkesztyű használata kötelező. Az anyagdarabolás visszafelé ütköztetéssel csak akkor darabolható, ha az ütköztető munkavállaló keze a késtől legalább 150 mm-re van.

A megmunkálendő anyagból származó veszélyek

A megmunkálendő anyag a fizikai, kémiai és egyéb tulajdonságaival gyakorol hatást a munkavállalókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra.

A fizikai tulajdonságok baleseti veszélyforrásként lehetnek jelen vagy idővel megbetegedés forrásai lehetnek:

- Az anyagok felületi kiképzése lehet éles, érdes, hegyes.
- Hőmérséklete magas, fekete meleg, hideg.
- Mérete apró por alakú, lebegő por, nagy kiterjedésű.
- Tömege nehéz.
- Előforduló anyaghiba felületi, rejtett, anyagkifáradás.
- Mozgási energia (szabályosan mozgó, véletlenszerűen mozgó gépelemek tömegek, szerkezetek egyensúlyának megbomlása, dőlése, elcsúszása).

A fenti tulajdonságokból származó veszélyek: vágás, szúrás, égés, légúti ártalom, ütés, beszorulás, felsodródás, behúzás, összenyomódás stb. formájában jelentenek kockázatot a munkavállaló számára.

A veszélyek kockázatok megelőzésének lehetőségei:

- A kézsérülést okozó felületi kiképzés, égés megelőzhető segédeszköz, célszerszám, kesztyű alkalmazásával.
- Szálló por esetén porálarcot kell használni.
- Az anyaghiba jelentősen növeli a megmunkálás során fellépő veszélyeket. Az anyag megmunkálási tulajdonságai a hiba környezetében megváltoznak. Csökken a teherbíró képessége ez kihatással van a megmunkáló szerszámmra.

A megváltozott erőhatás anyag visszavágódást, szerszámtörést idézhet elő.

Ez különösen jelentős a kézi előtolással működtetett megmunkáló gépeknél mint fűrészgépek, gyalugépek, stb.

- Ha a megmunkálás során erőhatások lépnek fel a munkadarabot, vagy a megmunkáló szerszámot biztonságosan és szilárdan kell rögzíteni.

Megmunkáló technológiák és gépei

Forgácsolás

Baleseti veszélyt a forgácsolás mozgásai (szerszám, anyag mozgása), a forgácsolandó anyag jellemzői, annak mérete, a forgácsképződés, hűtő és kenő anyagok okozhatnak.

A forgácsoló megmunkálásnál számolni kell a forgács kirepülésével, szétpattogásával. A védelmet ennek megfelelően kell megválasztani úgy, hogy:

- a forgács a veszélytelen irányban távozhasson,
- védőlemez alkalmazásával a forgács röppálya lehatárolható.

Kerülni kell a folyó-forgács kialakulását. (megelőzhető előtolás megszakítása, forgácsstörő alkalmazása).

A forgács eltávolítására segédeszközt kell használni. Hosszú szűrű ecsetet a forgó forgács feltekeri ezért az balesetveszélyes művelet.

Forgácsot sűrített levegővel eltávolítani, takarítani nem szabad.

Asztali fűrőgép

Az asztali fűrőgépeknél a fűrőorsót és a fűrőkart rugó húzza vissza a felső helyzetébe az egész orsóhosszon. Ha a rugó eltörött és a szerszám nem tér vissza kiindulási alaphelyzetébe a gépen dolgozni nem szabad.

A fűrési munkáknál balesetet okozhat:

- a szerszám,
- a befogó készülék,
- a munkadarab,
- a forgács,
- a meghajtó ékszíj szakadása, ha szíjvédő burkolat nincs a helyén.

A gépen fordulatszámot váltani a szíjáltétel módosításával csak a meghajtomotor feszültségmentes állapotában szabad. Az ékszíjat menet közben áthelyezni tilos!

A fogó szerszám felcsavarhatja a lógó ruhát és haját. Ezért testhez simuló munkaruhát kell viselni, a hosszú haját le kell kötni, karkötő gyűrű, nyaklánc viselése munka közben tilos!

Bekötött, befáslizott kézzel dolgozni nem szabad.

A fűrőgép fűrőtokmánya csak sima forgásfelületű lehet. Ütökéses megmunkálásnál védőharangot kell alkalmazni, amelynek átmérője nagyobb, mint a késtartó szár által leírt kör átmérője.

A munkadarabot biztonságosan kell rögzíteni gépsatuban, prizmán, párhuzamszorítóval vagy fogóval. A rögzítést a forgásiránnyal szemben kell biztosítani. A szakaszos előtolással a folyóforgács képződése elkerülhető. A forgács égési sérüléseket is előidézhet.

Lágy anyagok fűrésakor a leváló anyagrészek rákenődnek a fűrő élére és eltömik a forgácselvezető hornyokat, ezért a fűrőt gyakran ki kell emelni és álló helyzetben megtisztítani a rákenődött anyagrészekről.

Az összefüggő forgácsspirál eltávolítására kampós végű forgácskaparót a töredezett forgács eltávolítására ecsetet kell használni.

Üzemelő gépről a forgácsot kézzel eltávolítani tilos!

A gépet sűrített levegővel takarítani tilos!

Kétkorongos asztali köszörű

A gépet csak megfelelően kioktatott személy kezelheti.

A fő baleseti veszélyt az esetlegesen bekövetkező korongrobbanás okozhatja.

A védőburkolat elsődleges feladata a korongrobbanásból származó balesetek csökkentése, ezért a köszörűgépet védőburkolat nélkül üzemeltetni tilos!

A köszörűkorong burkolata és a kő közötti távolság maximum 7 mm lehet.

A tárgytartó asztal és a kő közötti távolság 1-3 mm lehet. Tárgytartó asztal nélkül köszörülni tilos! A tárgytartó asztal felső síkja a köszörűtengely síkja alatt maximum 3 mm-rel lehet.

Köszörüléskor csak a korong palástján szabad köszörülni.

A korong oldalán végzett köszörülés szabálytalan és tilos!

A gépet minden műszakkezdés előtt feszültségmentes állapotban szemrevételezéssel a korong körbeforgatásával ellenőrizni kell. A korong nem lehet sérült.

A korongot fel kell szabályozni. Ha a korong üt, hibás, csorbult a gépet üzemeltetni nem szabad.

A korongcserét csak azzal megbízott személy végezhet.

Köszörüléskor ne álljunk a korong forgási síkjába.

Köszörüléskor védőszemüveg használata kötelező!

A bekapcsolt gépet felügyelet nélkül hagyni tilos!

Hegesztés

Munkahelyek kialakítása:

A munkahelyen célszerű hegesztési helyet kijelölni és kialakítani, ahol a tűzveszélyes tevékenység folytatható. Különben minden egyes hegesztési tevékenység megkezdéséhez tűzgyújtási engedély kiadása szükséges.

A minimális terület 4 m² (hegesztőfülke).

A megvilágítás legalább 300 lx.

A ívhegesztő munkahelyet fényelnyelő festékekkel bevont falazattal vagy határoló elemekkel kell körülvenni. Az árnyékoló fal alsó széle és padlózat között legalább 150 mm-es légrés legyen a fal magassága legalább 1800 mm.

A fémből készült árnyékoló falat érintésvédelemmel kell ellátni.

Ügyelni kell arra, hogy az ívfény a munkavégzés hatókörzetében tartózkodó személyeket ne veszélyeztesse.

Hegesztéskor megfelelő szellőztetésről kell gondoskodni. A szükséges friss levegő mennyisége ívhegesztésnél kb. 2000 m³/óra/ kg elektróda,

lánghegesztésnél 1200 m³/óra/m³ acetilén.

A gyúlékony éghető anyagot a hegesztés környezetében tartani nem szabad.

A hegesztés helyén tűzoltó készüléket használatra kész állapotban készenlétben kell tartani.

A fekete meleg hegesztett alkatrészek helyét ki kell jelölni.

Hegesztést végezni csak megfelelő szakképesítéssel, érvényes tűzvédelmi szakvizsgával valamint alkalmas munkaegészségügyi minősítéssel lehet.

Lánghegesztés

A baleseti veszélyek az égő gáz tulajdonságaiból, a hegesztő berendezések üzemzavaraiból valamint a hegesztési technológiából származnak.

Hegesztési munkát csak ép állapotban lévő, működőképes berendezéssel szabad végezni.

Hegesztő munkahelyen csak annyi palackot szabad tárolni amennyit éppen használnak.

A palackokat eldőlés, ütődés és hőtől védeni kell.

A disszós gáz-palackot szűrőláng vagy koncentrált hőhatás nem érheti.

A palackot fekvő helyzetben használni tilos!

A dissugáz-palackot gázelvétel közben a függőlegeshez viszonyítva 30° szögnél kisebb szögben megdőteni nem szabad. A palackot 0.5 bar palacknyomásnál kiürítettnek kell tekinteni és a gázelvételt meg kell szüntetni. A megengedett gázelvétel 800 l/óra.

Az oxigénpalackhoz olajos, zsíros kézzel, ruhával hozzá nyúlni, olajos vagy zsíros helyen tárolni tilos!
A palackot 3 bar nyomásnál üresnek kell tekinteni.

A védőkupakokat csak használat közben szabad a palackról levenni.

Az üres palackot ÜRES felirattal kell megjelölni és külön-külön tárolni.

Palackot kézi erővel legfeljebb csak 20 m távolságig sima talajon a talpszélen görgetve, vagy szállítókocsival lehet mozgatni.

Csak a szabványnak megfelelő tömlőket szabad használni. A tömlőket csak szabványos bilincsekkel szabad felerősíteni.

A tömlők esetleges összekötése, toldása menetes szabványos tömlőcsatlakozással lehetséges.

Az acetilén gumitömlő toldó csatlakozó anyagának rezet felhasználni tilos!

A tömlő hossza 5 -10 méter, kivételes esetben 30 méter.

A hegesztő tömlőnek a pisztolytól 5 méteres távolságán belül sértetlennek kell lenni.

A szerelvények szivárgásának ellenőrzésére zsírmentes szappanos víz vagy szivárgásjelző flakonos jelzőfolyadék használható.

A hegesztő pisztolyt a palackra vagy annak szerelvényeire akasztani, égő pisztolyt munka közben letenni nem szabad. Az eldugult pisztolyt csak fűvóka tisztító tüvel szabad tisztítani.

Szemmel láthatóan sérült, deformálódott nyomáscsökkentőt, biztonsági szerelvényt, szivárgó pisztolyt használni tilos!

A hegesztőkészülékek időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezettek.

Lángvágás során a nagymennyiségű szétfröccsenő izzó salak fokozott baleset és tűzveszélyt jelent.

A hegesztés során zárt munkaruha, sapka és az egyéni védőeszközök hegesztőszemüveg, hegesztőkesztyű, bőrkötény lábszárvédő, bakancs használata kötelező!

Ívhegesztés

Fő baleseti veszélyforrásai:

- villamos áramütés,
- az ívfény -és hőhatása,
- gázok, gőzök, füst és porképződés,
- fröcskölés.

Az áramütés elleni védelem kiterjed az áramforrásokra, kábelekre és az elektródafogókra.

Minden hegesztőgépet szabványos érintésvédelemmel kell ellátni.

A hálózatra csatlakoztatás csak érintésvédelmi érrel rendelkező kábelrel történhet.

A hegesztőgép zárlatvédelmére motorvédő kapcsoló, vagy olvadóbiztosító szolgál.

Tartályok belsejében történő ívhegesztésre csak az erre a célra gyártott berendezést szabad használni.

A kábelek toldására csak szabványos kábelcsatlakozót szabad használni.

Sérült szigetelésű munkakábelt használni tilos!

Az elektródafogótól számított 3 m-en belül a hegesztőkábelt toldani, azon javítást végezni tilos!

A munkakábelt tilos a hegesztő teste köré csavarni.

Sérült szigetelésű elektródafogót tilos használni!

Az elektródafogót csak feszültségmentes állapotban szabad cserélni és javítani.

Az elektródafogót tilos a testhez szorítva tartani!

Elektródát cserélni csak hegesztő védőkesztyűben szabad.

Az elektródafogót vízbemártással hűteni nem szabad.

A munka ideiglenes megszakításakor az elektródafogót szigetelőlapra kell helyezni és az elektróda maradékot ki kell venni.

Rövid munkaszünet esetében is az áramforrást ki kell kapcsolni.

Parlagfű allergia felismerése.

A parlagfű pollenje a légutakon keresztül jut kapcsolatba szervezetünkkel. Ennek megfelelően az általa okozott allergia elsősorban szénanáthás és asztmás tüneteket okoz. Mindazonáltal előfordulhatnak ekcémás tünetek is.

A szénanátha tünetei közé tartozik az orrvizketés, szájpada viszketés, tüsszögés, orrfolyás, szemviszketés, könnyezés. Az asztma tünetei lehetnek a köhögés, fulladás, nehézlégzés, elsősorban az éjszakai, hajnali órákban. Amennyiben a fenti tünetek mindeddig nem álltak fenn, továbbá július végén - augusztus elején jelentkeznek és egy hétnél tovább tartanak, légúti allergia valószínűsíthető.

Gyakori, hogy a szénanáthás, asztmás, esetleg ekcémás tüneteket nem csak maga a parlagfű okozza, hanem "besegítenek" neki a keresztallergiát adó növények is: például a fekete üröm, paradicsom, görögdinnye. Ezek olyan ételek, amelyek fehérjéi nagy hasonlóságot mutatnak a parlagfű pollenjének allergénjeivel. Emiatt a parlagfűvön aktiválódott szervezet ugyanolyan védekező reakcióval válaszol rájuk, mint ahogy azt a parlagfűre teszi.

Parlagfüves időszakban a keresztallergének kivül gondot okozhat még a magas hisztamin-tartalmú ételek fogyasztása is. Ilyen étel a füstölt sajtok és az alkoholok többsége, a kagylók, a rákok.

Parlagfű irtás

A parlagfű irtásának két hatékony lehetősége ismert: a fizikai és a vegyszeres irtás. A fizikai megsemmisítés csak a pollenszórás megelőző hónapokban végezhető hatékonyan. Ekkor kell úgy elpusztítani, hogy ne szórhasson virágport, és főként ne érlelhessen termést. Ennek érdekében a fiatal, kikelt növényeket minél előbb tanácsos megsarabolni, majd a talajszinten a gyökérnyaki részt elvágva elpusztítani. Ez a legbiztosabb módszer, mivel a növények nem tudnak újrachajtani. Ha azonban tövet hagyunk, a visszamaradt föld feletti részből új hajtások jelennek meg, amelyek azonnal virágba borulva fokozott intenzitással szórják virágporukat.

Kullancs

A vért adó gazdára hang- és szaginger hatására ejti rá magát. Az emberre kapaszkodott kullancs a ruhán, vagy a bőrön továbbmászik és csak néhány óra múlva kezd vért szívni.

A kullancs csípése többnyire teljesen fájdalomtalan, így észrevétlen marad, mivel a szúr csatornába fecskendezett nyálnak érzéstelenítő hatása van. A fertőzött kullancs nyálmirigyéből a megbetegedést előidéző kórokozók csak a beszúrás követő 4-6 óra múlva, a felesleges vér visszaöklendezésekor kerülnek az emberbe.

Vérszívás után a bőrről magától csak 3-8 nap múlva esik le.

A kullancsok komoly betegségek okozói lehetnek, köztük szerepel az úgynevezett Lyme-kór vagy a Babesia (egysejtű parazita) fertőzés is.

A legritkább és legsúlyosabb kullancs által terjesztett fertőzés a vírusos agyvelő- és agyhártyagyulladás.

Megfelelő öltözéssel, elkerülhető a csípés, egyik legfontosabb tanács, hogy a nadrágot tűrjük be a zokni alá. A felnőttek 70 százaléka a térd alatt gyűjti össze a kullancsokat, amik aztán letről felfelé a legkülönbözőbb helyekre másznak.

Megelőzésükre legfontosabb a bőrbe fúródott kullancs mielőbbi felderítése és eltávolítása, az úgynevezett **kullancsvizit**, illetve **rovarriasztó szerek** használata. Kullancs encephalitis ellen **védőoltás** is rendelkezésre áll.

Kullancsvizit. Ha a bőrünkbe befúródott kullancsot időben felfedezzük és elpusztítjuk, akkor nem kerülhet vírus a szervezetünkbe, ugyanis az állat a vérszívást követően (kb. 4-6 óra múlva) juttatja a kórokozókkal fertőzött nyálát az emberbe. A munkát befejezve vegyük szemügyre gondosan azokat a területeket, elsősorban a hajlatokat és a deréktájékat, ahová a kullancsok előszeretettel befúrják magukat. Mivel felismerésük nehéz - a kifejlett példány vérszívás után is legfeljebb lencsényi anyajegyre hasonlít - ezért figyelmes keresésre van szükség!

A kullancs a bőrből két körmünk közé fogva gyengén csavaró mozdulatokkal óvatosan kihúzható, de csipesz vagy a gyógyszerárakban beszerezhető "Kapiller féle kullancs-kiemelő kanál" segítségével az eltávolítás könnyebb.

Az élő kullancs eltávolításakor annak feje könnyen leszakadhat és a bőrben maradva idegen testként viselkedik, a szálkához hasonlóan gennyedést okozhat. Ennek kezelése orvos feladata lehet. A csípés helye a kullancs eltávolítása után is néha még napokig vörös és viszket.

A különféle **rovarriasztó szerek** (pl. AUTAN ACTIVE, JOHNSON OFF, PROTECT-B, SZUKU, UNISTOP stb.) a kullancsokat a kezelt bőrfelülettől távol tartják, így csípésüket megakadályozzák. A különféle készítmények (aeroszol, krém, folyadék, stift stb.) hatásának ideje a felvitt mennyiségtől függ. A rovarriasztó szerekkel a szabadon hagyott bőrfelületeket kell bekenni, de az aeroszol palackkal a ruházat is kezelhető.

A kullancs encephalitis leghatékonyabb megelőzési módja az aktív **védőoltás**, amely 3 oltásos alapimmunizálásból áll. Az oltást - a megfelelő védettség kialakulása érdekében - ajánlott a hideg évszakban elkezdni. A hosszantartó védettség biztosítása érdekében 3 évenként emlékeztető oltás szükséges.

MOTOROS FÜNYÍRÓK KEZELÉSÉNEK VESZÉLYEI

1) A fűnyírás veszélyforrásai

- **Fizikai munka:** A könnyű és közepesen nehéz fizikai munka egészséges ember számára nem jelent egészségkárosító kockázatot.
- További kockázatot jelent, hogy az ilyen munkák jelentős része a nyári időszakban történik, amikor számolnunk kell az erős napsütés (pl.: napszúrás), a **meleg és a fizikai munka együttes fennállása** miatti fokozott folyadékvesztés okozta megterheléssel, amelynek következményei egyéni egészségi állapottól függően különbözőképpen jelentkezhetnek.
- **Sérülések:** a forgó alkatrészek miatt fennáll a láb, kéz sérülésének veszélye, a vágószerszám alól kövek, vagy más tárgyak repülhetnek szét, ezért a fűnyírást végző feje, illetve szeme is fokozott baleseti veszélynek van kitéve.
- **Zajkibocsátás:** a fűnyíró gépek, fűkaszák zajkibocsátása általában 95-120 dB(A). 85 dB(A) zajszint felett a hallás károsodásával is számolni kell, attól függően, hogy a munkavállaló mennyi ideig van kitéve a zajexpozíciónak. Ez a veszély különösen a 100 dB(A) értéket meghaladó zajszint esetén kifejezett, ezért ezeket a zajokat intenzív zajnak nevezzük.
- A motoros készülékek **egészségkárosító kipufogógázokat** termelnek, ha a motor jár. Ezek a gázok szagtalanok és láthatatlanok lehetnek, ezért sosem szabad zárt, vagy rosszul szellőző helyiségben dolgozni a motoros géppel.

2. A veszélyforrások elleni védekezés

a) Általános megelőző intézkedések

- A fűnyíró első üzembe helyezése előtt figyelmesen át kell olvasni a munkaeszköz teljes használati utasítását, a munkavállalót tájékoztatni kell a munkavégzés szabályairól és a balesetek, egészségkárosodások megelőzésére szolgáló intézkedésekről (pl. egyéni védőeszközök használata).
- A fűnyírót más, nem rendeltetésszerű használatra alkalmazni tilos, nem megengedett.
- Alaposan át kell nézni a nyírni kívánt területet, és el kell távolítani minden követ, ágat, drótot, illetve más baleseti veszélyforrást jelentő idegen testet.
- Használat előtt minden alkalommal ellenőrizni szükséges szemrevételezéssel, hogy a vágószerszám, a rögzítő csavar és az egész vágószerkezet kifogástalan állapotát.
- A gyors haladás növeli a botlás, megcsúszás, stb. miatti sérülések veszélyét.
- A benzinmotoros fűnyírókat biztonsági okokból nem szabad 25°-nál (46.6 %) meredekebb lejtőkön használni. A lejtőkön csak keresztben szabad nyírni, sohasem fel- vagy lefelé, így elkerülhető, hogy elveszítse a munkavállaló az ellenőrzést a fűnyíró felett.
- A feltöltés közben kifolyt üzemanyaggal szennyezett területtől legalább 5 méterre eltávolított helyen indítható be a fűnyíró motorja
- Az üzemelő gép 5 - 10 méteres körzetében illetéktelen személyek (gyerekek) nem tartózkodhatnak, akiknek a sérülését a kaszapenge által kirepített szilárd tárgyak okozhatják.
- A gép üzemanyag tartályának feltöltését csak álló motor mellett szabad elvégezni.
- Járó motor mellett a gép kaszaszerkezete alá nyúlni szigorúan tilos!
- Deformált kaszapengével a gépet üzemeltetni nem szabad.
- Üzemelő gépet felügyelet nélkül hagyni, azon javítást végezni nem szabad.

b) Munkaruházat, egyéni védelem

- A tevékenységhez biztosítani kell munkaruházatot, amely legyen testhezálló, de kényelmes.
- Biztosítani kell továbbá a baleseti veszélyforrások és egészségkárosító kockázatok ellen megfelelő védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket a munkavállaló részére: védősisakot, védőcipőt, védőkesztyűt, védőszemüveget (az arc - és szem védelméhez

elengedhetetlen az arcvédő pajzs és/vagy védőszemüveg használata), hallásvédő eszközt kell biztosítani a fűnyíró gép használati utasításában foglaltak figyelembe vételével (a hallásvédő eszköz biztosításánál figyelembe kell venni a gép által kibocsátott zaj mértékét).

- Hőhullámok idején (hőségriasztással, illetve hőségriadóval járó időszakban) végzett munkánál óránként legalább 5, de legfeljebb 10 perces pihenőidőt szükséges beiktatni, amelyet lehetőleg árnyékos, hűvös helyen kell eltölteni. A dolgozóknak igény szerint 14-16 °C hőmérsékletű ivóvizet vagy ízesített, de alacsony cukortartalmú alkoholmentes italt kell biztosítani, de legalább félóránként.

Bozótívágó

Csak a géphez a kezelési utasítás alapján rendszeresített méretű vágószerkezeteket szabad felszerelni.

Sérült, hibás szereléssel, hevederezettel dolgozni nem szabad.

Az üzemelő gép 5 - 10 méteres körzetében illetéktelen személyek (gyerekek) nem tartózkodhatnak. A gépet üzemeltetni csak munkaruhában és zárt orrú munkacipőben szabad.

Egyéni védőeszközként arcvédő, védőkesztyű, hallásvédő fültek és ha a fej sérülésével is kell számolni (fák alatt végzett munka) védősisak használata kötelező!

Üzemelő gépet felügyelet nélkül hagyni, azon javítást végezni nem szabad.

Földmunka

- A mélyépítés biztonságtechnikai és egészségvédelmi követelményeinek meghatározásához elengedhetetlen a geológiai, hidrológiai és talajmechanikai vizsgálat. A vizsgálat során meg kell állapítani a földmunka során érintett talajrétegeket, a talajvíz viszonyokat.
- A talajvizsgálatok általában fűréssal vett minták laboratóriumi vizsgálatát jelentik, ennek eredményei szerint kell megállapítani a földfal megtámasztásának, illetve a munkaárok (munkagödör) kialakításának módját. Ha ilyen **vizsgálat nem előzi meg a földmunkát, akkor az árok kialakításánál laza talajt kell feltételezni**. Ebben az esetben függőleges falú árok mélysége legfeljebb **0,8 m** lehet dúcolat alkalmazása nélkül. Ennél **mélyebb árok, vagy gödör csakis dúcolattal megtámasztott oldalfalú** lehet.
- Lényeges szempont még a munkaárok kialakításánál az is, hogy hol helyezkedik el. Közút mellett lévő ároknál, vagy olyan esetben, amikor a kiemelt földet csak az árok szélén lehet elhelyezni, illetve az árok mellett, a mélységével egyenlő szélességű sáv bármilyen megterhelése esetén mindenképpen dúcolni kell az árkot. A közlekedésből adódó dinamikus hatás, vagy a kiemelt föld által okozott terhelés ugyanis károsan befolyásolhatja a földfal állékonyságát.
- A beesés elleni védekezés vagy védőkorláttal, vagy jelzőkorláttal biztosítható. Védőkorlátot kell biztosítani munkagödörnél, munkaároknál csak lakott területen belül, 1,25 m-t meghaladó mélységnél, egyéb esetekben 0,25 m-nél nagyobb mélység esetén jelzőkorlátot kell alkalmazni. A védőkorlát és a jelzőkorlát kialakítása a magasban való munkavégzésnél alkalmazottak azonos.

Szakadólapnak nevezzük a munkagödör mélységével azonos szélességű sávot a munkagödör szélétől a terepszinten mérve. Ez az a terület, amelyenél fennáll a leomlás veszélye, tehát "leszakadhat". A szakadólap csak olyan mértékben használható, amíg a partfal állékonysága nincs veszélyeztetve. Terhelés szempontjából a beomlás ellen nem biztosított perem szélétől számított megközelíthetőségi távolság meghatározásáért a munkáltató (műszaki személyzet bevonásával) felelős. Ez a távolság a partfal anyagától, magasságától, dőlésszögétől, szilárdsági és egyéb tulajdonságaitól függően határozandó meg, de a felső szint peremének élétől **2 m-nél kevesebb nem lehet**. A megadott távolságot el kell határolni, például megfelelő méretű szegélygerendával.

Ha az akna mélysége a 2 métert meghaladja a munkavégzéshez két fő munkavállaló szükséges. Az aknába lemenni csak felcsatolt biztosító kötéllal, test-hevederezettel szabad, ha előtte meggyőződtek arról, hogy az aknában veszélyes gázok, anyagok nincsenek jelen.

A munkavégzés teljes időtartama alatt a figyelő személynek az akna bejárata előtt kell tartózkodni és az aknában dolgozó személlyel folyamatosan kapcsolatot kell tartania, hogy veszély esetén a legrövidebb idő alatt a szükséges segítséget biztosítani tudja. Szűk, veszélyes térbe, amelynek gyors elhagyása akadályokba ütközhet munkát végezni, csak Beszállási engedéllyel szabad!

Magasban ideiglenesen végzett munka

- Közvetlenül a munkavégzés helye mellett vagy alatt - függetlenül a szintkülönbségtől - olyan anyag van, ahol fennáll a belefulladás veszélye;
- A munkaeszköz kiszolgálása a talajhoz képest 1 m-nél magasabb dobogóról, állványról vagy emelvényről történik;
- A biztonsági és ergonómiai feltételeket kielégítő munkahely 2 m felett helyezkedik el.

Ha a tetőszerkezet magassága eléri a 2 métert és hajlásszöge 20° felett van a munkavégzés alapfeltétele a leesés elleni védelem biztosítása, amelyet védőkorláttal vagy egyéni védőeszközökkel kell biztosítani.

Biztonsági hevederzet, munkaöv, biztosítókötél, csúszásmentes talpú munkacipő, védősisak használata kötelező.

A biztonsági kötélzetet olyan helyre kell rögzíteni, amely az esetleges lezuhanásból adódó erőhatás felvételére alkalmas.

Tetőszerkezeten, ha annak hajlásszöge 45° foknál nagyobb, vagy jeges - havas - csúszós legalább két személy végezheti a munkát együttesen.

1000 V feszültségű szabadvezetékét megközelíteni maximum 1 méterre szabad. Ha ez nem lehetséges a vezeték feszültségmentesítését el kell végeztetni.

❶ Ha a munkafelület lejtése kisebb, mint 20° és a munkaterület veszélyes peremtől mért távolsága nagyobb, mint 2m, akkor jelzőkorlát felállítása elégséges, amennyiben nincs elcsúszás veszély. (Munkafelület $<20^\circ$)

❷ Ha a munkafelület lejtése kisebb, mint 45° , valamint nagyobb, de legalább 20° , akkor műszaki megoldással védelmet nyújtó berendezés használata szükséges, de kollektív védelem kialakítását kell előnyben részesíteni az egyéni védőeszközökkel szemben. ($20^\circ \leq$ Munkafelület $<45^\circ$)

❸ Ha a munkafelület nagyobb, de legalább 45° , akkor rögzített munkaülés használata kötelező. (Munkafelület $\geq 45^\circ$)

Villanszerelő esetén fellépő veszélyek

Villamos áramütés veszélye, kéz és más testrész mechanikai sérülésének veszélye, leesés veszélye.

Csak száraz környezetben lévő gépen, készüléken, és csak a szükséges esetben és ideig szabad feszültség alatti készülékben méréseket végezni. Minden más esetben csak a berendezés, gép feszültségmentesítése után szabad rajta munkát végezni, illetve intézkedni kell a szerelési munkahely megfelelő vízmentesítéséről. A munka megkezdése előtt minden esetben megtekintéssel ellenőrizni kell a munkához használt szerszám szigetelését, hogy biztonságosan végezhető-e vele a munka, valamint a padozat, állványzatbillenés-, csúszásmentességét, illetve rögzítettségét. Csak teljesen ép szigetelésű, a vonatkozó szabványoknak megfelelő eszközzel, szerszámmal szabad mérést, munkát végezni. Csavarhúzót használni, csak a szerelni kívánt alkatrész szilárd helyen való megtámasztás után szabad. Kétágú létrát, vagy más erre a célra használt eszközt használata előtt ellenőrizni kell. Forgó, mozgó alkatrésztű berendezést burkolatának eltávolítása után fokozott körültekintés, óvatosság mellett és csak szükséges ideig szabad működtetni. A szükséges egyéni védőeszközöket használni kell. A munkákat zárt ruházatban, körültekintően és megfontoltan kell végezni.

A Játzótéri eszközök karbantartása, javítása során elvégzendő feladatok követelményei

MSZ EN 1176-1:1999 6.4 szerint.

Fa szerkezetű játékok és elemeik:

- A szerkezeti elemeken keletkezett 3-4 mm-nél nagyobb repedéseket, kitöredezettségeket műfával, tapasztalással meg kell szüntetni.
- A felületkezelés hiányossága, kopása esetén azt pótolni kell, az itt használt favédő szerek, festékek legyenek környezetbarát anyagok. Nem használható fel olyan anyag amelynél a veszélyre utaló jelzés:
 - R 21 Bőrrel érintkezve ártalmas.

- R 24, R27 Bőrrel érintkezve mérgező, nagyon mérgező.
- R 38 Bőrizgató hatású.
- R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat.
- R 20/21 Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmas.
- R 36/37/38 Szem és bőrizgató és izgatja a légutakat.
- Szálkásodás, kitöredezett elemek esetén megengedett a keresztmetszet csökkentésével járó felületi csiszolás. A javítás után minden esetben vizsgálni kell a szerkezet szilárdságát és stabilitását.
- Az elrepedt, vagy részben eltört elemek cseréjéről azonnal gondoskodni kell, a játék használatát a kijavításig meg kell akadályozni.
- Az elhasználódott, öregedett, sérült szerkezeti elemek cseréjét csak azonos méretű, anyagú és szerkezeti szilárdságú elemmel szabad cserélni.

Fémszerkezetű játékok és szerkezeti elemek:

- A hegesztett vázszerkezeteken észlelt repedéseket azonnal ki kell javítani a varrat lecsiszolásával és újrahegesztésével.
- A cserére szoruló fémszerkezeti elem méretében és szilárdságában feleljen meg az eredeti elem követelményeinek, vagy a gyártó előírásainak.
- A javítás után a hegesztési varratokat mázolóssal korrózió ellen védeni kell.
- A felépítményekhez kapcsolódó elemek kötéseit rendszeresen ellenőrizni kell, a meglazult kötéseket után-húzással elő kell feszíteni.
- A mázolóshoz nem használható fel olyan anyag amelynél a veszélyre utaló jelzés:
 - R 21 Bőrrel érintkezve ártalmas.
 - R 24, R27 Bőrrel érintkezve mérgező, nagyon mérgező.
 - R 38 Bőrizgató hatású.
 - R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat.
 - R 20/21 Belélegezve és bőrrel érintkezve ártalmas.
 - R 36/37/38 Szem és bőrizgató és izgatja a légutakat.
- Az eszközökön kiálló szögek, szabadon kiemelkedő sodronykötélvégek hegyes éles részek nincsenek megengedve. Az érdes felületek nem jelenthetnek sérülésveszélyt.
- Csavaranyák és csavarfejek maximum 8 mm-t állhatnak ki, sorja mentesek, lekerekítettek legyenek. A hegesztési varrat felülete sima legyen. A játszótéri eszköz minden hozzáférhető részén az éles részeket le kell kerekíteni.
- Ütéscsillapító talaj kialakítása szükséges, ha az eszköz magassága nagyobb vagy egyenlő 600 mm.
- Talajanyag legalább: gyepe felsőtalaj, vagy homok, ahol a legkisebb rétegvastagság 300 mm.

A **Munkabiztonsági utasítás** a Munkavédelmi Törvény 12.§ szerint a munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül. **Betartása kötelező!**

Ellenőrző feladatsor – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör

Név: **Aláírás:**

Dátum: **Teljesítmény (%):**

- 1) Mikor kell védőital, meleg esetén?
 - a) Amennyiben a munkaidőben az átlaghőmérséklet meghaladja a 24°C fokot.
 - b) Ha a dolgozónak nagyon melege van.
 - c) Nem kell.
- 2) Mikor kell védőital, hideg esetén?
 - a) Nem kell.
 - b) Amennyiben a munkaidőben az átlaghőmérséklet meghaladj, kültéren a 4°C, beltérben a 10°C értéket.
 - c) Ha nincs megfelelő munkaruházat.
- 3) A szerszám nyele...
 - a) Legyen élénk színűre festve.
 - b) Mindig egy irányban álljon a többi szerszám nyelével.
 - c) Ne legyen repedt, szálkás.
- 4) Kisméretű csavart, eszközt kézben, tenyérben tartva csavarozni, feszíteni...
 - a) Csak, ha a fogás megfelelően stabil és biztos.
 - b) Soha nem szabad.
 - c) Csak védőkesztyűben.
- 5) Elektromos kéziszerszám felülvizsgálata...
 - a) Amennyiben meghibásodik, csak akkor szükséges.
 - b) Csak, ha telephelyen kívül kerül használatra.
 - c) Évente szerelői ellenőrzéssel.
- 6) Kézi sarokkösörű használatánál szükséges egyéni védőeszközök...
 - a) Védőszemüveg, hallásvédő fültok, védőkesztyű.
 - b) Csúszásmentes talpú cipő.
 - c) Megfelelő munkaruha.
- 7) Fűnyírógép használata lejtőn SZABÁLYTALAN...
 - a) Ha a lejtőre merőleges irányban (keresztbe) toljuk a gépet.
 - b) Ha a lejtő meredeksége kevesebb, mint 25°.
 - c) Amennyiben a lejtővel párhuzamosan, vagy 25° meredekebb lejtőn nyírjuk a fűvet.
- 8) Illetéktelen személy a működő fűnyíró közelében...
 - a) 5-10 méteren belül senki nem tartózkodhat.
 - b) Akkor tartózkodhat, ha biztosan nem érhet a géphez.
 - c) Tartózkodhat, ha sík terepen működtetjük a gépet.
- 9) Védőkorlát, jelzőkorlát állítása munkaárok-nál, munkagödör-nél lakott területen...
 - a) Ha a mélységük nagyobb, mint 0,25m akkor jelzőkorlát kell.
 - b) Csak abban az esetben szükséges, ha nincs felügyelet.
 - c) Ha a mélységük nagyobb 1,25m-nél, védőkorlát, 0,25m-1,25m között jelzőkorlát szükséges.
- 10) Fából készült játszóter-i eszközön, a használat során keletkezett repedést, ha nagyobb 3-4mm-nél, akkor...
 - a) Ne legyen szálkás a széle, így azt le kell csiszolni.
 - b) A repedést tömíteni, megszüntetni szükséges.
 - c) Az eszköz menthetetlen, meg kell szüntetni.

Ellenőrző kulcs – Karbantartó, Kertész, Udvaros munkakör

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – B
- 5) – C
- 6) – A
- 7) – C
- 8) – A
- 9) – C
- 10) – B

5. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Takarító munkakör

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bene József u. 7.
Adószám: 64658771-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

Ha a külső léghőmérséklet fagypont közeli a szabadtéren lévő lépcsőket, közlekedési utakat tilos felmosással takarítani!

Létrá

A támasztólétrá vége legalább 1.0 méterrel nyúljon a kilépőszint fölé, és hossza legfeljebb 6.0 méter legyen. A könnyűfémből készült kitolható támasztólétrát 6.0 méter hosszúság felett is lehet használni, ha a gyártó vagy a forgalmazó a megfelelőségét tanúsítja vagy tanúsíttatja.

A támasztólétrát a vízszinteshez viszonyított 700-nál kisebb szögben felállítani nem szabad.

A támasztólétrán tartósan munkát végezni nem szabad. A kétágú létrákon - szétcsúsztatás megakadályozására - mindkét ágon rögzített és az igénybevételnek megfelelően méretezett kötőelemet (láncot) kell alkalmazni. A támasztó létra lábait stabilan rögzíteni kell a biztonságos tartózkodáshoz.

A kétágú látra hossza legfeljebb 5.0 méter lehet. A kétágú létrán csak egy munkavállaló tartózkodhat. A létrát legfeljebb 10 kg súlyú anyaggal szabad terhelni.

Takarítás során, ha olyan magasságban kell munkát végezni, amely a talajról biztonságosan nem érhető el (ablaktisztítás, polcok, szekrények felső része) akkor ehhez megfelelő létrát kell használni. Célszerű a kétágú létra használat. Használat előtt ellenőrizni kell az állapotát.

A létra szára nem lehet repedt, törött, lépcsőfok hiányos, fémlétra deformálódott. Ellenőrizni kell a csuklópánt állapotát és a szétcsúsztatás megakadályozó lánc, szíj meglétét.

A létrát csak stabil vízszintes felületen szabad felállítani.

A létrára csak egy személy mehet fel. Tilos a létrára felmenni papucsban és magas-sarkú cipőben! A létrán biztonságosan helyezkedjünk el, ügyeljünk a súlypontunk helyzetére. A létra szárain csak úgy mehetünk át egyik oldalról a másikra, ha közben lejtöttünk a talajra.

Létrára legfeljebb: 10kg teher vihető fel.

A létra el- és szétcsúsztatás ellen legyen védett. Görgős-, kerekes létrát csak kirögzítést követően lehet használni. Létra foka, szárai nem lehetnek sérültek, deformáltak!

Csak olyan, fémből készült egy-, illetve többrészes összecsatolható létrát, fellépőt, pódiumlétrát szabad használni, amely bepattanó könyök vagy más rögzítéssel, elcsúszás elleni védelemmel ellátott talppal készült, és sem a létra foka, sem egyéb része nincs meggörbülve.

Görgővel, kerékkel ellátott létrát, fellépőt, pódiumlétrát csak elmozdulás ellen rögzített, illetve biztosított állapotban szabad használni.

A létrát úgy kell felállítani, hogy az a használat alatt stabil legyen. A hordozható létrák lábait tartós, erős,

megfelelő méretű szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak. A támasztó, illetve függesztett létrákat - a kötélletrák kivételével - elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.

A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétcsúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétcsúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.

A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.

A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (többtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A vontatható létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.

A létrát csak úgy lehet használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.

Nyílászárók tisztítása

A nyílászárók tisztításakor ügyelni kell, hogy a munka elvégzéséhez megfelelő tér álljon rendelkezésre. Az ajtó és ablakszárnyak akaratlan becsukódás, illetve kinyílás ellen rögzítve legyenek, függetlenül attól, hogy vízszintes vagy függőleges tengelyű a csuklópántjai.

Az üvegfelületek tisztítása előtt meg kell győződni, hogy repedés nincs-e a tisztítandó felületen. Csak olyan nyílászáró tisztítását szabad megkezdeni, amelynek csuklópántjai és üvegfelülete megfelelően épek.

Emeleti ablak tisztításakor biztonsági hevederzet használata kötelező, a biztonsági kötelet fémszerkezethez kell rögzíteni. Tilos a biztonsági kötelet az ablaktokhoz rögzíteni! Talajról, segédeszköz nélkül el nem érhető ablakok tisztítását minimum két fő végezheti.

Külső üvegfelület a helyiség belsejéből csak akkor tisztítható, ha az kihajolás nélkül, biztonságosan elvégezhető.

Asztalról, székről, szükségeszközökről ablak nem tisztítható.

Külső üvegfelület a helyiség belsejéből csak akkor tisztítható, ha az kihajolás nélkül, biztonságosan elérhető.

Amennyiben a helyiségből nem lehet az üvegfelületet megtisztítani, akkor a munkát végző személyt munkaövvel kell ellátni, amelyet a helyiség belsejében oly módon kell rögzíteni, hogy az esetleg kizuhanó személy súlyát a rögzítés biztosan viselni tudja és így becsatolt munkaövvel léphet ki a párkányra.

Teljes testhevederzet kötélzete nem rögzíthető az ablak keretéhez vagy összekötő elemhez.

Ha az ablak, illetve nyílászáró külső felülete nem tisztítható, akkor csak alpintechnikai módszerrel vagy e célra készített berendezésből végezhető el a tisztítás.

A nyílászáró tisztítását csak megfelelő kétágú, többcélú-, vagy pódiumlétra, illetve fellépőről szabad végezni. Az előbbieket helyett asztalból, székből, ládából összeállított állványról a munkavégzés tilos!

A tisztítási műveletek során használt tisztító palackokból eltávozó permet szembe, légutakba ne kerüljön. E palackokat hőszigetelésnek kitett helyen tárolni tilos!

Kétrétegű, egyesített szárnyú vagy kétrétegű tisztító szárnyas ablakok tisztításakor a szükség szerinti alátámasztásról gondoskodni kell.

Szellőzőkkel ellátott ablakok tisztítását megelőzően a ventilátor csatlakozó villásdugóját a dugaszoló aljzatból ki kell húzni és a munkát csak a ventilátor lapátkereke forgásának befejeződése után szabad megkezdeni.

3 méternél magasabban lévő ablakszerkezetek tisztítását sem támasztó, sem kétágú létráról elvégezni nem szabad.

Elektromos szerelvények, készülékek

A készülékeket tisztítás előtt áramtalanítani kell.

Felmelegedett lámpaburát, izzót, elektromos szerelvényeket vizes ronggyal tisztítani tilos!

Elektromos berendezéseken javítást csak villamos szakember végezhet!

Megengedett a kismegszakító visszakapcsolása valamint izzócsere.

Porszívó használata

A háztartási porszívó porzsákját cserélni csak a készülék csatlakozó zsinórjának fali-aljzatból történt kihúzása után szabad elvégezni. Tilos a porszívót törött vagy hiányos burkolattal üzemeltetni! A padozat nedves takarítását csak nedvesen tisztító készülékkel a használati utasításában leírtak betartásával szabad üzemeltetni.

Mosógépek, centrifugák

A mosógép olyan berendezés, amely a tisztítás céljából belehelyezett textíliát mechanikai, hő, kémiai és időhatás folytán tisztára mossa.

Automata mosógépet csak védőföldeléssel ellátott dugaszolóaljzathoz szabad üzemeltetni.

A mosógépbe csak az engedélyezett mennyiségű ruhaanyag tölthető be.

Bekapcsolás előtt ellenőrizni kell a vízvezetési csatlakozások épségét, mosólág elvezető állapotát, valamint a mosógépajtó zárszerkezetének üzembiztonságát. A gép környezetét állandóan tisztán kell tartani. A padozatra szétszóródott mosószert és egyéb anyagokat erős vízsugárral el kell távolítani vagy fel kell mosni. A gépen lévő szűrő tisztítását, cseréjét csak a gép feszültségmentes kikapcsolt állapota után szabad végrehajtani.

Centrifuga, mosógép forgó dobjába kézzel vagy segédeszközzel benyúlni tilos!

A szennyes ruhával érintkező dolgozóknak a mosóhelyiségben étkezni nem szabad, a munka befejezése után fertőtlenítő oldattal kézmosást kell végezni.

Takarító munkakör legfőbb veszélyforrásai:

Veszélyforrások	Előfordulása	Védelem módja:
Fizikai veszélyforrások		
Zúzóveszély	Anyagmozgatás, mozgatott nyílászáró	Munkacipő, kellő figyelem
Vágás, szúrás veszély	Törött üveg, szálkás felület	Kellő figyelem, védőkesztyű
Csúszás, elcsúszás	Nedves padozat. Folyadék kifröccsenése, kifolyása	Munkaszervezés, munkacipő, kellő figyelem
Leeső tárgy	Takarítóeszköz, berendezési tárgy	Munkacipő, kellő figyelem
Levegő áramlása	Huzathatás	Munkaszervezés, fűldugó
Villamos szerkezetek üzemszerűen feszültség alatt nem álló részeinek érintésével járó munka	Takarítógépek használata, elektromos szerelvények takarítása	Kellő figyelem, technológia betartása
Szintkülönbség	Létrán végzett munka	Munkacipő, kellő figyelem
Vegyi anyagok		
Ártalmas Xn Hypo	Belégzés: takarítás	Hatékony szellőztetés
Ártalmas Xn Hypo	Belégzés, bőrrel való érintkezés	Védőkesztyű, kézvédő-krém
Maró C Sósav takarítás	Belégzés, bőrrel való érintkezés, szembe fröccsenés.	Hatékony szellőztetés, védőkesztyű, védőszemüveg, arcvédő
Ingerlő Xi takarítás	Légutak, nyálkahártya, bőr, szem irritáció	Hatékony szellőztetés
Fiziológia, ergonómiai kóroki tényezők		
Közepesen nehéz munka	Munkavégzésből adódó megterhelés	Munkaszervezés, kellő figyelem, gyakorlat
Hátsérülés kockázata	Anyagmozgatás	Munkaszervezés

5.4 Tisztítószerkezelése, tárolása

A tisztítószerkezelése használata előtt mindig el kell olvasni a használati utasítást.

Csak olyan vegyi anyagot szabad tárolni és felhasználni, amelynek eredete, tartalma, lejárati időpontja, legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonságai, rendeltetése és felhasználásának módja egyértelműen megállapítható. Ezt a célt rendszerint a címke biztosítja. Olyan vegyi anyagot, amelynek címkéje vagy feliratozása hiányzik, sérült vagy olvashatatlan tárolni és felhasználni nem szabad. Az anyagokat az eredeti tárolóedényben kell tárolni.

Hypo és sósav együtt használata, összeöntése tilos (klór gáz keletkezése miatt)! Ha ezek kézre kerülnének, bőséges ivóvíz minőségű vízzel le kell mosni.

WC savazásakor védőkesztyű, arcvédő (szemüveg), használata kötelező!

A gyúlékony anyaggal végzett mosás, ruhatisztítás nagyon veszélyes, lehetőleg kerüljük. Szellőztetéssel el kell kerülni, hogy a gyúlékony anyag felrobbanjon, nyílt láng használata tilos!

A vegyszerrel tisztított ruhát nem szabad zárt térben szárítani, mivel a párolgó anyagok könnyen mérgezéshez vagy egészségkárosodáshoz vezetnek.

A szennyezett, gyúlékony folyadékot, oldószert nem szabad a lefolyóba vagy a WC-be önteni.

A mosószerkezelés, lúgok és a savak, maró anyagok használatakor a kezét műanyag kesztyűvel védjük, illetve ügyeljünk arra, hogy a folyékony vegyszer ne fröccsenjen a szembe.

Tisztításra, fertőtlenítésre kizárólag az Országos Tisztifőorvosi Hivatal által minősített, engedélyezett tisztító-, fertőtlenítő szerkezelések használhatók fel. A tisztító-, fertőtlenítő szerkezeléseket eredeti csomagolásban, felirattal ellátva, külön helyiségben (fülkében) kell tárolni.

Vegyi anyagok kezelése, tárolása

- h) A vegyi anyagok használata előtt mindig el kell olvasni a használati utasítást, címkét, "R" (Kockázatok) és "S" (Védelmi intézkedések) mondatokat.
- i) Csak olyan vegyi anyagot szabad tárolni és felhasználni, amelynek eredete, tartalma, lejárati időpontja, legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonságai, rendeltetése és felhasználásának módja egyértelműen megállapítható. Olyan vegyi anyagot, amelynek címkéje vagy feliratozása hiányzik, sérült vagy olvashatatlan tárolni és felhasználni nem szabad.
- j) A lejárt vagy visszamaradt vegyi anyagokat a környezetet és az érintett személyeket nem károsító módon a **Biztonsági Adatlap** előírása szerint meg kell semmisíteni, vagy veszélyes hulladékként átmenetileg tárolni.
- k) Az anyagokat az eredeti tárolóedényben kell tárolni. Ha az edény tartalmának csak egy részét használjuk fel és nem tilos a felnyitott edény visszazárása, megbízható zárásról kell gondoskodni.
- l) Az anyagokat beérkezésük, illetve lejárati időpontjuk sorrendjében kell felhasználni. A lejárt vagy visszamaradt vegyi anyagot a környezetet és az érintett személyeket nem károsító módon meg kell semmisíteni.
- m) A munkahelyeken legfeljebb csak egy műszak alatt felhasználandó anyagot szabad tárolni.
- n) A raktárban a vegyi anyagokat fajtánként és jellegük szerint csoportosítva
- o) különállóan kell elhelyezni. A raktár kialakítása feleljen meg az ott tárolt anyagoknak és tulajdonságaiknak.
- p) Vegyi anyagok kezelésével raktározásával csak 18 évnél idősebb, vizsgázott, illetve kioktatott személyt szabad megbízni.
- q) A vegyi anyagok okozta szennyeződések a lehető legrövidebb idő alatt el kell távolítani. Ha szükséges közömbösítésükről is gondoskodni kell.
- r) A munkavégzés során az adott technológiához előírt védőfelszerelések használata kötelező!
- s) Ha szükséges, **mentőket** kell hívni (**104**), az anyag címkéjét, dobozát be kell mutatni

Maró hatású anyagok

- a) A károsító hatásukat a bőrfelületre jutva, belégzés útján vagy lenyelés esetén fejtik ki. Erősségüktől függően a bőrön, szemben és a tápcsatornában gyulladást, szövetelhalást vagy a levegőbe került poruk és gőzeik tüszőgyulladást, köhögést okozhatnak.
- b) A bőrfelületet védőruházattal, kesztyűvel, sapkával a szemet védőszemüveggel, a belégzés ártalmait légzésvédő használatával kerülhetjük el.

- c) Vegyi anyagot tilos élelmiszer tárolására alkalmas edényben tartani!
- d) Hypót, sósavat együtt használni tilos! Ha ezek kézre kerülnének, bőséges ivóvíz minőségű vízzel le kell mosni.
- e) Tömény savakat, lúgokat hígításkor mindig a vízhez kell adni (fröccsenés veszély!)
- f) WC savazásakor intenzív szellőztetésről kell gondoskodni. Gumikesztyű, védőkötény, védőszemüveg használata kötelező!
- g) Fontos az étkezés, dohányzás előtti és a munkavégzés utáni mosakodás.
- h) A szennyezett ruhát azonnal le kell vetni, bőrre vagy a szembe jutott savat, lúgot bő vízzel szappannal kell lemosni, illetve kimosni. Marószert mérgezés esetén tilos hánytatni! Víz, vagy tej itatásával kell a marószert hígítani és a sérültet azonnal orvoshoz szállítani.
- i) A sebfelületet fedőkötéssel kell ellátni. Tilos bármilyen szert, anyagot a sebfelületre szórni és kenni!

Konyhában, egyéb főzőhelyiségekben a műszakok befejezését követően - szükség esetén a műszak alatt is - takarítani kell.

Konyhaiipari gépeket, berendezéseket úgy kell tisztítani, hogy azokon élelmiszerek ne maradjanak.

Élelmiszerek készítésére, feldolgozására szolgáló helyiségeket, padozatot, falakat csak engedélyezett tisztítószerezes oldattal szabad mosni.

A tisztító- és fertőtlenítő szerekkel kezelt berendezésekről a tisztító-, illetve fertőtlenítőszereket bő vízzel le kell mosni.

Konyhákban, illetve élelmiszer előállítására szolgáló más helyiségekben végzett javítást, karbantartást, átalakítást követően - az elvégzett munkát figyelembe véve - a helyiségek takarítását, berendezési, felszerelési tárgyak tisztítását, fertőtlenítését el kell végezni.

A takarítás során keletkezett hulladék és szemet gyűjtésére zárható, könnyen tisztítható és fertőtleníthető anyagból készült gyűjtőedényt kell használni. Az edényeket kiürítés után tisztítani és fertőtleníteni kell. A szerves és szervetlen hulladékot elkülönítve kell tárolni.

Konyhákban a padozatra kerülő kiömlő folyadékot, zsíros ételmaradékot rögtön el kell távolítani.

Konyhák takarításánál találhatók olyan eszközök, amelyek felmelegedett állapotuk miatt égési sérülést okozhatnak. A takarítást úgy kell elvégezni, hogy ezekhez a berendezésekhez csak akkor nyúlunk, ha már kihűltek.

Ellenőrző feladatsor – Takarító munkakör

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) A kétágú létra...
 - a) Ágait szétesés ellen biztosítani kell.
 - b) Mind két ágán egy-egy munkavállaló dolgozhat egyszerre.
 - c) Folyamatos, üzemszerű munkavégzés történhet róla
- 2) Létrára felvihet legfeljebb...
 - a) 15kg tömeg
 - b) 10kg tömeg.
 - c) 5 kg tömeg.
- 3) Kétágú létrának egyik száráról a másikra szabályosan átjuthatunk...
 - a) Ha fent óvatosan átmászunk, úgy hogy nem lépünk a legfelső fokra.
 - b) Egy a létrától független pontba stabilan megkapaszkodva.
 - c) Lemászunk a talajra, majd a létra másik szárán felmászunk.
- 4) Támasztó létra mennyivel lógjon túl a megközelíteni kívánt peremen?
 - a) Legalább 1m-el.
 - b) Legalább két létrafok között távolsággal.
 - c) Nem kell, hogy túllógjon. Elég, ha a lábai megfelelően biztosítva vannak
- 5) Kell-e rögzíteni az ablakok szárnyait becsukódás ellen ablaktisztításnál?
 - a) Csak, ha függőlegesek helyezkednek el a zsanérok (oldalra nyílik).
 - b) Minden típusú ablaknál rögzíteni kell.
 - c) Csak abban az esetben, ha nem tudjuk megfogni a peremet kellő biztonsággal.
- 6) Számítógép belseje portalanítható-e?
 - a) Ha kihúzzuk a tápkábelét és szétszereljük.
 - b) Ha ki van kapcsolva, ki lehet porszívózni a tisztító nyílásokon keresztül..
 - c) Nem. A számítógépek belsejét csak szak műhelyben tisztíthatják ki.
- 7) Porszívó porzsákjának kiemelésénél...
 - a) A porszívó tápkábelét kihúzzuk a falból.
 - b) A porszívót kikapcsoljuk.
 - c) Szakembert hívunk.
- 8) A centrifugából a ruhát úgy kell kivenni...
 - a) A centrifuga tápkábelét kihúzzuk a falból.
 - b) Megvárjuk, hogy a forgás teljesen leálljon, és csak akkor nyúlunk a forgódobba.
 - c) Védőkesztyűben segítjük a forgódob minél gyorsabb leállítását.
- 9) A Hypo és a Sósav használata során...
 - a) Nem történhet semmi baj, nem reagálnak egymással.
 - b) A Hypo hígítja a sósavat és így csökkenti a hatékonyságát.
 - c) Szigorúan tilos összeönteni őket, mert a reakcióból mérgező klórgáz keletkezik.
- 10) A vegyi anyagokkal történő munka...
 - a) A csomagolási címke és használati útmutató áttanulmányozásával kezdődik.
 - b) Mindig tűzveszélyes.
 - c) során, ha szükséges, az anyag bármilyen üvegben tárolható.

Ellenőrző kulcs – Takarító munkakör

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

6. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek

Szükséges oktatni:

- **Karbantartó, ha vegyszerekkel is dolgozik**
- **Kémiai tanár**
- **Takarító**

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
2000 Marcali, Bene Ferenc u. 2.
Adószám: 64658773-1-54
Ny.sz.: 11018298
OTP: 11773432-90166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

A vegyi anyagok tárolása

Az anyagokat terjedelmük, fajtájuk, kémiai tulajdonságuk figyelembe vételével, egymásra hatásuk ismeretében kell tárolni.

A tárolóhelyeken, polcokon a megengedhető terhelhetőséget fel kell tüntetni. A felhasználandó vegyszereket külön, e célra alkalmas vegyszerraktárban, vegyszerszekrényben, vagy polcon tároljuk. A munkahelyen vegyi anyagból egyszerre csak az egy műszakhoz szükséges mennyiségű anyag legyen.

A vegyi anyagot tartalmazó edényzeten fel kell tüntetni az anyag pontos nevét, kémiai összetételét, egészségkárosító hatását, a folyékony halmazállapotú anyagoknak a lobbanáspontját, ill. tűzveszélyességét.

A munkahelyen tárolt vegyi anyagokat tartalmazó üvegeket, egyéb tárolóedényeket, hordókat szintén fel kell címkézni, azonosító felirattal ellátni, még a legkisebb tárolt mennyiség esetében is. A feliratozásnak maradandónak kell lennie.

Minden vegyi anyaghoz biztonságtechnikai adatlap szükséges, amely az előzőekben leírt adatokon kívül tartalmazza az esetleg szükséges védőeszközt a használatához, és azt, hogy ha az emberi szervezettel érintkezésbe kerülne, akkor milyen gyors elsősegélynyújtásra van szükség a komolyabb következmények, baleset, egészségkárosodás megelőzésére.

A tűz- és robbanásveszélyes vegyi anyagokat szintén elkülönítve, fémszekrényben kell tárolni, minimális mennyiségben.

Az olyan anyagok, amelyek a levegő nedvességtartalmával vagy vízzel reakcióba lépnek és ez által bárki biztonságát vagy egészségét veszélyeztethetik, csak légmentesen lezárt göngyölegben tárolhatók és szállíthatók.

Az olyan vegyi anyagokat, amelyek egymással hevesen reagálva tűz-, esetleg robbanásveszélyt idézhetnek elő, egymástól jól elkülönítve kell tárolni.

Anyagok, amelyek együttes tárolása megengedhetetlen, például a következő esetekben:

- ✓ acetilén → ← klór, króm, réz, higany;
- ✓ ecetsav → ← krómsav, salétromsav, sósav;
- ✓ sósav → ← ecetsav-anhidrid, alkoholok, bizmut és vegyületei;
- ✓ kénsav → ← kálium-klorát, kálium-permanganát, alkálifémek egyéb vegyületei
- ✓ ammóniával → ← higany, hidrogén-fluorid;
- ✓ ezüst → ← acetilén, ammóniumvegyületek, oxálsav, borkősav;
- ✓ réz → ← acetilén, hidrogén-peroxid;
- ✓ fluor → ← semmilyen más anyag;
- ✓ alkálifém → ← szén-tetraklorid, halogének; víz

- ✓ bárium-oxid →↔ metilalkohol, etilalkohol, ecetsav, ecetsavanhidrid, kénhidrogén
- ✓ anilin →↔ oxálsav, hidrogén-peroxid;
- ✓ szénhidrogén →↔ fluor, klór, bróm, krómsav; (bután, propán, benzol, könnyű benzinek);
- ✓ jód →↔ acetilén, ammónia, hidrogén, ammónium-hidroxid.

Alkálifémek (kálium, nátrium) csak vízmentesen, petróleum alatt tárolhatók, a tárolóedényt homokba kell állítani, vékony falú edényt alkálifémek tárolásához nem szabad használni! Az alkálifémeket is minden más anyagtól elkülönített helyen tároljuk.

A vegyianyag-tárolókban, vegyszerraktárakban a különböző tűzveszélyességi osztályba tartozó vegyi anyagokat egymástól szintén elkülönítve kell tárolni.

Maró vagy mérgező hatású folyadékot csak az e célra alkalmas, ép, lezárt, törés ellen védett edényben, fajtánként csoportosítva és elkülönítve, tartalmukat a már. ismertetett módon maradandóan megjelölve, elzárható helyen szabad tárolni.

A mérgeknek minősülő vegyi anyagokat mérgezszekrényben, lezártan, mérejelzéssel is megjelölve tartjuk. Ahol mérgező anyagot használnak, mérgefelelőst kell kijelölni ill. kiképezni. A mérgező anyagokról, felhasználásukról vezessünk mérgegyilvántartást.

Ballonokban való tárolás esetén a ballonok a tárolt anyag behatásainak ellenálló, tömítőanyaggal bélelt, vesszőből vagy vaslemezből készült, erős fülű kosarakban helyezendők el. Teli ballonokat egymásra rakva tárolni nem szabad!

Építkezéseken elsősorban gyakran használnak oltott meszet. Nagyobb mennyiségben az oltott meszet beomlás ellen védett veremben tároljuk. A mésztároló verem amennyiben kézi erővel vesszük ki az oltott meszet - 2 méternél mélyebb nem lehet.

A hordós, szabadtéri tárolásra szintén vonatkozik a fajfánkénti elkülönített tárolás, és a maradandó feliratozásra vonatkozó követelmények.

Többletkövetelmény, hogy az alacsonyabb lobbanáspontú anyagokat tartalmazó hordókat nyáron - elsősorban locsolással - hűteni kell a túlmelegedés ellen. A korszerű szabadtéri hordótárolók már fedettek.

A hordóknak, ballonoknak, egyéb göngyölegben elhelyezett vegyi anyagoknak mindig a záróval (dugóval, hordólezárával stb.) felfelé kell állniuk.

A télen, ill. a hidegben dermedésre hajlamos anyagokat felhasználás előtt úgynevezett kimelegítőben előmelegítjük. Nagyon fontos, hogy az így felhasználandó anyagok is azonosíthatók legyenek (feliratozás!).

Az üres göngyölegeket szintén elkülönítve kell kezelni. Újratölteni csak akkor szabad, ha az azonosító felirat jól látható. Ha a göngyölegen nincs vagy nem jól látható az azonosító felirat, az anyagot ismeretlennek kell tekinteni.

A zsákolt anyagokat rendszerint raklapon tárolják. A raklapok épek legyenek, nehogy szállításkor a rakat szétessen, és balesetet okozzon.

Zsákok rakodási magassága legfeljebb 1,8 m lehet.

A vegyi anyagok szállítása

A vegyi anyagok szállítása számos veszélyt rejt magában, óvintézkedéseket igényel. Ezek a következők:

Az anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagot a szállítási módnak megfelelően csomagolták-e, vagy a szállítási mód körülményeit az adott csomagolás (göngyöleg) elbírja-e.

Az anyagmozgatásban részt vevőket védőeszközzel, védőfelszereléssel kell eltárni, a vegyi anyag kémiai tulajdonságainak megfelelően. Szállítás közben ugyanis előfordulhat a göngyöleg sérülése, és erre, ennek elhárítására fel kell készülni. Közúti szállítás bármely módja esetében szállított vegyi anyag közömbösítéséhez szükséges vegyi anyag és a már említett védőfelszerelés legyen a szállítójárművön.

A szállítást végzőt ki kell képezni, hogy ha a vegyi anyaggal szállítás közben valamilyen rendellenes állapot következik be, mi a teendője a nagyobb katasztrófa (havária) elhárítása, a környezet és saját személye védelme érdekében. A veszélyes anyagok közúti szállítására vonatkozó részletes szabályokat az ADR rögzíti.

A szállítóeszközt úgy kell megrakni, hogy a rakomány súlypontja lehetőleg a rakfelület közepére essen. A rakományt elmozdulás ellen biztosítani kell.

Azokat a tűzveszélyes vagy robbanásveszélyes anyagokat szállító járműveket, melyek elektrosztatikus feltöltődése előfordulhat (pl. benzint szállító jármű), az elektrosztatikus feltöltődés ellen fel kell szerelni a töltést levezető védelmi szerkezettel.

Maró, mérgező anyagokat csak a jogszabályban meghatározott követelményeket kielégítő, zárt, törés ellen védett edényben (pl. védőkosárban) szabad szállítani. A szállítójárművön jelölni kell a szállított anyag veszélyes tulajdonságait. A közömbösítő anyag, védőeszköz ez esetben különösen fontos!

Az ADR meghatározza azt is, hogy mely anyagokat szabad együtt szállítani.

A szállítójárművön a működőképes, megfelelő tűzoltó készülék elhelyezése kötelező.

Vízzel nem minden égő anyag oltható, mert egyes anyagok reagálnak vele, és robbanóképes gáz keletkezhet (pl. hidrogén, acetilén fejlődik), minek következményeként nemhogy a tüzet nem lehet eloltani, hanem még robbanás is bekövetkezhet.

A vízzel nem elegyedő anyagok, pl. ásványolaj-származékok, vagy víznél kisebb sűrűségű tűzveszélyes anyagok szintén nem olthatók vízzel, mert a felszínen maradva tovább égnek. Szintén nem olthatók vízzel a velük hevesen reagáló anyagok. Ahol a vízzel oltás tilos, ott a haboltó sem használható.

Az olyan tűzveszélyes vegyi anyagot, amely levegővel érintkezve lángra lobbanhat, meggyulladhat (pl. sárga foszfor, piroforos anyagok), nem éghető anyagból készült edényben, megfelelő folyadékkal fedve és lezárva kell szállítani.

A folyékony vegyi anyag a ballonból ballonbuktató segítségével önthető ki, amely rögzíti a ballont öntés közben. A szállítandó üvegballon térfogatának legalább 5 %-át üresen kell hagyni, soha ne szállítsuk teletöltve.

A vegyi anyagot szállító eszköz rakfelületét a lerakodást követően a lehullott, kihullott, esetleg kifolyt anyagtól meg kell tisztítani. A vegyipari üzemben belüli vegyi anyag-mozgatásnál ugyanezeket a követelményeket kell érvényesíteni.

Laboratóriumok, vegyszerek elegyítése

A Labormunkák alkalmával mobiltelefonokat csak kikapcsolt állapotban szabad a helyiségbe bevinni! Vegyszerek közelében étel nem tárolható, ott enni, inni, dohányozni szigorúan tilos! Kerüljük a rágógumi használatát!

Veszélyes anyagokkal folytatott labormunkák alkalmával soha ne dolgozzunk egyedül! A vegyszerekkel történő munkánál munkához viseljünk megfelelő védőöltözetet, ne használjunk nyitott lábbelit (sarut, szandált)! Labormunkához előnyös a laboratóriumi köpeny, mert megóvjá a hétköznapi ruházatot. Mindig használjunk védőszemüveget! A tömény savakkal, illetve lúgokkal történő munkák során pedig védőálarcot! A laboratóriumi munka alapja a rend, a tisztaság és a fegyelem.

A labormunkára alaposan fel kell készülni! Ismerni kell a feladat elméleti alapjait, a végrehajtandó feladat minden mozzanatát, a műveletek sorrendjét. Az elvégzendő feladat alapos ismeretében kell előkészíteni minden szükséges eszközt, anyagot. Meg kell győződni ezek használhatóságáról, épségéről és tisztaságáról, s csak ezután lehet munkához látni.

A munkát átgondoltan, körültekintően végezzük! A műveletek előírt sorrendjét pontosan tartsuk be! Az eszközöket rendeltetésüknek megfelelően használjuk! A tanulók a laboratóriumban csak a kijelölt munkával foglalkozhatnak, a tárgykörtől eltérő, egyéni kísérletezés szigorúan tilos!

A laboratóriumi asztalon felesleges holmit ne tartsunk! Az eszközöket mindig áttekinthetően helyezzük el! Munka után rögtön mossuk tisztára a használt edényeket, eszközöket! Használat után tegyük vissza a helyükre!

A vízvezeték kiöntőjébe csak ártalmatlanított folyadékot szabad önteni! Papír, fémdarabok, gyufa, üvegszilánk eltömi a lefolyó csövét. Folyadékok kiöntésekor is gondoskodni kell a kellő felhívításról, hogy az a lefolyócsövet ne támadhassa meg, illetve gőzei a levegőt ne szennyezzék!

Nagyon fontos munkavédelmi szabály, hogy a lefolyóba tűzveszélyes anyagot és mérgező anyagok oldatát tilos kiönteni! A vegyszermaradékok gyűjtését tárolóedényekben kell végezni! A gyakorlat befejezésekor hozzuk rendbe munkahelyünket, a gáz- és vízcsapokat gondosan zárjuk el!

A vegyszerek helytelen kezelés esetén káros hatásúak. Bizonyos vegyszergőzők, gázok, valamint szálló vegyszerporok (halogén és nitrózus gázok, hidrogén-fluorid, higanygőzők, vanádium-vegyületek pora) káros hatását jól működő szellőző berendezéssel csökkenthetjük. Ha valamely reakció során mérgező, vagy kellemetlen szagú végtermékek (szén-monoxid - CO, kén-dioxid - SO₂, kén-hidrogén - H₂S) képződnek, mindig vegyi fülkében dolgozzunk! Ha a vegyi fülkében manuálisan is kell dolgoznunk, akkor a fülke ablakát csak annyira húzzuk le, hogy arcunkat védje! Amennyiben ez nem lehetséges, akkor átlátszó, a szemet és az egész arcot takaró védőálarcot kell felvennünk.

A vegyszerek szagolásakor legyünk nagyon óvatosak! Ne szagoljuk a felszabaduló gázokat az edény fölé hajolva, hanem kezünkkel legyezzük magunk felé!

Szigorúan tilos a vegyszereket megízlelni! Gondosan ügyeljünk, hogy a szánkba semmiféle vegyszer ne jusson! A szájba jutott anyagot azonnal öblítsük ki bő vízzel! A gyomorba jutott vegyszer közömbösítésére, megkötésére elsősegélyt kell nyújtani, és orvost kell hívni! Nagyon veszélyesek az arzén-vegyületek, a cianidok, a nehézfémek sói, a metil-alkohol. Sok vegyület a bőrön át is felszívódhat, különösen, ha sérült a bőrfelület, ezért a legkisebb sérülést is be kell fedni ragtapasszal a munka megkezdése előtt. A bőrfelületre jutott vegyszert azonnal le kell mosni! Különösen veszélyesek az aldehid-, fenol-, réz-, króm- és ólom-vegyületek.

Tömény savak, lúgok és az erélyes oxidálószeres bőrünkre, szemünkbe jutva az érintkező felületet súlyosan felmarják, égéshez hasonló sebeket okoznak. Az ilyen balesetek elkerülésére a következő rendszabályokat tartasuk be: tömény savak és lúgok hígításakor mindig ezeket kell óvatosan, kevergetés közben, vékony sugárban a vízbe önteni! Ellenkező esetben a hirtelen felszabaduló hő hatására az oldat forrásba jön és kifröccsen az edényből. Különösen fontos erre ügyelnünk tömény kénsav és alkáli-hidroxid oldatok hígításakor, illetve a szilárd alkáli-hidroxidok oldásakor.

Kerülni kell a tömény savak és lúgok egymással való elegyítését! Repedt, törött edényekkel ne dolgozzunk, ilyet ne tároljunk! Törés esetén a szilánkokat kis seprővel gyűjtsük lapátra!

Laboratóriumi vegyszerek

A laboratórium felszerelésének lényeges és nélkülözhetetlen részei a vegyszerek. Ezek között találunk olyan általánosan használt anyagokat, amelyeket szinte valamennyi laboratóriumban meg lehet találni.

A vegyszerek megfelelő alkalmazásához ismerni kell a vegyületek nevét, legfontosabb fizikai és kémiai tulajdonságait, tisztaságuk, vagy szennyezettségük mértékét, felhasználásukat.

A kereskedelemben különböző tisztaságú laboratóriumi vegyszerek vannak forgalomban, amelyek jelölését a csomagolásuk címkéjén lehet megtalálni. Kémiai vizsgálatokhoz általában a tiszta (t.), analitikailag tiszta (a.t.), vagy az analitikailag legtisztább (a.lt.) jelölésű anyagokat és ezek oldatait használjuk. Ezek a nevüknek megfelelően szennyezést alig, elenyésző kis mennyiségben, illetve nyomokban sem tartalmazó termékek. A szennyezés minőségét és mennyiségét mutató elemzési eredmények szintén a címkén található meg.

A laboratóriumban használatos minőségek mellett más tisztaságot képviselnek az iparban, valamint az élelmiszer és gyógyszer előállításra felhasznált vegyi anyagok.

A vegyi anyagok főbb, a tárolás és felhasználás szempontjából fontos tulajdonságára utaló jelöléseket is találunk a vásárolt vegyszerek csomagolási címkéjén. Azoknak megfelelően kell gondoskodni a tárolásról, hogy az anyagok közben ne károsodjanak, és másban se okozhassanak kárt.

Vegyszerek jelölései:

Tűzveszélyes vegyszereket (F) korlátozott mennyiségben és csak tűzálló vas szekrényben szabad tárolni (benzol, acetón, kálium, nátrium, kén, metanol). A fokozottan tűzveszélyes, szobahőmérsékleten erősen párolgó, bomló anyagokat (F+) pedig hűtőszekrényben kell tartani (dietiléter, metil-formiát).	
Az oxidáló hatású vegyszer (O) erélyes oxidálószer, táplálja az égést, azáltal is veszélyes, hogy különböző anyagokkal robbanásveszély alakulhat ki (ammónium-nitrát, kálium-permanganát, salétromsav, kálium-nitrát, nátrium-klorát).	
A robbanásveszélyes anyagok (E) felhasználása során is bekövetkezhet a robbanás (explozív anyagok) (nitroglicerín, trinitro-benzol, trinitrotoluol, nitrocellulóz, pikrinsav). A vegyi anyagok egészséget károsító hatását (ártalmas vagy ingerlő tulajdonságát) is jelölik a csomagolási címkén.	
A belélegezve, vagy lenyelve ártalmas anyagok (Xn) csak a szervezetbe jutva fejtik ki hatásukat (oxálsav, réz-sók, ammónium-klorid, glikol, jód, naftalin, toluol, xilol, butanol, bárium-klorid, vas (ÓÓ) vegyületek). Az ingerlő anyagok (Xi) egy része a légutakat izgatja, vagy szem- vagy bőrizgató hatásúak (etanol-amin, ecetsav, foszforsav, hangyasav, kálium-kromát, metil-metakrilát, szalicilsav).	
A maró anyagok (C), erős savak, lúgok, tömény oxidálószeresek bőrrel érintkezve súlyos, az égéshez hasonló sérüléseket okoznak, korrozív hatásúak (alumínium-klorid, vajsav, cink-klorid, ecetsav, kalcium-hidroxid, kénsav, nátrium-hidroxid, sósav, hypo). Különösen veszélyes a tömény ecetsav, kénsav és hidrogén-peroxid, ha nem kellően elővigyázatosan történik felhasználásuk.	
A mérgező (T) és az erősen mérgező anyagok (T+) külön kategóriát képeznek a vegyi anyagok között, mert toxikus hatásuk révén maradandó egészségkárosodást okoznak. Felhasználásuk engedélyhez kötött. Rendeletek szabályozása szerint történhet ezeknek az anyagoknak előállítása, vásárlása, szállítása, tárolása és felhasználása. A tárolás csak jól zárható mérgezszerben engedélyezett és a felhasználásról tételes nyilvántartást (mérgekönyvet) kell vezetni (benzol, anilin, nitrogén-dioxid, nitroglicerín, formaldehid, higany (ÓÓ)- és kadmium-vegyületek, metanol, nátrium-fluorid, nátrium-nitrit, nikotin, ólom-tetraetil, szén-tetraklorid, trinitro-benzol, vinil-klorid).	
A labormunka „termékei”, valamint melléktermékei sok esetben hulladéknak minősülnek, és szelektív gyűjtést, ártalmatlanítást igényelnek. A gyakorlati munka egészség és környezetkárosító hatásait akkor lehet hatékonyan megelőzni, ha ismerjük a veszélyekre utaló R és S mondatokat; A környezetet nem veszélyeztető anyagok közvetlenül, vagy hígítva a lefolyóba önthetők (pl. háztartási vegyi anyagok, a nehézfémeket nem tartalmazó sók oldatai, etanol, acetón, ecetsav híg oldata). A laboratóriumi munkához viszonylag alacsony koncentrációjú (0,01-0,1 mol/dm³) oldatokat használunk, amelyeknek sokkal kisebb a kockázata, mint a tömény vegyszereknek. Ennek ellenére óvatosan, figyelmesen kell a vegyszerekkel dolgozni!	

A munka során felhasznált anyagokat vagy eredeti csomagolásukban, vagy a gyakrabban szükséges anyagokból kisebb mennyiséget, jellegüknek megfelelő edényzetben tárolva használjuk. Minden edény címkével ellátott, amelyen szerepel a vegyszer neve, képlete, oldatoknál a töménysége is, valamint legalább a veszélyekre utaló R és S mondatok sorszámai.

A szilárd vegyszereket dugóval zárható műanyag- vagy üveg-edényekben (porüvegben) tarjuk. A szilárd anyagokat tiszta és száraz vegyszeres kanállal vegyük ki az edényből, majd azt azonnal zárjuk le! A folyadékok és oldatok tárolása célszerűen különböző típusú folyadéküvegekben történik.

A megmaradt vegyszereket soha ne tegyük vissza azokba az edényekbe, amelyekből kivettük, hanem a kijelölt vegszergyűjtőbe! Felesleges hulladékot ne képezzünk, szükségtelenül nagy mennyiségekkel ne dolgozzunk!

A hulladék gyűjtésére a laboratóriumban polietilén vagy üvegedény használatos, minden gyűjtőedény felirattal van ellátva. Gyűjtőtartályt használunk:

1. PE - savak és lúgok gyűjtésére – a semlegesített anyag a pH ellenőrzése után a csatornába önthető.
2. PE - mérgező szerves anyagokhoz – ártalmatlanítást igényel.
3. üveg - halogénmentes szerves anyagok gyűjtésére – tartalma elégethető.
4. üveg - halogéntartalmú szerves anyagokhoz szükséges – tartalma kémiai átalakítást igényel.

A laboratóriumi feladat leírása mindig tartalmazza azt is, hogy milyen gyűjtés vagy ártalmatlanítás szükséges az egyes felhasznált anyagokra. Az utasításokat mindig szigorúan be kell tartani!

Tűzrendészeti szabályok

A laboratóriumban használt fűtőgáz gőz- és robbanásveszélyes, ezért óvjuk a vezetéket minden mechanikai hatástól, nehogy gázszivárgás történjék. Ha gázszagot érzünk, azonnal jelentsük a gyakorlat vezetőjének! A gázégők meggyújtásakor és elzárásakor szabályszerűen járjunk el! Hibás égőket ne használjunk! Működésben lévő gázégőt ne hagyjuk felügyelet nélkül!

Illékony gőz- és robbanásveszélyes anyagokkal csak abban az esetben dolgozhatunk, ha a laboratóriumban egyetlen gázégő sem ég, nincs nyílt láng. Megfelelő szellőztetésről gondoskodjunk!

Tűzveszélyesek azok az anyagok, amelyeknek alacsony a lobbanáspontjuk, illetve a gyulladási hőmérsékletük (hidrogén, metán, dietil-éter, benzin). A robbanásveszélyes anyagok (gázok, gőzök, egyes szilárd anyagok pora) a levegőben bizonyos koncentrációt elérve szikra, vagy nyílt láng hatására robbanással gyulladnak meg. Egyes anyagok (pl. nátrium, kálium, kalcium-karbid) vízzel lépnek heves kémiai reakcióba, és a keletkező hő meggyújthatja a reakció termékeket.

Vannak öngyulladásra hajlamos anyagok. Így a levegővel érintkező sárga foszfor önmagától meggyulladhat, ezért víz alatt tárolják. Olajjal átitatott anyagok is hajlamosak öngyulladásra. Oxidáló anyagok (salétromsav, nitrátok, peroxidok, per-manganátok) éghető szerves anyagokkal érintkezve könnyen idézhetnek elő tüzet, robbanást, ezért elkülönítve tároljuk.

Tűzoltás

Tűz akkor keletkezik, ha az éghető anyag az égést tápláló közeggel (levegővel, oxigénnel) érintkezve a gyulladási hőmérsékletet eléri. A tűzoltás abból áll, hogy e feltételek valamelyikét megszüntetjük, az éghető anyagot elzárjuk az égést tápláló közegtől, vagy a hőmérsékletet a gyulladási hőmérséklet alá hűtjük. Tűzoltáskor a két feltételt rendszerint együtt szüntetik meg. Tűzoltáshoz többnyire vizet használnak, de az nem alkalmazható olyan anyagoknál, amelyek a vízzel reagálnak (pl. alkáli-fémek), vagy kis sűrűségük miatt a víz felszínén úsznak (pl. kőolaj, benzin, éter). A víz nem használható elektromos áram alatt lévő készülék oltására sem!

Villamos feszültség alatt álló vezetéket, készüléket vízzel oltani nem szabad, az áramtalanítással egyidejűleg poroltót használunk! Kisebb laboratóriumi tüzet homokkal, vagy az edény lefedésével is elolthatunk. Ha a ruhánk tüzet fogna, semmi esetre sem szabad futkosni, hanem nedves ronggyal, pokrócba csavarással, vagy földön hempergéssel oltuk el!

A kézi tűzoltó készülékeknek több fajtája használatos: Szénsavval oltó készülék cseppfolyós szén-dioxidot tartalmaz. A készülékből kiáramló szén-dioxid erősen lehűl, lehűti az égő anyagot, és elzárja tőle

a levegőt. A porral oltó készülékben két tartály található, az egyikben nátrium-hidrogénkarbonát van, amelyet a másik tartályban nyomás alatt lévő szén-dioxid hajt ki és lövell a tűzre.

Elsősegélynyújtás

A laboratóriumi munka nem veszélyes, ha pontosan megtartjuk az előírásokat és rendszabályokat. Viszont bármely, látszólag veszélytelen művelet, vagy anyag bajok forrásává válik, ha munkánkat hanyagul, gondatlanul végezzük. A figyelmetlen munka során előfordulhatnak kisebb-nagyobb sérülések, balesetek, ezért pontosan tudni kell, hogy ilyenkor mi a teendő!

A legkisebb sérülést, vagy balesetet is komolyan kell venni, és azonnal jelenteni kell a gyakorlatvezető oktatónak!

Alapvetően fontos, hogy megőrizzük nyugalmunkat, a sérültet szakszerű, gyors elsősegélyben részesítsük, és ha szükséges a veszélyforrást megszüntessük! Minden vérzéssel járó sérülés ellátása esetén gumikesztyű használata ajánlott!

Égési sebeknél a sérülést folyó vízzel azonnal le kell hűteni (kb. 15 perc), majd tiszta kötöző anyaggal lazán kössük be!

Horzsolásoknál, vágott sebeknél a seb környékét fertőtlenítsük, majd steril gézzel kössük be! Vízzel csak akkor mossuk ki, ha maró, vagy mérgező anyag került bele. A sebbe került idegen test (pl. üvegszilánk) eltávolítását bízzuk orvosra! A kis sebet is ajánlatos bekötni, mert a legtöbb kémiai anyag azzal érintkezve ronthatja a seb állapotát. Ha ütőér sérült meg, nyomó kötést kell alkalmazni!

Bőrmarásnál a bőrre került maró anyagokat először bő vízzel mossuk le, majd savmarás esetén 2%-os nátrium-hidrogén-karbonát (szódabikarbóna) oldattal, lúgmarásnál pedig 2%-os ecetsavoldattal borogassuk a sebet! Laza kötést tegyünk rá és ha a mart felület nagy, hólyagos, a sérültet sürgősen vigyük orvoshoz!

Szemmarásnál a leggyorsabb segélynyújtás szükséges, mert igen nagy fájdalmat okoz a szembe került maró anyag és súlyos szemkárosodást is okozhat! A szemet azonnal bő, folyó vízzel mossuk ki, majd öblítsük vízzel, 2%-os bórax oldattal (savmarásnál), illetve 2%-os bórsav oldattal (lúgmarás esetén). Elsősegély után minden esetben azonnal orvoshoz kell vinni a sérültet! A fröccsenés veszélye miatt tiltott a kontaktlencse viselése, ha kémiai anyagokkal dolgozunk. Ekkor ugyanis a kontaktlencse és a vegyszer kölcsönhatása megakadályozhatja a lencse gyors eltávolítását, és súlyosbíthatja a sérülést.

Gázmérgezésnél azonnal friss levegőre kell vinni a sérültet és nyugalomba helyezzük! Mesterséges légzést csak tüdőt nem roncsoló gázok (pl. CO, CO₂, H₂S, HCN) mérgezése esetén szabad alkalmazni. Tüdőt roncsoló gázok (pl. Cl₂, Br₂, HCl, NO, NO₂) estén tilos! Sürgős orvosi ellátás szükséges!

Áramütésnél az első teendő az áramkör gyors kikapcsolása! Áram-mentesítés nélkül a sérültet csak száraz ruhával letakart kézzel fogjuk meg, hogy a további áramütést elkerüljük! A sérültet friss levegőre kell vinni, és szükség esetén mesterséges lélegeztetést alkalmazni! Azonnal orvost kell hívni!

Csonttörésnél, vagy ficamnál a sérült testrészt rögzítjük és sürgősen orvost, vagy mentőt hívunk.

Szájba, gyomorba került maró, mérgező anyagokat bő vizes öblítéssel, illetve víz itatásával hígíthatjuk. Szájba jutott sav esetén közömbösítésre 2%-os NaHCO₃ oldatot alkalmazunk, lúgoknál híg ecetsav oldatot itatunk. Gyomorba jutott sav mérgezésekor MgO pépet adunk, mivel szódabikarbónát vagy más karbonátot használni tilos, mert a gyorsan felszabaduló CO₂-gáz a felmárt, elvékonyodott falú gyomrot felrepesztheti! Hánytatni tilos! Egyéb mérgező anyagok megkötése speciális ellátást igényel. A mérgek megkötésére általánosan alkalmas „ellenanyag” az aktív szén (Carbo-activatus). Ebből 2-3 evőkanálnyit keverünk el 2-3 dl vízben, és azt itatjuk meg a sérülttel.

Mérgezési elsősegélynyújtáskor ricinusolajat használni nem szabad, mert a zsírban oldódó mérgeket feloldja, és felszívódásukat elősegíti, a mérgezést súlyosbítja!

Mérgező anyagok lenyelése esetén azonnal orvosi segítséget kell hívni és az elsősegélynyújtást haladéktalanul meg kell kezdeni! Tájékozott kísérel, a mérge mintájával, címkéjével együtt késedelem nélkül orvoshoz, intézetbe irányítjuk, illetve szállítjuk!

Jelzési rendszerek relevanciája

Tűzveszélyes anyagok (pl. gyúlékony gázok, aeroszolok, folyadékok)

Robbanásveszélyes anyagok

Mérgező vagy ártalmas anyagok

Egészségkárosító anyagok (pl. csírasejt mutagén, rákkeltő, reprodukcióra káros anyagok)

Irritatív vagy kevésbé ártalmas anyagok (pl. bőr-és szemirritáló, légzőszervi irritáló, narkotikus hatású anyagok)

Maró hatású anyagok

Környezetre veszélyt jelentő, környezetkárosító anyagok

Ellenőrző feladatsor – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- Vegyszer közelében szabad-e enni, inni, dohányozni?
 - Nem szabad.
 - Csak, ha a vegyszeres üveget becsukjuk előtte.
 - Csak nagyon körültekintően és óvatosan.
- Ártalmas vegyszert lefolyóba önteni...
 - Csak nagymértékű hígítás után.
 - Soha.
 - Nem jelenthet gondot, a szennyvíztelepen úgy is megtisztítják.
- Hogyan lehet vegyszert megszagolni?
 - Oda hajolunk és óvatosan beleszagolunk.
 - Nem szagolgatunk vegyszereket.
 - Kezünkkel legyezzük egy kevés vegyszergőzt az orrunkhoz.
- Vegyszer ízlelése...
 - Semmilyen körülmények között sem.
 - Csak, ha ártalmatlan.
 - Attól függ....
- Sérült edény esetén...
 - Félre tesszük. Jó lesz még valamire.
 - Selejtezni kell és el kell távolítani, ki kell dobni.
 - Mérlegelni kell. Lehet, hogy még így is tudjuk használni, ha óvatosak vagyunk.
- Vegyszeres üvegen a jelölés, címke tartalma...
 - Elég, ha tudjuk a nevét. A többinek utána lehet nézni.
 - Elég, ha a veszélyeket ismerjük.
 - A vegyszer neve, tulajdonságai, legfontosabb kezelési előírások, fenyegető veszélyek jelölése.
- Mérgező vegyszerekről méregkönyvet kell vezetni...
 - Igen, szükséges.
 - Ha sokat használunk belőle.
 - Nem kell.
- Mit jelent ez a veszéllyel...
 - Lakossági felhasználás nem engedélyezett.
 - A vegyszer a szervezetbe kerülve ártalmas.
 - Mérgező anyag.
- Vegyszer használatnál a kontaktlencse...
 - Jobban látunk vele, ezért jó.
 - Nem számít, van vagy nincs.
 - A szembe fröccsenő vegyszer reagálhat az anyagával, súlyosbítva a sérülést.
- Vegyszer lenyelése esetén, ha orvoshoz sietünk...
 - Gyorsan orvoshoz, és vinni az anyag címkéjét is.
 - Csak minél gyorsabban.
 - Ne mozgassuk. Hívjuk ki a háziorvost!

Ellenőrző kulcs – Vegyszerkezelés és Kémiai kísérletek

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

7. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Gázpalackok kezelése tevékenység

Érintettek: Az adott tevékenységet végző munkavállalók

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bene Ferenc u. 7.
Adószám: 6463871-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

GÁZPALACKOK SZÁLLÍTÁSA, TÁROLÁSA, ÉS KEZELÉSE

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- a) Gázpalack: olyan fémből, fémből és kompozitból, vagy kompozitból készült nyomástartó edény, amely sűrített, cseppfolyósított vagy nyomás alatt oldott gázok tárolására és szállítására szolgál, és a gáztöltési, illetve felhasználási helye nem azonos. A gázpalack űrtartalma legfeljebb 150liter, átmérője legfeljebb 420mm, valamint a hosszának és külső átmérőjének az aránya legfeljebb 10.
- b) Gázpalacktelep: változó számú - közös csővezetékre, központi nyomásszabályozóval felszerelt - palackból összeállított gázforrás.
- c) Gázpalackköteg: olyan egymáshoz és szilárd fémkerethez rögzített gázpalackok, amelyek kivezető csatlakozásai megfelelő szerelvényekkel és csővezetékekkel vannak összekötve, és közös elzáró szerelvényrel vannak felszerelve.
- d) Elnyeletett gáz: a vonatkozó műszaki követelményrendszer meghatározása szerint.
- e) Üzemeltetés: a gázpalackok szállítása, tárolása, készenléti állapota és a gázpalackban lévő gáz felhasználása.
- f) Tárolás: a töltött vagy üres, de nem veszélytelenített gázpalackok huzamosabb ideig történő raktározása. Tárolásnak számít a gázpalackok készenléti állapota is. A gázpalackok tárolhatók zárt térben, illetve szabad téren. Szabadtéri tárolóknak minősülnek azok is, amelyek legalább egy oldalról nyitottak.
- g) Készenléti állapot: a felhasználási helyeken a munkálatok további folytatásához előkészített gázpalackok tárolása. Készenléti állapotnak kell tekinteni a töltővállalatok szabadtéri területein a töltést követően a kiszállításhoz elhelyezett gázpalackok átmeneti tárolását is.
- h) Töltött palack: e szabvány értelmében töltött gázpalacknak számít a rendeltetés szerinti töltéssel részben vagy a megengedett mértékig töltött palack.
- i) Üres palack: e szabvány szempontjából üres gázpalack a megengedett mértékű nyomásig ürített palack.
- j) Veszélytelenített gázpalack: a töltéstől mentesített gázpalack.
- k) Biztonsági távolság: a gázpalackok és a szomszédos berendezések, létesítmények vagy épületek között betartandó távolság.
- l) Veszélyességi övezet: e szabvány alkalmazása szempontjából a zárt térben vagy szabadtéren tárolt gázpalackok körüli védőtartomány, ahol gázszivárgás következtében tűz-, tűz- és robbanásveszélyes, egészségre és környezetre ártalmas légtér kialakulása nem zárható ki.

2. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

- (1) A gázpalackot (a továbbiakban: palack) csak akkor szabad forgalmazni, ha - a jogszabály szerinti érvényes használati engedélye van,
 - a) jelölései épek és egyértelműek,
 - b) nem sérült,
 - c) gáz tömör,
 - d) szerelvényei hibátlanok, sértetlenek,
 - e) nincs rajta veszélyt okozó szennyeződés.
- (2) A palackot sérültnek kell tekinteni, ha
 - a) legalább 1 m magasságból kemény talajra (kő, beton, aszfalt stb.) esett
 - b) égésnyomok látszanak rajta,
 - c) éles bemetszésű sérülése vagy horpadása van,
 - d) a szállítójárművet közlekedési baleset érte, átalakítás nyomai észlelhetők.

Az üzemeltetés (pl. szállítás, felhasználás) során keletkezett sérülésről az illetékes töltővállalatot (cseretelepet) tájékoztatni kell.
- (3) A jogszabály szerinti megjelölésen kívül a palackon más időálló jelet, illetve számot feltüntetni, vagy a meglévő jeleket megváltoztatni csak hatósági engedéllyel szabad.
- (4) Palackköteget csak a hatóság részéről lebélyegzett érvényes adattáblával szabad üzemeltetni.
- (5) A palackot (az üres palackot is) csak lezárt szeleppel és szelepvédővel (védősapka, védőkengyel stb.) szabad tárolni és szállítani. Ezen túlmenően felcsavart záró anyával kell tárolni és szállítani azokat a mentes csatlakozású palackokat, amelyek töltete
 - a) mérgező,
 - b) maró,
 - c) tűz- és robbanásveszélyes.
- (6) Csak a töltővállalatnak szabad
 - a) nehezen nyitható, korrodált szelepű palackot nyomás mentesíteni,
 - b) a palackszelepet cserélni, javítani,
 - c) a palackokat veszélyteleníteni,
 - d) a gázokat egyik palackból a másik palackba áttölteni.
- (7) A lejárt használati engedélyű palackot veszélyteleníteni kell.
- (8) A töltött palackot a természetes és a mesterséges hőforrásoktól úgy kell védeni, hogy hőmérséklete legfeljebb 323 K (50 °C) legyen.
- (9) A palackot a káros mechanikai és kémiai hatásoktól védeni kell.
- (10) Befagyott szelepű vagy lefagyott palackot csak legfeljebb 313 K (40 °C) hőmérsékletű vízzel szabad melegíteni.
- (11) A palack szelepét és csatlakozószerelvényeit nem szabad zsír-, illetve olajtartalmú vagy könnyen gyulladó anyaggal tömíteni, kezelni. A felhasznált tömítőanyag a használatos gázfajtának feleljen meg. Az oxigén-, illetve a pentán állóság követelményének való megfelelésséget igazolni kell.
- (12) A palackokat, különös tekintettel az oxigénpalackra, nem szabad zsíros vagy olajos kézzel, illetve ezekkel szennyezett ruhában kezelni, és zsíros vagy olajos ruhával tisztítani.
- (13) A palackok vagy palackköteg szelepét nem szabad gyors mozdulattal nyitni. A szelep rendeltetésszerű működtetéséhez segédeszközt használni nem szabad.
- (14) A palackok üzemeltetése az élet-, a vagyon- és a környezetbiztonságot ne veszélyeztesse.
- (15) A palackokat üzemeltetéskor eldőlés ellen biztosítani kell, kivéve, ha a palackok egymás mellett nagyobb csoportokban kerülnek felállításra.
- (16) A mérgező, maró és/vagy cseppfolyósított gázokat tartalmazó palackokra vonatkozó intézkedéseket a kezelési utasításban kell rögzíteni.
- (17) A palackon vagy szerelvényeinek környezetében keletkező tűz esetén először az éghető gázt, majd a többi veszélyeztetett palack szelepét haladéktalanul el kell zárni, és a tűz oltását meg kell kezdeni.
- (18) Tűz esetén a palackokat a tűzből, illetve a tűzzel veszélyeztetett területről el kell távolítani. Ha ez nem lehetséges, akkor a palackok veszélyes mértékű felmelegedését védett helyről történő folyamatos hűtéssel kell megakadályozni.

- (19) Palacktűz és –robbanás esetén az üzemeltető a következő szervezeteket köteles értesíteni:
- a) a tűzoltóságot,
 - b) a területi Műszaki Biztonsági Felügyeletet,
 - c) a területi Munkavédelmi Felügyeletet,
 - d) a töltővállalatot.
- Jelentős anyagi kár és/vagy személyi sérülés, haláleset esetén értesíteni kell:
- a) a mentőszolgálatot és
 - b) a rendőrkapitányságot.
- (20) A tűzbe került, megégett, felületén felhevült vagy a használat közben egyéb módon sérült palackokat elkülönítetten kell kezelni. Ezekről a palackokról gyári számuk szerint nyilvántartást kell készíteni. Az üzemeltető a sérült palackokat a töltővállalatnál vagy annak cseretelepén a nyilvántartással és a felvett jegyzőkönyvvvel együtt, azokkal egyezően köteles leadni.

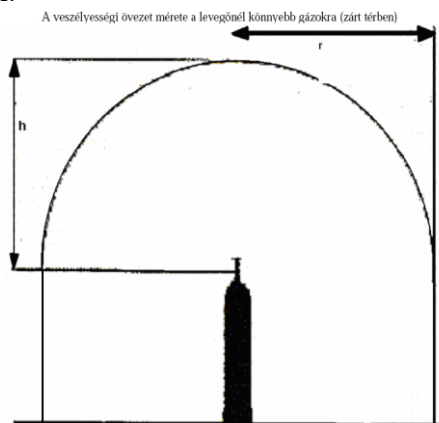
3. PALACKOK TÁROLÁSA, RAKTÁROZÁSA

Általános előírások

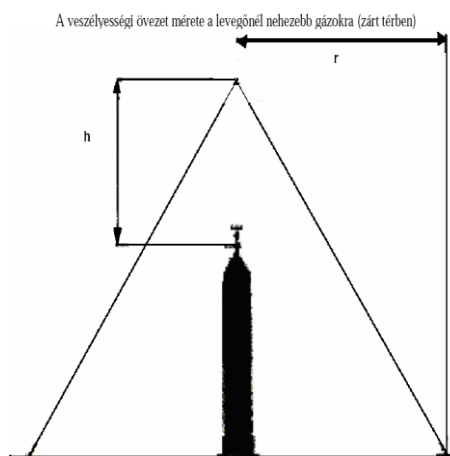
- (1) Palackokat nem szabad tárolni nehezen megközelíthető, a személyi közlekedést és a mentést akadályozó helyeken, továbbá
 - a) talajszint alatti helyiségekben,
 - b) lépcsőkön, lépcsőházakban, folyosókon, szűk udvarokban, átjárókban, vagy azok közvetlen környezetében,
 - c) garázsokban.
- (2) A palacktárolók padozata vízszintes, egyenletes, csúszásmentes, és megfelelő teherbírású legyen, valamint feleljen meg a vonatkozó tűzvédelmi előírásoknak.*
- (3) A palacktárolók környezetében segélykérő berendezés legyen.
- (4) A palacktárolókban tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani a vonatkozó szabályzat szerint.
- (5) A levegőnél nehezebb és cseppfolyósított gázokat tartalmazó palackok tárolóhelyein, valamint azok biztonsági távolságán belül ne legyenek árkok, csatornák, folyadékzárak nélküli csatornalefolyók, pincebejáratok, vagy egyéb nyitott összeköttetések pincehelyiségekkel, kémények tisztító- vagy egyéb nyílásaival.
- (6) Éghető gázok palackjainak veszélyességi övezetében ne legyenek gyújtóforrások.
- (7) Éghető gázokat tartalmazó palackok veszélyességi övezetén belül a tároló üzemeltetéséhez szükséges járművek közlekedhetnek, ha a közlekedési útvonalban nincs veszélyes gázkoncentráció.
- (8) A palackot éghető anyaggal együtt tárolni nem szabad.
- (9) A különféle gázokat tartalmazó palackokat, valamint a töltött és üres palackokat egymástól elkülönítve kell tárolni.
- (10) Szabad- és zárt téri palacktároló helyeken és azok 5 m-es körzetében dohányozni és nyílt lángot használni nem szabad.
- (11) A palacktárolókat veszélyt jelzőtáblákkal kell ellátni, amelyek utaljanak a tárolt gázok tulajdonságaiból adódó veszélyhelyzetekre.
- (12) A palacktárolók illetéktelen behatolás ellen védettek legyenek.
- (13) Cseppfolyósított, éghető és mérgező gázokkal töltött palackokat álló helyzetben szabad készenlétben tartani vagy tárolni.
- (14) A gázok felhasználásának a helyén csak a napi munkához szükséges gázmennyiséget tartalmazó palackokat szabad tárolni.

Tárolás zárt térben

- (1) A tárolók folyamatos szellőzését biztosítani kell. A mesterséges szellőzést a vonatkozó környezet- és tűzvédelmi előírások értelemszerű alkalmazásával kell kialakítani. A természetes szellőzés elegendő, ha a tároló közvetlenül a szabadba vezető - a tároló alapterületének legalább 1%-át kitevő összes keresztmetszetű szellőzőnyílásokkal van kialakítva. A szellőzőnyílások elhelyezésekor figyelembe kell venni a gázok relatív sűrűségét.
- (2) Az éghető vagy mérgező gázokat tartalmazó palackok tárolói a közlekedési úttól legalább 3 m-re legyenek. Ha a tároló a közlekedési úttal határos, akkor annak falán ajtó és 2 m magasság alatt nyitható ablak vagy egyéb nyílás ne legyen.
- (3) A különböző gázokkal töltött palackokat a következő korlátozásokkal szabad együtt tárolni:
 - a) az éghető és az égést tápláló gázokkal töltöttek legfeljebb 150 db palack, vagy 15 db tároló hordó mellett a semleges gázú gázipalackokat tetszőleges mennyiségben;
 - b) az éghető és semleges gázokat tartalmazó palackok tetszőleges mennyiségben;
 - c) az égést tápláló és a semleges gázokat tartalmazó palackok tetszőleges mennyiségben;
 - d) a fenti bekezdésekben előírtakon kívül mérgező gázzal töltöttek további 15 db palack vagy 1 db tároló hordó.
- (4) A palackcsoportok között legalább 2 m távolság legyen.
- (5) Ha éghető vagy mérgező gázokkal töltött palackokat és hordókat zárt helyiségekben tárolnak, akkor a palackok tárolása a veszélyességi övezet figyelembevételével történjen. A veszélyességi övezetek méretei.

2. ábra

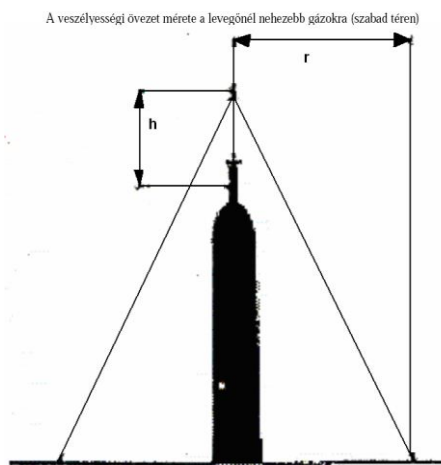
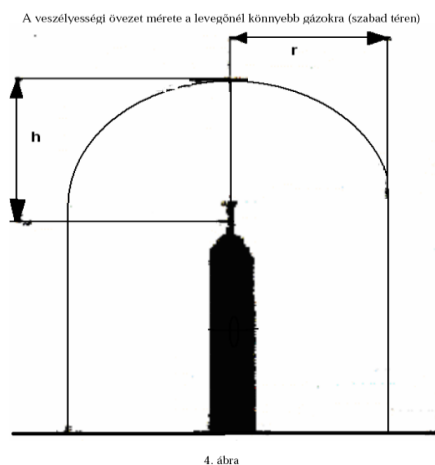

A veszélyességi övezet mérete, m				
Megnevezése	A levegőnél könnyebb gáz		A levegőnél nehezebb gáz	
	palackban	hordóban	palackban	hordóban
Magasság, h	2	2	1	1
Sugár, r	2	2	2	3

- (6) Olyan zárt helyiségekben, amelyeknek területe legfeljebb 20m², a teljes helyiség a veszélyességi övezetbe tartozik.

Tárolás szabad téren

- (1) Ha az éghető vagy mérgező gázokkal töltött palackok, vagy hordók tárolása szabadban történik, akkor ezek tárolása a veszélyességi övezet figyelembevételével történjen.

A veszélyességi övezet mérete, m		
Megnevezése	A levegőnél könnyebb gáz	A levegőnél nehezebb gáz
	palackban	palackban
Magasság, h	1	0,5
Sugár, r	1	1

- (2) A veszélyességi övezet nem nyúlhat át szomszédos telekre, és azt legfeljebb két oldalon legalább 2 m magas, nem éghető anyagból készült nyílás nélküli védőfal határolhat. Ez az egyik oldalon nyílásmentes épületfal is lehet.
- (3) Töltött palackok és hordók szabadtéri tárolásakor a biztonsági távolság legalább 5 m legyen. A biztonsági távolságot legalább 2 m magas, nem éghető anyagból készült védőfallal lehet csökkenteni.

4. SZÁLLÍTÁS

- (1) Kézi erővel egy személy 1 db, legfeljebb 20 l űrtartalmú palackot szállíthat.
- (2) Palackot egyenetlen talajon vagy szintkülönbség esetén az arra kialakított eszközben, legalább két személynek szabad szállítania.
- (3) Kézikocsin való szállításkor a palackot legurulás ellen rögzíteni kell. A palackokat csak kézikocsin szabad szállítani. A palackot talpgyűrűjén, illetve homorú fenekén szabad gurítani.
- (4) A palackok szállításához csak olyan teherfelvevő eszközöket szabad használni, amelyek megbízhatóan kizárják a palackok sérülését vagy leesését. A palackot csak olyan elektromágnessel szabad emelni, amely olyan tartalék áramforrással és automatikus átváltó szerkezettel van kialakítva, amellyel a biztonságos emelés feltételei a tápfeszültség kimaradásakor is változatlanok maradnak.
- (5) A gázigény megszűnése esetén a palackszelepet el kell zárni.
- (6) A palackok szállításakor figyelembe kell venni a veszélyes anyagok szállítására vonatkozó előírásokat.
- (7) Gépjárművön való szállításkor
- a gépjármű tiszta legyen,
 - a gépjármű ugyanazon részében, ahol a palackokat szállítják, olajat, zsírt vagy más A, B és C tűzveszélyességi osztályú anyagot nem szabad szállítani,
 - a palackokat elmozdulás ellen rögzíteni kell lehetőleg hossz tengelyével a gépjármű menetirányára merőlegesen
 - a palackok rögzítése biztonságos, és könnyen oldható legyen,
 - a palackokat úgy kell rögzíteni, hogy sem egymáshoz, sem más tárgyhoz ne üthessenek,
 - a palackokat a nap sugárzó hőjétől óvni kell
 - a gépjárművet a vonatkozó veszélyre utaló felirattal kell ellátni,

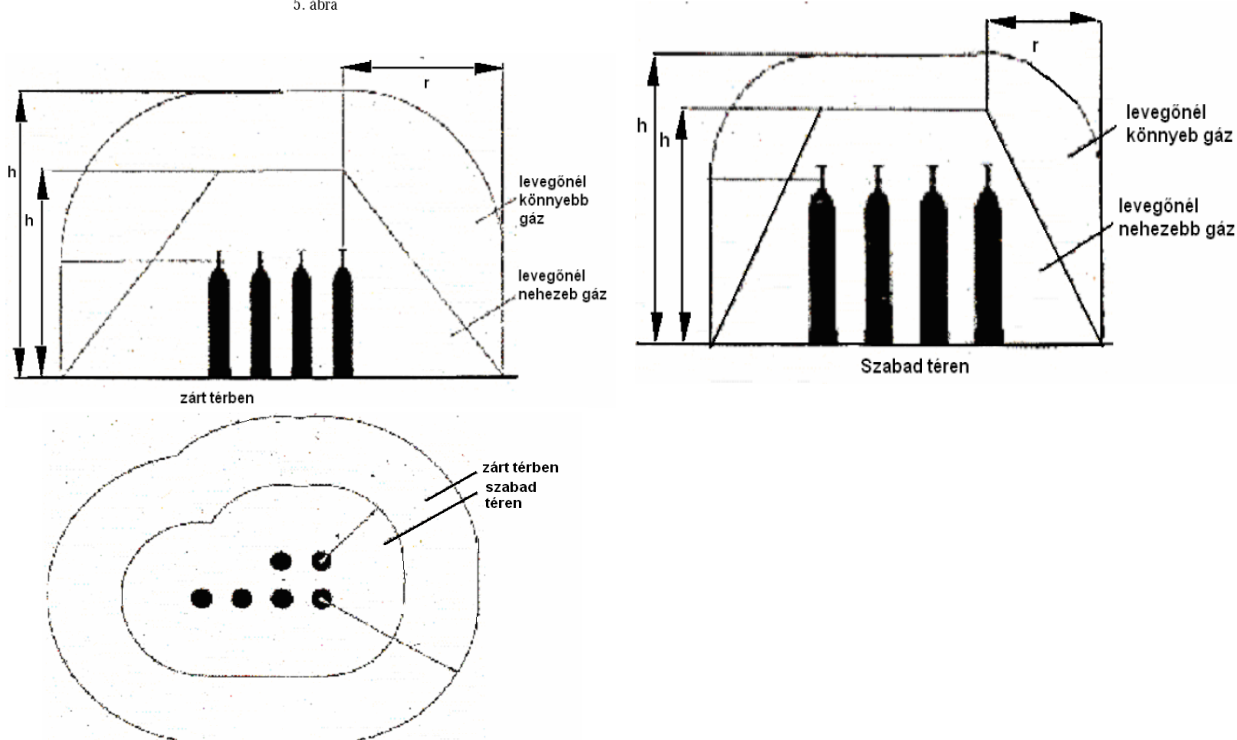
- h) a veszélyes gázokat tartalmazó palackokat a rakodóterrel közös légterű vezetőfülkéjű gépjárművön szállítani nem szabad.
- (8) Tömegközlekedési eszközön palackot szállítani nem szabad.
- (9) Palackot szállító járművet közterületen felügyelet nélkül hagyni nem szabad.

5. A PALACKOK KEZELÉSE

- (1) A palackok kezelésével csak olyan személyt szabad megbízni, aki a vonatkozó jogszabály alapján a szükséges műszaki követelmények szerinti ismereteket elsajátította.
- (2) A palackok használatakor a csatlakozások gáz tömörök legyenek.
- (3) Palackok ürítéséhez sűrített gázt felhasználni nem szabad.
- (4) Cseppfolyósított gázok elvételekor a palack - ellenőrzött körülmények között - 50 °C hőmérsékletig melegíthető. A hőhordozó hőmérsékletét figyelni kell.
- (5) Csak azonos töltési nyomású palackokat szabad összekapcsolni, vagy közös gyújtóvezetékre kötni.
- (6) Maró, mérgező. és tűzveszélyes gázokat tartalmazó palackok kezelésének követelményei a töltővállalat előírásai szerint.
- (7) Gépjárműről kemény vagy kemény burkolatú talajra, illetve padozatra a palackot óvatosan kell leengedni. A rendszeres rakodóterületeket a palack talpgyűrűjét, homorú fenekét nem rongáló rugalmas anyaggal kell burkolni.

Gázelvétel		Gázfajta							
		a levegőnél könnyebb		a levegőnél nehezebb		a levegőnél könnyebb		a levegőnél nehezebb	
		A veszélyességi övezet mérete, m							
		szabadtéren				zárt térben			
		magasság h	sugár r	magasság h	sugár r	magasság h	sugár r	magasság h	sugár r
Gáz- fázisból	Egyedi palackok, palacktelep vagy palackköteg 6 palackig	1	1	0,5	1	2	2	1	2
	Tároló hordó, 6 palack feletti palacktelep vagy palackköteg	2	2	0,5	2	3	3	1	3
Folyékony fázis		2	2	0,5	3	3	3	a teljes terület	

5. ábra

- (8) **A gázipalack kezelésére vonatkozó előírást a palacktárolóban ki kell függeszteni.**
- (9) Az alábbi biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell a palacktároló bejárata mellett elhelyezni:
- a) Légzésvédő használata kötelező!
 - b) Dohányozni tilos!
 - c) Mérgező anyag!

6. MEGJELÖLÉS

- (1) A palackba beütendő jelek a vonatkozó előírás és a varrat nélküli acél gázipalack általános műszaki biztonsági előírásaira vonatkozó műszaki követelmények szerint.
- (2) A palackok színjelölése

Gázfajta	Szín	Az alapszín jele
disszugáz	sárga	RAL 1021
minden egyéb éghető gáz	vörös	RAL 3000
oxigén	kék	RAL 5015
nitrogén	zöld	RAL 6001
minden egyéb nem éghető gáz	szürke	RAL 7038
sűrített levegő	lila	RAL 4005
maró vagy mérgező gáz	barna	RAL 8007

Ellenőrző feladatsor – Gázpalackok kezelése tevékenység

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

1. Egy palacktároló mikor szabadtéri?
 - a) Legalább egyik oldala nyitott a tárolónak.
 - b) Szabad ég alatt kell, legyen.
 - c) Megfelelő nagyságú szabad bel térrel rendelkezzen.
2. Gázpalack mikor készenléti állapotú?
 - a) Van bent elég gáz.
 - b) A felhasználási helyén és felhasználásra előkészített állapotban van.
 - c) Mindig.
3. Gázpalackot sérültnek kell tekinteni?
 - a) Ha szivárog belőle a gáz.
 - b) Ha odaütődött valahova.
 - c) Ha magasabbról esett le, mint 1 m és kemény talajra érkezett.
4. Lefagyott gázpalack felmelegítése?
 - a) Legfeljebb 50C fokos vízzel.
 - b) Nyílt lánggal.
 - c) Nagy erőkarú óvatos feszítéssel.
5. Sérült, megégett gázpalack kezelési előírásai?
 - a) Ott kell hagyni, ahol van.
 - b) El kell különíteni, nyilvántartásba kell venni, a töltő vállalatot értesíteni kell.
 - c) Rá kell írni, hogy sérült.
6. Palackot nem szabad tárolni, ...
 - a) Ha nincs rá szükség.
 - b) Ha kiürült.
 - c) Lépcsőkön, lépcsőházakban, folyosókon, szűk udvarokban, átjárókban, vagy azok közvetlen környezetében.
7. Levegőnél nehezebb gázt tartalmazó gázpalackok biztonsági távolságán belül....
 - a) Ne legyenek árkok, csatornák, folyadékszárak nélküli csatornalefolyók, pincebejáratok
 - b) Csak szikramentes szerszám használható.
 - c) Senki nem tartózkodhat.
8. Palacktárolóban éghető anyagot tárolni...
 - a) Ha gyúlékony a tárolt gáz, akkor nem szabad.
 - b) Soha nem szabad.
 - c) Ha gyúlékony vagy égést tápláló a gáz akkor nem szabad.
9. A palacktárolóban ki kell függeszteni a palackok kezelésére vonatkozó előírásokat.
 - a) Nem kell! Elég, ha hozzáférhető az irodán.
 - b) Nem a palacktárolóban, hanem mellette.
 - c) Igen, ez így van.
10. A klórgáz palack színjelölése.
 - a) Barna
 - b) Zöld.
 - c) Lila

Ellenőrző kulcs – Gázpalackok kezelése tevékenység

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

8. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Létrák használata

Érintett munkakörök: Létrákkal dolgozó beosztások.

Oktatási anyag a munkavállaló előzetes és ismétlődő munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marcali, Bona Ferenc u. 22.
Adószám: 64658773-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-50166309

Csécs Gábor

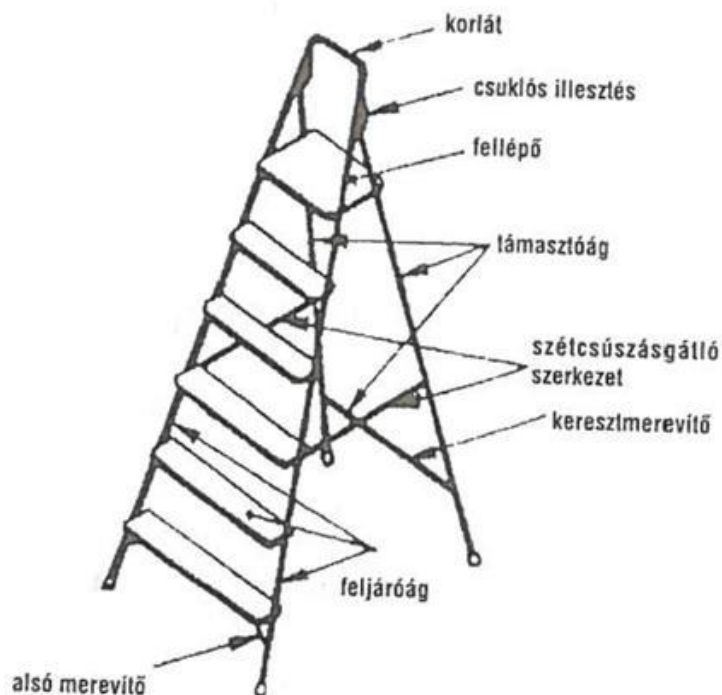
Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

I. - Fogalmak

- (1) A létra olyan lépcsőkkel vagy fokokkal ellátott szerkezet, amelyen egy személy fel tud menni vagy le tud menni. A létrák lépcsőfokok és létrafokok lehetnek. A létrák alapvetően beépített és mozgatható létrákra csoportosíthatók, ez utóbbiak gépi és kézi mozgathatóak lehetnek. Az alaptípus a támasztólétra, valamint a kétágú létra.
- (2) Létrák anyaguk szerint lehetnek: alumínium ötvözetek, acél, műanyag és fa.
- (3) Létrák két alaptípusa: rögzített és mozgatható (áthelyezhető) létrák.
- (4) Az áthelyezhető létrák lehetnek gépi mozgathatóak (pl. tűzoltólétra) vagy kézzel mozgathatók.
- (5) A kézzel mozgatható (áthelyezhető) létráknak két alaptípusa van: a támasztólétra és a kétágú létra.
 - a) támasztólétra: (kitolható; egymásba illesztett; gördülő támaszlétra)
 - b) kétágú létra
 - c) többcélú létra
 - d) sokcélú létra
 - e) létraállvány
 - f) építési létraállvány
 - g) emelvényes létra
 - h) tetőlétra

II - A munkáltató kötelezettségei

- (1) A szervezeti egység vezető, munkahelyi vezető, a munka kiadója felelős a létrák biztonságos használatához a tárgyi, személyi, szervezési feltételek biztosításáért.
- (2) A létrával való tevékenység végzésével csak olyan munkavállalók bízhatóak meg, akik egészségi szempontból arra alkalmasak.
- (3) A gyakorlati munkavédelmi oktatásnál – a létrákat használók esetében – a tematikának tartalmaznia kell az e munkaeszközzel kapcsolatos helyes munkavégzés szabályait, és az oktatás megtartója az oktatást írásban dokumentálja.
- (4) A Munkavédelmi Szabályzat gyakorlati oktatásra vonatkozó előírásait itt is be kell tartani.
- (5) A szervezeti egység vezető, munkahelyi vezető, a munka kiadója:
 - a) munkavégzéshez a megfelelő létrát, kiegészítő elemeket, és amennyiben a magasban végzett munka sajátossága miatt a létra használata veszélyes, úgy egyéb megoldást biztosít (állvány, személyemelő stb.);
 - b) biztosítja a létra használathoz a szükséges egyéni védőeszközöket;
 - c) a létra használója számára megfelelő használati utasítást biztosít;
 - d) speciális létrák esetén belső utasításban szabályozza a használati jogosultságot, annak feltételeit;
 - e) a létrákat rendszeresen ellenőrizteti, az ellenőrzés eredményét írásban rögzíti.

III - A munkavállaló kötelezettségei

- (1) A létrákat a használati utasításoknak megfelelően használja.
- (2) A balesetveszélyes létrákat nem használja, a balesetveszélyről tájékoztatást ad a munkahelyi vezetőjének.
- (3) Amennyiben fél a létrán történő munkavégzéstől vagy egészségi állapota miatt veszélyesnek ítéli a tevékenységet (szédül, gyógyszerfogyasztás, posztalkoholos állapot) azt jelentse munkáltatójának.
- (4) A munkavégzéstől függően kérjen segítő munkáltatójától, pl. létra biztosítására, anyagok feladására.
- (5) Nem megfelelő tárgyi feltételek esetén ne veszélyeztesse saját maga vagy környezete biztonságát, a magasban végzett munkához kérjen biztonságos munkaeszközöket (pl. személyemelőt, guruló állványt).

IV - A létrák biztonságos használatára vonatkozó általános előírások

- (1) Csak szilárd és megfelelően karbantartott, tiszta állapotú létrát szabad használni. A létrákat céljuknak megfelelően, rendeltetésszerűen kell alkalmazni.
- (2) A magasban végzett munkákhoz a létrák használatát úgy kell korlátozni, hogy a kialakítási sajátosságok figyelembevételével, minimális használati idő mellett minimális kockázat álljon fenn.
- (3) A létrákat úgy kell felállítani, hogy azok a használat alatt stabilak legyenek, azok biztonságosan álló helyzetben maradjanak.
- (4) A mozgatható (hordozható) létrák lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak.
- (5) A támasztó létrákat elcsúszás és kilengés ellen biztosítani kell.
- (6) A függő létrákat biztonságosan és – kivéve a kötélletrákat – úgy kell felerősíteni, hogy azok ne csúszhassanak el, illetve ne tudjanak kilengeni.
- (7) A kétágú, valamint a kétágú, fellépővel és korláttal ellátott létrák lábainak szétesúszását a használat teljes időtartama alatt a lábak alsó részeinek rögzítésével vagy a szétesúszást megakadályozó elemmel, illetve más egyenértékű megoldással kell megakadályozni.
- (8) A munkaszintek megközelítését lehetővé tevő létrát úgy kell megválasztani és elhelyezni, hogy az elegendő magasságban nyúljon ki az elérendő munkaszint fölé, és ezzel lehetővé tegye a biztonságos kapaszkodást, kivéve, ha a munkaszintre történő fellépéshez szükséges biztonságot másként valósították meg.

- (9) A kitolható, az átalakítható és az egymásba illesztett (többtagos) létrát úgy szabad használni, hogy a létraelemek egymáshoz képest ne mozdulhassanak el. A kerekos létrákat (vontatható) létrákat használatuk előtt elmozdulás ellen biztosítani kell.
- (10) A létrát csak úgy kell használni, hogy a kapaszkodás és a biztonságos állás lehetősége mindenkor biztosított legyen. Amennyiben a létrára teherrel kell felmenni, ez nem korlátozhatja a kapaszkodás lehetőségét.
- (11) Mindig csak kifogástalan állapotú létrát szabad használni, sérült létrákkal dolgozni tilos! Meghibásodott létrákról az illetékes vezetőt tájékoztatni kell, azokat ki kell vonni a forgalomból. Csak az eredetivel azonos biztonságot nyújtó állapot esetén szabad használni a létrákat. Amennyiben nem lehet megjavítani azokat, akkor az ismételt használat elkerülése érdekében a megsemmisítésről kell gondoskodni.
- (12) Először használt (új típusú) létra esetén a használati utasítást el kell olvasni, és tanulmányozni kell a létrán látható piktogramokat.
- (13) Létrákat csak teherbíró, egyenletes felületű, kellő méretű alapon szabad felállítani, úgy, hogy a fokok, lépcsők vízszintes helyzetben legyenek.
- (14) Létrákat eldőlés és besüllyedés ellen (pl. stabilizáló talppal) biztosítani kell.
- (15) Azokat a létrákat, melyeket a közlekedési útban állítottak fel, elkerítéssel jelölni és ütközés ellen biztosítani kell.
- (16) Vizsgáljuk meg, hogy szilárdan és biztosan áll-e a létra, pl. úgy hogy fogjuk meg a létra szarait és teljes tömegünkkel nehezedjünk rá.
- (17) Biztosító személyt kell állítani, ha az elkerítés, elzárás nem eredményez kielégítő biztonságot.
- (18) Munkavégzés közben a dolgozó mindkét lábának azonos létrafokon kell lennie.
- (19) A létra használójának csúszásmentes lábbelit kell viselnie.
- (20) Amennyiben szerszámot vagy kisebb anyagot kell felvinni, úgy ajánlatos azokat testre rögzített övtáskába tenni. 10 kg-nál nagyobb tömeg létrán való felvitele veszélyes.
- (21) Munka közben nem szabad oldalra kihajolni, hanem a létrát kell arrébb helyezni.
- (22) Villamos vezeték közelében végzett munkánál az érintésvédelmi szabályokat be kell tartani.
- (23) A létra szarait csak a gyártó által engedélyezett hosszabbítóval szabad meghosszabbítani.
- (24) Szédülés vagy ijedtség esetén a legközelebbi létrafokhoz kell nyomni a fejet és lassan lefelé kell a létráról lejönni. Szükség esetén segítségért kiáltani.
- (25) Már a létesítmény tervezésénél gondoskodni kell a magasban végzendő munkák biztonságos végzésének feltételeiről, pl. nagy üvegfelületek megtisztításáról, tetőre kijutásról, tetőn végzett munkáról.
- (26) Ugyancsak figyelembe kell venni a magasban lévő lámpatestek és légkondicionáló berendezések karbantartási igényét. A karbantartási utasítások tartalmazzák a magasban végzett munkáknál használatos munkaeszközök felsorolását, biztosításának módját.
- (27) Csúszós (olajos, zsíros, stb.) felületre létrát nem szabad állítani, használat előtt takarítás szükséges.
- (28) A kedvezőtlen időjárás hatásait a külső munkavégzésnél figyelembe kell venni, mivel a nagy szélnyomás eldöntheti a létrát, vagy lesodorhatja a dolgozót, jeges nedves felületű létrán lecsúszhat a lába.
- (29) A létrák biztonságos használatára vonatkozó jelöléseket és azok magyarázatait a jelen szabályozás tartalmazza.

V - Támasztólétra használatának szabályai

- (1) A szükséges hajlásszög függ a létra kialakításától, például egyszerű lépcsőfokos támasztólétránál 60-70°, létrafokos létránál 65-75° között kell lenni. Ennek megítélését segíti egy gyakorlati megoldás. A létra szárának alsó részéhez kell állni és vízszintesen a könyökünkkel meg kell érinteni a létra fokát. Ekkor megfelelő szögben áll a létra.
- (2) A létrán lévő álláshely (munkamagasság) legfeljebb 7 m magasságban lehet az állásfelület felett.
- (3) A támasztólétrákon csak kisebb munkákat szabad végezni, különösen veszélyesek lehetnek a jelentős dinamikai erő kifejtést igénylő munkák.
- (4) A létrának elcsúszás ellen is biztosítva, biztonságosan kell támaszkodni. Ahol támasztólétrát gyakran alkalmaznak, ott elcsúszás ellen tartósan megmaradó biztosítást vagy létra beakasztásnak lehetőséget kell kialakítani. Tilos a létra oszlophoz támasztása, mert az elmozdulás veszélyes.
- (5) Támasztólétrát nem szabad bizonytalan felülethez támasztani, pl. üvegfelülethez, ereszcatornához, bezáratlan ajtóhoz.
- (6) Lépcsőn való alkalmazáshoz speciális megoldás szükséges.
- (7) A támasztólétra legalább 1 m-re nyúljon túl az esetleges kilépési helyek fölé.
- (8) Kitolható létránál a használati utasítás tartalmazza, hogy milyen átfedésnek kell lennie, pl. minimum két létrafoknak át kell fednie egymást.

VI. - Kétágú létra használatának szabályai

- (1) Kétágú létrát csak akkor szabad használni, ha rendelkezik megfelelő szétcsúszás gátlóval, a csuklós illesztés ellenállás nélkül nyitható.
- (2) Kétágú létrát tilos támasztólétraként használni.
- (3) Kétágú létráról tilos átlépni másik, magasan levő helyre.
- (4) A kétágú létra szétcsúszás-gátlójának megfelelő helyzetben kell lennie, akkor szabad a létrát használni, ha szétnyílás és összezsugorodás ellen biztosított.
- (5) Kétágú létrákat akaratlan elmozdulás ellen biztosítani kell.
- (6) A kétágú létra felső fokára csak akkor szabad ráállni, ha a biztos állás megvalósítható. A kétágú létrát ebben az esetben el kell látni korláttal és fellépővel. Mindkét oldalán feljárható kétágú létra felső fokára nem szabad ráállni.
- (7) A kétágú létra kitolt helyzetű hosszabbító tagjának utolsó 4 fokára – ha használati utasítás másképp nem rendelkezik – tilos ráállni.
- (8) Nem szabad kétágú létra korlátjára – egyik lábbal sem – rálépni és lovagló helyzetben dolgozni.
- (9) Lépcsőkön s egyéb szintkülönbséggel rendelkező padozaton csak különleges (pl. szárhosszabbítóval ellátott) kétágú létra használható.
- (10) Munkavégzéshez a szükséges létszám biztosítása. A munka irányítójának meg kell határoznia a tevékenységhez szükséges létszámot, például amennyiben anyag, illetve szerszám felvitele a létra használója számára megterhelő vagy az egyensúly elvesztését okozhatja, biztosítani kell egy vagy több segítő dolgozót.

VII - Létrák időszakos ellenőrzése

- (1) A létrák egy része használat során károsodik, mechanikai szilárdságuk csökken, egyes alkatrészek elkopnak. Az alumínium létrák korrózióállóak, az acélból készült létrákat festékréteggel védik, de a védőréteg kopása következtében a korrózió jelentős károkat okozhat. A szabványnak megfelelően valamennyi farészt minden felületen védőbevonattal kell ellátni, amelynek átlátszónak és páraáteresztőnek kell lennie. Nem engedhető meg az a gyakorlat, hogy át nem látszó festékekkel lefedik a sérült felfelületet, megtevéstve az ellenőrzést végzőt és az eszköz használóját.
- (2) Fa létrát használni tilos, ha mély rovátkák, repedések láthatók rajta, illetve elhajlott, repedt, töredezett. Fémlétrát használni tilos, ha elhajlott, repedt, töredezett. Figyelmet kell fordítani a csúszásgátló szerkezet épségére, mert a biztonsági talp, túske vagy tapadó talp gyakran megsérül.
- (3) Az időszakos ellenőrzés gyakoriságát a használat mértéke, az igénybevétel nagysága, a munkakörnyezet határozza meg, de legalább évente egyszer felül kell vizsgálni ezeket a munkaeszközöket, ha a használati utasítás másképp nem rendelkezik.

- (4) A felülvizsgálathoz a létrákat azonosító jellel kell ellátni, feltüntetve a létra utolsó ellenőrzésének az időpontját.
- (5) Az ellenőrzést a jelen szabályzatban szereplő formanyomtatvány kitöltésével kell elvégezni. A rendszeres ellenőrzés elvégeztetéséről, dokumentálásáról és annak megőrzéséről a szervezeti egység vezetője gondoskodik.
- (6) A szemrevételezési és működési próba mellett műszaki vizsgálat is szükségessé válhat, szabvány tartalmazza a vizsgálati módszereket, pl. szilárdsági, hajlítási, oldalirányú meghajlási vizsgálat. A szükséges vizsgálatok elvégeztetéséről a szervezeti egység vezetője gondoskodik.
- (7) A nem megfelelő létrát meg kell jelölni, és a használható munkaeszköztől elkülönítve kell tárolni. Javítás után – munkavédelmi szempontból – az eredeti állapottal egyen értékűnek kell lennie. Ha ez nem biztosítható, akkor a selejtezésnél teljesen használhatatlanná kell tenni, így megakadályozva az ismételt használatot.

VIII. - Létrák szállítása, raktározása, karbantartása

- (1) Mozgatható létrák csak kis hányada gépi mozgatású, többségét segédeszköz nélkül szállítják az alkalmazás helyére. Amennyiben a létra nagy tömegű vagy hosszúsága miatt nehéz szállítani, úgy több munkavállaló is szükséges a mozgatáshoz. Ekkor be kell tartani a csoportos anyagmozgatás szabályait. Egy oldalra kell állniuk a dolgozóknak, irányítót kell kinevezni stb. A hátsérülések kockázatával járó kézi tehermozgatás minimális egészségi és biztonsági követelményeit az Munkavédelmi Szabályzat 12. számú melléklete tartalmazza.
- (2) Amennyiben a támasztólétra egy ember által is szállítható, akkor a létra elülső részének felfelé kell állnia kb. 2 m magasságban úgy, hogy az a személlyel történő ütközést kizárja, de a tárgyhoz, villamos vezetékhez se érjen. Kisebb támasztólétrát egy fő is szállíthat, ekkor azt csak összecusokott helyzetben függőlegesen célszerű, a test hosszával egyezően.
- (3) A szakszerűtlen raktározás főképp a falétráknál okoz helyrehozhatatlan károkat a vörös- és fehérkorhadás, rovarkárosodás miatt. Mint minden munkaeszköz, a legegyszerűbb létra is igényli a karbantartást. A létra tisztítása, a kopott elemek cseréje minden esetben szükséges, de a használati utasítás egyéb előírásokat is tartalmazhat. (pl. zsírozásokat, rögzítő elemek utána húzását).

IX - Idegen létrák használata

- (1) Sok balesetet okoz a kölcsönvett létrákon történő munkavégzés, amikor csupán rövid időre kéri el más (pl. szervezeti egység, külső cég) munkaeszközét. Gyakran nem ismerik a különleges létrák (pl. többcélú, mechanikai létra) használatának szabályait, nem ellenőrzik azok megfelelőségét. Kockázatot jelent a kölcsönadó számára is a művelet, hiszen a nem megfelelő létra miatt bekövetkező balesetnél megállapíthatják a felelősségét. A visszaadott létra is balesetet okozhat, mivel az elszennyeződött lehet, sérülése miatt mechanikai szilárdsága csökkenhet.
- (2) Kölcsön lehet adni a létrát, de csak akkor, ha a szükséges gondossággal járunk el. (pl. átadás, átvétel, egyes típusoknál használati utasítás stb.)
- (3) A szolgáltatást végző külső cégek munkaeszközeit előzetesen fogadó cég megvizsgálja és csak kifogástalan gépeket, berendezéseket enged be a területére. (Előzetesen listát kérnek a beszállítandó munkaeszközökről, majd írásban engedélyezik a telephelyi használatot. E módszerrel a villamos balesetek is megelőzhetők.)

Ellenőrző feladatsor – Létrák használata

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Sérült létrát szabad-e munkavégzéshez használnunk?
 - a) Nem szabad. A létra állapotát jelenteni kell a munkahelyi vezetőnek.
 - b) Attól függ, milyen mértékű a sérülés.
 - c) Csak biztosítás mellett használható.
- 2) Szabad-e létrával egyedül munkát végezni?
 - a) Nem, legalább 2 fő szükséges.
 - b) A munkafolyamat és a környezet veszélyessége dönti el.
 - c) Minden esetben elég 1 ember.
- 3) A mozgatható (hordozható) létrák felállításánál mire kell ügyelni?
 - a) Csak a létra legyen megfelelő állapotú az a fontos.
 - b) Ha megfelelő tapasztalattal rendelkező személy csinálja.
 - c) A létra lábait stabil, erős, méretüknek megfelelő szilárd alapra kell helyezni úgy, hogy a létrafokok vízszintes helyzetben maradjanak.
- 4) A létra felállításánál a talajra, milyen előírások vonatkoznak?
 - a) Csúszós (olajos, zsíros, stb.) felületre nem szabad állítani.
 - b) A lábat minden esetben ki kell ékelni.
 - c) A létra tetejét kell kikötni, hogy ne csúszhasson el az alja.
- 5) Támasztó létrát szabad nem sík felületnek (pl. oszlop) támasztani?
 - a) Ha a munkát biztosítással végezzük, akkor igen.
 - b) Nem szabad.
 - c) Ha a létra teteje ki van kötve, akkor szabad.
- 6) Támasztó létra legalább mennyivel lógjon túl a kilépésre kiszemelt felületen?
 - a) A mászó személy ügyessége határozza meg.
 - b) A létra végének a felület felett kell lennie, csak ez a fontos.
 - c) Legalább 1 m.
- 7) Kéttagú létrát támasztó létraként használhatunk?
 - a) Nem.
 - b) Csak, ha a tagokat biztonságosan egymáshoz rögzítjük.
 - c) Csak, ha fordítva állítjuk fel.
- 8) Kéttagú létrát szabad-e lépcsőn felállítani?
 - a) Soha nem szabad.
 - b) Csak különleges, szárhosszabbítóval ellátott kéttagú létra esetén.
 - c) Csak, ha támasztó létraként használjuk.
- 9) Nem megfelelő állapotú létrát...
 - a) Azonnal meg kell semmisíteni!
 - b) Nem használjuk, vissza vesszük a helyére.
 - c) Megjelöljük és elkülönítve tároljuk a javításáig.
- 10) Ismeretlen létra (pl. kölcson) használata esetén...
 - a) Megvárjuk a saját létránkat.
 - b) Amennyiben ismert típusról van szó, azonnal használható.
 - c) Meggyőződünk a megfelelő állapotról szemrevételezéssel, áttekintjük a használati útmutatót, ha szükséges.

Ellenőrző kulcs – Létrák használata

- 1) – A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

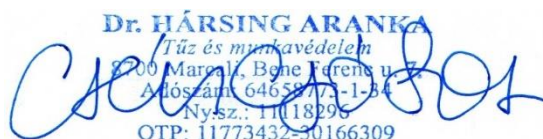
9. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Ívhegesztő hegesztőkészülék

Érintett munkakörök: Ívhegesztő hegesztőkészülékkel dolgozó és működését felügyelők

Oktatási anyag a munkavállaló munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HÁRSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
8200 Marosfa, Bene Ferenc u. 7.
Adószám: 64658773-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

A rendeltetésszerű használat magában foglalja a biztonsági előírások, valamint a szerelési utasítás és a használati útmutatóban szereplő üzemeltetési utasítások betartását is. A vonatkozó balesetvédelmi utasításokat a lehető legpontosabban be kell tartani.

A hegesztőkészülék nem használható:

- Nem kielégítően szellőztetett helyiségekben,
- Nyirkos vagy nedves környezetben,
- Robbanásveszélyes környezetben,
- Csövek felolvasztására,
- Szívritmusszabályzóval élő személyek közelében és
- Gyúlékony anyagok közelében.

A hegesztőkészüléket kizárólag a használati útmutatónak megfelelően használja. Bármely más használat rendeltetésellenes használatnak minősül, anyagi kárt és/vagy személyi sérülést okozhat.

A hegesztőkészülék előírás szerű használata mellett sem zárható ki minden kockázat. A hegesztőkészülék elvével és kivitelezésével kapcsolatban a következő veszélyhelyzetek léphetnek fel:

- Káprázás által okozott szemsérülések,
- A készülék vagy a munkadarab forró részeinek megérintése (égési sérülések),
- Nem megfelelő védelem esetén baleset- és tűzveszély a szikrák vagy salakrészecskék révén,
- Füstök és gázok egészségkárosító kibocsátásai levegőhiány vagy elégtelen szellőzés esetén zárt helyeken.

A hegesztőkészülék körültekintő, előírás szerű használatával, az utasítások, biztonsági-, tájékoztató jelzések figyelembe vételével, előírások pontos betartásával járuljon hozzá a fennmaradó kockázatok csökkentéséhez.

FIGYELMEZTETÉS! Áramütés veszélye!

Veszélyes a gyermekekre és a korlátozott fizikai, érzékszervi vagy mentális képességű személyekre (például az idősebb emberekre, és azokra, akik nincsenek fizikai vagy szellemi képességeik teljes birtokában) vagy azon személyekre, akik nem rendelkeznek megfelelő tapasztalattal és tudással.

A hibás elektromos csatlakoztatás, a túl magas hálózati feszültség vagy a helytelen használat elektromos áramütést okozhat. Minden elektromos áramütés halálos lehet.

A berendezést kizárólag 18. életévüket betöltött személyek használhatják, aki rendelkezik hegesztő képzettséggel, egészségügyileg alkalmas, a berendezést, a berendezés használati utasítást ismeri és a munkával a munkáltató megbízta.

Gondoskodjon a készülék megfelelő karbantartásáról. Javítást, karbantartást csak megfelelően képzett személy végezhet.

A használati útmutatóban szereplő utasítások mellett az illetékes jogalkotó általános biztonsági és balesetvédelmi utasításait is be kell tartani.

Mindig legyen figyelmes és ügyeljen arra, amit tesz. Ne végezzen semmilyen munkát a hegesztőkészülékkel figyelmetlenül, vagy kábítószert, alkohol vagy gyógyszer hatása alatt. A jelen készülék használatakor, akár pillanatnyi figyelmetlenség is súlyos balesetekhez és sérülésekhez vezethet. Ne használja a berendezést, ha szédül, vagy ha gyengének érzi magát.

Használatbavétel előtt ellenőrizze a készüléken az esetleges sérüléseket. Semmi esetre sem szabad használni a készüléket, ha hibák lennének rajta.

Ügyeljen a hegesztőkábelek, a fűvóka, az égő, valamint a testcsatlakozók kifogástalan állapotára. A szigetelés és a feszültség alatt álló részek elhasználódása veszélyes helyzetet teremthet és csökkentheti a hegesztési munka minőségét.

A készülék használata bizonyos részek esetében kopást okozhat. Ezért rendszeresen ellenőrizze a készüléket az esetleges sérülésekre és hibákra vonatkozóan.

Saját biztonsága érdekében csak olyan tartozékokat és kiegészítő berendezéseket használjon, amelyek a használati utasításban kimondottan megadásra kerültek, vagy a gyártó által ajánlottak.

A készülék felszerelésekor ügyeljen arra, hogy a felszerelés helye stabil és biztonságos legyen. A hegesztőkészülék kizárólag sima és vízszintes felületen állítható fel.

Túlterhelt táphálózatok és áramkörök a hegesztés alatt zavarokat okozhatnak a többi fogyasztók számára. Kétség esetén konzultálni kell az áramszolgáltatóval.

Hegesztésnél a vonatkozó nemzeti irányelveket és jogszabályokat be kell tartani. Ez különösen a vonatkozó balesetvédelmi előírásokat érinti.

A hegesztőkészüléket csak akkor csatlakoztassa, ha a konnektor hálózati feszültsége megfelel az adattáblán szereplő értéknek.

Csak jól hozzáférhető hálózati aljzathoz csatlakoztassa a hegesztőkészüléket, hogy gond esetén gyorsan le tudja választani azt az elektromos hálózatról.

Ne működtesse a hegesztőkészüléket, ha azon sérüléseket lát, vagy a hálózati kábel, ill. a hálózati dugó meghiúsodott.

A használt hálózati csatlakozókábel magas minőségű vezeték, amely nem károsítható. Munka közben ügyeljen arra, hogy ne érintse meg forró tárgyakkal. Ha a csatlakozóvezeték megsérül, egy olyan, különleges csatlakozóvezetékkel kell kicserélni, amely a gyártótól vagy az ügyfélszolgálatától beszerezhető. A csatlakozóvezeték cseréjét csak a gyártó vagy ügyfélszolgálat, vagy hasonlóan képzett személyek végezhetik.

A házat csak annyira nyissa ki, amennyire az az útmutatóban szerepel. A javítást bízza szakemberre. Forduljon szakműhelyhez. Nem érvényesíthető garanciális és jótállási igény önhatalmán végrehajtott javítás, szakszerűtlen csatlakoztatás vagy hibás kezelés esetén.

Sohase vezessen be hegyes és/vagy fémes tárgyakat a készülék belsejébe.

Javításhoz csak olyan alkatrészeket szabad használni, amelyek megfelelnek az eredeti készülékadatoknak. A hegesztőkészülékben olyan elektromos és mechanikus részegységek találhatóak, melyek nélkülözhetetlenek a veszélyforrások elleni védelemhez.

A hegesztőkészüléket nedvességtől védje, kizárólag száraz helyiségekben használja.

Ne merítse vízbe vagy más folyadékba sem a hegesztőkészüléket, sem a hálózati kábelt vagy dugót.

Soha ne fogja meg nedves kézzel a hegesztőkészüléket vagy a csatlakozódugót. Kerülje el a közvetlen érintkezést a hegesztő áramkörrel. Az áramfűvóka és a testcsatlakozó között fellépő üresjárási feszültség veszélyes lehet.

A hálózati csatlakozót soha ne a hálózati kábelnél fogva húzza ki az aljzatból, hanem mindig a dugót fogva. Kerüljön el mindennemű húzófeszültséget a hálózati kábelben.

Húzza ki a készüléket, mielőtt máshol szeretné felszerelni.

A hegesztőkészüléket, a hálózati csatlakozót és a hálózati kábelt tartsa távol a nyílt lángtól és a forró felületektől.

Ne törje meg a hálózati kábelt.

Védje az összes kábelt olajtól, éles szélektől és magas hőmérséklettől.

Ha a hegesztőkészüléket nem használja, tisztítja, beállításokat végez rajta, vagy a termék üzemzavara esetén mindig kapcsolja ki a hegesztőkészüléket, és húzza ki a dugót a dugaszoló aljzatból.

Úgy vezesse a kábelt, hogy senki ne essen el benne.

Az ív fénysugárzása károsíthatja a szemet. Védje a szemét az arra a célra meghatározott védőszemüveggel (DIN EN 166, DIN EN 169 / védelmi fokozat: 9-11), amelyet védőpajzsra erősít.

Az ív fénysugárzása égési sérüléseket okozhat a bőrön. Használjon kesztyűt és száraz védőruházatot, amely mentes az olajtól és zsírtól, hogy megelőzze a bőr érintkezését az ív ultraibolya sugárzásával.

A hegesztett munkadarab izzani kezd és viszonylag hosszú ideig nagyon meleg marad. Ügyeljen rá, hogy lehűljön, mielőtt megérinti.

Ívhegesztés során gőzök szabadulnak fel, amelyek kárt okozhatnak.

Ügyeljen arra, hogy senki ne tartózkodjon védőruházat és szemvédő eszköz nélkül az ív 15 m-es körzetében. Védje önmagát és a környezetében tartózkodó személyeket az esetleges veszélyes hatásaitól!

Az ívhegesztés során szikra és füst keletkezik, valamint egyes fém alkatrészek megolvadhatnak. Ezért ügyeljen arra, hogy minden éghető anyagot eltávolítson a munkahelyről.

A hegesztett munkadarab izzani kezd és viszonylag hosszú ideig nagyon meleg marad. Ennélfogva éghető anyagokkal való érintkezéskor tüzet hozhat létre.

Ne végezzen hegesztést olyan tartályokon, edényeken vagy csöveken, amelyek korábban éghető folyadékot vagy gázt tartalmaztak.

FIGYELMEZTETÉS! Elektromágneses mező!

A hegesztőkészülék és az ív révén elektromos vagy elektromágneses mező keletkezhet, amely zavarhatja az elektronikus berendezéseket és készülékeket. Ide tartoznak többek között a számítógépes berendezések, távközlési berendezések, elektronikusan vezérelt készülékek és gépek. A hálózati és jelvezetékek is zavart szenvedhetnek. A jelenség a szívritmus-szabályzókat is zavarhatja.

Tartsa be a karbantartási utasításokat.

Tekerje le teljesen a testkábel, valamint a tömlőköteget. Feltekerve megnövelhetik az elektromágneses mezőket. A sugárzásra érzékeny készülékeket vagy gépeket elegendően árnyékolja le. Hegesztés előtt konzultáljon orvosával, ha szívritmus-szabályzót visel.

A hegesztőkészülék a működés időtartama alatt nem szorítható be szűk helyre, és nem állítható közvetlenül a falhoz, hogy a szellőző nyílásokon át mindig elegendő levegő szívódhasson be.

Győződjön meg arról, hogy elegendő levegőellátás álljon rendelkezésre.

Veszélyforrások

- Ívhegesztéskor számos veszélyforrás jelentkezik. Ezért különösen fontos, hogy a hegesztő betartsa a következő szabályokat, hogy önmaga és mások veszélyeztetését, valamint a személyek és a készülék károsodását elkerülje.
- A Munkaterületen tartson mindig rendet, fegyelmet, tisztaságot. A közlekedés legyen akadálymentes!
- A hegesztőkészüléket ne használja olyan sík területen, amelynek a lejtése meghaladja a 10°-ot.
- A hálózati feszültség alatti oldalon, pl. kábeleken, dugókon, dugaszoló aljzatokon végzett munkákat csak szakemberrel végeztesse. Ez különösen vonatkozik a köztes kábelek összeállítására.
- Baleset esetén azonnal válassza le a hálózatról a hegesztési áramforrást.
- Ha elektromos érintkezési feszültségek lépnek fel, azonnal kapcsolja le a készüléket és vizsgálta meg szakemberrel.
- A hegesztési áram alatti oldalon mindig ügyeljen a jó elektromos érintkezésre.
- Hegesztésnél mindig viseljen szigetelő kesztyűt. Ez védelmet nyújt az elektromos áramütéstől (a hegesztő áramkör üresjáratú feszültsége), a káros sugárzásoktól (hő- és UV sugárzások), valamint az izzó fémtől és freccsenő salaktól.
- Viseljen szilárd, szigetelő lábbelit, a cipőnek nedvesség esetén is szigetelnie kell. A félcipő használata nem megfelelő, mivel az izzó fémcseppek lecsepegve égési sérülést okozhatnak.
- Viseljen megfelelő ruházatot, mellőzze a szintetikus ruhákat.
- Ne nézzen védtelen szemmel az ívbe, csak a DIN szabvány szerinti, előírt védőszemüveggel rendelkező hegesztő-védőpajzsot használjon. A vakító hatást illetve égési sérüléseket okozó fény- és hőszugárzások mellett az ív UV-sugárzást is kibocsát. Ez a láthatatlan ultraibolya sugárzás nem megfelelő védelem esetén csak néhány óra múlva érezhető, nagyon fájdalmas kötőhártya-gyulladást okoz. Ezen kívül az UV-sugárzás a védtelen testrészekre napégésszerű hatásokat gyakorol.
- Az ív közelében tartózkodó személyeket és segítőiket is tájékoztatni kell a veszélyekről és fel kell szerelni őket a szükséges védőeszközökkel, és szükség esetén védőfalak beépítése szükséges.
- Olyan tartóeszközökön, amelyekben gázokat, üzemanyagokat, ásványi olajokat vagy hasonló anyagokat tároltak, akkor sem szabad hegesztési munkákat végezni, ha már hosszú ideje kiürítették őket, mivel a maradékok robbanásveszélyt okozhatnak.
- Tűz- és robbanásveszélyes területeken különleges előírások érvényesek.
- Olyan hegesztett kötések, amelyek nagy igénybevételnek vannak kitéve és feltétlenül meg kell felelniük adott biztonsági követelményeknek, csak különlegesen képzett és minősített hegesztők hozhatnak létre. Ilyenek lehetnek például: Nyomástartó edények, futósínek, vonóhorgok, stb.

Balesetveszély elektromos áramütés révén

Ha az ív nem ég, a testcsatlakozó és az áramfűvőka között az U₀ üresjárási feszültség áll fenn. Ez a feszültség életveszélyes lehet, ha a hegesztést végző személy az áramfűvőkát, az égőfűvőkát, a hegesztőhuzalt, elektródát és a munkadarabot pusztán kézzel megfogja.

- Arra is feltétlenül ügyelni kell, hogy az elektromos készülékekben vagy berendezésekben lévő védővezeték gondatlanság esetén a hegesztőáram megsemmisítheti: pl. a testcsatlakozó a hegesztőkészülék házára kerül, amely az elektromos berendezés védővezetékéhez kapcsolódik. A hegesztő munkákat védővezeték-csatlakozással rendelkező gépen végzik. Tehát lehetséges a gépen való hegesztést úgy is elvégezni, hogy nem helyezik fel rá a testcsatlakozót. Ebben az esetben a hegesztő áram a testcsatlakozótól áramlik a védővezetéken keresztül a géphez. A magas hegesztőáram a védővezeték átolvadását vonhatja maga után.
- A hálózati csatlakozóaljzatokhoz tartó vezetékek biztosítékainak meg kell felelnie a megfelelő előírásoknak (VDE 0100). Tehát ezen előírásoknak megfelelően csak a vezeték keresztmetszetének megfelelő biztosítékok, ill. automatikus biztosítékok használhatók (16 amperes áramköri védőkapcsoló). Túlbiztosítás a vezeték meggyulladását, ill. az épületben létrejött tűzkárokat okozhat.

Szűk és meleg helyiségek

- Szűk vagy meleg helyiségekben történő munkák esetén szigetelő alátéteket és köztes betéteket, valamint bőrből vagy egyéb rosszul vezető anyagból készült hosszúszerű kesztyűket kell használni a test szigetelésére a padlóval, falakkal, vezetőképes készülékalkatrészekkel és hasonló elemekkel szemben.
- Amennyiben a hegesztés céljára hegesztési transzformátorokat használnak megnövekedett elektromos veszély esetén, mint például elektromos vezetőképes falú szűk helyeken (kazánok, csövek, stb.), és a munkaruha átizzad, akkor a hegesztőkészülék kimeneti feszültsége üresjárat esetén nem lehet magasabb, mint 48 V~ (effektív érték). Ezért a kimeneti feszültsége miatt a készülék üresjáratban működtethető ebben az esetben.

Balesetveszély a szűk helyeken fellépő levegőhiány miatt

- Hegesztés esetén jelentős mennyiségű füstök és gázok szabadulnak fel. Gondoskodjon róla, hogy a füstök és gázok elszívása megfelelő nyílás révén mindig megoldott legyen. Azonban sohasem vezessen be oxigént. Ez növeli a tűzveszélyt.

Védőruházat

- A munka alatt a hegesztő egész testét védelmezni kell a megfelelő ruházat és arcvédő eszköz révén a sugárzásokkal és égési sérülésekkel szemben.
- Mindkét kézen megfelelő anyagból (bőr) készült hosszúszerű kesztyűt kell viselni. Ezeknek kifogástalan állapotban kell lenniük.
- A ruházatnak a repülő szikrák és égési sérülések elleni védelme céljából megfelelő kötényeket kell viselni. Ha a munkák jellege, pl. fej feletti hegesztés ezt szükségessé teszi, védőruhát, és szükség esetén megfelelő fejkendő eszközt kell viselni.
- Az alkalmazott védőruházatnak és az összes tartozéknak meg kell felelnie a megfelelő irányelvnek („Egyéni védőeszközök”, 89/686/EGK). Védelem sugárzás és égési sérülés ellen
- A munkahelyen megfelelően kifüggesztett figyelmeztetéssel „Vigyázat, ne nézzen a lángba!” felirattal kell a szemek veszélyeztetettségére felhívni a figyelmet.
- A munkahelyeket lehetőleg úgy kell leárnyékolni, hogy a közelben tartózkodó személyek védelmet élvezzenek.
- Az illetéktelen személyeket távol kell tartani a hegesztési munkáktól.
- A rögzített munkavégzési helyek közvetlen közelében a falak nem lehetnek világos színűek és fényesek.
- Az ablakokat legalább fejmagasságig védelmezni kell az áthatoló vagy visszaverődő sugaraktól, pl. megfelelő festékekkel.

Szikrák okozta balesetveszély

A hegesztési szikrák fájdalmas égési sérüléseket okozhatnak. Ennélfogva mindenképpen vegye figyelembe a következő előírásokat:

- Mindig viseljen bőrkötényt.
- Használjon bőrkesztyűt.
- Fej feletti hegesztéskor viseljen megfelelő fejkendőt.
- A nadrágszáraknak a cipőkre kell érniük.
- Viseljen szilárd, szigetelő lábbelit.

Freccsenő salakrészecskék okozta balesetveszély

A salak megszilárdulás után kemény és törékeny lesz. Ezt követően a salakkalapáccsal éles részecskékké verik szét, amelyek a szem számára veszélyes sérüléseket okozhatnak. Ezért védje a szemét a salak eltávolításakor megfelelő védőszemüveg alkalmazásával.

Szikrák okozta tűzveszély

Amennyiben az olvadt vagy izzó fém- és salakrészecskék éghető anyagokra esnek, ezeket meggyújthatják és tüzet okozhatnak. Ennélfogva a hegesztési munkák megkezdése előtt távolítsa el minden gyúlékony tárgyat a munkaterületről. Tartson készenlétben megfelelő tűzoltókészüléket. Ennek során különösen ügyeljen a következő anyagokra:

Papír, Rongy, Textíliák, Fa- és farostok, Gumi, Műanyag, Benzin, Olajok, Kátrányszerű anyagok, Festékek és oldószerek

Robbanásveszély

Mind a hegesztési szikrák, mind a magas hőmérsékletű hegesztési varratok robbanást okozhatnak. Ennélfogva ne használja a készüléket robbanásveszélyes környezetben, ahol olyan anyagok, mint például gyúlékony folyadékok, gázok és festékködök keletkezhetnek. Továbbá vegye figyelembe a következőket:

- A hegesztőkészülék üzemeltetése közben ne helyezze az elektródát sem magára a hegesztőkészülékre, sem egy másik elektromos készülékre.
- A hegesztési munkák befejezése előtt ne érintse meg sem magát az áramfűvókát, sem más fémtárgyat, amely érintkezik az áramfűvókával.
- A hegesztési munkák befejezése után azonnal szüntesse meg a készülék áramellátását.
- Feltétlenül ügyeljen arra, hogy semmilyen kábel ne tekeredjen a testére.
- Feltétlenül ügyeljen arra, hogy ne tartózkodjon a hegesztő áramkörön belül. Az égőnek és a masszának mindig ugyanazon az oldalon kell elhelyezkednie.

FIGYELMEZTETÉS! Egészségügyi veszély!

Ha nem használja a hegesztő pajzsot, az ívből származó egészségkárosító UV-sugárzás és hő károsíthatja a szemét. Hegesztéskor mindig használja a hegesztő védőpajzsot.

FIGYELMEZTETÉS! Égési sérülés veszélye!

A hegesztett, forró munkadarabok nagyon magas hőmérsékletűek, és égési sérüléseket okozhatnak. Használjon mindig fogót a hegesztett, forró munkadarab mozgatására.

VIGYÁZAT!

Vegye figyelembe, hogy hegesztés után a hegesztőpisztolyt mindig szigetelt lerakó-felületre kell tenni.

FIGYELMEZTETÉS!

Az elektromos áramütés, sérülés vagy károsodás veszélyének elkerülése érdekében:

- Minden tisztítás előtt húzza ki a hálózati csatlakozódugót a hálózati csatlakozóaljzatból.
- Ne merítse vízbe a hegesztőkészüléket és a tartozékokat.
- Tisztítás előtt hagyja lehűlni a hegesztőkészüléket és a tartozékokat.
- Semmiképpen ne használjon csiszoló, mar vagy karcoló hatású tisztítószeret. Ezek károsíthatják a készüléket.
- Tartsa tisztán a hegesztőkészüléket. A hegesztőkészülékeket meg kell tisztítani a porlerakódásoktól a hűtés biztosítása érdekében. Különösen szennyezett levegőben szükséges a sűrített levegővel végzett havi rendszerességű tisztítás.
- Védje a hegesztőkészüléket a fémportól.
- A hegesztőkészüléket tárolja száraz helyen, illetéktelen személyektől és gyermekektől elzárva.
- Ügyeljen a hegesztőkábelekre, a fűvóka, az égő, valamint a testcsatlakozó állapotára.
- A hegesztőkészülék elhasznált, sérült szigetelésű kábelei és áramvezető alkatrészei veszélyesei és károsíthatják a készülék működését.
- Javításokat csak a felhatalmazott szakszervíz vagy hasonlóan képezett személyek végezhetnek.
- Minden karbantartási és javítási munka előtt válassza le a készüléket a hálózatról.

Viseljen hallásvédőt.

Viseljen védőszemüveget.

Viseljen porvédő maszkot.

Viseljen védőkesztyűt.

Olvassa el a használati utasítást.

Használjon védőpajzsot..

Viseljen védőruházatot.

Viseljen védőcipőt.

Ellenőrző feladatsor – Ívhegesztő hegesztőkészülék

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Az hegesztőkészüléken elhelyezett biztonsági, tájékoztató jelzések, matricák.
 - a) Mindig legyenek láthatóak és sérülés mentesek. Szükség esetén pótolni kell őket!
 - b) Az Emelő csomagolásának részei. Vásárlás után már nincs jelentőségük.
 - c) Az üzembe helyezéshez fontosak. Ha megtörtént a munkavédelmi eljárás már nem kellenek.
- 2) Rend és tisztaság fontossága a munkaterületen.
 - a) A Rend az egyszerű emberek mentsvára. A zseni uralkodik a káoszon. Nincs jelentősége!
 - b) Javítja a hatékonyságot és csökkenti a balesetek kockázatát. Fontos!
 - c) Ha van rá idő, akkor törődni kell vele, de ha sok a munka, nem érünk rá ezekre!
- 3) A gépet csak az a személy kezelheti aki, ...
 - a) kellő gyakorlattal rendelkezik.
 - b) a cég munkavállalója
 - c) a gépkönyvet ismeri, a kezelést megtanulta, az oktatásokat megkapta, egészségügyileg alkalmas, és a feladattal megbízták, valamint nagykorú (<18)
- 4) A gépet úgy szabad tisztítani, karbantartani, ha
 - a) a tevékenység időtartamára az elektromos hálózatról le van kapcsolva.
 - b) a munkát legalább 2 fő végzi.
 - c) nagyon nagy körültekintéssel járunk el.
- 5) A gépet üzemelésével kapcsolatban felmerülő rendellenességeket...
 - a) Azonnal megszüntetem és folytatom a munkát.
 - b) Azonnal jelentem közvetlen munkahelyi vezetőmnek, szükség esetén leállítom a gépet.
 - c) A műszak végén írásban nyújtom be a vezetőségnek.
- 6) Mik a hegesztő berendezés használatának elsődleges munkabiztonsági kockázatai?
 - a) Mivel megvédenek az egyéni védőeszközök, nincsenek ilyenek
 - b) A hatósági ellenőrzések.
 - c) Szem sérülés, Égési sérülés, Áramütés, Fulladás
- 7) Mely tudatmódosító tényezők hatása alatt nem állhat az Hegesztőkészülék kezelője?
 - a) Alkohol, Kábítószer, Bármely ítélőképességet befolyásoló egészségi állapot (betegség)
 - b) Kábítószer.
 - c) Alkohol.
- 8) Melyek a Hegesztő berendezés használatához szükséges Egyéni Védőeszközök...
 - a) Megfelelő szelőztetés, Jó megvilágítás
 - b) Védőszemüveg, Védőpajzs, Hallásvédelem, Porvédő maszk, Védőruha, Védőcipő, Védőkesztyű
 - c) Rend, Fegyelem, Körültekintés, Használati utasítás
- 9) Milyen hatása van az Ívhegesztési munkának más elektromos gépekre (pl. szívritmus szabályozó)
 - a) Elektromágneses zavart generál és megzavarhatja más elektromos berendezések működését.
 - b) Semmilyen hatásuk nem lehet egymásra.
 - c) Csak meghibásodás esetén lehet, elhanyagolható kockázat.
- 10) Az elektromos kábelek használata során
 - a) Rendszeresen ellenőrizze őket, nem sérült-e. A hibás kábelt ki kell cserélni vagy meg kell javítani.
 - b) Nincs velük semmi teendő.
 - c) A munkahelyi vezetők foglalkoznak csak vele.

Ellenőrző kulcs – Ívhegesztő hegesztőkészülék

- 1) - A
- 2) – B
- 3) – C
- 4) – A
- 5) – B
- 6) – C
- 7) – A
- 8) – B
- 9) – C
- 10) – A

10. Munkabiztonsági utasítás

Munkabiztonsági ismeretek – Sarokcsiszoló

Érintett munkakörök: Sarokcsiszolóval dolgozó és működését felügyelők

Oktatási anyag a munkavállaló munkabiztonsági oktatásához.

Készítette:

Dr. HARSING ARANKA
Tűz és munkavédelem
2700 Mátyás, Béke Tere u. 7.
Adószám: 64658773-1-84
Ny.sz.: 11018296
OTP: 11773432-30166309

Csécs Gábor

Tűz és Munkavédelmi szakember

Tűzvédelem: BMTPVI: AK-35/1996

Munkavédelem: CXBB 398476; 605/3/2013

FIGYELEM! **Elektromos gépek** használatakor a tűz, áramütés és személyi sérülés veszélyének csökkentése érdekében mindig be kell tartani az alapvető munkavédelmi óvórendszabályokat, ideértve az alábbiakban leírtakat is. Mielőtt megkezdéné termékünk használatát, olvassa el mindezeket az utasításokat, és őrizze is meg őket.

FIGYELEM! A **korong védőburkolatát** úgy kell felszerelni a gépre, hogy mindig a zárt oldala nézzen a gépkezelő felé. Szerelje fel a korong védőburkolatát a csapágyházra. Ezután forgassa el a korong védőburkolatát a kívánt irányba. Ne elejtse el szorosan meghúzni a csavart. A korong védőburkolatának leszereléséhez a felszerelési eljárás lépéseit fordított sorrendben kell elvégezni.

Figyelem! MINDEN ESETBEN cseréljen korongot, ha köszörülés közben leejtette a gépet. TILOS a csiszoló- vagy **köszörűkorongot** odacsapni vagy nekiütni a munkadarabnak. Különösen a sarkok, éles peremek, stb. megmunkálásakor ügyeljen arra, hogy a gép ne ugrálhasson vagy vágthasson bele a munkadarabba, mert ilyenkor a gépkezelő könnyen elveszítheti az uralmát a gép fölött, vagy a gép visszarúghat.

A köszörűgéppel működtetett fűrész-tárcsa hajlamos a visszarúgásra, amitől a gép kezelője könnyen elveszítheti az uralmát a gép fölött, és sérülést szenvedhet. Csak abban az esetben használjon ilyen, amennyiben a gép gyártója hozzájárul ehhez.

TILOS a gépet bekapcsolni, ha a korong érintkezésben van a munkadarabbal, ez ugyanis a gépkezelő sérüléséhez vezethet! A gép működtetése közben mindig viseljen védőszemüveget vagy arcvédő pajzsot. A művelet befejezése után kapcsolja ki a gépet és várjon, amíg a korong forgása teljesen leáll. A gépet csak ezután szabad letenni.

Üzemen kívül...

Ha a berendezést átmenetileg nem használjuk, mindig húzzuk ki az elektromos hálózati csatlakozót. Indokolt, hogy a készüléket gondosan tisztítsuk meg ilyenkor, beleértve a hozzá tartozó szerszámokat és kiegészítő alkatrészeket is, és végezzünk el állagmegóvó kezelést (pl. vékony olajbevonat felvitelét olajspray segítségével). A használaton kívüli gépeket száraz, zárható helyen kell tartani, ahol illetéktelenek nem férhetnek hozzájuk.

Használatba vétel...

A gép használata előtt győződjön meg arról, hogy az összes biztonsági elem megfelelően és hatékonyan működik. Bizonyosodjon meg arról, hogy minden mozgó alkatrész megfelelő, működőképes állapotban van. Használat előtt bizonyosodjon meg arról, hogy a készülék egyik alkatrésze sincs elrepedve vagy elakadva. Azt is ellenőrizze, hogy minden alkatrész az előírásoknak megfelelően van-e csatlakoztatva vagy felszerelve. Az említettek mellett, vegyen számításba minden olyan körülményt, mely a berendezés megfelelő működését kedvezőtlenül befolyásolhatná.

Jelzések...

Mindig tartsa be a berendezésen elhelyezett címkéken, piktogramokon, matricákon feltüntetett biztonsági utasításokat. Ezeket a címkéket ne távolítsa el és ne tegyen bennük kárt. Ha sérült vagy olvashatatlan a címke, lépjen jelentse azt az Emelő üzemeltetőjének, tulajdonosának. A sérült vagy olvashatatlan címkéket pótolni kell.

Munkaterület...

Tartsa rendben és tisztán a munkahelyet. A rendetlenség a munkaterületen balesetet okozhat. A szerszámait tartsa karban és tisztán. A fogantyúkat és a működtető elemeket tartsa tisztán, száraz állapotban, azon olaj- vagy zsírfoltok nem lehetnek. A szorítókulcsokat és csavarhúzókat használat után távolítsa el az Emelőből.

A munkaterület mindig legyen megfelelően megvilágítva (legalább 300 lux). A gép nem alkalmas nedves körülmények közötti vagy esőben történő munkavégzésre.

A **munkadarab rögzítésére** szükség esetén használjon befogókészülékeket vagy satut. Így biztonságosabban dolgozhat, mintha kézzel tartaná a munkadarabot, ráadásul így mindkét keze szabaddá válik a gép működtetéséhez.

Felhasználó...

A berendezést kizárólag 18. életévüket betöltött személyek használhatják, aki rendelkezik megfelelő gyakorlattal, berendezés kezelésére egészségügyileg alkalmas, a gépet, a gép használati utasítását ismeri, valamint a munka elvégzésével a munkáltató megbízta.

Meghibásodás...

A Berendezés bármilyen módosítása tilos. NE HASZNÁLJA, ha görbülést, repedést vagy más sérülést észlel. Soha se végezzen karbantartást a gépen működés közben. Ha bármiféle szokatlan hangot vagy más szokatlan jelenséget észlel, azonnal szakítsa félbe a munkát és kapcsolja ki az berendezést. A történeteket jelentse a munkahelyi vezetőjének. Javításnál és karbantartásnál csak eredeti pótalkatrészeket használjon. A gyártó által nem javasolt kiegészítő berendezések vagy tartozékok használata sérüléshez vezethet.

Tudatosság...

Mindig legyen figyelmes és ügyeljen arra, amit tesz. Ne végezzen semmilyen munkát a berendezéssel figyelmetlenül, vagy kábítószer, alkohol vagy gyógyszer hatása alatt. A jelen készülék használatakor, akár pillanatnyi figyelmetlenség is súlyos balesetekhez és sérülésekhez vezethet.

Ne használja a berendezést, ha szédül, vagy ha gyengének érzi magát. Ne nyúljon ki túl messzire, álljon szilárdan, őrizze meg **egyensúlyát** és használja mindkét kezét.

Az **akaratlan működtetés** elkerülése okán ne tartsa az indító kapcsolón, annak közelében az ujját a hálózathoz csatlakoztatott gép esetében. A hálózathoz történő csatlakoztatás előtt győződjön meg a gép kikapcsolt állapotáról.

Szerszámok...

A munka természetének megfelelő szerszámot használjon. Ne terhelje túl a szerszámokat, a tartozékokat vagy a készüléket. Nagyobb munkához erősebb szerszámot, berendezést használjon. Legyen biztos benne, hogy ismeri a szerszámot/készüléket, illetve annak kezelési módját.

Karbantartás...

A gépen működés közben soha ne végezzen karbantartást. Rendszeresen végezzen a gépen karbantartást. Használat előtt bizonyosodjon meg, hogy a berendezés biztonságos működésre alkalmas állapotban van, és sérülésmentes. A javításokhoz csak eredeti alkatrészeket használjon. A gyártó beleegyezése nélkül használt hosszabbító alkatrészek és tartozékok sérülést okozhatnak a kezelőszemélyzetnek.

Tartsa tisztán a gépet. A szennyeződés a szerszámokról a gép belső szerkezetébe kerülhet, és így annak károsodását okozhatja. Ne tisztítsa agresszív tisztítószerrel vagy festékhígítóval a készüléket. A műanyag alkatrészeket szappanos vízben megnedvesített puha ronggyal tisztítsa. A fém alkatrészeket parafinolajban megnedvesített ronggyal tisztítsa.

Illetéktelenség...

Gondoskodjon arról, hogy gyermekek, illetéktelen személyek és állatok ne juthassanak a műhelybe. Ha a gépet nem használja, száraz és jól elzárt helyen tárolja, ahol illetéktelenek nem férhetnek hozzá.

Gépismeret...

Ne terhelje túl a készüléket. A munkaterhelést úgy mérje fel, hogy azt kényelmes sebességgel elvégezhető legyen. A készülék **túlterhelése** miatt bekövetkező kár nem tartozik a jótállás hatálya alá.

Óvja a készüléket a szélsőségesen **magas hőmérsékletektől** és a közvetlen napsugárzástól. Legyen tisztában a gép helytelen használata esetén fennálló veszélyekkel.

Ha **más személy** használja a gépet, győződjön meg arról, hogy az illető is ismeri a berendezés biztonságos kezelésének módját, és hogy ő is tisztában van a helytelen használat esetén fennálló kockázatokkal és veszélyekkel.

Minden **sérült alkatrészt** és biztonsági elemet meg kell javítani vagy ki kell cserélni, kivéve, ha ez a kézikönyv erről másképp nem rendelkezik.

Ha a gép fel van szerelve **porelszívó** vagy porleválasztó berendezés csatlakoztatására szolgáló csonkkal, gondoskodjon ilyen berendezés csatlakoztatásáról és rendeltetésszerű használatáról.

A gép bekapcsolása előtt mindig győződjön meg arról, hogy eltávolította-e belőle a beállító és csavarkulcsokat, egyéb **nem rögzített szerszámokat**, alkatrészeket.

MINDIG úgy fogja meg a gépet jó erősen, hogy egyik kezét a hátsó fogantyún, másik kezét pedig az oldalsó fogantyún tartja. Kapcsolja be a gépet, és helyezze a korongot vagy tárcsát a munkadarabra

ELEKTROMOS BERENDEZÉS

- Győződjön meg arról, hogy a hálózati kábel dugasza biztonságosan be van dugaszolva a fali aljzatba. A fali aljzat feszültségének meg kell egyeznie a gép címkéjén megadott feszültséggel. Magasabb feszültség a gép villanymotorjának rongálódását okozza, túl alacsony feszültség esetén pedig a gép nem kap elég áramot.
- Mielőtt a hálózati kábel dugaszát a fali csatlakozóba dugaszolná, győződjön meg arról, hogy a főkapcsoló OFF (kikapcsolt) állásban van. Miután befejezte a munkát, kapcsolja ki a főkapcsolót, majd húzza ki a hálózati kábelt.
- Az elektromos szerszámokat soha ne hordozza az elektromos kábelnél fogva. A hálózati kábelt a fali aljzattól ne a kábelnél fogva húzza ki.
- Magas hőmérséklettől, zsiradéktól vagy festékhígítótól védje a kábelt. Gondoskodjon arról, hogy a kábel ne lógjon rá éles felületekre.
- Rendszeresen ellenőrizze, nincs-e sérülés a kábelen. Ha vágást vagy egyéb sérülést talál a kábelen, cseréltesse ki képzett szakemberrel. Rendszeresen ellenőrizze a hálózati kábelt. Ha vágást vagy egyéb sérülést talál a kábelen, cseréltesse ki képzett szakemberrel.
- Ha hosszabbító kábelre van szüksége, csak jó minőségű, az illetékes hatóság által minősített kábelt használjon.
- A hosszabbító kábeleket teljesen legombolyítva kell használni. Rendszeresen vizsgálja át a kábeleket. A sérült kábelt azonnal meg kell javítani vagy ki kell cserélni.
- Mielőtt a gépen karbantartást végezne vagy tartozékot csatolna hozzá, kapcsolja ki a főkapcsolót és húzza ki a hálózati kábelt a fali aljzattól.
- Ellenőrizze, nem kapcsolódott-e be a gép véletlenül. Munka közben ne tartsa kezét a főkapcsoló közelében.
- Ha asztalra kívánja telepíteni, telepítés után kapcsolja ki a biztonsági kapcsolót.
- Ne használja a gépet robbanásveszélyes környezetben (pl. festékküzet, vagy olyan környezet, ahol robbanóanyagokat használnak).
- Az elektromos kisgépeket nem szabad meteorológiai csapadék hatásának kiténni.
- Ne használja a gépet magas páratartalmú környezetben, és akkor sem, ha maga a gép nedves.

FORGÓ ALKATRÉSZEK → RUHÁZAT

FIGYELMEZTETÉS! Forgó alkatrészek közé való beszorulás veszélye áll fenn!

Viseljen megfelelő védelmet nyújtó ruházatot (pl. ne viseljen laza ruházatot, nyakkendőt, ékszert). Ha hosszú hajat visel, kötözze a fején biztonságosan hátra. Védje a lábát és ne hordjon régi kopott cipőt. Az inge ujját hajtsa fel vagy rögzítse biztonságosan a csuklójához.

Ne vegye le a gépről a biztonsági burkolatokat. Munkakörnyezetét a lehető legbiztonságosabban tartsa.

1. Mindig használjon védőszemüveget és fülvédőt. Ezeken kívül egyéb személyi védőfelszereléseket – úgymint porvédő maszkot, védőkesztyűt, védősisakot és védőkötényt – is ajánlatos viselni.
2. Mielőtt bármilyen munkába kezdene a gépen, minden esetben ellenőrizze, hogy a gép kikapcsolt állapotban van-e, és csatlakozózsínorja ki lett-e húzva a hálózati aljzattól.
3. Tartsa a védő-burkolatokat a helyükön felszerelve.
4. A géphez kizárólag olyan, megfelelő méretű csiszoló- vagy köszörűkorongot szabad használni, amelynek legnagyobb üzemi fordulatszáma legalább olyan magas, mint a gép adattábláján olvasható, legnagyobb üresjáratú fordulatszám.

5. A gép használatba vétele előtt gondosan ellenőrizze, hogy a korongon nincsenek-e repedések vagy sérülések. A repedt vagy sérült korongot haladéktalanul ki kell cserélni.
6. Tartsa be a korongok helyes felszerelésére és használatára vonatkozó gyártói utasításokat. A korongok kezelésekor és tárolásakor legyen gondos és elővigyázatos.
7. Tilos külön szűkítő hüvely vagy adapter segítségével nagy tengelyfuratú csiszoló- vagy köszörűkorongot felszerelni a gépre.
8. Kizárólag a géphez előírt típusú illesztő peremeket szabad használni.
9. Vigyázzon, nehogy kárt tegyen a tengelyben, az illesztő peremekben (különösen azok szerelési felületeiben) vagy a biztosítóanyában, mert az ilyen alkatrészek sérülése a korong törését idézheti elő.
10. Menetes tengelyfuratú korong felszerelésére alkalmas gép használatakor ellenőrizze, hogy a korong menete elégségesen hosszú-e a tengely teljes hosszúságának befogadásához.
11. Mielőtt a tényleges munkadarabon használatba venné a gépet, előbb végezzen próbajáratást biztonságos üzemhelyzetben a legnagyobb üresjáratú fordulatszámmal, legalább 30 másodpercen át. Ha rezgést vagy imbolygó mozgást tapasztal, ami hibás összeszerelésre vagy a korong elégtelen kiegyensúlyozására utalhat, azonnal állítsa le a gépet, és a gép vizsgálatával állapítsa meg a hiba okát.
12. Ellenőrizze a munkadarab kellő alátámasztását.
13. Tartsa szilárdan a gépet.
14. Ne nyúljon a forgó alkatrészek közelébe.
15. Ügyeljen arra, hogy a kioldó bekapcsolása előtt a csiszoló- vagy köszörűkorong ne érhesen hozzá a munkadarabhoz.
16. Csak a korong előírt felületével szabad köszörülést végezni.
17. Ne használjon daraboló köszörűkorongot oldalcsiszolásra.
18. A gép működtetése közben ügyeljen a repkedő szikrákra. Úgy tartsa a gépet, hogy a szikrák ne repülhessenek Ön, a helyszínen tartózkodó más személyek vagy a közelben lévő gyúlékony anyagok felé.
19. Ne feledje, hogy a korong a gép kikapcsolása után is tovább forog.
20. Közvetlenül a gép működtetése után tilos a munkadarabot megérinteni, mert rendkívül forró lehet, és égési sérülést okozhat.
21. Úgy állítsa be a gép helyzetét, hogy működése közben a csatlakozózsínor mindig a gép mögött maradjon.
22. Ha a munkavégzés rendkívül meleg és párás helyiségben vagy elektromosan vezető porral erősen szennyezett környezetben történik, a gépkezelő biztonsága érdekében használjon megszakítót (30 mA).
23. Tilos a gépet azbeszttartalmú anyagok megmunkálására használni.
24. A munkadarabon sem vizet, sem másfajta csiszolási kenőanyagot nem szabad használni.
25. A gép poros környezetben történő használatakor különösen ügyeljen arra, hogy a gép szellőzőnyílásai szabadon maradjanak. Ha a por eltávolítása szükségessé válik, előbb oldja le a gépet a hálózati aljzatról (ehhez csak fémmentes eszköz használható), és vigyázzon, nehogy kárt tegyen a gép belső alkatrészeiben.
26. Daraboló köszörűkorong használatakor minden esetben a helyi előírásoknak megfelelő, porleválasztós köszörűkorong - védőburkolattal dolgozzon.
27. A vágótárcsákra nem szabad oldalirányú nyomást gyakorolni.

Viseljen hallásvédőt.

Viseljen védőszemüveget.

Viseljen porvédő maszkot.

Viseljen védőkesztyűt.

Olvassa el a használati utasítást.

Viseljen védőruházatot.

Viseljen védőcipőt.

Ellenőrző feladatsor – Sarokkösörű

Név: Aláírás:

Dátum: Teljesítmény (%):

- 1) Az Sarokkösörűn elhelyezett biztonsági, tájékoztató, jelzések, matricák.
 - a) Mindig legyenek láthatóak és sérülés mentesek. Szükség esetén pótolni kell őket!
 - b) Az Emelő csomagolásának részei. Vásárlás után már nincs jelentőségük.
 - c) Az üzembe helyezéshez fontosak. Ha megtörtént a munkavédelmi eljárás már nem kellenek.
- 2) Rend és tisztaság fontossága a munkaterületen.
 - a) A Rend az egyszerű emberek mentsvára. A zseni uralkodik a káoszon. Nincs jelentősége!
 - b) Javítja a hatékonyságot és csökkenti a balesetek kockázatát. Fontos!
 - c) Ha van rá idő, akkor törődni kell vele, de ha sok a munka, nem érünk rá ezekre!
- 3) A Sarokkösörűt csak az a személy kezelheti aki,...
 - a) Kellő gyakorlattal rendelkezik.
 - b) A cég munkavállalója
 - c) A gépkönyvet ismeri, a kezelést megtanulta, az oktatásokat megkapta, egészségügyileg alkalmas, és a feladattal megbízták, valamint nagykorú (<18)
- 4) Indítható-e Sarokkösörű, ha kösörű korong, ha hozzáér a munkaanyaghoz?
 - a) Nem, nagyon balesetveszélyes a visszarúgás miatt
 - b) Igen, csak erősen kell tartani.
 - c) Ha van megfelelő tapasztalat, nem jelenthet gondot.
- 5) A Sarokkösörű üzemelésével kapcsolatban felmerülő rendellenességeket...
 - a) Azonnal megszüntetem és folytatom a munkát.
 - b) Azonnal jelentem közvetlen munkahelyi vezetőmnek, szükség esetén leállítom a gépet.
 - c) A műszak végén írásban nyújtom be a vezetőségnek.
- 6) Mik a Sarokkösörű elsődleges munkabiztonsági kockázatai?
 - a) Mivel megvédenek az egyéni védőeszközök, nincsenek ilyenek
 - b) A hatósági ellenőrzések.
 - c) Kivágódás, Mechanikai roncsolódás, Zajártalom
- 7) Mely tudatmódosító tényezők hatása alatt nem állhat a Sarokkösörű kezelője?
 - a) Alkohol, Kábítószer, Bármely ítélőképességet befolyásoló egészségi állapot (betegség)
 - b) Kábítószer.
 - c) Alkohol.
- 8) Melyek a Sarokkösörű használatához szükséges Egyéni Védőeszközök...
 - a) Megfelelő szelőztetés, Jó megvilágítás
 - b) Védőcipő, Védőkesztyű, Védő- Munkaruházat, Fültok vagy füldugó
 - c) Rend, Fegyelem, Körültekintés, Használati utasítás
- 9) Melyek az óvintézkedések a Sarokkösörű forgó alkatrészeivel kapcsolatban?
 - a) Nem szabad nézni őket, mert elveszíthetjük az egyensúlyunkat!
 - b) A védőburkolatok minden veszélytől megvédenek. Nem kell rá figyelni!
 - c) Ne viseljen laza ruházatot, nyakkendőt, ékszer, frizurát!
- 10) Használható-e fűrész tárcsa a Sarokkösörűhöz?
 - a) Igen, amennyiben a gyártó engedélyezi!
 - b) Igen, minden esetben!
 - c) Nem, soha!

Ellenőrző kulcs – Sarokköszörű

- 1) - A
- 2) - B
- 3) - C
- 4) - A
- 5) - B
- 6) - C
- 7) - A
- 8) - B
- 9) - C
- 10) - A